

VERIGA LIPSĂ

THRILLER SF

După ce a vizitat lumi subterane, în trilogia *Furniellor* și lumea de dincolo în *Thanatonautii*, Bernard Werber se avântă pe urmele verigii lipsă „strămoșul” omului.

BERNARD WERBER

BERNARD WERBER

VERIGA LIPSĂ

ROMAN

Traducere de
Mihnea Columbeanu

ANTET

Titlul original: *Le Père de nos pères*

© Albin Michel

© Editura ANTET

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin Editurii ANTET.

Redactor: Nicolae Năstase

Tehnoredactare computerizată: Cristina Antonescu

Coperta: Ion Năstase

ISBN 973-9241-80-8

Tiparul executat sub comanda nr. 122/1999
la Imprimeria de Vest R.A., Oradea,
str. Mareșal Ion Antonescu nr. 105.

ROMÂNIA

CUPRINS

PARTEA ÎNTÂI VERIGA LIPSĂ

1. Cele trei întrebări	7
2. O sticlă pe mare	7
3. Scapă cine poate	8
4. În baie	9
5. Cu frica în suflet	12
6. Rubrica „Social”	13
7. Preocupări interzise	21
8. Omul din castelul înalt	22
9. Șo pe fiară	27
10. Mică vizită nocturnă	29
11. Hoarda lui	32
12. Isidore Katzenberg	34
13. Festinul	38
14. Șoricuța și elefantul	40
15. Culesul	46
16. Un sfert de oră neplăcut	48
17. Furtuna	50
18. Făt-Frumos	51
19. Caverna	55
20. Copacul viitorurilor	56
21. În fundul cavernei	62
22. Locul crimei	63
23. Și mai adânc, în cavernă	65
24. Aburi și vapori	66
25. Prea departe în fundul cavernei	70
26. Teoria astronomului Sanderson	72
27. Șarpe	78
28. Teoria Profesorului Conrad	79
29. Noaptea vorace	86
30. În cușcă	88

31. Deșteptare cu lipici	92
32. Teoria Doctoriței Van Lisbeth	94
33. Din creangă în creangă	102
34. Imperiul cărnurilor	103
35. Pietrele	109
36. Teoria inginerului Eluant	110

PARTEA A DOUA

APLECAT PESTE LEAGĂNUL OMENIRII

1. A părăsi cunoscutul	121
2. A plana	122
3. Lacul pe jumătate secăt	129
4. Pe urmele unei maimuțe	131
5. Toaleta	135
6. Urme de pași	136
7. Babuini	143
8. Spre Olduvai	145
9. Grație și agilitate	151
10. Jocul cu trei pietre	151
11. Educația copiilor	157
12. La Masai	159
13. Șeful	164
14. Rift-ul	164
15. Cutremur de pământ	167
16. Cădere	168
17. Prăpastia	169
18. Spânzurați în gol	169
19. În mijlocul picioarelor	170
20. Valea Olduvai	171
21. Alții ca ei	174
22. Sophie Eluant	175
23. După înfrângere	179
24. O nouă teorie	181
25. Ah, femelele!	184
26. Păzitorii sanctuarului	186
27. EA	187
28. Diplomatie	189

29. Sfârșitul Ei	192
30. În fundul gropii	195
31. Rift-ul	197
32. Manuscrisul Profesorului Adjemian	198
33. Asta	199
34. Un alt animal	199
35. Fiuța aceea	200
36. Întâlnirea	201
37. Celălalt	201
38. Partenerul neașteptat	201
39. Tovarășa LUI	202
40. Deci, asta era?	202
41. Noua EA	202
42. Deci, asta era!	203
43. Eva	203
44. Este... ..	203
45. Ei	204
46. De-a dreptul!	204
47. Cain	208
48. Sfârșitul sfârșitului	208
49. Abel	210
50. Închisoarea de piatră	211
51. Cain și Abel	213
52. Niște aliați surprinzători	215
53. Ieșirea din groapă	216

PARTEA A TREIA VĂRUL STÂNJENITOR

1. Un subiect excelent	219
2. De sus	223
3. Singur	228
4. Clinica	229
5. Cu mâncătorii de cadavre	235
6. Din fundul stelelor	237
7. Ucenicia singurătății	242
8. Urmărire motorizată	243
9. Fără mască	243

10. O teorie mai complexă	244
11. Vremea învățături	247
12. O teorie și mai complexă	248
13. Suntem ca șobolanii?	254
14. În pâlnie	255
15. Suntem ca furnicile?	258
16. Teoria prietenului neînțeles	259
17. Moartea zeiței mamă	264
18. Secretul Profesorului Adjemian	266
19. Predarea ștafetei	270
20. Ultima teorie	271
 MULTUMIRI	 276

PARTEA ÎNTÂI

VERIGA LIPSĂ

1. CELE TREI ÎNTREBĂRI

Cine suntem?
Încotro ne îndreptăm?
De unde venim?

2. O STICLĂ PE MARE

Paris.

În zilele noastre.

Profesorul Adjemian venea din bucătărie.

Se așeză la birou, luă un stilou negru și scrisese pe un bloc-notes: „Asta e. Am găsit, în fine. Știu ce să răspund la una dintre cele trei întrebări fundamentale pe care trebuie să și le pună orice ființă omenească: «De unde venim?».”

Ezită o clipă, căutând cel mai potrivit mijloc de a continua, apoi începu să scrie cu toată viteza:

„Știu în ce moment a apărut primul om. Știu de ce, într-o zi, un animal s-a transformat într-o ființă cu spiritul atât de complex, încât este capabilă de-acum să facă dragoste cu sexul învelit în plastic, să se uite la televizor patru ore pe zi și să se îngheșue de bunăvoie printre sute de indivizi, în rame de metrou fără aer.”

Buzele i se arcuiră într-un surâs lipsit de bucurie, trase adânc aer în piept și continuă:

„Știu de ce și cum s-a născut omenirea. Cunoscut identitatea celui pe care, în lipsa unei formule mai potrivite, avem obiceiul să-l numim «veriga lipsă».”

Un tic nervos îi deformă obrazul.

„E un secret îngrozitor. Când îl voi dezvălui, lumea va fi cuprinsă de uimire. De aceea, am nevoie de ajutorul tău, cititorule. Nu trebuie în nici un caz să mă lași singur.“

Stiloul nu mai funcționa. Se grăbi să caute altul, într-un sertar.

„Descoperirea mea este sigură, dar știi cum sunt oamenii. Majoritatea nu observă nimic. Puținii care observă nu ascultă. Puținii care ascultă nu înțeleg. Cât despre cei ce ar putea înțelege... lor, puțin le pasă. Să dezvălui secretul omenirii, la ce bun, dacă nimeni nu este gata să-l afle? Nu e de ajuns să oferi. Trebuie să pregătești oamenii pentru a primi cadoul. Informația că Pământul e rotund nu s-a răspândit decât foarte treptat. Și la fel de treptat este important să propagăm secretul verigii lipsă. Fără a face rău nimănui. Numai redeșteptând o veche curiozitate, de mult timp adormită, și abia pe urmă satisfăcând-o.“

Profesorul Adjemian reciti paragraful, apoi reluă:

„Este un secret deconcertant. Înainte de a-mi începe cercetările pe continentul african, nici un moment nu mi-ar fi putut trece prin minte ceea ce aveam să descopăr. Dar, te implor, crede-mă. Am aflat adevărul, adevărul adevărat. Am dovezile.“

Își șterse cu mâna sudoarea care-i îmbrobona fruntea.

„Fără tine, fără încrederea ta, fără creditul pe care mi-l acorzi, fără sprijinul tău, toată munca mea nu va fi slujit la nimic. Ajută-mă, te rog. A sosit momentul să dezvăluim răspunsul la marea întrebare: «De unde venim?».“

3. SCAPĂ CINE POATE

Undeva, în Africa de Est.

Cu trei milioane și șapte sute de mii de ani în urmă.

Între două mameloane ale terenului, a apărut EL.

Alerga cu sufletul la gură.

În apropiere, percepu respirația aspră a fratelui său.

Delicat moment.

El și fratele lui s-au apropiat de un grup de hiene. Le-au provocat, mârâind și gesticulând. Hienele nu au întârziat să-i ia la goană. De obicei, așa ceva este o capcană. Sarcina lor e aceea de a ade-

meni o hienă ca s-o atragă spre marele copac. Acolo, membrii hoardei, ascunși printre ramurile joase, îi cad în cap și profită de superioritatea lor numerică pentru a strivi fiara.

Astăzi, însă, sunt câteva probleme. Problema numărul unu: nu o hienă, ci trei, și încă mari, s-au repezit pe urmele lor. Problema numărul doi: în panica goanei lor nebunești, el și fratele lui și-au pierdut reperele și, acum, sunt complet dezorientați.

Unde o fi marele copac în care sunt ascunși ai lor?

Aleargă la galop. În fața lor se întinde o baltă mare de noroi. Nu ezită nici o secundă s-o traverseze. Noroiul e un excelent înecător al hienelor. EL și fratele lui știu să alerge, alternativ, pe patru sau pe două labe. Hienele nu au posibilitatea acestei alegeri.

Se ridică, trecând deci la poziția bipedă, și se avântă de-a latul bălții. Mâlul se cam lipește de cele două labe ale lor, dar abia dacă-i încetinește, câtă vreme cele patru labe ale hienelor se împotmolesc de-a binelea. Sunt convinși că vor abandona vânătoarea – dar, dimpotrivă, după ce s-au desprins cu chin cu vai din balta noroioasă, hienele se reped după ei cu furie îndoită.

EL și fratele lui măresc viteza.

Cea mai rapidă dintre hiene aproape i-a ajuns, iar EL îi simte pe pulpe răsuflarea fetidă și caldă. Regula de bază a urmăririlor este aceea de a nu privi niciodată în urmă. Orice-ar fi. Totuși, îl fură curiozitatea. Vrea să știe dacă e în pericol să-l prindă hiena. Întoarce ușor capul și zărește un bot căscat, gata să-i înfigă în carne un câin ascuțit.

4. ÎN BAIE

O rană adâncă îi zâmbea cu răutate deasupra ombilicului. Ceva ascuțit îl lovise în burtă pe Profesorul Adjemian. Nu se mai mișca.

Stătea complet țeapăn, așezat, parcă buimăcit, în mijlocul propriului său sânge.

Ușa de la intrare se legăna în balamale.

Femeia de serviciu fu prima persoană care-l descoperi. Începuse să măture în apartament fluierând o comptină portugheză, când văzu trupul savantului, rigid, în cada de la baie. Scoase un țipăt ascuțit, se închină repede și o luă la fugă să-și anunțe soțul care

lucra ca paznic la parter. Omul urcă, scoase o serie de înjurături evocând momente obscure din viața sexuală a anumitor sfinți portughezi și telefonă la poliție.

În continuare, pe palier se adună o trupă formată din câțiva vecini atrași de gălăgie, dar care rămaseră cu prudență în prag. Apoi: trei polițiști care preluară oficial locurile sub control. Apoi: un tânăr inspector blazat, cu un aer epuizat. Apoi: un ziarist de la agenția de presă care interceptase apelul poliției la aparatul de radio al mașinii sale. Apoi: doi gazetari de la cotidiene, cu mințile încă buimăcite după închiderea târzie a ediției din ajun. Apoi: alți vecini vorbăreți, interpellându-i pe primii cu „Da' ce s-a-ntâmplat aicea, dom'le?” Apoi: o reporteră de la un săptămânal care întâmplător locuia la etajul de deasupra și, coborând liniștit șcara, fusese intrigată de toată agitația. Polițistul de la secție o lăsa să treacă, după ce femeia îi arătă legitimația de presă. Apoi: muștele. Apoi: acarienii necrofagi. Dar aceștia din urmă (având în vedere distanțele, raportate la scara lor de proporție) au întârziat cel mai mult în a se apropia de cadavru.

Tânărul inspector examinează atent locul crimei, parcurgându-l în toate sensurile și comunicându-le concluziile ziariștilor prezenți. După părerea lui, aveau de-a face cu un asasinat comis probabil de un ucigaș în serie ieșit la pradă. În cartier se comiseseră deja mai multe. De fiecare dată, împrejurările erau identice. Asasinul bântuia coridoarele imobilelor, în căutarea unei uși lăsate întredeschisă de un locatar neglijent. De cum observa una, pătrundea în apartament, lua primul obiect susceptibil de a fi folosit ca armă pe care-l găsea la îndemână și lovea mortal.

– Avem de-a face cu a cincea crimă de același gen, de la începutul lunii încoace. Toate coincid perfect. Nici o urmă, nu s-a pătruns prin efracție, ușa nu a fost forțată. O armă întâmplătoare luată chiar de la locul faptei, în speță unul dintre pioleții de paleontologie care se aflau în birou. Probabil asasinul l-a luat cu el, după comiterea crimei, pentru a-l arunca mai târziu într-o pubelă de gunoi oarecare. Dacă nu le-a ridicat deja mașina de la salubritate, probabil va fi suficient să căutăm în gunoiul din colț pentru a regăsi obiectul.

De-abia începută, ancheta se închisese. Tânărul polițist le ceru reporterilor să nu uite să le amintească cititorilor că trebuie să aibă

mare grijă să închidă bine ușile după ei. Mai ales în marile orașe, unde e mai prudent să bănuiești pe toată lumea.

Ziaristi nu și-au dat osteneala de a reține această recomandare civică. Își pregăteau deja aparatele de fotografiat pentru a încerca să obțină cele mai bune instantanee ale locurilor.

Inspectorul o observă de departe pe ziarista de la săptămânal. Arăta ca o apariție feerică în acel loc sinistru. Păr roșcat lung, ondulat mărunt, legat cu o panglică de catifea neagră, ochi verzi ca smaraldele, o vestă chineză fără mâneci dezvăluind umerii rafinați, în timp ce gulerul la Mao ascundea gâtul, un stil grațios de a se deplasa, ca un șoricel... Când femeia îi observă privirea interesată, polițistul îndrăzni:

– La ce ziar lucrați și cum vă numiți, domnișoară?

– Lucrăce Nemrod, scriu la „*Le Gnetteur moderne*“. Dar nu vă pierdeți vremea încercând să mă agățați. Nu amestec niciodată distracția și munca, replică ea, fără a înceta o clipă să-și mestece guma.

Tânărul roși și se îndreptă spre polițistii postati de planton la ușă, pe care-i muștrului copios, reproșându-le că încă nu împrăștiaseră micul grup de vecini care se învârteau pe palier.

Cu replica ei promptă, ziarista își atinsese scopul. Rămasă singură, putu studia în voie dosarele care se găseau în biroul victimei. Văzu pe o mapă inscripția: „Curriculum vitae“. O deschise. Profesorul Adjemian fusese pesemne o somitate științifică, acumulând diplome de paleontologie emise de universități atât franceze, cât și engleze și americane.

În continuare, răsfoi un dosar intitulat „Presă“, din care scoase la întâmplare un decupaj recent. Profesorul Adjemian anunța că în curând avea să efectueze cercetări în Tanzania, pe valea fluviului Olduvai, și se declara aproape gata de a dezvălui „adevărata natură a verigii lipsă“ din trecutul omenirii.

Pe lângă pereți se vedeau schelete de maimuțe, suspendate sub stative cu sârme răsucite. La dreapta, într-o vitrină, sute de oase fosilizate erau acoperite cu lac galben și etichetate cu grijă. La stânga, fotografii ale unor cimpanzei, strâmbându-se mai mult sau mai puțin, și materiale pentru cercetări: târnăcoape, cazmale, periute, răzătoare, pensete, lupe, pioleți de toate mărimile.

Intră în baie. Sub blitzurile colegilor ei din presă, trupul gol și alb al Profesorului Adjemian, așezat în cadă, părea un manechin

din ceară pus la marinat în zeamă de prune. Rigiditatea cadaverică își făcuse efectul. Savantul stătea cu ochii larg deschiși, ficși, cu gura căscată și sprâncenele înălțate.

Totuși, era ceva ciudat în poziția cadavrului. Mâna stângă zăcea în apa stătută a acelei ultime băi din viața lui, dar dreapta era strâns ancorată de marginea din ceramică, ținându-și degetul arător crispat în direcția oglinzii.

Ca și cum, chiar înainte de a muri, savantul ar fi vrut să arate ceva sau pe cineva reflectat în oglindă.

5. CU FRICA ÎN SUFLET

Fiara e în spatele lui, turbând de furie.

Evită în ultima clipă mușcătura hienei.

Pentru a scăpa dintr-o situație care nu poate duce decât la o catastrofă, trebuie să-și schimbe traiectoria.

Mereu, mereu, acest gând i se repetă în craniu.

PENTRU A SCĂPA DINTR-O SITUAȚIE CARE NU POATE DUCE DECÂT LA O CATASTROFĂ, TREBUIE SĂ-ȘI SCHIMBE TRAIECTORIA.

Prin forța repetărilor, sfârșește prin a înțelege și, dintr-o dată, cotește scurt la dreapta.

Schimbare de direcție.

Ceilalți sunt nevoiți să-și schimbe și ei traiectoria, dacă vor să-l urmărească în continuare. Fratele lui e acela care reacționează cel mai rapid. Între timp, hienele au rămas pe urmele lor. Aceasta e problema cu hienele, nu renunță niciodată. Sunt capabile să-și urmărească prada pe distanțe lungi, uneori chiar zile în șir.

Lungește pasul. Fratele său e epuizat, iar respirația îi răsună tot mai găfâită. Păcat. Când nu ai canini lungi și ascuțiți, trebuie să pozezi plămâni voluminoși și labe musculoase.

Fratele lui e atât de dornic să regăsească marele copac, încât privirea i se încordează înainte. Dar nu distinge nimic în câmpul său vizual. Odată cu căldura ambiantă, uscăciunea se răspândește, copacii se veștejesc, elefanții îi frâng și iată rezultatul: zonele despădurite se extind. Sunt tot mai multe stepe cu ierburi înalte, savane punctate de salcâmi și baobabi, și din ce în ce mai puțini copaci mari cu coroane bogate. EL și ai lui devin în continuare prăzi ușoare pentru toate carnivorele.

Hienele își accelerează goana. Una își aruncă rapid o labă în direcția pulpelor. Fratele, lovit în plin, este azvârlit la pământ, rostogolindu-se. Problema poziției bipede e că, la cea mai slabă lovitură peste labe, te-ai nenorocit. Două hiene au și sărit asupra lui. Una îl mușcă din răspuțeri de nas, ca să se asigure că nu mai mișcă. Cealaltă și-a înfipt deja colții în burta lui.

Adio, frățioare. Timp de condoleanțe n-avem.

A treia hienă, cea mai mare, continuă să-l fugărească. EL aleargă în zigzag, pentru a o obosi. Zadarnic. Acum știe că, dacă nu-i găsește repede pe-ai lui, e condamnat.

Unde s-or fi ascuns membrii hoardei?

6. RUBRICA „SOCIAL“

Se aflau într-o mică sală de conferințe, la etajul întâi, pentru reuniunea redacției sociale de la „*Le Gueuteur moderne*“. Lucrèce Nemrod participa pentru prima oară la acest ritual, iar Franck Gauthier, colegul ei de la științe, îi propuse să se așeze lângă el.

Un curier aduse un pachet cu exemplare din numărul care a doua zi avea să apară la chioșcuri. Ziariștii luară fiecare câte o revistă, pentru a verifica dacă articolele nu le fuseseră tăiate în ultimul moment, sau dacă nu li se uitaseră semnăturile.

Christiane Thénardier, șefa de rubrică, trona în vastul ei birou, protejată de o masă din marmură rece și masivă. Le ură tuturor bun venit și anunță că trebuia să se grăbească, întrucât o aștepta un prânz important la orele treisprezece. Ca de obicei, sugeră să se procedeze pe rând, împrejurul mesei, în sensul acelor de ceasornic, fiecare propunându-și subiectul pentru numărul viitor.

Maxime Vaugirard, reporterul sociologico-umoristic, luă cuvântul cel dintâi. Se gândea să scrie un articol despre carmangerie, o profesiune pe cale de dispariție. În urma descoperirilor recente asupra prionului de vită, dar și din cauza unei sensibilități deplasate, explică el, consumatorii se codeau tot mai mult să mănânce intestine, ficați, rinichi, creier sau măduvioare. În consecință, specialitățile gastronomice tradiționale, ca organele după moda din Caen, creierul condimentat și rinichii în sos de Madera apăreau tot mai rar pe listele de bucate ale restaurantelor.

Şefa de rubrică trase concluzia că era vorba de o cauză nobilă şi se grăbi să autorizeze reabilitarea specialităţilor cu viscere.

Florent Pellegrini, mare reporter criminalist, dorea să ancheteze cazul unei bunicuţe care trăise mult timp izolată în apartamentul ei parizian, până o găsiseră devorată de propriile sale pisici.

– Excelentă schiţă poliţistă neagră, consimţi şefa de rubrică – evident, cu condiţia de a trata subiectul cu puţin umor.

Clothilde Plancaoët, specialistă în ecologie, sublinie că, deşi nu se mai comenta, centrala de la Cernobil continua să se scufunde încetişor, ameninţând să atingă o pânză freatică şi, deci, să contamineze toată apa potabilă din regiune.

Şefa de rubrică se strâmbă, argumentând că subiectul era deja demodat.

Clothilde Plancaoët propuse atunci un articol despre balenele care se sinucid în masă pe coastele Californiei.

– Se ştie că balenele emit cântece cu infrasunete, care se propagă la mari distanţe. Or, zgomotele de la motoarele navelor parazitează aceste cântece. Prin urmare, balenele nu mai pot sta de vorbă între ele şi, alienate de lipsa comunicării, se sinucid.

Christiane Thénardier făcu un gest cu mâna.

– Nu prezintă nici un interes. Sărmana mea Clothilde, dacă imaginaţia ta nu e în stare decât să ne servească subiecte prăfuite sau pastişe din presa anglo-saxonă, cred că nici nu mai merită osteneala de a te deranja să participi la şedinţele noastre.

Clothilde Plancaoët păli, se ridică şi se repezi spre uşă, pentru a nu-i prilejui superioarei sale ierarhice plăcerea de a o vedea plângând. Aceasta ridică din umeri, aprinzându-şi o ţigară.

– Clothilde e prea plăpândă, tranşă ea. În meseria asta, ai nevoie de coaie.

Florent Pellegrini schiţă o mişcare spre ieşire, pentru a încerca s-o consoleze pe tânăra reporteră ecologistă, dar matroana instituţiei îl reţinu:

– Las-o-n pace. Când o să termine cu criza asta mărunţă de amor propriu, se va întoarce ea. În orice caz, n-are încotro. Următorul.

Ghislain Bergeron evocă ambianţa de teroare din licee. Mulţi profesori trăiau cu frica de elevi, care veneau tot mai des la cursuri înarmaţi cu cuţite de comando sau pistoale de contrabandă.

– La prima notă proastă, profesorii știu că riscă să-și găsească pneurile sparte, dacă nu chiar să fie amenințați cu moartea. Sunt atât de mulți cărora le cedează nervii, încât administrația a deschis un nou centru de odihnă pentru pedagogii care nu mai rezistă.

– Excelent subiect. Cu atât mai mult cu cât contăm pe un procentaj important de profesori printre abonații noștri.

Când îi veni rândul, Kevin Abitbol, gazetar polivalent, propuse o recenzie a celor mai bogați o sută de francezi.

Desigur, subiectul fusese tratat cu nici o lună în urmă, dar oamenilor le plăcea să știe pe cine să invidieze, ceea ce asigura deci întotdeauna buna vânzare a revistei.

Pentru moment, pe lista subiectelor fără riscuri care mergeau oricând, se conta pe: „noi celibatari“, „francmasonii“, „criza imobiliară“ și, bineînțeles, „cei mai bogați o sută de francezi“. Abia după acestea urmau „noile regimuri de slăbit“, „Dumnezeu și Știință“, „durerile de spate“ și „sexualitatea francezilor“.

De fiecare dată când revista acuza o scădere a vânzărilor, se apela la aceste valori sigure. Or, tocmai în acele zile, cititorii lipseau la apel. Oficial, vina se dădea pe omnipotența televiziunii. Oficios, se deplora faptul că revistele concurente afișau de câțva timp cele mai seducătoare coperte. Titluri ca „francmasonii celibatari“ sau „Dumnezeu și sexualitatea francezilor“... Prin urmare, nu mai puteau amâna scoaterea artileriei grele. „Cei mai bogați o sută de francezi“ suna perfect.

Satisfăcută, șefa de rubrică își continuă rondul, întorcându-se spre Franck Gauthier, gazetar științific. Acesta propuse ca subiect „Homosexualitatea este o genă ereditară?“ Explică faptul că unele cercetări științifice serioase, întreprinse de un laborator american, militau în acest sens. „Științifice“, „serioase“, „laborator american“, trei aserțiuni apte să dea credibilitate oricărui subiect.

Florent Pellegrini ridică totuși mâna:

– Aă... Genă ereditară? Fără a fi om de știință, din partea mea, Franck, mi se pare că... homosexualii nu se reproduc.

Dintre cei douăzeci de reporteri prezenți se auziră câteva râsete înăbușite. Această manifestare de ilaritate o agasă pe șefa de rubrică.

– Excelent subiect, decretă ea. Avem un numeros public de

homosexuali care se vor rezezi asupra acestui gen de articol. Fie și numai pentru a afla dacă e adevărat sau fals.

Mulțumit, Franck Gauthier se hotărăi apoi s-o prezinte pe noua lui stagiară. Le explică celorlalți că Lucrece Nemrod își învățase meseria într-un cotidian din Nord, al cărui redactor șef i-o recomandase cu căldură.

Christiane Thénardier o măsură din cap până-n picioare pe noua recrută, oprindu-se în treacăt asupra pieptului ca două mere. Întârzie și la lunga coamă roșcată cu ondulații mărunte. Șefa, în ce-o privea, avea păr scurt și decolorat, de un blond platinat. Pe loc, femela umană coaptă o consideră pe femela umană tânără o rivală. Tot felul de informații olfactive îi confirmară această primă impresie. Lucrece Nemrod amirosea a hormoni proaspeți, câtă vreme Christiane Thénardier era constrânsă să se stropească din belșug cu parfumuri oneroase.

În plus, Lucrece Nemrod avea o grație naturală. Și mai ales, mai ales, acea privire insolentă, care o sfida, pe teritoriul ei.

Christiane Thénardier se stăpâni. Își amintea că citise într-un articol al lui Pellegrini că în închisorile pentru femei, când o nouă deținută era prea drăguță, cele vechi se repezeau la ea s-o zgârie pe față cu colțurile cuburilor de zahăr. De ce cu zahăr? Pentru că cicatricele lăsate de această delicatessă dură nu se mai șterg niciodată.

– Cotidienele regionale sunt într-adevăr o școală excelentă, conveni ea sentențios. Ce propunere de subiect are?

Lucrece Nemrod se ridică:

– Azi dimineată, ieșind din garsoniera mea, am văzut lume adunată în fața apartamentului situat chiar sub mine. Un omor. Poliția sosise deja. Vecinul meu a fost asasinat cu o lovitură de piolet în burtă, când făcea baie.

Șefa de rubrică își reaprinsese țigara care amenința să se stingă și expedie rafale de fum în toate direcțiile, ca pentru a aminti că dispunea de puterea de a otrăvi toți plămânii din jur fără a avea cineva îndrăzneala să se împotrivească.

– Dacă e o crimă, afacerea asta ține de resortul lui Florent Pellegrini.

– Victima e cunoscută. Este Profesorul Pierre Adjemian, unul dintre cei mai mari experți ai lumii în materie de paleontologie umană. Își alesese ca obiectiv descoperirea verigii lipsă.

– A cui?

– A verigii lipsă. Misterul original. Într-o zi, o maimuță s-a transformat în ființă omenească. Dar a existat o fază intermediară. Oamenii de știință au deprins obiceiul de a desemna această ființă intermediară sub denumirea de „veriga lipsă”. Profesorul Adjemian și-a consacrat întreaga viață căutării verigii lipsă și sunt convinsă că asasinarea lui nu e opera unui ucigaș în serie, cum crede poliția, ci că a fost într-adevăr omorât fiindcă descoperise acest secret și se pregătea să-l dezvăluie lumii. Au vrut să-i închidă gura. Iată deci ce vă propun, un articol relatând cele mai recente descoperiri științifice asupra originilor noastre și o anchetă despre moartea Profesorului Adjemian. Un soi de roman polițist paleontologic.

Șefa de rubrică nu răspunse imediat. Luă o mică ghilotină de pe birou, tăie capătul prea mestecat al țigării, o privi din nou pe stagiară și conchise că era realmente prea frumoasă.

– Nu.

– Ce, nu?

– Nu. Subiectul dumitale nu mă interesează.

– Și de ce, mă rog? se încăpățână Lucrèce.

– Fără îndoială, din cauza vârstei dumitale fragede sau a faptului că nu ți-ai făcut meseria decât în provincie, ai o viziune cam naivă a profesiunii noastre. Într-un hebdomadar, e imposibil să lucrezi asupra unei actualități fierbinți, cum e moartea unui om de știință. Vom fi mereu în întârziere față de cotidiene. De altfel, sunt convinsă că afacerea a fost deja comentată amplu de presa zilei.

Franck Gauthier confirmă că citise într-adevăr câteva necrologuri ale Profesorului Adjemian în cotidiene.

– În orice caz, declară doct șefa, tipul dumitale nu e destul de mediatic. Un actor, un cântăreț, un top model, numai oameni ca ăștia interesează marele public. Moartea unui savant nu e decât un fapt divers.

Lucrèce Nemrod își înfipse privirea smaraldină în pupilele cu iriși căprui ai superioarei sale ierarhice.

– Tocmai de aceea sugerez să extind subiectul la un dosar orientat asupra căutării originilor noastre. Este una dintre cele trei mari întrebări pe care și le pune tot omul. Cine suntem? Încotro ne îndreptăm? Și... de unde venim?

Șefa de rubrică era destul de mulțumită că o determinase pe mignonă să-și abandoneze rezervele. Bine înțepenită în fotoliul

ei directorial din piele de bivol, nu-i mai rămânea decât să-i aplice lovitura de grație.

– Nu fi insolentă, micuțo. Le-am venit de hac unora și mai târnoșiți ca tine. În locul celor trei întrebări ale dumitale, ar trebui să te sâcăie una și bună: „Cum să găsesc un subiect pe placul șefei mele de rubrică?”

Un hohot de râs parcurse rândurile asistentei care, simțind tensiunea în creștere, încerca astfel să-și manifeste sprijinul total față de ordinea împământenită.

– Și, zdrang! murmură Maxime Vaugirard, o idee cam prea tare.

– Dar... încercă totuși Lucrece.

Franck Gauthier căută cu vârful pantofului degetele de la piciorul stagiarei și le apăsă cât putu de tare, pentru a o face să tacă. Durerea o străbătu ca o sarcină electrică și tânăra, sufocată, cu gura căscată, nu-și mai putu încheia fraza.

– Următoarea propunere! aruncă șefa, pentru a pune capăt discuției.

După ședințe, ziariștii de la rubrica „Social” aveau obiceiul de a se întâlni în „Braseria alsaciană”, la etajul inferior. Fiecare făcea comanda. Berile se succedau, până când începură să se simtă cam balonați. Atunci, se strânseseră în jurul lui Lucrece Nemrod, care totuși nu era ultima la băutură.

– Ai făcut o gafă, o lămuri Franck Gauthier. Greșești răspunzând așa. Thénardier e dură. Dacă i se pune pata pe tine, te-ai ars.

– Crede că dacă nu sperie, nu mai e respectată. Anul trecut, a împins-o pe o față să demisioneze umilind-o sistematic la toate ședințele, relatează Kevin Abitbol.

– E latura ei crudă. Cruzimea gratuită, ăsta-i luxul adevăraților șefi, declară înțelepțește Maxime Vaugirard.

În pofida articolelor sale satirice, în care înfiera toate lașitățile omenești, acest ziarist se arătase întotdeauna, în mod paradoxal, un model zelos de colaborare cu ierarhiile existente.

– Și tocmai de-asta sunt respectați, conchise Ghislain Bergeron, care invidia poziția de „favorit al șefei” dobândită de Vaugirard.

– În acest caz, ar fi mai bine să părăsesc redacția asta, spuse pe un ton sumbru Lucrece Nemrod.

– Ba nu, dacă nu continui cu atitudinea asta îndărătnică, totul va merge bine, răspunse Franck Gauthier. Oricum, indiferent ce propunere aveai, ți-ar fi refuzat-o oricum, numai fiindcă adoră să-i calce în picioare pe novici. Și mai ales pe novice. Nu-i plac femeile. Dar o cunosc eu bine pe Thénardier, explodează pe loc și pe urmă, uită repede. Așa că, lasă baltă povestea asta cu veriga lipsă și găsește alt subiect. De genul: „e bine să ne extirpăm verucile din talpă?” Pe ăsta nu te-ar putea împiedica să-l scrii. În plus, e genul de articol care o pasionează.

Lucrèce Nemrod îi privi pe toți:

– Sărmanii mei prieteni, chiar în halul ăsta vă face să tremurați? Zău că nu vă înțeleg! Nu vă interesează să cunoașteți adevărul despre originile omenirii?

– Nu, recunosc Ghislain Bergeron.

– Nici pe mine, mărturisi Florent Pellegrini. Taică-meu era alcoolic. Mă snopea în bătaie, când venea afumat de la cafenea. Și, mai ales, nu vreau să cunosc suita de indivizi din care se trăgea. Cu siguranță, erau și mai răi ca el.

Lucrèce bătu cu latul palmei în masă:

– Măi băieți! Eu vorbesc serios! Originea omenirii e o problemă crucială. De unde venim? De ce, cum a apărut ființa omenască pe acest Pământ? De ce tu, Franck, tu, Maxime, tu, Ghislain, voi toți, sunteți aici, îmbrăcați, redactând articole, în loc să trăiți goi în copaci, la cules de fructe coapte? De unde venim? Nu există temă mai pasionantă ca asta. Mă doare-n cot de verucile din talpă. Mi se fâlfâie de homosexualitatea ereditară. Mi se rupe de cei mai bogați o sută de francezi. În schimb, îi văd aici pe unii dintre cei mai înapoiți și constat cu surprindere că-și zic gazetari. Întotdeauna am considerat că meseria asta aparține de drept celor mai curioși și mai inventivi oameni. Or, observ că sunteți niște ființe omenești dezgolite de orice curiozitate și preocupate numai de raporturile de putere în sânul redacției voastre.

Franck Gauthier își înghiți berea gâlgâind și găsi de cuviință s-o săpunească puțin pe tânăra lui stagiară:

– Ei, mititico, nu se cade să fii nepoliticoasă cu cei mai mari ca tine. Mai întâi, cine ești tu ca să ne judeci? Nu ești nimic, aici ești o nimeni. Dacă vrei să fii primită fără rezerve în cercul nostru de ziariști, începe prin a-ți călca pe suflet și a ține capul la cutie.

Lucrèce dădu să plece.

– Bine, am înțeles. Am să propun subiectul altui săptămânal.

Florent Pellegrini o prinse de cot:

– Stai, nu fi așa de susceptibilă. Dacă pui atâta la suflet toate subiectele, n-ai să faci mulți purici în meseria asta. Haide, poate că există o cale de a te ajuta să ieși la liman.

Lucrèce Nemrod își smulse brațul, cu atât mai grăbită cu cât Florent Pellegrini i-l apucase în așa fel încât să-i atingă în treacăt sânul.

– Și care-i ideea ta?

Colegul ei nu pronunță decât două cuvinte:

– Isidore Katzenberg.

Ceilalți părură să-și scoțoească amintirile, în căutarea unei fap-turi care să corespundă cu acest nume.

– Adică nu vă amintiți de Isidore Katzenberg?

Ghislain Bergeron se încruntă:

– Katzenberg? Țăla care era poreclit „Sherlock Holmes-ul științific“?

– În persoană.

– N-a mai scris un articol de cel puțin zece ani, își aminti Ma-xime Vaugirard. În plus, se povestește că trăiește ca un pustnic, în nu știu ce castel.

– Poate. Totuși, a fost un specialist al afacerilor științifice tra-tate ca niște anchete polițienești. Și nu exact asta vrei tu să faci?

– Katzenberg? interveni și Franck Gauthier, cu dispreț. Țăsta a ieșit din joc.

Florent Pellegrini trase o dușcă de bere, se înfioră de emoție savurându-i gustul amar și puse pe umărul fetei o mână părintească pe care, de data asta, Lucrèce n-o mai respinse:

– Sunt sigur că dacă mititica reușește să ia legătura cu el și să-i împărtășească entuziasmul ei pentru veriga lipsă, va ști s-o ajute. Oricum, nu în fiecare zi se asasinează un paleontolog de pri-ma mână. Katzenberg o să marșeze, cu siguranță. Și dacă el con-simte să intre în combinație, semnătura lui are destulă greutate ca s-o scurtcircuiteze pe Thénardier.

Ochii verzi ca smaraldele scânteiară. Lucrèce Nemrod își pre-găti agenda și scoase mina creionului:

– Și în ce castel locuiește, Sherlock Holmes-ul ăsta științific al vostru?

7. PREOCUPĂRI INTERZISE

La un pas.

Hiena e la un pas în spatele lui.

EL știe că nu va renunța.

E un joc care cere un învingător și un învins.

Hiena își mărește amplitudinea salturilor. De la trap, trece la galop, apoi la sprint. Și EL face același lucru. Cu nările în flăcări, inspiră din viteză aerul pe care îl suflă apoi nervos cu gura. Mușchii încălziți încep să-i ardă.

Fiară accelerează și mai mult. De astă dată, e hotărâtă să-l prindă. Își folosește toată energia. EL își scotocește propriile molecule, în căutarea glucozei capabile de a-i furniza un surplus de putere în goană. Dar frica încetinește circulația glucidelor. Simte panica, bătrâna dușmancă, agățându-i-se cu ghearele de craniu și recunoaște acea senzație de aciditate în vene pe care o provoacă adrenalina pură.

Iar ceilalți nu sunt nicăieri, ca să-i sară în ajutor, și hiena câștigă teren. Panica îl îneacă. În acel moment, se întâmplă ceva ciudat. Pe culmea deznădejdiei, se produce un declic...

Un sentiment... o poartă i se deschide în spirit. Are impresia că iese din EL însuși și se vede din exterior. Impresia că acea oroare i se întâmplă altcuiva, iar EL o observă de departe.

La capătul panicii, descoperă detașarea. Ca și cum pielea sa nu ar mai fi viabilă, se degajă din ea. Încearcă să mai fie obnubilat de propria lui supraviețuire. Existența sa nu i se mai pare a fi decât un fenomen printre multe altele. Nici mai interesant, nici mai puțin interesant decât celelalte.

Își transcende complet frica de hienă. Își spune că, la urma urmei, nu are nimic contra ei. Acea fiară nu încearcă decât să-i hrănească pe ai săi. Trebuie că e la fel de epuizată și descurajată ca el. Îi percepe teama de a-și vedea prada scăpând. Simte acea hienă cuprinsă de teama că se va înapoia dezamăgită, fără nimic de mâncare pentru progeniturile ei.

În mod normal, hienele nu se hrănesc decât cu stârvuri în stare de descompunere avansată. Faptul că aceasta atacă o carne care

merge pe picioarele ei este deja semnul unei mari ambiții. Își amintește că a observat de departe grupuri de hiene. Le-a văzut hrănindu-și puii prin regurgitarea cărnii și-și amintește mirosul pestilențial care înconjoară oșpetele acestor animale. Mâncând cadavre putrede, le preiei duhoarea.

Poate că tocmai de aceea se îndârjește așa de tare urmărirea din spatele lui, pentru a-și scoate neamul din mirosul de putrefacție, aducându-i carne nefezandată.

Ar trebui să fie mândru că participă la un asemenea elan. Una peste alta, își spune, EL și hiena au aceeași ambiție: „De a-și face specia să evolueze”. A-și ajuta copiii să trăiască mai bine decât părinții lor.

Hiena speră să izbândească această faptă prin vânătoare. EL se gândește s-o reușească atrăgând fiara într-o capcană.

„A-și face specia să evolueze.” Această voință e cu mult mai interesantă decât grija de „a supraviețui eu însumi cu orice preț ca să mai fiu pe-aici încă o zi”. Se întreabă dacă n-ar face mai bine să se lase mâncat. Ar fi o noutate în materie de comportament. Resemnarea vânatului în vederea ameliorării calităților vieții animalului de pradă. Ideea îl face să-și încetinească puțin goana.

Ei bine: să se termine odată. Încetinește și mai mult. Însă chiar în acel moment, distinge o mișcare pe înălțimi. Un fel de păsări cocotate pe o creangă, dând din brațe. Din brațe?

A ajuns la marele copac! Iar acele păsări ciudate sunt semenii lui, care-i fac semne pentru a-l anunța că sunt gata.

Se repede în direcția lor.

8. OMUL DIN CASTELUL ÎNALT.

Lucrece Nemrod gonea agățată de ghidonul motocicletei sale cu ataș Guzzi. Cu ochelarii de mica, șapca de piele și părul roșcat fluturând în vânt, ducea cu gândul la acele prime avioane pornite să cucerească cerul.

Dudui din supape pentru a depăși un camion care o incomoda, apoi îi făcu o coadă-de-pește. Îi adresă șoferului un gest sugestiv cu degetul mijlociu, înainte de a băga din nou viteză.

Lângă ea, în atașul motocicletei, se găseau tot felul de obiecte

heteroclite: corzi, sfori, pături, arcuri de saltea, galerii de perdele, bucăți de carton, plus o grămadă de fierărie care zângănea la fiecare viraj. De departe, părea să transporte în permanentă gunoaie menajere sau resturi de pe un șantier.

Pe rezervorul de benzină era pictat un portret al lui Gandhi fumând un chiștoc. Pe placa de înmatriculare stătea scris: „Infernul era plin, așa că m-am întors aici.”

La mijlocul periferiei, apăsa acceleratorul la maximum și deschise casetofonul hi-fi care făcu să răsunе o arie barbară, cvasi-tribală, operă a unei vechi formații hard-rock revenită la modă, „Thunder”, cu AC/DC. Își vârî o lamă de gumă în gură și începu s-o mestece în ritmul muzicii. Coti pe Porte des Lilas, afundându-se în suburbii.

Ajunse în sfârșit în zona unde se spunea că locuia Isidore Katzenberg. La adresa indicată, nu descoperi decât un teren viran. Opri muzica, tăie contactul, studie din priviri împrejurimile, ridică la ochi și binoclul, o relicvă din Primul Război Mondial, și sfârși prin a înțelege. În realitate, castelul, reședința care-l adăpostea pe Isidore Katzenberg, era un castel... de apă. Construcția consta într-un enorm edificiu de beton, cu baza formată dintr-un con cu vârful în sus și partea superioară ca un con cu vârful în jos. Tot ansamblul semăna puțin cu o clepsidră.

Își retușă rujul de buze închis, privindu-se în oglinda retrovizoare. Un simplu reflex. Știa că, la o primă întâlnire, frumusețea o ajuta să câștige zece minute. Apoi, sări din șa și porni printre bălării.

Cu cât examina mai mult acea fortăreață, cu atâta înțelegea cât de abilă fusese ideea de a se instala acolo. Castelele de apă sunt atât de integrate în peisaj, încât nimeni nu le mai acordă atenție. În orice caz, e dificil să-ți imaginezi că cineva și-a stabilit acolo domiciliul.

Merse printre buruieni, măracini și frigidere abandonate. Câteva carcase de mașini rugineau vizitate de hoarde de șobolani mai mult sau mai puțin organizate.

Isidore Katzenberg nu avea telefon, așa că tânăra fusese nevoită să se ducă direct la fața locului, fără a putea stabili o întâlnire. De aproape, turnul de apă părea abandonat. Afișe politice și reclame ale cluburilor de întâlnire pe Internet tapisau pereții circulari. Toate la un loc alcătuiau o saltea de hârtii multicolore care

se întrerupea la înălțimea unui lipitor de afișe cocoțat pe umerii unui coleg. Măzgălituri trasate cu sprayul depuneau mărturie despre voința găștilor de adolescenți de a-și delimita teritoriul.

Ocolind clădirea, Lucrèce Nemrod distinse în sfârșit o ușă din fier corodat, și ea pe jumătate acoperită cu un strat gros de afișe. Deasupra nu era scris nici un nume, nu avea ciocan, nici sonerie, nimic care să sugereze prezența unui locatar.

Bătu în metal. Nici un răspuns. Lucrèce nu ezită. Scoțând dintre cupele sütünului un cuțit elvețian, îi scoase lama. Voia să aibă conștiința împăcată: stătea cineva ascuns în cutia aceea de conserve, sau colegii săi o duseseră de nas? Broasca era solidă și avu de luptat până să învingă limba de oțel.

– E cineva aici?

Intră fără ceremonie, pentru a se pomeni într-o mare sală cosmică. Un soi de tip indian din beton armat. Înaintă. Poate că, își spusese, Profesorul Adjemian fusese într-adevăr ucis de un asasin în serie, intrat prin efracție, la fel ca ea. În cazul ăsta, tânărul inspector de poliție ghicise.

– E cineva? întrebă Lucrèce încă o dată, înaintând cu prudență.

Fu gata să se împiedice. Pardoseala era plină de cărți. Toată suprafața era acoperită în întregime cu volume de toate formele și mărimile. Din tavan atârnavă lămpi prelungi, decupând ici și colo în întuneric cercuri de lumină galben-crudă și lăsând între ele zone tenebroase.

Lucrèce Nemrod călca peste cărți. Erau acolo eseuri, dicționare, benzi desenate, albume de fotografii dar, mai ales, o mare cantitate de romane. Se poticni de Edgar Allan Poe, François Rabelais, Jonathan Swift, Philip K. Dick. Îl strivi sub tălpi pe Victor Hugo, alunecă pe Flaubert. Alexandre Dumas o făcu să se dezechilibreze, Jerzy Kosinski îi refăcu aplombul.

În mijlocul sălii, se rezemă de o coloană uriașă care susținea partea superioară a edificiului.

– E cineva aici? strigă ea, pentru a treia oară.

Drept răspuns, îi ajunseră la urechi zgomote de apă trasă și de ușă care se deschide și se închide la loc. Gâlgâieli de robinet deschis, jet risipit de mâini care se spală. În sfârșit, o umbră imensă întunecă plafonul.

– Isidore Katzenberg?

Se apropie. Silueta sferică se înfipsea într-un fotoliu, în fața unui birou alcătuit din cărți groase. Întrucât acesta nu era situat într-un cerc de lumină, încă nu-l distingea pe proprietar. Semăna cu un ou pus în cupă.

Fără a-i da nici cea mai mică atenție intrusei, silueta sferică luă o telecomandă și dădu drumul „Simfoniei Lumii Noi”, de Dvorak. Apoi, deschise un laptop și începu să tasteze pe keyboard.

– Isidore Katzenberg? întrebă tânăra ziaristă, cât putea de tare, pentru a se face auzită peste vuietul muzicii.

Tot nici un răspuns. Celălalt continua să pianoteze în cadență. Lucrèce hotărî totuși să se avânte, ca și cum ar fi fost convinsă că n-avea să piardă nici unul dintre cuvintele ei.

– Mă numesc Lucrèce. Lucrèce Nemrod. Sunt reporteră științifică la „*Le Guetteur moderne*”. Mi s-a spus că m-ați putea ajuta să redactez un articol în legătură cu paleontologia.

Omul încetase să scrie și, cu toate că încă nu-i vedea chipul, era sigură că acum o asculta.

– Ideea mea ar fi să scriu un material amplu, atât despre originile omului, cât și despre asasinarea Profesorului Pierre Adjemian. Acest om se lansase în căutarea strămoșului nostru, strămoșul tuturor strămoșilor. Declara că îl găsisese... Sunt sigură că a fost omorât ca să nu vorbească.

Se apropie și mai mult de silueta care respira încet în fotoliu.

– ...Ar putea ieși un articol senzațional. Un amestec de roman polițist și anchetă științifică. Trebuie să descoperim secretul Profesorului Adjemian. Atunci, vom avea răspunsul la întrebarea: „De unde venim?”

În sfârșit, sfera vie scoase un sunet.

– Nu.

– De ce „nu”?

– Nu, nu e un subiect bun.

Glasul era suav, aproape gingaș. Un glas de copil. Cum putea ieși o voce ca asta dintr-o asemenea masă de carne? se întrebă tânăra. „Simfonia Lumii Noi” deveni mai intensă.

– Dar de ce? întrebă ea.

Omul nu răspunse. Nu se mișcă. Îi simțea privirea scrutând-o. În semn de ofrandă, Lucrèce întinse spre birou cartea de vizită.

– Dacă vă hotărâți să-mi dați o mână de ajutor, iată coordonatele mele. Aveți aici adresa mea, numerele de telefon, e-mail-ul. Căutați-mă când doriți, acasă sau la telefonul mobil. Nu mă despart niciodată de el.

– Un telefon mobil? Pacostea aia care sună în cinematografe, în baruri și-n toate locurile odinioară atât de liniștite?

– Al meu e pus în permanentă pe vibrator. Nu deranjează niciodată pe nimeni. Cu el, nu mă mai simt ca un câine fără lesă. Deci, mă puteți găsi oriunde m-aș afla. Haideti, nu mă abandonați.

O mână dolofană ieși din umbră, apucând cartea de vizită.

– Deci, acceptați? se interesă Lucrèce Nemrod, cu speranțele renăscându-i.

Masa de carne se foi în fotoliu.

– În nici un caz.

– Și de ce anume?

– Dacă ești aici, înseamnă că i-ai propus deja subiectul dumitale lui Thénardier, și ți l-a refuzat. N-o pot suferi pe Thénardier. E incultă și vulgară. Nu și-a obținut postul decât prin intrigi. Totuși, în privința dumitale, a avut dreptate. Paleontologia nu e un subiect interesant. Nimănui nu-i pasă de veriga lipsă. Logic, Trecutul nu mai interesează pe nimeni. Oamenii cumpără ultimele noutăți și ascultă prognozele meteorologice pentru săptămâna viitoare. Viitorul e cel care îi preocupă. Trecutul este demodat. Anticarii dau faliment. Genealogii închid prăvălia. Mașinile de ocazie nu se mai vând. La primele riduri, bătrânii sunt ascunși în aziluri. Zău așa, pe cine mai poate interesa trecutul?

Lucrèce simțea privirea omului, îndreptată asupra ei, din ce în ce mai intensă.

– ...Pe cine? Poate că tocmai pe cei care au o problemă cu trecutul lor. Cred că știu de ce pui atât de mult la suflet acest subiect, domnișoară.

Lucrèce Nemrod făcu un pas imperceptibil înapoi.

– Nu știți nimic despre mine, articulă ea.

Omul continuă, cu vocea sa mică:

– Ba da. E de ajuns să te observ, să te ascult bine, și înțeleg. Ești... orfană.

Lucrèce încremeni.

– Stilul dumitale de a-ți alege expresiile este foarte semnificativ. „Nu mă abandonați.“ „Un câine fără lesă.“ În fine, referință su-

premă, pentru a evoca veriga lipsă, ce expresie ar fi mai încărcată de sensuri decât „strămoșul strămoșilor“?

Capul său înaintase puțin din umbră, iar Lucrece putu observa un creștet pleșuv.

– De fapt, continuă el, îți imaginezi că, scoțându-l din ascunziș pe strămoșul strămoșilor noștri, strămoșul „tuturor“ strămoșilor, vei dispune de cel puțin un înaintaș cunoscut.

Deveni țeapănă. Cum putea un glas atât de dulce să profereze asemenea cuvinte dure?

– Nu-mi plac orfanele. Sunt lipicioase.

De data asta, mersese prea departe. Nu se mai putu stăpâni. Palma i se repezi. Dar omul o evită rapid. Îi blocă încheietura mâinii. Și împinse cu putere brațul subțire. Fata căzu pe spate. Cărțile îi amortizară șocul. Se ridică repede, își netezi părul roșcat și mitralie întunecimea cu ochii ei smaraldini.

– Nu ești decât un imbecil. Un individ stupid, un idiot, un... o... o pizdă!

Aproape gâfâind, scui pă:

– Știi ce-ți zic dumitale, orfanele? N-ai decât să crăpi în bârlugul ăsta, cu toate grămezile astea de cărți și frazele dumitale prețioase și bune de nimic!

Și, cu aceste cuvinte, plecă, trântind din răspuțeri poarta metalică a castelului de apă.

9. ȘO PE FIARĂ

Când hiena trece pe sub ramura joasă a marelui copac, toți membrii hoardei cad asupra ei.

Când sunt mai mulți contra uneia singure, rolurile pot în sfârșit să se inverseze. Specia vânată devine specia vânătoare. Încercuită de mulțime, hiena nu se lasă totuși ușor învinsă. Se cabrează. Nările ei eliberează vapori pestilențiali. Își dezvelește colții și rânjește, pentru a-și sfida mai bine adversarii.

Șeful hoardei dă semnalul. De îndată, toți masculii dominanți se agată de labele fiarei, pentru a o sili să se culce. Masculii inferiori se grăbesc să înainteze pentru a o lovi și se retrag cu repezi ciune. Femelele țipă cât pot de tare, ca să asurzească animalul.

EL rămâne la distanță, contemplând scena de departe, în timp ce-și trage răsuflarea. Fiecare la rândul lui. EL și-a jucat rolul, acum poate să se odihnească, admirând curajul dușmancei sale.

Hiena nu se dă bătută. Mai găsește forța de a schilodi un mascul tânăr care, voind s-o lovească peste bot, se pomenește cu mâna mușcată. Își înfige dinții în mai multe coapse din apropiere. Azvârle din labe, răsturnând mai mulți masculi dominanți care i s-au agățat de picioare. Dar urmărirea a consumat mult din resursele fiarei și, sub masa atacatorilor, încheieturile i se înmoaie. Din acel moment, i se aplică atât de multe lovituri încât cade, parcă preferând să adoarmă aeolo decât să lupte în asemenea condiții.

Văzând-o că nu mai mișcă, masculii tineri îi trântesc șuturi viguroase în cap, sub strigătele tot mai stridente ale femelelor care-i încurajează s-o ucidă.

O clipă, EL simte dorința de a ajuta hiena. Dar se reculege repede. Trebuie să se gândească neapărat la altceva. Înaltă capul și contemplează norii. Chiar în toiul celui tărașoi, cerul pare nepăsător. Observă norii aurii care se deapănă grațios.

Primește o jerbă de sânge în față și se decide să se îndepărteze de carnagiu, cățărându-se printre ramuri pentru a-și urma nestingherit contemplarea cerurilor. Norii sunt la locul lor, abia mișcându-se, ca și cum n-ar fi niciodată grăbiți, niciodată neliniștiți, niciodată în pericol. Ridică mâna, într-un efort de a-i prinde, și nu reușește. Sare, dar tot nu ajunge. Se urcă pe cea mai înaltă creangă a copacului și, stând într-un echilibru precar, încearcă din nou să atingă norii. Dar norii sunt și acum prea sus.

Păcat.

Jos, membrii hoardei au terminat de masacrat hiena. Printre atacatori sunt câțiva răniți dar, în general, au suferit pagube minime. Fiecare își linge rănila. EL observă de sus sfâșierea acelei fiare care i-a stârnit o asemenea teamă. Stranie senzație, să-și vadă adversara redusă la o grămadă de carne aburindă. Stranie senzație, s-o vadă pe acea pionieră a speciei ei răsplătită atât de crud pentru vitejia sa.

Dar aceasta este una dintre marile reguli ale naturii, pionierii trebuie să servească drept martiri, pentru a informa mai bine generația următoare cu privire la limitele care nu pot fi depășite prea repede.

După ce și-a regăsit suflul, EL se hotărăște să coboare pentru a se alătura alor săi. Se agață de o liană și se lasă să alunece spre ramurile inferioare.

10. MICĂ VIZITĂ NOCTURNĂ

Lucrèce Nemrod se lăsă să alunece pe coarda pe care o legase de balustrada din fier forjat a balconului. La așa ceva, se pricepea bine.

În orfelinat, fusese poreclită „șoricuța”. Nu numai din cauza staturii sale scunde, care-i permitea să se furișeze oriunde voia, ci și grație capacității sale de a ronțai nervii contemporanilor până cedau capriciilor ei.

Între etaje, fata își spuse că n-aveau s-o împiedice pe ea o Christiane Thénardier, un Franck Gauthier sau chiar un Isidore Katzenberg să meargă până la capătul anchetei sale asupra originilor omennirii. Avea să îi atașeze un nume asasinului sau asasinilor Profesorului Adjemian și avea să străpungă secretul.

Strămoșul strămoșilor noștri.

Strămoșul tuturor strămoșilor.

Sări pe balcon. Fereastra de la apartamentul paleontologului era închisă. Scoase de la piept cuțitul elvețian și alege o lamă plată, pe care o strecură fără prea mari dificultăți între batantele ferestrei, pentru a ridica tachelul care ținea cerceveaua închisă. Druul era liber.

Pentru acea misiune de comando, se echipase cu un trening negru și și legase pletele roșcate într-o coadă-de-cal. Ca să și înăbușe zgomotul pașilor, purta mocasini cu talpă de crep. Un picior trecu peste pervaz, apoi și celălalt și călcă delicat pe mochetă, aprinzându-și lanterna.

Se afla în biroul victimei. Păreau s-o aștepte niște oameni. Se grăbi să lumineze împrejurimile și recunoscu scheletele maimuțelor spânzurate de suporti. Lumina vie a lanternei lătea zâmbetele vide ale craniilor, ca și cum toate s-ar fi bucurat că venise la ele în vizită.

– Salut, maimuțelor.

Umbrele găurite se întindeau până-n tavan.

– Știți voi cumva cine l-a omorât pe profesor?

Drept răspuns, gorila lăsa să scape un mic fluture de noapte care se instalase cu domiciliul în maxilarul ei și, neînțelegând de ce se făcuse dintr-o dată atâta lumină în plină noapte, preferă să zboare zgomotos prin cameră, pentru a-și manifesta nemulțumirea.

Lucrèce Nemrod plimbă fasciculul lanternei de la un perete la altul. Distingea în atmosferă ceva impalpabil și totuși gros: misterul în suspensie. Ca un nor negru care nu cere decât să fie spart pentru a-și dezlănțui furtuna.

Chiar în acel moment, afară, un fulger brăzdă cerul, urmat de un tunet. Iată-o că venise și ea, furtuna. Intermitent, străfulgerări albe luminau încăperea.

Lucrèce deschise dosarul „Presă” și frunzări din nou paginile. Profesorul Adjemian își evoca acolo cercetările din Tanzania asupra verigii lipsă și vorbea despre un șantier nou pe malurile fluviului Olduvai. „Cu următoarea ocazie, voi ridica voalul de pe cel mai mare dintre toate secretele: adevărata origine a omenirii”, anunța el, într-un interviu. „*Stupete gentes*”, cum spuneau romanii. „Oameni, pregătiți-vă să rămâneți uluiți.”

În alte tăieturi din presă, alți paleontologi își etalau totala lipsă de interes, dacă nu chiar disprețul, față de lucrările Profesorului Adjemian. „Pentru moment, nu a scos la lumină nici un os fosilizat de mare importanță.”

Un mic zgomot o alertă pe Lucrèce. Stinse imediat lanterna și rămase nemișcată.

Zgomotul se întrerupse. Se reluă. Era cineva în cameră. Fata ezită, apoi aprinse lanterna din nou și-i îndreptă fasciculul drept în direcția locului de unde i se părea că răsună un scârțâit mărunț pe mochetă. Un botișor, mustăți, lăbuțe trandafirii. Un șoarece rodea o hârtie, în coșul de gunoi. Descoperit, fugi.

La șoarece, șoarece și jumătate. Ziarista se așeză pe jos, luă lanterna între dinți și începu să desfacă unul câte unul toate ghemotoacele de hârtie. Descoperi astfel o scrisoare care spunea: „Acum știu că zilele mele sunt numărate. Vor încerca să-mi pună pumnul în gură, căci secretul meu e prea stânjenitor.

Evident, dezvăluirile mele vor pune într-o situație penibilă ansamblul comunității științifice, ale cărei convingeri vor fi totalmente

răsturnate. Totuși, aici este vorba de adevăr și împotriva adevărului nimeni nu are nici o putere. Degeaba vor încerca să-l împingă la fund, întotdeauna va sfârși prin a ieși iarăși la suprafață. Așa că, te rog, te rog pe tine, cel care citești aceste rânduri, ajută-mă. Iar dacă mă ucid, transmite-mi secretul în jurul tău, ca să nu dispară o dată cu mine.“

Lucrèce Nemrod continuă să măture camera cu raza lanternei. Deasupra fotoliului de la birou, luminează un desen umoristic. În ramă, un peștișor discuta cu alt pește, mult mai mare. În bula de dialog scria: „Mămico, se pare că unii dintre noi au ieșit din apă ca să umble pe uscat, spune-mi, cine sunt?“ Mama răspundea: „A, în majoritate, nemulțumiți.“

O mână tăiașe apăsător, cu carioca neagră, cuvântul „nemulțumiți“, înlocuindu-l cu „angoasații“.

Titlul caricaturii era: SECRETUL EVOLUȚIEI.

Lucrèce se pregătea să-și continue investigațiile, când auzi din nou un zgomot slab. De astă dată, nu mai era vorba de un șoarece. Un clăntănit în broasca de la intrare. Fata stinse precipitat lanterna și se ascunse după ușa bucătăriei. O auzi pe cea de la palier cedând. Cineva intra în casă.

Un nou fulger o ajută să distingă, prin gaura cheii, un om de statură mijlocie, într-un impermeabil ud. Avea în mână o geantă ce părea destul de grea, în care scotoci pentru a scoate o mască de maimuță pe care și-o puse pe față înainte de a aprinde la rândul lui o lanternă.

Un spărgător? Puțin probabil. Acum mânuia un bidon mare cu benzină, pe care începu să-l verse peste mochetă, prin toate camerele și mai ales în birou. Reveni apoi la intrare și luă o cutie de chibrituri. Scăpără unul și, înainte de a-l arunca spre benzină, îi contemplă o clipă flacăra.

Fascinația focului. Acea secundă de ezitare îi fu suficientă lui Lucrèce Nemrod pentru a se arunca asupra intrusului. Dintr-o mișcare, stinse chibritul și profită de efectul surpriză pentru a trânti un genunchi între picioarele individului. Omul gemu. Prin găurile măștii simiene, distinse doi ochi uimiți și îndurerați. Înainte ca intrusul să înțeleagă ce i se întâmpla, se grăbi să-i aplice un pumn în burtă, un lat de palmă în mărul lui Adam, și dintr-o cheie de braț îl trânti la podea, cu mâna răsucită la spate.

Încă o dată, fulgerul sfâșie cerul violet și toate obiectele din apartament trepidară. Reflexele pârâiașelor de apă pe geamuri păreau să zgârie tapetul de pe pereți.

– Cine ești dumneata? Ce cauți aici?

Accentuă apăsarea asupra brațului. Omul era conștient că, așa cum îi apucase cotul, ajungea doar un mic gest pentru a-i luxa umărul, și scoase un mormăit înăbușit de mască.

– Voiai să distrugi indiciile, nu-i așa? Haide, vorbește! Cine ești?

Vru să-l întoarcă pentru a-i scoate masca, dar individul profită de efortul ei pentru ca, dintr-o mișcare, să se degajeze rapid și soia la fugă cu toată viteza spre scară. Lucrèce se lansa pe urmele lui.

– Opriți-l! strigă în direcția porții de jos.

Dar omul cu impermeabil era deja în stradă, pierdut în mulțimea de oameni uzi care se întorceau acasă cu capetele între umeri.

O ființă omenească anonimă, printre sute de alte ființe omenești anonime.

11. HOARDA LUI

Îi privește pe cei din hoarda lui.

Ai lui stau dispuși în cerc, împrejurul cadavrului hienei.

Nu știe câți sunt.

Nu știe să numere mai departe de cifra cinci, deduce EL, privind-și degetele mâinii drepte. Dincolo de cinci, urmează „mulți”. În hoardă, deci, sunt „mulți”.

Nu le cunoaște numele. Nu au nume. EL îi identifică după locul fiecăruia în ierarhia hoardei sau după caracteristicile fizice particulare.

Personajul cel mai important este șeful de hoardă. Are spatele acoperit cu o blană ușor argintată. Se pare că faptul de a deține puterea îi schimbă culoarea părului. În orice caz, EL observă că masculii de aceeași vârstă, dar lipsiți de putere, au spatele mai închis.

Șeful hoardei nu e foarte înalt, dar are umerii lați și pieptul bombat. Este susceptibil și agresiv. Obişnuiește să le dea tuturor mici lovituri în cap, pentru a le aminti că el e șeful. Dacă un mascul vrea să-i conteste puterea, această mică lovitură are tocmai rolul de a-i aminti: „Sau îmi primești loviturile, sau te lupți cu mine.”

În fața unui pericol, șeful hoardei nu stă pe gânduri, ci atacă. Se poate numi inconștientă. Pentru majoritatea celor din hoardă, așa ceva trece mai degrabă drept curaj.

Înainte, șeful de hoardă era ales după o anumită calitate: aceea de a nu se lăsa impresionat de evenimente noi sau necunoscute. Dar, de câteva generații încoace, această înțelepciune a ieșit din modă. Este selecționat cel mai puternic, punct.

În dragoste, șeful hoardei este de o brutalitate la fel de remarcabilă. Când îi propune o împerechere unei tinere femele din haremul lui, are obiceiul de a o trage de urechi, apoi a-i înfige degetele în nări. În timpul actului reproducerii, nu se sfiește să-și muște partenera de gât sau s-o tragă de păr până începe să mugească.

Tocmai, o distinge lângă șef pe prima femelă din harem. Are ochi mari negri și fese stacojii, cu pielea flască. În calitate de primă doamnă a haremului, se simte întotdeauna obligată să țipe foarte tare pentru a se exprima. E un lucru util cu ocazia vânătorilor, pentru a speria adversarul, dar cu timpul începe să te cam crispeze.

A doua femelă a șefului de hoardă e mai discretă. Primei femele îi place să-i dea lovituri în cap, ca s-o pună la punct. Așa că ea se răzbună pe a treia femelă, care stă retrasă complet. Strânge un bebeluș la piept. În timp ce femela a treia alăptează copilul, șeful hoardei nu se poate apropia de ea. Dezgustat, șeful a încercat deja de mai multe ori să omoare puilul.

EL continuă să-i treacă în revistă pe ai săi.

În grupul masculilor dominanți-dominanți, îi recunoaște: pe „uriașul slab“, care-l provoacă încontinuu pe șeful hoardei ca să vadă dacă nu începe să îmbătrânească; în dreapta lui, „cel ce și-a pierdut o ureche“ nu aude decât pericolele care vin din dreapta; mai este „cel care are un sex prea lung“, al cărui organ reproducător se târăște pe pământ când aleargă în patru labe; în sfârșit, mai este cel numit „răsuflare puturoasă“. E vorba de un mascul nu prea robust, dar a cărui simplă deschidere de gură îi aruncă pe adversari în semi-comă.

În spatele lor stau cantonați masculii dominanți-dominați. Aceștia sunt tineri, sau bătrâni dominanți-dominanți învinși de alți dominanți-dominanți. Adeseori, se bat între ei pentru a determina cine va avea cinstea de a-i provoca pe dominanți-dominanți la luptă.

Mai departe, masculii dominați-dominați care nu provoacă pe

nimeni și nu fac decât să stea gata de a-și ajuta superiorii când aceștia îi solicită prin strigăte sau prin lovituri în cap.

Mai e și fostul șef de hoardă. În mod normal, ar fi trebuit să fie abandonat, căci nu mai e atât de puternic. Totuși, are mirosul atât de sensibil încât știe să deosebească plantele care se pot mânca de cele care otrăvesc. Această știință este indispensabilă pentru supraviețuirea hoardei. Prin urmare, e lăsat să trăiască.

EL îi vede și pe masculii bolnavi sau schilodiți la vânătoare. Aceștia sunt considerați „tolerați”, cu condiția să nu încetinească grupul. În realitate, sunt păstrați mai mult pentru a servi drept carne macră cu ocazia atacurilor fulgerătoare ale animalelor de pradă. În viața cotidiană, sunt calul de bătaie al tuturor. Nu au dreptul să se atingă de femele și, la masă, nu mănâncă decât bucățile abandonate de restul hoardei.

Mai departe, spre stânga, un grup de femei se ciorovăiesc. Acolo sunt femelele masculilor dominanți-domanți sau ale celor dominanți-dominați și câteva fecioare care încep să simtă cu putere hormonii sexuali. EL se apropie și constată că o femelă tocmai se pregătește să nască. Hoarda se mărește în direct. Abia expulzat din pânțele matern, puiul se ridică pe labele lui. Femela taie cu dinții cordonul ombilical și, în timp ce-i oferă mamele, se hotărăște ca pe această odraslă să n-o depună imediat pe pământ, căci deja a pierdut prea mulți pui din neglijență.

EL continuă să-și observe hoarda adunată în jurul resturilor hienelor. Mai spre dreapta e grupul de copii, iar și mai departe, grupul bătrânilor.

Și, în sfârșit, urmează EL-insuși. Când El se gândește la EL, își spune doar „eu”. Odată, s-a văzut oglindit într-o baltă.

„Eu” nu are nimic deosebit.

12. ISIDORE KATZENBERG

Lucrece Nemrod își întâlnește colegii în „Braseria alsaciană”. În interiorul pletoriceii redacții a revistei „*Le Gueuteur moderne*”, aceștia deveniseră, într-un fel, banda „ei”. Stăteau în picioare, cu fața la teighea, discutând viața internă a săptămânalului.

— ...Șeful rubricii literare a publicat un roman și, ca să fie sigur

că are cel puțin o cronică favorabilă, a scris el însuși articolul, sub pseudonim, anunță Florent Pellegrini.

Hohot general de râs. Comandară încă un rând de beri.

Apoi, trecură la masă. Lucrece Nemrod se așază lângă Franck Gauthier, și ea cu o halbă în mână. Un ospătar cu șorț lung albastru aduse o serie de farfurii aburinde, pline de cărnuri diverse și variate: caltaboși, cârnați de Francfort, picioare de porc pane, pulpe fierte, toate garnisite cu o salată de varză lejer acidă.

– Ei, și cum a mers întâlnirea cu Isidore Katzenberg? se interesează șeful rubricii științifice.

Tânăra își scutură pletele roșcate.

– Nu prea rău, mulțumesc. Dar cred că prefer totuși să anchetez singură. Am revenit la locul crimei, aseară, și am dat peste ceva deloc banal. A apărut un vizitator misterios, cu o mască de maimuță pe față și o canistră cu benzină în mână. Voia să carbonizeze totul pe loc. Pentru un ucigaș în serie, pare o comportare cam ciudată, nu?

– L-ai prins?

– Mi-a scăpat printre degete. În plus, alerga repede. Păcat, altfel jur că aș fi știut să-l fac să vorbească!

Departe de a fi impresionați, amatorii de varză acră făcură murte îndoielnice. Cu gura plină, Florent Pellegrini exprimă opinia generală:

– E, în orice caz, Thénardier n-o să te lase în veci să publici subiectul ăsta și, fără Katzenberg, indiferent ce ricoșeuri mai apar, n-ai nici o șansă să reușești.

Franck Gauthier confirmă:

– Haide, recunoaște c-a ieșit prost cu grăsanul ăla. Acum ți-o putem mărturisi, ți-am făcut o farsă. Voiam să-ți mai potolim entuziasmul pentru „originile omenirii”. Orice i-ai fi zis, te trimitea la plimbare, Katzenberg. Așa e el. Nu vrea să mai aibă de-a face cu nimeni.

Lucrece Nemrod rămase cu furculița în aer, încruntând sprâncenele:

– Și cine e de fapt, tipul ăsta?

– Katzenberg? Un nebun de legat, tranșă Gauthier.

Florent Pellegrini își privea fix halba de bere, ca și cum ar fi fost un glob de cristal.

– Nu, e posibil să fi cam deraiat în ultima vreme, dar eu l-am cunoscut bine și pot afirma că, la vremea lui, a fost unul dintre cei mai mari ziariști din Paris.

Așteptă ca ospătarul să înlocuiască farfuriile goale cu altele, după care continuă:

– L-am cunoscut când nu era nici chel și nici obez, și în nici un caz nu trăia închis într-un turn, departe de lume. Pe-atunci, era în poliție și lucra ca expert la centrul medico-legal. Se specializase în analiza micro-indiciilor: fire de păr, pete suspecte, diverse amprente. Doar studiind un fir de păr, se povestește, era capabil să precizeze sexul, vârsta, nivelul de stress al celui căruia îi aparținuse și dacă respectivul consuma droguri. Pentru el, era ca un joc de-a enigmele. Dar îl frustra puțină importanță atribuită cercetărilor lui în timpul proceselor. Concluziile lui nu erau decât rareori abordate de magistrați și jurați. Așa că, s-a reconvertit la gazetăria științifică. Acolo, cunoștințele lui tehnice l-au ajutat să redacteze articole asemenea unor anchete polițienești. Era o inovație, ca reporterul să țină cont de propriile lui observații pe teren, mai degrabă decât de comunicatele în limba de lemn a oficialilor. Publicul a ajuns să-i recunoască „laba” aparte și în curând a dobândit un mare renume prin toată presa. De unde și porecla de „Sherlock Holmes științific”.

– De fapt, nu făcea decât să-și exercite „normal” meseria, interveni Kevin Abitbol, ștergându-și gura slinoasă cu un șervețel alb de hârtie deja foarte mânjit. Problema e că majoritatea ziariștilor au devenit atât de blazați încât nu-i mai roade nici o curiozitate. Din lene, se mulțumesc să transcrie pe loc tot ce li s-a spus și rescriu de mii de ori aceleași articole, construite în același mod.

Florent Pellegrini nu luă în seamă întreruperea.

– Isidore Katzenberg ar fi trebuit să fie avansat șef al rubricii științifice în locul lui Gauthier. Nu-i așa, Franck?

Celălalt se încruntă.

– Mda, poate, dar nu eu sunt de vină că a pățit o belea.

– Ce fel de belea? Întrebă Lucrece Nemrod.

– Stătea așezat liniștit în metrou, când în vagon a explodat o bombă cu gaze și cuie ruginite. Un atentat terorist. Pe el l-a protejat bancheta, dar era oră de vârf și a ieșit un carnagiu. Prin fum, s-a târât printre cadavre sfârtecate, încercând să vină în ajutorul răniților.

Clătinări tăcute din cap în jurul mesei, unde majoritatea convivilor nu-și pierdeau totuși pofta de mâncare și continuau să se îndoaie într-o veselie cu cârnați și pulpite. Printre clefăielile masticăiei, Pellegrini continuă:

– După atentat, a stat închis în casă o săptămână, fără să se spele, fără să mănânce, practic fără să doarmă. În urma acestei faze de prostrație, a vrut să ia armele, să-i găsească pe asasini și să-i lichideze unul câte unul. Pe urmă, a descoperit că incidentul era legat de o poveste complicată diplomatică și, în plus, Franța le vindea armament țărilor comanditare ale atentatului. Nu se putea face nimic. Atunci, s-a închis în sine însuși. A început să se îngrașe, a scris tot mai puține articole și, ca să încheie, și-a cumpărat castelul de apă pentru a se izola, pentru a rămâne definitiv departe de lume.

– Un turn de fildeș... sugeră Kevin Abitbol.

– ...Sau un mormânt, preciză Gauthier.

Chelnerul le aduse al enșpelea rând de beri și toți se grăbiră să-și golească halbele, ca pentru a digera mai ușor strania poveste. Lucrece Nemrod bău și ea o dușcă zdravănă.

– Și pe urmă, a apărut cartea, adăugă Florent Pellegrini.

– Ce carte? vru să știe stagiara.

– Un roman bizar. Sub pretextul unei simple povestiri de aventuri și suspense, volumul propovăduia non-violența activă. A citit-o și a recitit-o până când a înțeles sensul ascuns al textului. Pentru Isidore, asta a fost o revelație. Atunci a tras concluzia că inamicul lui personal nu erau teroriștii în particular, ci violența în general.

– Și a reinceput să scrie, dar articolele erau prea polemice! sublinie Gauthier.

– Isidore Katzenberg, singur contra tuturor violențelor din lume: contra teroriștilor, a ucigașilor de copii, a tortionarilor... Cu o asemenea înverșunare, încât articolele lui nu mai erau publicabile nici în „*Le Guetteur moderne*“, nici în aite periodice.

– Era un „anti-violent“ prea violent, preciză Kevin Abitbol. Există limite, chiar și în denunțarea răului. Sau plâns ambasadele, Quai d'Orsay¹ i-a cerut concedierea. A fost dat afară și s-a pomenit izolat de-a binelea, în castelul său de apă.

1. Sediul Ministerului de Externe din Paris. (n.tr.)

– Între timp, și-a păstrat un mare credit din partea cititorilor, care nu l-au uitat, ca și din partea direcției, unde încă mai are susținători. În privința asta, Lucrèce, nu te-am mințit, afirmă Florent Pellegrini.

Reporterii ostară și începură să se reconforteze cu un nou platou de cârnărie sărată, pe care și-o împărțiră echitabil în farfurii.

13. FESTINUL

Toți își afundă mâinile lacome în carnea fremătândă.

Cu hiena, problema e că pute. Emană o duhoare acră și râncedă. Există organe care miros atât de urât, încât sunt nevoiți să le mănânce ținându-se de nas.

În plus, nu e numai mirosul, ci și gustul. Pentru cine nu a consumat niciodată carne de hienă, e greu de conceput. Cel mai amar gust îl au, fără nici o îndoială, pernițele de grăsime ale labelor posterioare.

Personal, nu-i prea place să mănânce hienă. În materie de carne, EL preferă categoric să consume ierbivore. Au carnea mai dulce, mai fragedă și niciodată grețoasă. În jurul lui, însă, camarazii par să se delecteze. Mai ales cei dominați, pentru care înfrângerea unei ființe puternice reprezintă întotdeauna o mică revanșă contra vieții. Continuă de altfel să ciupească din răspuțeri blana hienelor moarte. Cruzimea gratuită a celor slabi.

Burta s-a căscat, iar ospățul devine mai zgomotos. Tot ce conține hiena se devorează. Coadă, care se suge până la oscioare. Urechile, cărora li se ling cartilagiile. Până și gingiile trebuie să fie zdrobite în măsele, pentru a se extrage stropii de suc acidulat pe care-i conțin. Șeful hoardei are de altfel molarii atât de solizi, încât reușește să sfărâme caninii pentru a savura nervul sărat din interior.

„Masculul dominant care nu are decât o singură ureche” înhață craniul hienelor și-l strivește ca pe un fruct copt, pentru a-i scoate creierul. Bulgărele de gelatină trandafirică circulă din mână în mână. Fiecare înghite câte un dumicat, înainte de a-l trece mai departe, vecinului. Iată un ritual important: „A consuma creierul adversarilor care te înspăimântă”. Instinctiv, toți își închipuie că, degus-

tând creierul ființelor care aleargă repede, vor alerga și ei mai repede; că, devorând creierul celor inteligenți, vor deveni la rândul lor mai inteligenți.

Șeful de hoardă sparge cușca toracică, iar între coaste apar plămâni galbui.

EL e foarte flămând și scormonește cu degetele prin alveolele spongioase. În contact cu această substanță moale, își amintește cum proprii lui plămâni rămăseseră fără aer când încerca să scape de hienă. Se ospătează cu plămânul ei, pentru ca de-acum înainte să respire mai ușor. Trebuie să devoreze cel puțin trei porții, spre a uita panica din timpul urmăririi.

Copiii apucă rinichii ca să-i apese ca pe niște bureți, bând sângele amestecat cu urină al fiarei. „Cel pe care mama lui nu a vrut să-l pună jos“ a început să se joace cu un ochi, pe care-l învârtește ca pe-o praștie, ținându-l de nervul optic. Mama sa îl mârâie. Cu mâncarea nu te joci. Trebuie să se grăbească să înghită diversele organe înainte de a se răci.

În jurul lor se strâng deja șacalii, vulturii și corbii. Cei mai nerăbdători dintre acești devoratori de stârvuri nu se pot abține să grăbească hoarda pentru a le ceda locul. Un șacal îndrăznește chiar să înainteze, mușcând un copil. Prima femelă a șefului îi cârpește peste bot. Șacalul nu se retrage, ci își arată colții. Asta-i problema, în lumea lor: nimeni nu vrea să stea la locul lui și deci trebuie să-ți arăți neîncetat forța, dacă vrei să fii respectat. Ca și cum, de la o ocazie la alta, animalele învinse și-ar uita înfrângerea și ar dori să revină la conducerea jocului. Prima femelă ia o piatră și o aruncă în coastele șacalului, care consimte în sfârșit să se îndeparteze.

Muștele, însă, nu așteaptă să li se dea nici o aprobare. S-au depus deja pe carne, iar bâzâitul lor se transformă într-un adevărat vacarm.

La cotitura unei anse de viscere, un copil găsește ficatul. Prima femelă a șefului pretinde imediat această ciosvârtă aleasă.

Ființa care se bucură de rangul cel mai înalt este aceea care poate revendica ficatul animalelor ucise, fără ca nimeni să îndrăznească a i-l contesta.

De îndată ce ficatul e devorat, fălcile încep să mestece mai puțin nervos. Nu mai există nici o miză gastronomică importantă.

Intestinul gros degajă un miros într-adevăr prea puternic pentru a fi apreciat de alții în afara celor dominați.

Sătui, membrii hoardei se împrăstie pentru a rumega zgomoșos. Rumegatul este o activitate foarte importantă. Cei ce nu mestecă suficient se îmbolnăvesc adesea. EL a văzut chiar un copil care a murit când încerca să înghită pe nemestecate o trufă de girafă.

Necugetată tinerețe.

14. ȘORICUȚA ȘI ELEFANTUL

Lucrèce Nemrod își înfundă în gură o gumă de mestecat mare, cu aromă de lemn-dulce, apoi inspiră adânc aerul rece. Nimic mai bun pentru potolirea nervilor. Abia după aceea, bătut la ușa metalică grea a castelului de apă unde locuia Isidore Katzenberg.

Nu primi nici un răspuns, dar constată că ușa nu era închisă. Intră așadar și îl găsi pe Isidore Katzenberg în picioare, în sala conică, citind o carte pusă pe un pupitru de stejar. De astă dată, stătea în plină lumină și îl putu privi în sfârșit din cap până-n picioare.

La apropierea ei, Isidore înălță capul, observând-o la rândul său.

Se uitară unul la altul, preț de-un îndelungat minut de tăcere.

Isidore Katzenberg era mai înalt și mai gras decât estimase Lucrèce Nemrod cu ocazia primei vizite. Un metru nouăzeci și cinci, la o greutate de o sută douăzeci de kilograme, fără îndoială. Trupul lui, ca o sferă netedă, era învăluit în haine largi de poplin bej deschis. Nu avea curea, nici ceas, nici șireturi. „Katzenberg aplică deja non-violența chiar și în modul de a se îmbrăca“, își spuse ea.

Avea țeasta aproape cheală. Urechile erau mari, fruntea bombată, buzele cărnoase. O pereche de mici ochelari aurii stăteau pe un nas delicat. Semăna destul de mult cu un bebeluș supragabaritic.

Ochii i se mișcau încontinuu, în căutarea a mii de detalii.

„Un elefant solitar și nelineștit...“ Ideea i se învârti un moment în cap, până când alta îi luă locul. De fapt, Katzenberg o ducea cu gândul la Ganesh, acel zeu cu cap de elefant din mitologia hindusă.

– Îți spui că semănă cu un elefant, enunță el. De unde știi? Îmi privești fix urechile mari. Când cineva îmi fixează așa urechile, înseamnă că mă compară cu un elefant.

– Mă gândeam la zeul indian Ganesh.

Masa de carne se răsuci, pentru a cotrobăi într-o grămadă de cărți, de unde scoase o statueta a respectivei divinități.

– Ganesh, zeul cunoașterii și al hazului. În mâna stângă ține o carte, în dreapta, un ulcior cu dulceață. Dar cunoști legenda lui Ganesh? o întrebă el.

Fata clătină din cap.

– Tatăl său, Shiva, s-a întors într-o zi acasă mai devreme ca de obicei, a descoperit dintr-o dată copilul și a crezut că era un anant al soției sale, Parvati. Imediat, a scos spada și l-a decapitat. Parvati i-a explicat că cel pe care-l mutilase astfel era propriul lui fiu. Trist, tatăl s-a scuzat și i-a promis să pună în locul capului pierdut al copilului capul primei făpturi care intra în odaie. S-a întâmplat să fie un elefant.

Lucrèce Nemrod arată un obiect care seamăna cu un mic ro-zător, la picioarele statuetei de bronz.

– Iar acela ce este?

– Soclul. Ganesh e un elefant care călătorește stând în picioare pe un șoarece.

O observa intens pe tânăra roșcovană, absorbind rapid ansamblul de fotoni care ricoșau din pielea și hainele ei. Ce era cu puș-toaica aia impertinentă care se încăpățâna să-l urmărească în vi-zuina lui?

O trecu în revistă. Gabarit mic. Un metru șaiszeci, cincizeci de kilograme. Brațe musculoase. Sâni proeminenți. Ochi mari și vii, de culoarea smaradelor. Gene lungi, roșcate. Păr lung, roșcovan. Picioare mici. Respirație amplă și regulată. Sportivă. Cu privirea fixă. Chewing-gum în gură. Ținută plăcută a capului. Probabil fă-cuse dans clasic în copilărie, pentru a fi dotată cu o postură atât de grațioasă.

Ce pereche nepotrivită ar fi alcătuit, dacă începeau să lucreze împreună, medită Lucrèce Nemrod. O versiune inedită a lui Stan și Bran.

Oftă.

– Am venit să-mi prezint scuzele. Data trecută, am fost nerespectuoasă.

– Și eu am fost nerespectuos, replică el. Suntem chit.

– Nu știam că ești un adept al non-violenței.

– Și asta schimbă ceva?

– Non-violenții, când primesc o palmă, întorc și obrazul celălalt.
 – Astea-s principii demodate. Noii non-violenți lasă capul jos, pentru a evita palma. Astfel, agresorului nu-i rămâne nici măcar jena de a fi comis un act violent.

– Te-am insultat. Te-am făcut imbecil, prost, idiot și farsor.

Pe chipul cel lunar se ivi o expresie lacomă:

– Știi de unde vine cuvântul „imbecil”? De la *imbecille*, fără baston. Aluzie la faptul că întotdeauna e necesar să te rezemi într-un baston, dacă nu vrei să cazi. A trăi fără a te sprijini pe nici o dogmă, pe nici un principiu rigid, nici un tutore spiritual, e un act de curaj, nu? Sper să fiu un imbecil și să rămân așa cât mai mult timp posibil.

Lucrèce Nemrod înclină capul, cu respect.

– Mă recunosc și în termenul „stupid”, urmă Katzenberg. „Stupid”, din latinescul *stupidus*. Izbit de stupefație. Stupid, sau „prost”, cum i se mai zice, este cel care se miră de toate, deci se minunează de toate. Sper să rămân stupid multă vreme. „Idiot” înseamnă în greacă *particular*. Un idiotism este o particularitate de limbă. Sper să fiu un om particular. Cât despre „pizdă”, ei bine, este vorba de sexul femeii. A numi pe cineva „pizdă”, nu înseamnă a-l asocia cu lucrul cel mai fermecător și mai fertil din lume? Sper realmente să fiu o pizdă, și în plus stupid, idiot și imbecil.

Lucrèce înaintă cu pași mici, printre cărți.

– La redacție, ceilalți spun că ceea ce te-a transformat a fost lectura unei cărți. Ce carte era?

Evident, Katzenberg își cunoștea haosul ca-n palmă. Se duse direct spre un volum pus în mijlocul unei îngrămădiri. I-l arătă. Pe copertă, niște siluete se îndreptau către soarele care răsărea la orizont. Cartea arăta mai mult ca un roman de aventuri, decât ca un manual despre arta de a trăi.

– Această carte se găsește în orice bibliotecă. Nu are nimic ieșit din comun. De fapt, poate fi considerată o pizdă de operă idioată, stupidă și imbecilă.

I-o întinse.

– Prin asta înțelegi că este concomitent feminină, aparte, uimitoare și nedogmatică, rezumă Lucrèce.

Răsfoi cartea, în timp ce Isidore Katzenberg îi explica faptul că, între altele, conținea două noțiuni foarte interesante, după părerea lui.

Începu cu prima: C.M.V.: Calea Minimei Violente.

– Ce este C.M.V.?

– Omul suferă fiindcă se află permanent într-o stare de violență contra lui însuși, contra semenilor săi și contra întregului univers. Pentru a scăpa, trebuie deci să prevedem efectele tuturor faptelor noastre, angajându-ne să anticipăm cascada de violențe pe care riscă să le antreneze.

Ca pentru a-și ilustra cuvintele, Isidore Katzenberg depuse cartea în vârful unui maldăr care se dărâmă imediat, fără ca el să-i acorde cea mai mică atenție.

– A doua noțiune primordială: „evoluția lumii după cifre”.

Fata se instalează cât putea de comod într-un fotoliu bibliotecă, ale cărui brațe erau dureroase.

– Urmărește-mă cu atenție. Aceste desene care constituie cifrele noastre și pe care le întrebuițăm de mii de ori pe zi fără a cugeta măcar o clipă la ceea ce facem reprezintă prin ele însele o întreagă învățătură. Au fost inventate de indieni. Curba e semnul iubirii, linia orizontală, al atașamentului, iar crucea, al alegerii.

1, este stadiul mineral.

Pentru ca Lucrece să vizualizeze mai bine, îi desenă cifra în aer.

– ...1 stă drept, imobil, ca un monolit. Pe 1 nu-l nemulțumește nimic. Există. Nu are curbă, nici linie orizontală și nici încrucișare. Deci, e lipsit de iubire, de atașament, de necesitatea alegerii. În stadiul mineral, ne găsim în acum și aici, fără a judeca.

2, continuă el, conturând din nou cifra – este stadiul vegetal. Cu o tulpină curbată ca aceea unei flori și o linie orizontală ca o rădăcină. 2 e atașat de sol. Prin urmare, floarea nu se poate deplasa. Are o curbă în partea superioară: 2 iubește cerul. Floarea se vrea frumoasă, împodobită cu culori și nervuri armonioase, pentru a-i plăcea dimensiunii superioare.

3, e stadiul animal. Cu cele două curbe ale sale sus și jos – preciză Katzenberg, formând un trei cu ajutorul degetelor mari și al arătătoarelor – iubește și cerul, și pământul.

– Parcă ar fi două guri deschise, suprapuse, remarcă Lucrece Nemrod.

– Gura care sărută, deasupra gurii care mușcă, încuviință Isidore Katzenberg. 3 nu trăiește decât în dualitate. „Iubesc/nu iubesc.” Nu are trăsături orizontale, deci nu e atașat nici de cer, nici

de pământ. Animalul e în continuă mișcare. Trăiește fără atașamente, animat numai de frică și de dorință. 3 se lasă mânat de instincte. Este, așadar, sclavul perpetuu al propriilor sale sentimente.

Omul cel gras își încrucișă cele două degete arătătoare:

– 4 este stadiul uman. Cu simbolul crucii, care semnifică răs-pântia. Răspântie, deci alegere. Cu condiția de a o aborda convenabil, această răspântie ne va permite să părăsim stadiul animal, pentru a trece la treapta următoare. De la stadiul lui 3 la cel al lui 5. Avem posibilitatea de a nu mai fi dominați de teamă și invidie, de a înceta să mai reacționăm numai față de emoțiile instinctive. Se poate ieși din dilema „iubesc/nu iubesc”, ca și din „mi-e frică, inspir frică”.

– Ajungând la etapa superioară, 5?

– 5 este stadiul spiritual. Omul evoluat. 5 posedă o linie orizontală sus, deci e atașat de cer. Este înzestrat cu o curbă îndreptată în jos, deci iubește ceea ce se află dedesubt, pământul. 5 e exact opusul lui 2. Vegetalul stă prins de sol. Omul spiritual e sudat de cer. Vegetalul iubește cerul, omul spiritual iubește pământul. Este ceea ce voia să spună André Malraux cu celebrul său: „Mileniul trei va fi spiritual sau nu va fi deloc.” Omul va fi 5, sau nu va fi deloc.

Acesta e obiectivul care trebuie atins: să ne eliberăm de emoțiile noastre, să ne controlăm reacțiile instinctive și să devenim spirituali.

Lucrèce Nemrod rămase un moment tăcută. Chibzui, apoi întrebă:

– Și 6?

Expresia lui Isidore Katzenberg deveni misterioasă.

– E prea devreme ca să vorbim despre el. Înțelege primele cinci cifre și vei fi realizat un enorm salt înainte. Dacă toată munca mea nu slujește decât la a face să se înțeleagă acest lucru, voi avea impresia că am fost util.

Lucrèce le desenă pe rând în fața ei:

– Unu... doi... trei... patru... cinci... Curios. Permanent avem cifrele sub ochi, fără a ne gândi că putem găsi în ele și alte informații decât în materie de calcul.

– Oamenii nu dau suficientă atenție lucrurilor care îi înconjoară, se plânse Isidore Katzenberg. Funcționează conform prejudecăților lor și își imaginează că știu totul.

Își scutură formele rotunde.

– Sper în orice caz că acest mic expozeu despre cifre, care ne arată drumul spre viitor, te-a convins că singura întrebare importantă nu este „De unde venim?” ci, dimpotrivă, „Încotro ne îndreptăm?”

Lucrèce își deplie trupul așezat, ridicându-se, călcă pe deasupra cărților și porni prin încăpere pentru a examina mai bine pereții acoperiți de panouri magnetizate pe care erau prinse tăieturi din presă, fotografii, desene, precum și liste de comisioane.

– Dimpotrivă, începu ea, gânditoare. M-ai convins și mai mult de temeiul demersului meu. Trebuie să înțelegi mai întâi trecutul, dacă vrei ca apoi să înțelegi viitorul.

Isidore Katzenberg luă un memento de pe un tablou, apoi scoase de sub o grămadă de cărți un cărucior.

– Unde pleci? întrebă fata.

– A, în sfârșit, o întrebare bună. Vezi că poți ajunge și la ele, când vrei. Unde mă duc? Ei bine, pur și simplu să-mi fac piața. E ora, am nevoie de legume și fructe proaspete.

– Te pot însoți?

Își continuă conversația afară, el împingându-și căruciorul, cu un scârțâit de roțile ruginite. Maidanului năpădit de bălării înalte și mărăcini îi urmașă străzile mărginite de pavilioanele periferiei. În sfârșit, ieșiră într-o piață unde, în fața unei bisericuțe fără vârstă, stăteau la tarabe vânzătoare voinice, roșii în obraji.

Isidore Katzenberg nu era omul care să-și cumpere din goană proviziile. Studie îndelung pepenii, cântări atent în mână fructele de mango, discută despre ultimele livrări cu un vânzător, apoi pipăi roșii și avocado și mirosi cepe. În timp ce-și alegea cu grijă viitoarele alimente terestre, continua raționamentul:

– Ceea ce-l încetinește pe om în înaintarea lui, e fascinația față de propriul său trecut. (Iau legăturile alea două de ridichi. Alea foarte roșii.) Dacă n-ar avea în vedere decât viitorul, s-ar simți mai ușurat. Crede-mă, catastrofa, cea adevărată, este fascinația față de trecut. (Sunt tot așa de coapte, perele mătăle?) Gândește-te la toate țările care își închipuie că-și regăsesc propria identitate, revenind la sisteme înapoiate. În Mongolia, au început să revendice moștenirea lui Gingis Han. În Afghanistan, vor să repună în vigoare legi datând din anul 800. În Rusia, cheamă la tron un nou țar. (Cât îți dătează?)

Isidore Katzenberg scoase din portmoneu o bancnotă mototilită, puse la loc monedele primite, apoi își îndesă în căruțior sacoșele cu legume și fructe, fără a-și întrerupe discursul:

– Cu trecutul, trebuie să faci tabula rasa. E ca în psihanaliză. Oamenii nu mai conțin să se infunde în trecut, pentru a-l decortica și mărunți cât mai bine. În loc să privească în urmă, ar face bine să privească înaintea lor.

În timp ce pronunța aceste cuvinte, grăbi pasul, luând puțină distanță față de Lucrece Nemrod, care alerga mărunț să-l ajungă din urmă.

La colțul unui cvartal, un automobil se repezi spre ei pe neașteptate, portiera se deschise brusc, ieșiră două brațe și o traseră pe față spre interior. Înainte ca Lucrece să poată înțelege ce i se întâmpla, gura îi fu astupată cu un căluș și peste ochi i se legă o banderolă.

Isidore Katzenberg nu observase nimic și continua să explice:

– Niciodată, niciodată să nu privești în urmă. Obligatoriu, uiți să mai privești înainte. Așa, de exemplu, dacă eu aș înceta să mă mai uit înainte, probabil că aș intra cu nasul drept în stâl...

Portiera se trânti cu un trosnet sec, pneurile scrâșniră și mașina demară. Prin geamurile care-l depășeau cu mare viteză, Isidore Katzenberg o zări pe Lucrece Nemrod, zbatându-se între brațele puternice ale unor indivizi ce aveau chipurile acoperite cu măști de maimuțe.

15. CULESUL

Fostul șef de hoardă aduce o grămadă de frunze păroase.

Vor servi drept salată pentru digestia cărnii de hienă.

N-a cules frunzele la întâmplare. Grație perişorilor lor în formă de cârlig, acestea agață viermii care parazitează interiorul și provoacă o diaree ce curăță intestinale.

Încep să se îndoape. Au șansa de a fi semi-vegetarieni, semi-carnivori. Carnea roșie îi excită, frunzele proaspete îi calmează. Mănâncă apoi câteva fructe aproape coapte. Vor evita astfel vânturile umilitoare pe care le emană orice individ care a ingerat recent hienă.

La rădăcina copacului tocmai apare un grup de hiene dornice să vadă ce s-a întâmplat. Descoperă resturile confratelui lor acoperite de muște și corbi și aruncă o privire în sus pentru a-i vedea pe cei care și-au permis o asemenea infamie.

Șeful hoardei se bate cu pumnii în piept și cloncâne din limbă, pentru a le da clar de înțeles nu numai că ai lui sunt cei ce au ucis, ci și că, mai mult, hienele trebuie să se aștepte la a vedea din nou asemenea evenimente.

Este un moment istoric.

Sensul vânătorii dintre ei și hiene se inversează. Femelele din hoardă scot strigăte isterice pentru a le atâta pe mâncătoarele de cadavre. În timp ce vacarmul urltelor lor stridente umple pădurea, nimeni nu aude un fâlfâit regulat care se apropie. O bătaie din aripi mari.

Cine privește în jos uită să privească în sus.

Înainte de a fi putut cineva să dea alarma, o acvilă se repede în picaj și, profitând de neatenția generală, prinde un pui, ocupat să scoată sămburii dintr-un fruct. Pentru a arunca pulpa și a mânca numai sămburii.

Nu au timp să apere copilul și nu le mai rămâne decât să-l observe, cu gurile căscate, cum schelălăie în timp ce-și ia zborul.

Totuși, nu e un pui ca oricare altul, este vorba de cel pe care mama lui nu voia să-l lase singur. Femeia îl apucă atât de strâns, încât până la urmă e ridicată la rândul ei.

În timp ce acvila ia încet înălțime, EL încearcă imposibilul și se cațără cu toată viteza spre ramurile de sus.

Timpul pare să încetinească.

Îngreunată de cele două prăzi, pasărea urcă greoi. Mama e încă la nivelul crengilor. EL sare în gol, întinzând brațul drept înainte. Totul sau nimic. Reușește să se agațe la limită de picioarele mamei. Par încremeniți în aer. Cu un țipăt, mama își dă drumul.

Eliberată de greutate, pajura ia imediat altitudine, ținându-și bine micul vânat.

EL cade la pământ. Hienele sar imediat asupra lui și nu dispune decât de o secundă infimă pentru a scăpa de colții lor, aruncându-se spre ramurile inferioare.

Acvila continuă să se înalțe spre cer. Femelele din hoardă aruncă după ea cu fructe verzi, dar pasărea a ajuns deja departe.

Copilul răpit tipă după ajutor.

EL îl privește, acolo sus, spunându-și că poate acel pui are noroc. La urma urmei, zboară pe cer. Cine din hoardă s-ar putea lăuda că a cunoscut această senzație măcar o dată în viață? Nicicând, chiar sărind din răspuțeri, EL nu ar putea urca atât de sus. Păcat.

16. UN SFERT DE ORĂ NEPLĂCUT

Lucrèce Nemrod fu împinsă într-un loc unde se auzeau de pretutindeni scârțâieli. Două mâini îi apăsară umerii, pentru a o sili să se așeze pe un scaun, alte două mâini îi legară încheieturile mâinilor de spătar. Nu vedea nimic și nu auzea decât zgomote suspecte. Alte două mâini îi apucară gleznele, le îndepărtară și le legară de picioarele scaunului.

Se zbătea, dar era legată prea strâns ca să mai spere ceva. În plus, intui că răpitorii se distrau privind-o cum se zvârcolea și se răsucea în legături. După câteva minute, așadar, încetă orice mișcare, prefăcându-se moartă. O pradă inertă își exasperează întotdeauna mai mult vânătorii decât o pradă în mișcare. Nu greșise. Două mâini îi smulseră călușul și-i dezlegară banderola de pe ochi. Înghiți, pentru a-și umezi gâtul, și bătu din pleoape, ca să se redeprindă cu lumina.

Ziduri cenușii cu zugrăveala coșcovită, geamuri mate și murdare, o pardoseală de ciment prăfuită. Se afla într-o uzină dezafectată. Mirosea a mucegai și a rugină. Trei bărbați destul de robuști o priveau, cu măștile de maimuțe pe fețe.

Faptul că-și păstrasera măștile o încurajă. Însemna că până la urmă aveau s-o elibereze, din moment ce nu doreau să-i poată recunoaște.

Unul dintre indivizi se apropie, apucând-o de bărbie:

– Ce cauți în apartamentul Profesorului Adjemian?

Lucrèce râse:

– A, deci dumneata erai vizitorul mascat pe care am avut ocazia să-l pun la punct.

– De fapt, mormăi altul, faci bine că mi-o amintești.

Îi arse o palmă care-i răvăși părul în jurul capului. Conturul roșu al mâinii îi apărui pe obrazul îndurerat. Simți în gură gust de

sânge. Adrenalina începu să-i circule. Acum, Lucrèce Nemrod doare tare mult să-și măsoare forțele cu adversarii ei și se smuci și mai puternic în legături, cu riscul de a se răni.

– Ușor ți-e să lovești o femeie legată. Noaptea, erai mai puțin fanfaron.

O a doua palmă o atinse imediat. Omul își relua interogatoriul, cu glas lipsit de intonație:

– Ce făceai în apartamentul Profesorului Adjemian? Ce căutai în biroul lui? Ce-ai descoperit?

Un voal ruginiu continua să-i mascheze ochii. Lucrèce gâfâi. Trebuia să-și domine furia și dorința de a lovi. Adrenalina îi alerga prin organism și, totuși, trebuia să zâmbească și să-și recapete controlul respirației.

– Nu discut cu maimuțele.

A treia palmă. În fața ei apără alt individ, mângâindu-i ușurel obrazul lovit.

– Ce știi despre originea omului? întrebă el, cu glas suav.

Lucrèce înălță capul, îl privi cu ochii ficși și, ca o elevă recitând o lecție, debită dintr-o suflare:

– Omul coboară din maimuță, iar maimuța coboară din copac.

– Lăsați-o în seama mea, patroane, interveni al treilea individ, care încă nu se mișcase. Știu eu cum s-o fac să vorbească.

– Vai de mine, ce frică mi-e! îi sfidea ea. Ia ziceți, băieți, credeți cumva că mă impresionați? Până și măștile voastre sunt de râsul lumii. Încă mai au prinse pe ele etichetele de la magazinul de jucării. Șaizeci și cinci de franci! Niște amatori. Când vreți să torturați o fată de genul meu, măcar încercați să vă comportați mai rafinat. Se scot cu grijă etichetele și se trag pe cap cagule de călăi, nu măști de maimuțe la șaizeci și cinci de franci bucata!

– Pot să-ncep, șefule? insistă cel mai masiv.

Lucrèce Nemrod îl fulgeră cu privirea ei smaraldină.

– În orice caz, tot ce-mi vei face va fi doar o mângâiere, pe lângă cafturile de la orfelinat.

Purtătorul măștii de maimuță care fusese desemnat ca fiind „patronul” ezită înainte de a da aprobarea.

– De acord, să-i dăm drumul, dar n-o vătămă prea rău. Nu-mi place să văd suferind ființele omenești și mai ales femeile...

Ceilalți doi se grăbiră s-o dezlege, iar Lucrèce profită de liber-

tatea temporară a picioarelor și a mâinilor pentru a-și trânti sănătos pumnii îndurerăți în burta celui mai la îndemână și picioarele amortite în tibiile cele mai apropiate.

O imobiliză rapid, legând-o din nou, și o târără spre un scripete peste care atârna un lanț. O agătară de picioare, cu capul în jos. Coama ei lungă, ca de fiară sălbatică, mătura pardoseala, pe când, la spate, mâinile încercau să lărgască puțin legăturile.

– Haide, gândește-te, cu ce treabă veniseși în apartamentul Profesorului Adjemian? întrebă din nou patronul.

– De acord, vă spun totul, găfâi ea. Băteam la toate ușile, pentru un sondaj: „Ce țin majoritatea francezilor în frigider?” Când oamenii refuză să-ți deschidă ușa, intri pe fereastră.

– Foarte nostim, domnișoară. Cum dorești, dar până la urmă îți va veni sângele în cap, improspătându-ți, fără indoială, memoria.

Lucrăce se răsuci la capătul lanțului. Într-adevăr, sângele începea să-i tulbure judecata și tot trupul i se îngreuna.

– Așa, semeni cu un cârnat pus la afumat, se distă unul dintre tortionari.

Chiar în acel moment, în sală se răspândi un fum gros și opac, formând un nor cenușiu. Răsună o detunătură.

17. FURTUNA

Fulgerul sfâșie cerul și, în vacarmul tunetului, membrii hoardei încremenesc. EL se ridică pe labele din spate, pentru a contempla mai bine spectacolul.

Norii se întunecă, virând spre negru, cu reflexe mov și argintii. Cerul se dilată.

Din toată acea negreală, tâșnește într-o clipă un copac alb care lovește îndesat solul.

„Cerul e mai tare ca toate“, se gândește EL.

Ceilalți își trag capetele între umeri. Le e foarte frică. Lui nu îi e frică.

„Cerul e stăpânul meu“, își spune.

Aceștia sunt prietenii lui, norii, care își demonstrează puterea față de semințiile care se târăsc pe scoarța terestră. Copacii de lumină se succed, din ce în ce mai numeroși, din ce în ce mai tunători. Solul vibrează sub șocul impacturilor.

„Cerul e atât de frumos, atât de puternic“, cugetă EL.

Un zigzag de fulger arzător lovește copacul unde și-au instalat tabăra. Turnul cu crengi de lemn fin e suficient de solid ca să reziste asalturilor apei, dar nu și celor ale focului. În trecut, tabăra a mai avut probleme cu furtunile, dar niciodată trăsnetul nu a căzut atât de aproape. Focul se răspândește repede. Crengile încă verzi scot un fum gros și albăstrui. Toată lumea tușește. Copiilor le curg lacrimile. Trăsnetul cade încă o dată, foarte aproape de copac, dar îl cruță, lăsând doar o grămadă de cenușă în locul unde se găsea un văr distrat.

Ploaia își dublează intensitatea, dar nu atât de mult încât să stingă începutul de incendiu. O flacără galbenă și înaltă se ridică sfidătoare. Șeful hoardei scoate obișnuitele strigăte de intimidare, pentru a alunga acest adversar. Departe de a fi impresionat, focul pare să-l batjocorească. Alți dominanți îi vin în ajutor. Focul înaintază drept spre ei, mușcându-i pe câțiva de mâini. Toată lumea urlă. Pentru ei, focul e ceva atât de terifiant! Nu înțeleg unde-i sunt ochii, unde are gura, și nu reușesc să-l lovească. Nu pricep nici cum reușește focul să fie atât de discret. Nu-l vezi, nu-l auzi venind și deodată, te pomenești cu acest animal imens în fața ta.

La rândul lor, femelele încep să țipe. Trei flăcări uriașe înghit tabăra. Distrug totul, transformând în praf negru tot ce devorează. Hoarda dă înapoi. Șeful ezită să abandoneze o tabără atât de bine amenajată, dar coroana copacului trosnește peste tot. Câțiva nepoți imprudenți ard ca niște torțe, schelălăind să vină cineva să-i stingă. Păsări înfricoșate își abandonează cuiburile, chinându-se să-și ia ouăle cu ele. Focul crește și mai mult, iar colții lui arzători le urmăresc.

Văzduhul se umple de fum acru și toți tușesc.

18. FĂT-FRUMOS

Uzina dezafectată era invadată de fum.

Cei trei purtători ai măștilor de maimuță rămăseseră înlemniți lângă scripetele unde atârna Lucrèce Nemrod, care observa scena cu capul în jos.

– Fumigenele! Sticleții! declară unul dintre ei.

Lucrèce Nemrod se contorsionă pentru a se ridica. Acum, aproape de peste tot din uzină se auzeau detunături.

– Atenție, trag în noi!

Răpitorii o luară la fugă spre o stivă de lăzi. Le era tot mai greu să respire, în acea atmosferă sufocantă. De bine de rău, își scoaseră armele și începură să tragă la întâmplare prin ceața deasă din fața lor.

Lucrèce Nemrod căzuse pradă unui acces de tuse, când două mâini grase o coborâră la sol, dezlegară frângerile cu care era legată și îi aplicară pe față o mască pentru a o proteja de gaze. Ridicându-și capul îngreunat, fata redeveni conștientă de conturul formelor, inspiră o gură bună de aer filtrat și-și privi, incredulă, eliberatorul.

– Isidore, șopti ea.

– Șșt, murmură Isidore în propria lui mască de gaze, legând curelele de protecție în jurul capului roșcat.

Apoi, încet, articulă trei verbe:

– A vedea, a înțelege, a tăcea...

Lucrèce continuă să respire adânc, apoi, furișându-se printre zidurile de ceață, se precipită asupra agresorilor ei, unde putu în sfârșit să-și lase frâu liber creativității combative.

Pocni dintr-o lovitură amândouă urechile primului pe care-l găsi, cu palmele plat ca două talere, pentru a provoca o puternică presiune asupra ambelor timpane. Omul scăpă pe loc arma, apucându-se cu mâinile de cap.

Isidore Katzenberg se așază liniștit pe jos, pentru a savura spectacolul.

Lucrèce Nemrod expedie un șut în dinții altui individ, care-și pierdu imediat interesul față de revolver pentru a-și mângâia mai bine mandibula maltrată. Repezindu-se în sfârșit și la al treilea, își înfipse cu ferocitate arătătorul și mijlociul prin găurile măștii, dincolo de care lăcrimau doi ochi albaștri pe care, un moment, îi orbi.

Bandiții mascați semănau cu cele trei maimuțici din înțelepciunea chineză.

Unul se ținea de urechi.

Altul, de gură.

Al treilea, de ochi:

Cu chin cu vai, o tulină, împleticiți.

Lucrèce Nemrod îi urmări până afară, dar se refugiaseră deja în mașină, care demara val-vârtej. Își scoase masca de gaze.

– Pff... niște pământăi. Cum începe lupta să se echilibreze, cum o șterg... exclamă ea pe adresa lui Isidore Katzenberg, care o urmase, debarasându-se și el de echipament.

Tânăra ziaristă se întoarse spre salvatorul ei:

– A propos. De ce nu m-ai ajutat să-i dobor?

– Mi s-a părut că te descurcai foarte bine de una singură. Ce e arta asta marțială pe care o practici?

– „Oreflinat-kwondo“. Seamănă cu tae-kwondo, dar e mult mai violent. Toate loviturile sunt permise, absolut toate.

– În trioul ăsta, l-ai recunoscut pe tipul pe care-l întâlnești la locul crimei?

– Cred că da. Deși, având mască, nu i-am putut recunoaște cu adevărat fața. Ah, numai de l-aș fi putut prinde ca să-l fac să vorbească...

Isidore Katzenberg scoase un baton de lemn-dulce din buzunar și și-l vârî în gură, începând să-l sugă.

– Lucrèce Nemrod, spuse el sentențios, nu cădea în angrenajul violenței.

– Fac ce vreau, mârâi ea. Dacă am chef să cad în angrenajul violenței, nu mă privește decât pe mine.

Isidore îi puse o mână pe umăr:

– Foarte bine. Atunci, să punem punctele pe „I“. N-am nimic împotriva s-o fac pe Făt-Frumos care vine în ajutorul frumoasei la ananghie, dar în schimb trebuie să-ți respecti și dumneata la minimum rolul de prințesă fermecătoare. Or, prințesele fermecătoare nu-i torturează pe zmei.

– De parcă ei s-ar fi jenat!

– Lao Ți a spus: „Dacă cineva ți-a făcut un rău, nu căuta să te răzbuni. Așază-te pe malul râului și în curând îi vei vedea trecând cadavrul.“

Lucrèce Nemrod reflectă, răsuci maxima în minte, apoi răspunse:

– Totuși, în anumite cazuri, îl poți ajuta pe individ să cadă în râu. Așa, câștigi timp. Dar ia spune-mi, Făt-Frumos, cum ai făcut ca s-o găsești pe frumoasa la ananghie?

– Ușor. Te-am văzut zbătându-te în mașină. Neputându-vă urmări, m-am întors acasă ca să iau numărul telefonului dumitale

mobil. Cum îmi spuseseși că e pus întotdeauna pe vibrator, am știut că n-avea să sune. În schimb, primindu-mi apelul, telefonul dumitale mi-a semnalat locul unde se afla. Mai am amici în poliție. Au detectat antena activată de aparat și au definit micul perimetru în care se situa. Întâmplător, în zonă nu exista decât o singură construcție: uzina dezafectată. Amicii mei mi-au dat șase grenade fumigene, patru grenade oarbe și două măști de gaze. Evident, toate astea mi-au luat o oră încheiată. În plus, de vreme ce nu am mașină, a trebuit să iau metroul. Iar metroul, la ora asta, știi cum este! Sper că n-au apucat să-ți facă prea mult rău?

Lucrèce își frecă încheieturile și gleznele îndurerate, care încă mai păstrau urmele roșii ale legăturilor.

– A fost la țanc... Dacă soseai cu zece minute mai târziu, probabil m-ai fi găsit într-o stare mult mai proastă.

Înălță capul spre binevoitorul chip lunar al salvatorului ei:

– Îți mulțumesc oricum. Încep să înțeleg de ce ți se spune „Sherlock Holmes-ul științific”.

Masa sferică se agită în semn de negație.

– Te rog, nu mă compara cu acel *has been*, declară el. Fiecare detectiv cu epoca lui. Eu, unul, nu sunt un om al trecutului, sunt un om din prezent, dacă nu chiar din viitor.

– Iarăși viitorul ăsta care te obsedează... oftă ea.

Isidore își îndesă mai adânc în gură batonul de lemn-dulce, apoi spuse:

– Pe drum, am reflectat. S-ar putea ca, în anumite privințe, să ai dreptate. Poate că este important să cunoști bine trecutul, ca să nu se reproducă în viitor.

Traversând o curte cu pietrele dislocate, elefantul și șoricuța se îndreptară spre poarta gardului cu grilaj. Alergând mărunț pentru a se menține lângă însoțitorul ei, Lucrèce își aranjă cu mâinile pletele ondulate.

– Înseamnă că accepți să mă ajuți în ancheta mea?

– Vino. Îți voi arăta un loc pe care întotdeauna l-am ținut secret.

19. CAVERNA

Coroana arde. Toată partea de sus a copacului e în flăcări. Frunzele pocnesc într-o lumină galbenă. Bătând din aripi, păsările își abandonează cuiburile din crengile superioare.

Hoardei nu i-a mai rămas decât să coboare la pământ. Știe că acum trebuie să-și găsească altă tabără.

Plouă torențial. Cu blana learcă și spinarea cocoșată, înaintează pe teren descoperit. Din fericire, ploaia îndepărtează animalele de pradă care, îngreunate de blănurile ude, devin și ele prăzi ușoare.

În frunte, șeful încearcă să-i însuflețească pe ai săi pocnindu-i zdravăn în cap pe cei ce nu merg destul de repede. Cel mai bun mijloc de a alunga o spaimă constă în a provoca alta. Mârâie, își arată dinții, nu se codește să-i muște pe dominați și pe proscrisii obișnuiți. Consideră că acest lucru e indispensabil pentru coeziunea grupului.

Merg înainte, resemnați. Întâlnesc un mare copac unde și-ar putea stabili o nouă tabără, dar nu e ziua lor norocoasă. În timp ce se pregătesc să se avânte între ramuri, trăsnetul lovește din nou și pomul cade, zdrobit.

EL se întreabă dacă nu cumva arborii cei mai înalți atrag în mod special trăsnetele. Sau dacă n-o fi un semn. EL crede în semne. Consideră că, în viață, totul concurează în a-i arăta ce trebuie să facă și ce nu trebuie. Dacă trăsnetul care peste tabăra lor, înseamnă că trebuie s-o părăsească. Dacă a lovit celălalt copac, înseamnă că nici acolo nu trebuie să se instaleze.

O femelă atrage atenția grupului, arătând cu degetele o gaură, mai departe, în stâncă.

O cavernă.

Regula generală spune ca membrii hoardei să nu se apropie niciodată de caverne. Acestea sunt locuite întotdeauna de fiare mari, pe care trebuie să le evite. Dar ploaia e atât de rece și se tem atât de mult să nu se întâlnească din nou cu focul, încât urmează pașii femeiei. Surpriză: intrarea grotei nu e păzită de nici un animal

de pradă. În schimb, peștera pare foarte adâncă. Rămân nemișcați la intrare, privind ploaia care strivește natura și ceilalți copaci cum se aprind.

EL meditează că norii sunt furioși pe ființele de la suprafața pământului.

„Poate că nu trebuia să omorâm hiena care aducea speranță pentru specia ei”, își spune.

Ai lui se adună la un loc, formând un bulgărel imens ca să-și încălzească unii de la alții carnea neliniștită și tremurătoare.

Ploaia nu mai contenește. Se închid în căldura lor reciprocă.

Departe, se luminează un copac lovit de trăsnet.

20. COPACUL VIITORURILOR

Era „copacul viitorurilor”.

Isidore Katzenberg o adusese pe Lucrece Nemrod într-o cămăruță amenajată la parterul castelului său de apă. Nu conținea decât două scaune și un tablou mare și alb, pus pe un șevalet, cu carioci pe poliță.

Lucrece se apropie, pentru a contempla imensul desen trasat pe carton. Sus, o etichetă prelungă anunța: COPACUL VIITORURILOR. Dedesubt se întindea o întreagă încrengătură de ramuri și frunze mai mici.

– În zilele noastre, politicienii nu gândesc decât pe termen foarte scurt, de la cinci la șapte ani cel mult, timpul necesar pentru a fi aleși sau realeși, începu Isidore Katzenberg. Totuși, ar fi interesant să reflectăm la viitorii o sută, o mie, zece mii de ani... Ce Pământ le vom lăsa moștenire copiilor noștri?

– Practic, aplicăm politica răului minim. Guvernăm astfel încât să se evite catastrofele cele mai apropiate.

– E normal, oamenii politici depind de sondaje care, din partea lor, relevă starea emoțională colectivă instantanee. Nu există perspective.

Lucrece Nemrod se așează pe unul dintre scăunelele incomode. Oftă.

– E bine să ne jucăm de-a vizionarii, dar majoritatea pronosticurilor radioase de viitor au eșuat atât de lamentabil... E firesc ca, acum, oamenii să se arate prudenți față de proiectele grandioase.

– Dar omenirea are dreptul să greșească, protestă Isidore Katzenberg, așezându-se la rândul său, cu masa lui grea revărsându-se într-o parte și alta a scaunului și a spătarului. Putem noi critica oricât comunismul, liberalismul sau socialismul, astea au prezentat totuși avantajul de a propune niște drumuri. Chiar dacă aceste ideologii au eșuat, nu trebuie totuși să încetăm de a sugera în continuare altele. Multe altele, iar oamenii să aleagă. Nu fiindcă ne-am înșelat în trecut trebuie să renunțăm la a face propuneri de viitor. În zilele noastre, nu mai avem de ales decât între forțele imobilismului și cele ale mersului înapoi.

– Vrei să spui, între conservatori și reacționari? întrebă ea.

– Dacă preferi. Oricum ar fi, în afară de „a nu ne mișca” și „a face calea întoarsă”, altceva nu ni se mai propune. Toată lumea e terorizată la gândul de a realiza un pas înainte. Numai autorii de science-fiction mai îndrăznesc să imagineze alte posibile societăți omenști din viitor. E o jale.

Lucrèce Nemrod se ridică, pentru a examina arborele mai de aproape.

– Și, deci, dumneata ai imaginat acest copac.

– Da. Copacul tuturor viitorurilor probabile.

– Ideea are vreo legătură cu concepția Căii Minimei Violente expusă în cartea aceea bizară?

– Așternând în acest tablou toate viitorurile posibile, încerc să descopăr drumul care, pe termen lung, ne va permite să avem un viitor mai bun decât prezentul.

I se alătură, arătându-i cu degetul frunzele din arborele viitorului. Pe fiecare era scrisă câte o ipoteză viitoare. Unele erau moderate, ca: „Dacă s-ar privatiza sistemul penitenciar”, „Dacă s-ar suprima securitatea socială”, sau „Dacă s-ar mări alocațiile sociale minime”. Altele erau mai radicale: „Dacă s-ar declara război blocurilor economice rivale”, „Dacă s-ar reveni la un sistem dictatorial” sau „Dacă s-ar suprima guvernele”. La prima vedere, câteva păreau de-a dreptul utopice: „Dacă s-ar coloniza alte planete”, „Dacă s-ar impune un control mondial asupra nașterilor”, „Dacă s-ar stopa dezvoltarea economică”.

Lucrèce Nemrod privea cu alți ochi masa sferică. Era surprinsă că un simplu individ se autoriza să deseneze astfel în perspectivă tot viitorul speciei sale în timp. O clipă, fu ispitită să-și rădă de el,

dar se stăpâni imediat. Ar fi fost așa de ușor să distrugă atâtea și atâtea ore de cugetare, printr-o simplă butadă. Toată acea muncă era demnă de respect. A doua încercare fu aceea de a căuta să afle mai mult.

– Îți ții aici arborele viitorurilor. Deci, nimeni nu poate profita de el.

Isidore confirmă:

– Într-adevăr, dar pentru moment nu e destul de finisat pentru gustul meu. Am să-l arăt când voi fi gata.

– Cui?

– Întregii lumi. Și poate că într-o bună zi, grație copacului meu, oamenii politici vor avea în sfârșit curajul de a spune: „Uitați-vă bine. Acesta e drumul pe care propun să-l alegem, căci trebuie să trecem pe aici, apoi pe acolo, pe urmă pe dincolo, pentru ca, peste două sute de ani poate, chiar dacă anumite porțiuni sunt grele, să ajungem în sfârșit aici, în acest loc unde copiii noștri, sau copiii copiilor noștri, vor trăi în perfectă bunăstare pe această planetă.

Scoase un trabuc de caramel pe care începu să-l roadă.

– ...Este vorba de soarta întregii omeniri, ba chiar de a tuturor ființelor care trăiesc pe planeta asta. A sosit momentul să nu mai reflectăm în calitate de alegători sau consumatori, ci ca ființe vii, integrate într-un ansamblu mult mai vast. Da, sper că într-o zi vom intra în armonie cu lumea care ne înconjoară. „Homeostază“, acesta e termenul exact: echilibrul între mediul interior și mediul exterior, echilibrul între specia umană și toate celelalte forme de viață existente.

– Nimic mai simplu!

– Da, insistă el. Vom fi atunci capabili să intrăm în empatie cu toate formele de viață terestre. Toate ne vor fi partenere și, împreună cu ele toate, vom construi o lume mai bună. Pe termen lung, ce lucru mai minunat ar putea să ni se întâmple?

– De acord, dar pe termen scurt, pe moment chiar, la ce îți folosește toată munca asta?

– La a deduce principalele tendințe, iar asta ținând cont de toți factorii din toate domeniile posibile: economic, politic, social, tehnologic, cultural... și verificând cum se relaționează împreună, răspunse el cu modestie. Cu acest tablou, determin ciclurile de criză.

Deduc fazele de dezvoltare și de regres ale cursurilor materiilor prime. Mă servesc de copacul meu pentru a miza la Bursă. Și merge. Tranzacțiile bursiere constituie principala mea sursă de venituri. Din ele îmi câștig existența, nu este aceasta o probă practică și evidentă că arborele meu funcționează? Crezi că mi-aș fi putut oferi și amenaja acest castel de apă cu derizoriul meu salariu de ziarist științific?

Tânăra stagiară nu mai contenea să fixeze arborele.

– ...Evident, reluă el cu un surâs larg pe chipul său de bebeluș, nu mă iau drept Nostradamus. Nu susțin că aș prezice viitorul, ci încerc să prevăd marile traiectorii logice de evoluție a societății noastre. Și, pentru moment, fără să mă laud, merge chiar mai bine decât mă așteptasem.

Lucrèce Nemrod privi ramurile cele mai fine din copacul viitorurilor.

– Și ce observi în geopolitică?

– Puterea se deplasează de la est spre vest. La început, centrul lumii se găsea în India. După părerea mea, totul a pornit din India, acum mai bine de cinci mii de ani. Glisăm spre vest, urmând traiectoria soarelui. Mesopotamienii și egiptenii au preluat apoi ștafeta în culmea puterii. Continuă, spre vest. Au urmat grecii, după ei romanii. Și mai la vest: imperiul austro-ungar, frontul occidental (Franța, Spania, Olanda), apoi Anglia. Tot spre apus. Traversarea Oceanului Atlantic. Puterea se regăsește la New York. Mai departe spre vest. Traversarea continentului american. Puterea a ajuns la Los Angeles. Mergem tot spre vest. Traversăm Pacificul. Iată puterea la Tokyo și în curând în China. După China, va reveni în India. Astfel se rezumă istoria geografică a puterii și traiectoria ei probabilă de-a latul continentelor și al națiunilor.

– O altă temă. Șomajul în Franța?

Isidore Katzenberg își trase răsuflarea.

– În ceea ce privește societățile occidentale moderne, e logic ca, în viitor, să nu mai existe problema șomajului. Zece la sută din oameni vor munci enorm în meserii creatoare, iar nouăzeci la sută nu vor munci deloc, sau cel mult sporadic, în calitate de executanți non-creatori. Cei zece la sută creatori vor fi în esență manipulatorii conceptelor. Vor fi pasionați de munca lor, își vor consacra tot timpul sarcinii și vor câștiga mulți bani, pe care nu vor avea decât rareori timp să-i cheltuiască.

– Și ceilalți? îl întrerupse fata.

– Ceilalți? Ei bine, cei nouăzeci la sută non-creatori își vor schimba des meseria, nu vor câștiga decât puțini bani, se vor interesa slab de sarcinile lor efemere și vor profita enorm de lumea plăcerilor. Acești nouăzeci la sută, de altfel, n-au să se mai identifice cu meseria lor, ci mai degrabă cu distracțiile lor. Cred cu tărie în dezvoltarea activităților asociative benevole. De exemplu: o fată, secretară interimară, practicând uneori munca de guvernantă și jucând ocazional în mici roluri de film, se va defini ca membră a unei asociații de cartier care vizează promovarea ecologiei.

– Nu m-am lămurit de ce afirmi că cei creatori vor fi, în viitor, „manipulatorii conceptelor“.

– A, păi fiindcă, în viitor, nu vor mai exista invenții, descoperiri, inovații particulare. Toate tehnologiile fiind cunoscute simultan în lumea întreagă, oamenii vor dispune peste tot de aceleași mașini, de aceiași detergenți, de aceleași computere. Și atunci, ce anume va determina să se cumpere mai degrabă unele decât altele? Micile „plusuri“ din prezentare, culoarea, denumirea produsului, enunțul mărcii, sloganul, maniera de vânzare.

– Dar așa e nedrept față de non-creatori.

– Ajungem aici la altă temă dragă mie: educația. Pe termen lung, trebuie să sperăm că școala îi va permite fiecăruia să-și dezvolte datele înnăscute de creativitate. Și, în continuare, se va dezvolta piața artei și a comunicării care va pregăti epoca următoare.

– Nu toată lumea are date native! se revoltă Lucrece.

– Ba da, o asigură Isidore Katzenberg, toată lumea le are. Dar oamenii nu știu întotdeauna să le observe și să le exploateze. Școala trebuie să-i ajute, propunând o mai mare diversitate de materii, cu scopul de a dezvolta talentele particulare ale fiecărui individ. Atunci, nu va mai fi vorba de „muncă“, ci de exploatarea neobosită a talentului nativ, oferindu-i particularitatea și personalitatea ca pe un cadou pentru ceilalți. În loc de a „munci“, oamenii „se vor ocupa“ de a face lucrurile pentru care au fost croiți.

Lucrece Nemrod căuta o fisură în raționamentul grasului.

– Și în domeniul gândirii?

– Într-o zi, omul va deveni spiritual. De altfel, Biblia a anunțat de mult timp acest lucru. Privește cele Zece Porunci. Religia evreiască nu judecă. Atunci când spune „să nu ucizi“, vorbește la viitor.

Nu spune: „Nu trebuie să ucizi, altfel vei fi pedepsit.“ Ideea este: „Într-o zi, nu vei ucide“, deci „vei înțelege într-o zi de ce nu folosește la nimic să ucizi“. Și așa mai departe: într-o zi, vei înțelege de ce nu folosește la nimic să furi, să minți etc. Într-o zi, vom fi spirituali.

Fata se cufundă în observarea arborelui viitorurilor.

– De ce investești atât de mult în asta, Isidore?

Isidore surâse:

– Din egoism. Interesul meu egoist este acela de a trăi înconjurat de oameni nestresați. Când sunt fericiți, oamenii te lasă în pace. Deci, pentru ca eu, Isidore Katzenberg, să mă simt bine în pielea mea, trebuie ca întreaga omenire și universul întreg să se simtă la fel de bine. Vreau să fiu în homeostază cu omenirea și ca omenirea să fie în homeostază cu universul. Iar acum, urmează-mă, Lucrèce, o nouă sarcină ne așteaptă.

O readuse la marea sală în formă de con care ocupa cea mai întinsă parte din parterul castelului de apă. Acolo, scoase dintr-un dulap un alt tablou alb, geamăn cu cel pe care fata îl văzuse în cămăruță, îl puse pe un teanc de cărți și, cu carioca roșu, scrisese sus, cu litere mari:

• • COPACUL TRECUTURILOR.

Ca prin farmec, Isidore Katzenberg făcu să apară o sticlă de șampanie și două cupe cam nespălate.

– Să-i facem inaugurarea.

Ciocniră. Băură. Apoi, Isidore se concentrează și începu să umple tabloul, înscriind din memorie, pe trunchi apoi și pe ramuri, toate marile evenimente și principalele puncte de cotitură ale trecutului. Invenții, dinastii, imperii, explorări, bătălii, mișcări demografice, revoluții, crize, frământări sociale... Se străduia să nu uite nimic.

Isidore Katzenberg porni de la „acum“, pentru a coborî pe scara deceniului, apoi a secolului, și în continuare a tuturor secolelor precedente.

După o oră de creat crengi și frunze, epuizat, își trecu o mână peste frunte. Lucrèce, cuprinsă de admirație, nu scosese o vorbă. Observa copacul trecuturilor omenirii desfășurându-se de sus în jos ca o plantă căreia i-ar fi văzut rădăcinile crescând cu acceleratul.

– Evident, rămâne misterul originilor, remarcă Isidore Katzenberg, contemplându-și opera. „Când” și „De ce” a apărut prima ființă omenească.

Aplică un ultim element cu carioca albastru, un semn de întrebare în zona care acoperea între patru și două milioane de ani în urmă.

– Probabil că Profesorul Adjemian o știa, îi aminti ziarista stagiară.

Isidore își privi tabloul și golul din josul copacului.

– În cazul ăsta, cel mai bine ar fi să ne întoarcem pentru a-i explora complet apartamentul.

– Am și făcut-o, și nu mi-a servit la mare lucru.

Omul cel gras puse cu grijă la loc capacele cariocilor și le aranjă într-un penar de lemn.

– Dacă cineva a încercat să facă scrum locul crimei, spuse el, înseamnă că acolo, undeva, există o informație pe care vor să ne-o ascundă.

21. ÎN FUNDUL CAVERNEI

Hoarda privește cum plouă și se bucură că e la adăpost. Faptul că încă n-au fost atacați de un locatar al acestei caverne le redă curajul. Probabil că grotă e abandonată. Copiii vor să exploreze restul peșterii. Părinții sunt prea obosiți ca să-i mai oprească. Și astfel, din plictiseală sau din curiozitate, tinerii se hotărăsc să se ducă să vadă ce e la capăt.

Înaintează cu pași mici spre fundul grotei.

Mai întâi, găsesc excremente de șacali.

Mai departe, găsesc excremente de câini sălbatici.

Se afundă și mai mult în labirint. Aici, lumina zilei nu mai ajunge decât slab.

La intrarea peșterii, EL are sentimentul confuz că aici s-au petrecut evenimente stranii.

Se simte miros de sânge și de luptă.

22. LOCUL CRIMEI

Se simțea un miros de ceară și apă de Javel.

Portăreasa spălase conștiincios dușumeaua de la intrarea în imobil. Isidore Katzenberg scrută șirul de cutii poștale și-i ceru lui Lucrèce Nemrod să se folosească de cuțitul elvețian pentru a o forța pe aceea cu numele Profesorului Adjemian.

- De ce? întrebă fata.

- Ca să ne asigurăm de data morții. Ajunge să examinăm ștampilele poștei pentru a vedea din care zi Profesorul Adjemian a încetat să-și mai ridice corespondența.

Lucrèce se conformă.

Isidore Katzenberg luă teancul de scrisori. Cea mai veche ștampilă confirma că femeia de serviciu descoperise într-adevăr cadavrul în dimineța ulterioară crimei.

Urcară. Ușa apartamentului rămăsese descuiată și nu le fu greu deloc să intre. În colțurile tavanului păianjenii începuseră deja să-și țeară pânzele. Lucrèce Nemrod își conduse însoțitorul în biroul de funcțului. Observă din nou tablourile care reprezentau preponderent chipuri de maimuțe și îi veni o idee. Una câte una, ridică ramele și descoperi ceea ce căuta în dosul caricaturii unde peștișorul își întreba mama cine au ieșit din apă primii. Seiful mural era dotat cu trei tamburi cifrați, pe care fosta pensionară a orfelinatului începu imediat să-i manevreze.

Isidore Katzenberg aprinse toate lămpile din plafon.

- Ai înnebunit! O să ne-observe cineva, stinge-le imediat.

- Fii liniștită, o potoli el. Prefer să anchetez la lumină, nu în penumbră. În orice caz, poliția nu va mai reveni. Cât despre vecini întotdeauna sunt prea lași ca să reacționeze la zgomote sau la lumini suspecte.

- Și omul cu masca de maimuță?

- Nici el nu e prea grăbit să se întoarcă.

Mai mult de-atât, Isidore Katzenberg nu se abținu să pună în funcțiune instalația hi-fi. În încăpere se răspândi un cântec polifonic al pigmeilor. Scotoci în bar și scoase o sticlă de coniac.

– Ei bine, dumneata cel puțin, nu te jenezi să-ți faci toate chefurile când anchetezi, comentă Lucrèce Nemrod, ambiționată cu tamburii seifului. De ce nu mă ajuți mai degrabă să deschid seiful ăsta? Cu siguranță, în el e cheia problemei.

– Te descurci foarte bine singură, răspunse el, mergând agale spre cărțile din bibliotecă.

Luă una și se instalează într-un fotoliu ca s-o răsfoiască.

– Îmi place să mă impregnez de atmosfera și starea de spirit a victimei înainte de moarte, preciză el.

– Și cum era, mă rog, Profesorul Adjemian înaintea morții?

– Pot deja să-ți spun că era un excelent cunoscător în materie de coniac și de romane polițiste. Oamenii de știință apreciază adesea literatura polițistă, fiindcă se bazează pe intrigi construite, câtă vreme literatura născută din noul roman se înecă îndeobște în autobiografii mai mult sau mai puțin romanțate, redactate cu mult stil, dar a căror istorie rămâne foarte dezlănată. Totul se petrece ca și cum scriitorii noștri actuali ar uita că sunt moștenitorii primilor povestitori, oamenii cavelor care știau instinctiv să relateze și să amplifice în jurul focului vânătoarea din timpul zilei. Iată adevărata sursă a tuturor romanelor.

Lucrèce Nemrod continua să se lupte cu cei trei tamburi, de atâta hărnicie scoțând vârful trandafiriu al limbii printre buze.

– Aha, exclamă ea, deci recunoști că cine se desprinde de rădăcinile lui are de pierdut. Chiar și pentru a scrie un roman, e mai bine să-i cunoști originile.

Isidore Katzenberg mai răsfoi câteva cărți apoi, ca și cum i-ar fi venit o idee, luă de pe birou o trusă de stilouri. Scoase o gumă, pe care o puse sub bloc-notes.

– Și cu copilăriile astea ce mai e? întrebă ziarista, cu urechea lipită de seif. La vârsta dumitale, ar fi timpul să te lași de jocuri cu stilourile și gumele.

– Am găsit, răspunse el calm.

– Ce-ai găsit?

– Ei bine, practic toată povestea asasinării Profesorului Adjemian.

De astă dată, Lucrèce consimți să-și abandoneze un moment misiunea, pentru a-și privi interlocutorul.

– Așa repede?

– Trei persoane cunosc istoria verigii lipsă. Profesorul Adjemian avea încredere în toate trei, și una dintre ele l-a ucis.

Fata făcu ochii mari.

– De unde știi?

– Dă-mi pudriera.

Se supuse, fără a-i mai pune întrebări.

Isidore luă puful și presăra pudră pe toată suprafața bloc-notesului. Apoi, suflă ușurel. Pudra zbură în lături. Nu mai rămase decât aceea care se fixase în adânciturile trasate pe hârtie. Lucrèce Nemrod se apropie și putu citi clar trei nume: Prof. Sanderson, Prof. Conrad, Dr. Van Lisbeth.

Dedesubt era scris: „Clubul «De unde venim?» trebuie să-mi acorde în prezent sprijinul. Am nevoie de voi trei pentru a dezvălui secretul. Vă voi contacta la momentul potrivit și, atunci, va trebui neapărat să răspundeți prezent.”

23. ȘI MAI ADÂNC, ÎN CAVERNĂ

Hoarda se adâncește încet în stânca scobită. Cei mari s-au alăturat tinerilor. După excrementele de câini sălbatici, le descoperă pe cele de lei. Acolo, încetinesc pasul. Înaintea lor, peștera a fost explorată de animale mari. Și-au lăsat urmele dar, din motive necunoscute, nu au rămas înăuntru.

Ce animal a putut speria leii?

Toți simt că undeva există o amenințare, dar continuă totuși să avanseze. Deodată, aud ceva ca un mormăit reținut. Speră să fie zgomotul unui râu subteran. De-ar fi caverna asta goală, și pe deasupra ar mai curge și un râu prin ea, ce noroc! Toți se simt deja gata să se instaleze definitiv. Femelele gestante reperează colțuri unde să-și adăpostească puii. Anumiți masculi urinează discret pe sol pentru a-și însemna zona preferată.

Dar zgomotul încetează. Deci, nu e un râu.

Drept răspuns, șeful hoardei scoate un mârâit întrebător.

Continuă să se afunde în cavernă. Aceasta devine tot mai întunecoasă și mai vastă. Acum se află într-o beznă totală, dar simțurile olfactiv și auditiv le sunt suficient de dezvoltate pentru a le permite să estimeze forma pereților grotei și, de obicei, să identifice animalele care locuiesc înăuntru.

Un nou mormăit ciudat.

Un nou răspuns al șefului, de astă dată puțin mai insistent. Nu vrea să se lase intimidat.

Găsesc dejecții cu miros puternic. Nu recunosc animalul care e capabil să producă asemenea excremente, dar le gustă cu toții și deduc că aparțin nu numai unui carnivor ci, mai mult, unui carnivor situat la înalt nivel pe scara animalelor de pradă.

În acele excremente, percep chiar și rămășițe de leu adult. Un fior parcurge hoarda. Tot timpul au crezut că leul adult stă mai presus de toate fiarele de pradă...

Femelele propun să se înapoieze. Șeful hoardei mârâie din nou, pentru a da de înțeles că nu fricoșii vor avea ultimul cuvânt. Înaintază, iar cineva se împiedică în resturile cuștii toracice a unui leu.

Din nou, un sunet straniu. O respirație adâncă.

Copiii încetinesc pasul. Și femelele. Masculii dominanți refuză să renunțe atât de ușor. Masculii dominați nu vor să pară la fel de poltroni ca femelele. Scot câteva mici strigăte bâtaioase, ca pentru a-i cere monstrului ascuns cine știe unde să se manifeste.

Și exact asta face, în aceeași clipă.

Într-o secundă, doi sunt morți. Bucăți din trupurile lor zboară prin întuneric. Nu se aude decât un zgomot de fălci puternice care se închid pentru a sfărâma.

Nimeni nu distinge ce anume este, dar nu poate fi decât enorm.

24. ABURI ȘI VAPORI

Isidore Katzenberg aprinse lampa de pe biroul Profesorului Adjemian pentru a lumina mai bine foaia din bloc-notes.

– Deci, există un club „De unde venim?“, format din oameni care fac cercetări cu privire la originile omenirii. Se vede că Profesorul Adjemian a luat legătura cu unul dintre membrii acestuia pentru a-i veni în ajutor. Nu cu cel mai potrivit, fără îndoială, căci în loc de a-l ajuta, celălalt a venit să-l omoare.

Fata confirmă din cap, după care se întoarce să caute un instrument prin cameră. Luând unul dintre pioleti, îl folosi ca pe o părghie pentru a încheia forțarea încuietorilor seifului.

– Ești o adeptă a soluției nodului gordian? o întrebă Isidore Katzenberg.

– Ce-i ăla, „nodul gordian“?

– În Antichitate, Alexandru cel Mare s-a pomenit în fața unui nod de corzi încâlcite, cu reputația de a fi imposibil de deznodat. La fel ca toți cei dinaintea lui, a început prin a încerca să le dezlege, după care s-a enervat și le-a tăiat dintr-o lovitură de spadă. De-a-tunci a rămas această expresie, pentru a-i califica pe oamenii care nu au răbdare să rezolve cu calm o situație și preferă să spargă totul.

– În ceea ce mă privește, să zicem că sunt o adeptă a soluțiilor simple și rapide.

Mai ridică puțin pârghia și, dintr-o dată, ușa cedă. Scoase la lumină douăsprezece bancnote de câte două sute de franci și câteva reviste pornografice pe care le aruncă grămadă pe mochetă. Altceva, nimic.

Isidore Katzenberg reduce volumul cântecului pigmeu și se aplecă asupra încuietorilor. Observă, admirativ:

– Totuși, ai reușit să le vii de hac la două din trei. Tot la orfelinat ai învățat și arta furturilor?

– Spărgătoare de seifuri, era o posibilitate, răspunse ea cu modestie. Dar, cum mă gândeam să fac carieră în banditismul de înaltă clasă, am urmat cursurile serale cu cei mari. Știi, la ieșirea din orfelinat, nu te-așteaptă decât două soluții: Banditismul sau Prostituația.

– Și ce ai contra prostituției? se interesă Isidore Katzenberg.

– Îmi place prea mult să fac dragoste pentru a suporta ideea că devine o meserie. Altfel, ca spărgătoare, nu mi-am început prea rău cariera.

– Și-atunci de ce ai deviat spre gazetărie?

Isidore se așează pe canapea, care imediat se adânci sub greutatea lui, în timp ce Lucrece începea să-i povestească.

Intrase în ziaristică întâmplător. Era la Cambrai, în Nord. Se apucase să devalizeze un apartament, aparent gol, dintr-un cartier burghez. Tocmai îndesa argintăria într-un sac, aceea fiind mai ușor de vândut decât tablourile, când auzise o cheie răsucită în broască. Stinsese imediat lanterna și se ascunsese după o draperie. Dar nu-i folosise la nimic. Noul sosit constatasese rapid dezordinea din salon, căutase făptașul și o scosese pe hoată din ascunzătoarea ei.

Omul era puternic, un adevărat dulap cu oglindă. Tânăra Lucrece înțelesese imediat că, în ciuda tuturor talentelor ei de orfe-

linat-kwondo, nu-l putea învinge prin forță. Prin urmare, a ales duhul blândetii.

Era destul de mignonă ca să reușească. Așadar, i-a jucat colosului marele ei număr de biată orfană mică și abandonată de părinți în mizerie. A descris condițiile abominabile de viață din orfelinatele religioase. A trecut în revistă toate miturile, bunele călugărițe adepte ale pedepselor corporale, relațiile lesbiene sub constrângere...

Au discutat toată noaptea. Omul i-a mărturisit că era redactorul șef al unui cotidian de provincie. Departate de a-i purta pică spărgătoarei, i-a lăudat curajul, imaginația și puterea de adaptare, calități care după părerea lui lipseau jalnic din breasla jurnalistică. A deplâns faptul că, în redacțiile zilelor noastre, nu mai există decât oameni cu spirit funcționaresc, care și numără ceasurile de prezență la căldurică în birouri și refuză să-și miște fundul pentru a face anchete pe teren. Iar după părerea lui situația nu avea șanse să se schimbe nici cu noua generație. Toți stagiarii săi erau niște mici piloși care promiteau să devină la fel de nuli și blazați ca mentorii lor.

Se minunase de tupeul și spiritul întreprinzător al lui Lucrece Nemrod. I-a propus s-o angajeze, cu titlu de probă, la ziarul lui din Cambrai.

La început, s-a ocupat de „câinii striviți“. Au urmat apoi reportajele despre alegerea lui Miss Tricou Ud a satului sau concursul Cel Mai Mare Dovlecel și, în sfârșit, articole mai serioase, cu greve și accidente de mină. După un an, apreciind că protejata lui se descurca excelent și merita să-și facă o carieră, redactorul șef i-a propus să nu-și mai piardă timpul în provincie și să „promoveze“ la Paris. I-a recomandat-o unui coleg de promoție de la Școala de Ziaristică, Franck Gauthier, șeful rubricii științifice la „*Le Guetteur moderne*“.

– În fond, amândoi am debarcat cam la fel în gazetărie, constată Isidore Katzenberg. Eu din poliție, dumneata din banditism.

Se ridică, întorcându-se în loc.

– Probabil ești obișnuită să reperezi rapid locurile. Deci... amintește-ți bine. Ce te-a frapat când ai intrat prima oară aici?

Lucrece reflectă.

– Articolele. Am fost frăpată de convingerea Profesorului Adjemian. Declara peste tot că descoperise veriga lipsă.

Răspunsul nu-l mulțumi pe ziaristul cel gras.

– Nu, replică el. Exista ceva extrem de anormal. Ce anume te-a incitat să te gândești că asasinatul nu era opera unui ucigaș în serie din cartier, cum afirma inspectorul de poliție?

Fata își încreți fruntea, pentru a se concentra mai bine.

– Am observat încăperea... Portretele de maimuțe. Scheletele spânzurate de stative.

– Închide ochii, îi propuse Isidore Katzenberg. Vizualizează scena. Rememorează fiecare secundă, de când ai trecut pragul în apartamentul crimei. Ce ți s-a părut bizar?

Pleoapele stagiarei se crispară, apoi se deschiseră din nou.

– Regret. Nu găsesc.

– Închide ochii, respiră adânc, insistă el, ca și cum ar fi vrut s-o hipnotizeze. Mai respiră. Irigă-ți creierul, fiecare neuron. Redesteaptă zonele adormite. Reia filmul cu încetinitorul. Ei, ce anume te-a convins că nu era vorba de o crimă banală?

Își masă tâmpile, închise iarăși ochii și, deodată, îi deschise larg.

– Poziția cadavrului! exclamă ea. Zăcea în cadă, cu un deget îndreptat spre oglinda din fața lui.

Se repezică împreună în baie.

– Pe moment, mi-am spus: „Parcă ar fi vrut să-și indice asasinul...”

Isidore examinează oglinda.

– ...Sau ca și cum ar fi vrut să scrie ceva, cu degetul, pe sticlă. Lucrèce Nemrod clătină din cap, cu îndoială.

– Chiar dacă ar fi reușit să scrie ceva în aburi, asta nu ne ajută cu nimic. După toate du-te-vino-urile și curenții de aer de pe-aici, s-a sters de mult.

– Poate că nu, replică Isidore Katzenberg.

Închise ușa și deschise complet robinetele de apă caldă. Norii de aburi nu întârziară să invadeze camera de baie. Când încăperea deveni asemenea unei saune, închise robinetele și deschise ușa, pentru a lăsa vaporii să iasă.

Aburii făcuseră să apară ceva asemănător cu o cifră. În primul moment, fata crezu că era un 5 – dar nu, avea o formă mai rotundă. Nu era o cifră, ci o literă.

Un S.

Lucrèce rămase impresionată.

– Simplă amintire a observațiilor din copilărie, preciză Isidore. Degetele depun întotdeauna o infimă peliculă de grăsime pe geamuri sau oglinzi. Infimă, dar suficientă pentru a rămâne și după evaporare. Când aplici din nou vapori, desenul reapare, chiar și peste mult timp.

Priviră lung litera.

– S, probabil inițiala asasinului, remarcă Lucrèce Nemrod.

Reveniră spre foaia acoperită cu pudră, de pe birou. S... În lista scrisă de Profesorul Pierre Adjemian, o singură persoană avea un nume care începea cu acea literă. Profesorul Sanderson.

– Benoît Sanderson! exclamă Katzenberg. E o personalitate a astronomiei, la observatorul din Meudon.

În baie, o literă șerpuia pe suprafața oglinzii, redispărând treptat.

S.

25. PEA DEPARTE ÎN FUNDUL CAVERNEI

S... Ssss, ssss, șceac.

Gheare șuieră prin aer și tranșează cărnuri.

În acest moment, membrii hoardei ar dori să fie broaște țestoase, pentru a dispune de carapace protectoare. Blana lor subțire și pielea moale nu sunt de ajuns pentru a-i proteja de ghearele și dinții agresorului. Mai ales când au o asemenea putere, o asemenea mărime, o asemenea iuteală.

Se simte un miros înfiorător. Nu e tocmai de felină, nu e nici de canidă. Un melang între amândouă, poate. Știu totuși că nu este nici una, nici cealaltă. Un animal nou, încă necatalogat în memorie.

Este mare. E feroce. Mortal.

Nici măcar nu are loc vreo luptă. În întuneric, simt doar lame lungi, dinți sau gheare, sfâșiindu-le burta și retezându-le oasele. Laba e grea. Fâlcile sunt puternice. Par gata să frângă copaci, să sfărâme bolovani.

Membrii hoardei regretă că au deranjat această fiară necunoscută. Se apleacă sau se înghesuie lângă pereții cavernei, pentru a evita lamele care se prăvălesc asupra lor. Le e foarte frică. Unii își

golesc intestinele. Alții, hăituiți în bezna totală, tremură convulsiv și așteaptă ca pe o eliberare să fie măcelăriți la rândul lor. Peste ei plouă cu bucăți de trupuri ciopârțite.

Fiara din grotă nu latră, nici nu țipă. Ucide liniștit, în tăcere, cu nepăsare parcă. Ce poate fi? Nu mai e timp pentru pus întrebări. E momentul să fugă.

Să fugă. Să fugă. Să fugă. Și repede!

Cei curajoși și cei ezitanți nu se mai lasă încetiniți de fricoși și lași. EL se împiedică de osemintele leului, dar își revine rapid. Deja nu mai aude ce se întâmplă în fundul cavernei.

Afară, cei care au reușit să iasă, umiliți, se regrupează. Lipsesc mulți la apel. Un tribut adus explorării lumilor necunoscute.

Acum, nu mai plouă. Cei salvați se cațără cât pot de repede în ramurișul primului arbust ieșit în cale, pentru a nu mai rămâne la îndemâna monstrului ascuns în peșteră, care încă ar mai putea să-i lovească. Stau un moment acolo, crispați cu toții pe crengi.

Șeful hoardei scrâșnește din dinți. Toți cunosc acest mesaj. Înseamnă: „Știu că am făcut o boacănă, dar primul care îndrăznește un comentariu necuviincios o să primească un snop de falange pe colțul botului.” Face parte dintre privilegiile dominanților. A greși fără a li se putea reproșa nimic. Pentru a risipi tensiunea enormă, șeful înhață un dominat-dominat slăbănog și începe să-i care la sca-toalce. Alți dominați-dominați o încasează de la dominanți.

Așa, e mai bine.

Pentru toți supraviețuitorii, totuși, experiența înseamnă o lecție: e prea devreme pentru a încerca să cucerească lumea cavernelor. Mai trebuie să rămână un timp în cea a copacilor.

Evident, EL ar fi vrut foarte mult să știe ce era monstrul acela nou, dar e conștient la fel ca toți membrii hoardei că, oricât stau ei cocotați în vârful evoluției, nu știu totul și pentru o vreme vor mai rămâne întrebări fără răspuns. Sunt mândri de a fi fost gata să-și riște viața pentru a ști puțin mai mult.

EL contemplează ramurile protectoare ca pe tot atâtea brațe prietenești. Fiecare frunză e o pavăză minusculă care-l apără contra monștrilor de neînțeles pititi în fundul cavernelor săpate în stâncă.

În acel moment aude, răsunând din scoarță, un șuiert caracteristic.

SSSsss.

26. TEORIA ASTRONOMULUI SANDERSON

Sanderson. Benoît Sanderson. Astronomul era un individ înalt și longilin, cu barbă lungă și albă. O privire albastru-deschisă, un pulover gros, tricotat fără îndoială de mămica lui, din lână brută. Încălțăminte cu tălpi de plastic foarte groase.

Probabil că era ultimul *look* în vogă printre astronomi. Pe deasupra, era echipat cu un aparat auditiv pe care-l reglase pe frecvența optimă pentru a-și auzi mai bine vizitatorii.

Isidore Katzenberg și Lucrèce Nemrod se prezentaseră ca ziariști care efectuau un reportaj despre originile omenirii.

Benoît Sanderson îi primi deci pe acești doi reprezentanți ai celei de-a patra puteri în stat la intrarea marelui centru de studii astronomice de la observatorul din Meudon.

– Nu se pot înțelege originile omenirii fără a înțelege originea vieții. Și nu se poate înțelege originea vieții fără a înțelege originea universului.

Îi conduse spre o vastă sală emisferică, în centru cu un telescop imens. Cupola de pe acoperiș era închisă, iar instrumentul acoperit cu o husă neagră.

– Nu se mai efectuează observații de aici, le explică el. Cerul Parisului e prea poluat pentru a se mai distinge ceva la mare depărtare. În schimb, suntem brânșați la toate observatoarele din lume.

Indică diverse ecrane, unde se distingeau puncte albe, mai mult sau mai puțin tulburi. Sub fiecare, câte o plăcuță preciza de la care observator prestigios proveneau imaginile: „Muntele Palomar“, „Zelenciuk“, „Pic du Midi“ și chiar telescopul spațial Hubble.

Cei doi ziariști observau atenți aceste fire albe de praf care li căreau slab, în timp ce Profesorul Sanderson explica:

– La început, a fost big-bangul. Această explozie de energie a avut loc acum cincisprezece miliarde de ani.

– Și se poate vedea, acest big-bang? întrebă Lucrèce, cu carnetul în mână.

– Nu, dar i se poate auzi eco-ul în univers.

Profesorul Sanderson aprinse un display de computer, învârti potențiometrele câtorva difuzoare și auziră un sfârâit destul de asemănător cu cel produs de un post radio dezacordat. Pe ecranul computerului se aliniază mai multe creste, transformându-se și agităndu-se în conformitate cu intensitățile sonore.

– Acesta e unul dintre paradoxurile astronomiei, să poți auzi ecoul unei explozii care a avut loc acum cincisprezece miliarde de ani. Cu cât se vede mai departe în spațiu, cu atât se înaintează mai mult în trecut. Lumina stelelor având nevoie de secole întregi pentru a se deplasa, astronomii contemplează fenomene care au avut loc în momente ale trecutului din ce în ce mai îndepărtate. Este foarte posibil să sperăm că, într-o zi, oamenii vor dispune de telescoape destul de puternice pentru a putea asista în direct la acest eveniment istoric unic între toate: nașterea universului. Big-bangul. Deocamdată, trebuie să ne mulțumim numai cu rezonanța lui.

După părerea lui Sanderson, evoluția putea fi reprezentată sub forma unui turn Eiffel. La bază, energia, apoi, mai sus, materia, planetele, în continuare viața. În sfârșit, la vârf, ființele omenești, cele mai sofisticate animale din toate dar și cele mai tardive.

Desfășură pe perete o diagramă pe care Lucrece Nemrod se grăbi s-o copieze, unde era rezumată evoluția așa cum o înțelegea el.

- 15 miliarde de ani: nașterea universului.
- 5 miliarde de ani: nașterea sistemului solar.
- 4 miliarde de ani: nașterea Terrei.
- 3 miliarde de ani: primele urme de viață pe Terra.
- 500 de milioane de ani: primele vertebrate.
- 200 de milioane de ani: primele mamifere.
- 70 de milioane de ani: primele primat.

Astfel, reamplasate în acea vastă perspectivă, toate evenimentele istorice care jalonaseră istoria oamenilor păreau dintr-o dată derizorii, ca și cum ar fi fost strânse într-o porțiune infimă din extremitatea culmii aceluia interval imens de timp.

– Faceți parte din clubul „De unde venim?“, domnule profesor? îl întreabă Lucrece Nemrod.

– Desigur, membrii acestui club sunt cam ca jockeyii la startul unei curse, preciză astronomul, surâzând. Toți se avântă, încordați, spre un țel comun: acela de a descoperi secretul originilor,

dar fiecare cu pista lui aparte și încercând să-i convertească și pe ceilalți.

– Iar dumneavoastră ce teorie susțineți în ceea ce privește apariția omului pe Pământ? se interesă Isidore Katzenberg.

Savantul își manevră proteza auditivă pentru a auzi mai clar întrebarea, ceru să i se repete, apoi își invită oaspeții în laboratorul său personal. Observară pe pereți, închise în vitrine sau puse pe etajere, nenumărate pietre de toate mărimile.

– Universul este atât de vast, începu Profesorul Sanderson, conține o asemenea cantitate de planete încât, obligatoriu, matematic chiar, un anumit număr dintre ele trebuie să fie locuite. A, nu neapărat de oameni, de animale sau chiar de plante, ci cel puțin de organisme vii minuscule: bacterii, germenii, microbi. Unele au fost deja decelate pe planeta Marte. Or, universul este parcurs în toate sensurile de nave spațiale naturale: meteoriții.

Astronomul le prezintă câteva eșantioane de roci pe care le scoase dintr-o vitrină:

– Meteoriții efectuează voiaje infinite prin spațiu. Uneori, se abat asupra planetelor, alteori nu fac decât să ricoșeze înainte de a-și relua călătoria, ca într-un mare joc de biliard cosmic. Acești meteoriți sunt comparabili cu tot atâtea milioane de spermatozoizi capabili să fertilizeze imensele ovule pe care le reprezintă planetele.

– Meteoriții aceștia sunt ceea ce numim noi stele căzătoare? vru să știe Lucrèce Nemrod.

Profesorul Sanderson confirmă. Mulți se dezintegrează la pătrunderea în atmosferă, ceea ce creează acea impresie de stea în mișcare.

Estima la trei mii, în medie, numărul de obiecte extraterestre care cad în fiecare zi pe Pământ. Dar anumiți meteoriți sunt încă destul de consistenți la sosire pentru a conține aer și, deci, microbi, bacterii, viruși.

Dintr-un sarcofag de sticlă, astronomul scoase o piatră închisă la culoare, parcă pârliță cu flacăra lămpii de sudură, pe care o puse sub un microscop înainte de a-i invita pe reporteri s-o observe. Le indică minusculele simboluri de dimensiuni micronice, unele rotunde, altele de formă vermiculară.

Pentru el, nu încăpea nici o îndoială. Meteoriții fecundaseră universul. Un prim meteorit adusese viața pe Pământ, un al doilea adu-

sese un virus care făcuse să dispară dinosaurii, un al treilea alt virus, cel ce provocase mutația primatelor inoculându-le o boală ciudată: umanitatea.

Sanderson recunoscuse că nu era primul care emitea această teorie a meteoritului purtător de viață aflat la originea omenirii. Caracterizată prin denumirea de panspermie, ideea fusese evocată pentru prima oară în 1893, de către suedezul Svante Arrhenius, apoi reluată în 1902 de lordul englez Kelvin. După aceea, fusese abandonată pentru multă vreme. Dar, în 1969, fusese găsit în Australia meteoritul Murchison. Contrar tuturor raționamentelor anterioare, acesta purta șaptezeci de aminoacizi intacti – dintre care opt intrau în compoziția proteinelor omenеști!

Proteine calcinate prin penetrarea în atmosferă, deci moarte, puteau obiecta unii. Dar iată că, nu demult, fusese descoperit prionul, o proteină rezistentă la temperaturi foarte înalte. Iar prionul este mai puternic decât virușii și capabil să transmită mult mai rapid bolile.

– Să fi ieșit Adam dintr-un prion? se miră Lucrece Nemrod.

Profesorul Sanderson era convins. Omenirea apăruse, într-un fel sau altul, ca urmare a unei maladii extraterestre care afectase o maimuță, provocându-i o mutație genetică pentru a deveni ușor diferită.

– De altfel, toate bolile ne fac să evoluăm, afirmă astronomul.

Își mângâie unul dintre meteoriți, ca și cum ar fi fost o pisică. Teoria lui se ivise în urma unei chibzuiri îndelungate, care-l determinase să răstoarne multe idei precedente. Insista că fiecare grupă, fiecare rujeolă, fiecare hepatită determină o mică mutație victimei sale.

– Bolile au contribuit tot timpul la evoluția speciei umane. Ciuma ne-a învățat lecția igienei, holera ne-a învățat să filtrăm apa, tuberculoza a dus la descoperirea antibioticelor. Cine poate prezice ce câștiguri vor aduce noile maladii care, deocamdată, încă îi mai sperie atât de mult pe oameni?

Isidore Katzenberg se plimba prin încăpere, deranjând totul, ridicând ici o piatră netedă, colo un bolovan cu formă curioasă, examinând obiecte și aparate, dar fără a nu pierde totuși nimic din ceea ce spunea Sanderson.

– Fiecare boală e purtătoare de învățăminte. Cancerul este o maladie a comunicării, în care celulele sănătoase nu mai știu că

trebuie să-și înceteze reproducerea. SIDA e o boală a dragostei, unde celulele nu mai știu să discearnă între ceea ce le e util și ce le este nefast. Această pierdere a valorilor și pierdere a comunicării nu sunt oare revelatoare pentru starea actuală a omenirii? Pentru a le învinge, e necesară încă o mutație. Vor apărea apoi alte boli, care-i vor face pe oameni să progreseze și mai mult.

– Cu asemenea idei, fără îndoială că suscitați multe dezbateri în sânul clubului dumneavoastră „De unde venim?“, comentă de la distanță Isidore Katzenberg.

Omul de știință recunoscă că ședințele erau uneori tensionate, mai ales între religioși și atei, între darwiniști și lamarckiști.

– Dar dacă în astronomie, din lipsă de probe, este posibil să afirmi simultan orice lucru și contrariul său, altfel stau lucrurile în paleontologie. Acolo, savanții fac să se vorbească despre cel mai mic oscior.

– Ca Profesorul Adjemian? întrebă Isidore.

Celălalt tresări, dar nu răspunse.

Ziaristul se apropie de astronom și, pe nepusă masă, declară:

– Îl detestați pe Profesorul Adjemian.

Savantul făcu un pas înapoi, surprins:

– Ce vă face să spuneți asta?

– Chipul dumneavoastră. Ați reacționat față de menționarea Profesorului Adjemian. Fizionomia este ca un tablou de bord plin cu cadrane indicatoare.

Sanderson făcu un efort să-și regăsească stăpânirea de sine, dar nu-și putu controla ticul.

– Adjemian... Profesorul Adjemian era puțin mai aparte. Dar nu i-am purtat niciodată dușmănie. Nici chiar după accident.

– Ce accident?

Astronomul își duse mâna la proteza auditivă.

– Surzenia mea este consecința uneia dintre glumele proaste ale lui Adjemian. Într-o zi, s-a apropiat de mine și mi-a șoptit: „Ei, vrei să-ți auzi big-bangul?“ Și, până s-apuc să-i răspund, a făcut să explodeze o petardă cât toate zilele lângă urechile mele. Așa era Adjemian. Era genul lui de umor. Pentru el, un om pasionat de big-bang trebuia să-l trăiască pe pielea lui. Și cu atât mai rău dacă timpanele mele erau fragile. De-atunci, auzul mi-a scăzut cu aproape optzeci la sută. Or, auzul ne permite să ne orientăm în spațiu mult

mai bine decât vederea. De când nu mai aud bine, am pierdut conștiința volumului locurilor în care mă găsesc.

– Și l-ați omorât? întrebă Isidore Katzenberg.

– Nu.

– Atunci, după părerea dumneavoastră, cine l-ar fi putut omori?

Astronomul nu auzi decât ca pe un zgomot slab zângănitul de sticlă spartă care răsună pe neașteptate. Lucrèce Nemrod nu avu timp decât să-l trântască la podea, în timp ce o piatră enormă trecea pe lângă capul lui și peste tot ploua cu cioburi.

Cei trei ocupanți ai laboratorului se ridicară cu prudență, pentru a-l zări în spatele ferestrei pe cel care aruncase bolovanul. O maimuță. Stătea în picioare pe o creangă, cu fața, urmărind efectul proiectilului. Animalul se îndepărtă în salturi, dintr-un copac în altul, cu brațele balansându-i-se.

– O maimuță! exclamă Lucrèce.

– A vrut să mă omoare cu pietroiul ăsta! se agită Sanderson, dându-și cu mâna peste frunte unde, grație intervenției ziaristei, nu avea decât o zgârietură.

– De ce ar vrea o maimuță să ucidă un om? întrebă Isidore Katzenberg.

Profesorul Sanderson, încă sub efectul șocului, se reculese repede.

– Conrad, șopti el.

– Ce, Conrad?

– Profesorii Conrad și Adjemian erau cele două somități ale paleontologiei franceze. Și se detestau. Pentru Conrad, teoriile fantaziste ale lui Adjemian discreditați întreaga profesiune. Într-o zi, ăștia doi s-au încăierat chiar. Nu voiam să vă vorbesc despre asta, dar situația începe să ia proporții care trebuie controlate. Profesorul Conrad nu e numai paleontolog, este și primatolog. Conduce secția „Maimuțe” a grădinii zoologice din Jardin des Plantes, la Muzeul de Istorie Naturală din Paris. Știe să le controleze perfect.

Lucrèce Nemrod notă în carnetel numele suspectului și locul unde putea fi găsit.

Isidore Katzenberg privea lung crengile pe unde dispăruse maimuța. Se întreba dacă Sul de pe oglinda din baie nu însemna cu totul altceva: *Singe*¹.

1. Maimuță. (n. tr.)

27. ȘARPE

SSS... sss... face șarpele.

Abia și-a revenit din emoțiile de după incendiu și strania întâlnire din cavernă, când se pomeneste față în față cu un șarpe de mărime apreciabilă. EL detestă șerpii.

E o repulsie viscerală și are oroare îndeosebi de aceștia, pitonii.

Șarpele i se încolăcește pe picior și urcă spre gât pentru a-l sufoca. EL se înfioară sub senzația de răceală cleioasă. Doi colaci ai șarpelui îi înconjoară deja gâtul. Simte cum apăsarea se strânge și încearcă să apuce capul dușmanului. Șerpii care cuprind pentru a sugruma nu au, în general, colți veninoși. Un inconvenient din două: sau otrava, sau strangularea.

Caută să îndepărteze cele două maxilare. Ceilalți îl privesc fără să intervină. Fiecare cu problemele lui. Șarpele îi comprimă trachea. EL tușește, pentru ca aerul să scape din tubul intern, și trage mai tare de fălci. Drept răspuns, șarpele strânge și mai puternic. De-acum, EL e cu respirația tăiată.

Își spune că va muri. De îndată, prin creier începe să i se deruleze toată viața lui. Alergăturile, împerecherile, războaiele, duellurile, ospetele. Și cum EL nu are nici un mijloc de a-și înscrie gândurile pe un suport solid, nimeni nu va ști vreodată ce i s-a întâmplat. Venită de foarte departe, dintr-un străfund necunoscut chiar și lui însuși, o frază îi trece prin minte.

*Toate aceste clipe se vor pierde în uitare,
Ca lacrimile în ploaie.*

De unde i-a venit această înșiruire de cuvinte? Din viitor? Din trecut? Din nori? Dintr-o altă lume, paralelă?

Ca lacrimile în ploaie...

I se pare foarte frumoasă. Specia lui este capabilă să aibă asemenea gânduri. E mândru că s-a născut în categoria animală cea

bună. Acest șarpe, din parte-i, nu poate fi capabil să gândească așa ceva. Prin urmare, meritul de a trăi îi revine LUI.

Într-o izbucnire de energie, reușește să rupă capul reptilei cu o mișcare scurtă. Acum ține în fiecare mână câte un maxilar. Presiunea masei prelungi, reci și netede se destinde. Aerul reîncepe să-i circule între gâtlee și plămâni. Mănâncă țeasta șarpelui, iar restul îl dă copiilor să-l devorze. Le spun să fie atenți totuși la oasele mici care uneori se înfig supărător în gât. Chiar și morți, șerpilor pot fi periculoși.

Urcă spre vârfurile crengilor. În capăt, are impresia că totul e altfel. A ajuns departe de amenințările solului, dar și mai aproape de minunile cerului. I-ar fi plăcut să fie pasăre, ca să se înalțe spre nori. I-ar fi plăcut să vină o pajură, să-l răpească și pe el, pentru a zbura în sus. Fie și doar pentru câteva clipe.

Probabil că, mai-nainte, ceilalți au crezut că se agățase de labele femelei pentru a o salva. Fals. O făcuse ca să urce la cer împreună cu ea.

Observă firmamentul. Deja, o stea începe să scânteieze. Rămâne cu privirea spre ea. Un meteorit trece prin imediata apropiere a stelei, brăzdând bolta din ce în ce mai întunecată. Un alt meteorit spintecă spațiul dar EL nu e capabil să-și imagineze ce-ar putea fi.

Pentru EL, sunt pasărele ultrarapide de lumină.

28. TEORIA PROFESORULUI CONRAD

– Și dumneata crezi în poveștile astea cu meteoriții? întrebă Lucrèce Nemrod.

Isidore Katzenberg nu răspunse, plătind doar biletele de intrare la ghișeu. Luă restul și intrară împreună în incinta grădinii zoologice din Jardin des Plantes de la Paris.

Cuștile vaste, cu gratii ruginite, le permiteau bivoliilor să stea lângă urși fără nici un pericol, iar girafelor să se izoleze de tigri. Cei doi gazetari nu întârziară, pornind direct spre sectorul primatelor.

Cu o bluză albă impecabilă, pe care n-o întina nici o pată, cu o mustăcioară blondă tăiată îngrijit, cu părul lung și cărunt pieptănat

atent, Profesorul Conrad tocmai se afla într-o cușcă, ocupându-se să hrănească o familie de babuini neastâmpărați. Savantul li se adresa maimuțelor ca unor copii neastâmpărați:

– Haideți, haideți, fiți cuminți, altfel tăticul se supără și nu mai primiți papa.

Babuinii își schimbă imediat atitudinea, începând să scoată mici scâncete. Primeau dulciuri sau sărături împărțite de profesor. Cei mari cereau mai multe, mijindu-și ochii în formă de accent circumflex și întinzând mâinile ca niște cerșetori.

– Degeaba încercați să apălați la mila mea. Cu mine nu vă merge. Nu le dau papa decât celor care nu cer.

Astfel, în felul lui, paleontologul reinventa principiul de „a lăsa ce-ai apucat”.

Isidore Katzenberg și Lucrèce Nemrod se hotărâră să-l interpelez.

– Bună ziua, domnule profesor Conrad. Suntem reporteri de la „*Le Gueuteur moderne*” și am dori să discutăm eu dumneavoastră despre originile omenirii.

Charles Conrad le promise pensionarilor săi că avea să revină mai târziu. Drept răspuns, cei trei babuini își arătară dinții, mârâind și suflând pe nas ca pentru a răci o mâncare prea fierbinte. Profesorul închise ușa cuștii în urma lui, se spală energic pe mâini, le strânse cu putere pe cele ale vizitatorilor și le propuse să discute din mers.

– Ei bine, domnișoară și domnule, puteți zări deja în jurul nostru un eșantion din Grădina Edenului sau, cel puțin, din Arca lui Noe.

Se opri pentru a mângâia un lemurian minuscul care-și scoșese capul printre zăbrele ca să-i ronțăie din palmă. Cu mânuțele lor cu cinci degete și ochii care priveau curioși totul, micile animale se mânau cu niște bătrâni în miniatură.

Profesorul Conrad le explică ziaristilor că nu era zoolog, dar meseria sa de paleontolog îl făcuse în mod absolut firesc să se intereseze nu numai de fosile, ci și de animalele vii. Prin urmare, devenise și primatolog.

Un urangutan indonezian întinse un braț deosebit de lung și reuși să apuce buclele roșcate ale lui Lucrèce, căreia îi trase capul spre cușcă. Îi linse urechea. Profesorul Conrad interveni im-

diat. Cu un gest scurt, ciupi pielea animalului, care o eliberă pe tânăra femeie.

– Puțină ținută, Jean-Paul. Nu vă temeți, domnișoară, Jean-Paul nu e rău de fapt. Îi lipsește numai delicatetea față de doamne.

Dezamăgit și frustrat, urangutanul arată pumnul și țipă, trăgându-se de sexul care-i era inutil în acea cușcă unde trăia singur.

– Poate că e modul lui de a pretinde să i se atribuie o femelă, presupuse Isidore Katzenberg, compătimator.

– A, Jean-Paul a posedat deja una, dar a mușcat-o atât de rău încât, acum, preferăm să-l lăsăm singur. Așa, cel puțin, nu face nici un rău nimănui.

Profesorul Conrad le propuse celor doi ziarști să-i plimbe într-o vizită ca ghid al Marii Galerie de paleontologie din muzeu.

La parter, toate animalele erau prezentate dezgolate printr-un striptease care ajungea până la schelet. Cu excepția omului care, mai pudic, își păstrase mușchii roșii și era exhibit doar fără piele. Fînța omenească ridica un braț victorios, ca și cum tocmai ar fi câștigat o cursă. Sexul îi era mascat cu o frunză de viță. Surâdea cu satisfacție din toți mușchii faciali roșii și toate ligamentele albe.

În stânga erau mici schelete de foetusi umani recuperate din subsolurile mănăstirilor. În dreapta, mamiferele superioare, iar în fund, conform logicii, mamiferele „inferioare“.

– Vă voi dezvălui cele două mari motoare ale evoluției: 1) hazardul; 2) selecția speciilor.

Profesorul Conrad arată un schelet de pasăre înzestrat cu cioc mic și un alt schelet de pasăre, dotat cu cioc lung. Îl indică pe cel din dreapta.

– Priviți această zburătoare. E un pițigoi. Se hrănește prinzând viermii care trăiesc în scoarta copacilor. Dar, într-o zi, specia a proliferat atât de mult, încât viermii s-au rărit. Pițigoii au început să dispară. Numai o mică parte dintre ei aveau, întâmplător, un cioc mai lung și mai ascuțit. Cu acest appendice, puteau căuta viermii în găurile cele mai adânci.

Arată scheletul celeilalte păsări, cu ciocul mai lung.

– Cei care aveau ciocul scurt au dispărut aproape toți și n-au mai rămas decât cei cu ciocul lung.

– De ce s-a produs mutația?

– Din „întâmplare“. Este cam ca și cum natura ar încerca mi-

lioane de experiențe în același timp. În continuare, selecția naturală a speciilor le elimină pe cele mai inapte.

– Atunci, spuse Lucrèce, extrapolând la om, înseamnă că poate, într-o zi, nu vor supraviețui decât cocoșaii, sau indivizii cu dinți mari.

Profesorul Conrad izbucni în râs:

– Aceasta depinde de următorul criteriu de selecție al omnirii viitoare. Dar, în orice caz, un asemenea proces durează milioane de ani...

Continuă să meargă prin mijlocul cadavrelor de animale conservate, numerotate și identificate cu cuvinte latinești de neprețuit.

– Eu nu am nici un merit. Această idee nici măcar nu-mi aparține mie, ci lui Darwin, maestrul nostru al tuturor. E singura teorie oficială asupra evoluției. Hazardul. Selecția speciilor.

Le atrase reporterilor atenția asupra unui arbore genealogic al speciilor. Aveau în fața lor un mare tablou al istoriei strămoșilor noștri.

– 70 de milioane de ani: apariția primelor primat. Insectivore, semănau mult cu furnicarii.

– 40 de milioane de ani: apariția primilor lemurieni.

În apropiere era un schelet de lemurian cu dimensiunile întru totul asemănătoare celor ale confratelui său pe care primatologul îl hrănise cu câteva momente mai devreme. Savantul îi considera pe lemurieni deosebit de interesanți, ca primă schiță a unui proto-om.

– Aceste animale posedau deja efectiv cele trei caracteristici esențiale ale oamenilor: police opozabil, unghii plate, față plată. Policele opozabil permite apucarea obiectelor și mânguirea acestora ca pe niște unelte. Unghiile plate în locul ghearelor permit strângerea pumnului și folosirea ansamblului în mii de scopuri. Astfel, lemuriienii au inventat mâna.

Fără să judece, Lucrèce își întinse degetele, apoi le închise, producând diverse forme.

– Cu fața lor plată, lemuriienii au mai inventat și vederea tridimensională. Înainte, cu ochii lor așezați pe cele două laturi ale capului, animalele nu puteau nici să estimeze distanțele, nici să discearnă relieful. În cazul lemuriienilor, ochii avansează pe suprafața

anterioară a capului, botul se reduce și pot vedea în fața lor în trei dimensiuni.

Profesorul Conrad își invită interlocutorii să facă o experiență. Dacă-și plasau amândoi pumnii pe nas, vederea stereoscopică era stânjenită. În schimb, cu nasul comprimat, distingeau perfect spațiul din apropiere, volumele, distanțele mai mari. Astfel devenise posibil, mai ales pentru lemuri, să sară în gol fără a mai rata prinderea unei ramuri.

– Fața plată e practică pentru vedere, poate, obiectă Isidore Katzenberg, dar eu credeam că un bot lung permite să se dispună de brațe de părghie mai mari pentru a mușca și ține mai bine prada.

– Odată cu dezvoltarea mâinilor, o asemenea facultate își pierde prioritatea.

Primatologul își continuă demonstrația, înaintând printre scheletele de maimuță suspendate de suporti, asemănătoare cu cele pe care ziariștii le văzuseră în biroul Profesorului Adjemian.

– Acum douăzeci de milioane de ani, lemuri au fost alungați de maimuțe, care erau verii lor mutanți, mult mai descurcăreți decât ei. N-au putut supraviețui decât într-un singur loc, în Madagascar, căci acea insulă e ca o plută care, separându-se de continentul african, i-a salvat pe ultimii reprezentanți ai unei specii depășite. În Madagascar mai subzistă douăzeci și nouă de specii de lemuri, față de numai șase, în tot restul Africii.

Profesorul Conrad își chemă auditoriul în fața diagramei speciilor.

– Între patru virgulă patru și două virgulă opt milioane de ani în urmă, ramura australopitecilor s-a desprins dintre maimuțe pentru a da naștere omului. Omul s-a diferențiat de gorilă sau de cimpanzeu, fără îndoială, din cauza unei schimbări climaterice. Acolo unde trăiau maimuțele, în Africa orientală, a avut loc un cutremur de pământ care a provocat deschiderea unei falii, numită Rift. Falia a antrenat apariția a trei zone climatice aparte: o zonă cu păduri dese, o zonă muntoasă și o zonă de savană rară. În pădurile dese, singurii supraviețuitori au fost strămoșii cimpanzeilor. În munți, au supraviețuit strămoșii gorilelor, iar în zona de savană, australopitecii, deci strămoșii oamenilor.

Primatologul urmărește cu degetul pe o hartă Rift-ul, cea uriașă cicatrice care pornește din Africa de Sud, pentru a ajunge până în Turcia.

– Principala deosebire dintre australopitec și proto-cimpanzei sau proto-gorile consta în dispariția cozii, care încetase să mai fie indispensabilă pentru a-și păstra echilibrul în timpul salturilor de pe o creangă pe alta. Puneți mâna pe coccix. Acel ciot mic și inutil de coadă din josul spinării noastre este ultimul vestigiu al maimuței arboricole care era omul înainte de Rift.

Lucrece și Isidore se distrară palpându-și ciotul propriei cozi la spate.

– Dar absența cozii nu era singurul semn de diferențiere a omului față de maimuță. În ansamblu, a existat și îndreptarea trunchiului, dilatarea volumului cranian, aplatizarea feței ameliorând și mai mult vederea stereoscopică, fără a uita coborârea laringelui. Înainte, primatele scoteau simple mormăituri, dar coborârea laringelui permite nuanțarea mult mai amplă a acestora. De asemenea, blana a dispărut, în vreme ce se prelungea durata copilăriei și deci perioada de educare a puilor. În același timp s-au născut comportamente sociale mult mai sofisticate.

Savantul mângâie umanoidul jupuit, cu frunză de viță.

– Și iată-l pe *homo sapiens sapiens*, adică pe noi. O formă de perfecțiune în opera naturii. Un monument de complexitate.

– Îl cunoșteati pe Profesorul Adjemian? întrebă Lucrece Nemrod.

Nedumerit, Profesorul Conrad își intrerupse expozeul.

– Bineînțeles că-l cunoșteam pe Adjemian, răspunse el. Era unul dintre cei mai dotați paleontologi ai generației noastre. Dar, spre sfârșit, înnebunise. Începuse să predice niște teorii absolut aberante, cu riscul de a ne discredita toată breasla.

Îi chemă pe scară, spre cabinetul lui.

– Adjemian nu e singurul care a căzut pradă sirenelor iraționalului. Unele cazuri au rămas celebre. Charles Dawson, de exemplu, care a susținut că descoperise veriga lipsă, arătând craniul din Piltdown, în 1912. A fost crezut timp de decenii, până în 1959, când s-a constatat că nu era vorba decât de o falsificare omenească: o mandibulă de maimuță anexată unui craniu uman!

Conrad considera logică dispariția lui Adjemian. În sumă, paleontologia se supune legilor naturii: nu supraviețuiesc decât cei mai apti. Or, după părerea lui, Adjemian se auto-excludesese de la sine.

– Omul ăsta ne stânjenea pe toți. Discreditând paleontologia, reducea șansele cercetătorilor serioși de a găsi subvenții.

Acum, Profesorul Conrad cotrobăia febril prin sertare, în căutare de copii xerox ale ultimelor sale publicații științifice.

– Pentru articolul dumneavoastră despre originile omenirii, cu aceste copii ale cursurilor mele, vă va fi mai ușor să retranscrieți direct pasajele care vă interesează.

Le oferi ziariștilor și o fotografie a lui însuși, surâzând cu un craniu lângă el, ca Hamlet.

În timp ce Profesorul Conrad căuta documentele, ochii lui Lucrèce făcuseră turul încăperii. În acest moment stăteau ațintiți asupra unor pioleti ascuțiți, dispuși pe o mică etajeră. Paleontologul-primatolog îi urmări privirea.

– Știu, spuse el. A fost ucis cu o lovitură de piolet în burtă, un instrument asemănător cu acesta. Vă întrebați cumva dacă eu sunt asasinul?

Făcu o mutră dezgustată:

– Nu, de o mie de ori nu. Fie și numai ca să nu fac din el un martir. Oamenii se pripesc întotdeauna să le dea dreptate celor asasinați.

Isidore Katzenberg îl întrerupse:

– Atunci, după părerea dumneavoastră, cine l-ar fi putut ucide? Aveți o opinie proprie, nu-i așa?

– „*Cherchez la femme*“, nu acesta e leit-motivul oricărei anchete de poliție?

În continuare, Profesorul Conrad atrase atenția că femeile nu lipsiseră din viața defunctului, înaintea violentei sale morți. Cită, în special, numele lui Solange Van Lisbeth, care jurase să se răzbune când Adjemian o părăsise.

Solange Van Lisbeth... Lucrèce Nemrod își aminti că această amantă figura pe lista clubului „De unde venim?“, înainte de a trece la o altă întrebare care nu-i dădea pace:

– Înainte de a vă vizita, am trecut pe la Profesorul Sanderson. Și, în timpul discuției noastre, am fost atacați de o maimuță. Considerați că e posibil ca o maimuță să agreseze un om?

– O maimuță în starea ei naturală, nu. O maimuță dresată, da.

– Știți să dresați maimuțele?

– Dezolat, dar nu le sunt decât prieten, nu și profesor. În schimb,

Doctorița Van Lisbeth a creat în clinica ei o școală pentru primat. Deține mai ales cimpanzei bonobo din Congo, maimuțele cele mai inteligente și cele mai apropiate de om. Performanțele lor sunt uluitoare. Ar trebui s-o vizitați, în clinica sa de la Mimosas.

O cuprinse de umăr pe Lucrece Nemrod, care mângălea rapid denumirea clinicii în carnet. Ziarista nu reacționează imediat, era obișnuită ca bărbații să profite de orice pretext pentru a căuta stabilirea unui contact epidermic.

– De unde venim, domnișoară? De unde venim cu toții? De unde vin eu? Întrebarea este atât de crucială, încât cel care îi va da un răspuns nou va obține imediat o glorie imensă. Nu e deloc ciudat, așadar, că această cursă a cunoașterii antrenează în urma ei unele excese.

Acestea fiind zise, Profesorul Conrad își consultă ceasul, se scuză față de interlocutorii lui și se retrase, pentru a-și vizita în continuare pensionarii.

Rămăși singuri, Lucrece Nemrod și Isidore Katzenberg se hotărâra să continue în ritmul preferat de ei vizitarea Muzeului de Istorie Naturală.

Afară, începea să se înnopteze.

Adăpostiți de zidurile vechi ale clădirii, încălziți cu ajutorul sistemului electronic de climatizare, luminați de soarele artificial al zecilor de neoane fluorescente, nici măcar nu observaseră.

29. NOAPTEA VORACE

Se lasă noaptea.

Membrii hoardei nu au avut timp să-și construiască o tabără adevărată și știu cu toții că, în câteva minute, tenebrele vor deveni coșmarul lor.

Pe măsură ce lumina scade, pupilele li se dilată și mijesc ochii pentru a profita de cea mai slabă licărire. Fiecare se instalează cât poate de bine printre ramuri.

EL urcă pentru a ajunge pe crengile cele mai înalte, cele mai subțiri. Alungă bufnițele. A ajuns sus. În anumite serii, preferă să fie singur. Din motive pe care le ignoră, nu are nevoie să-i simtă pe ceilalți aproape de EL pentru a-i fi mai puțin frică seara.

Noaptea e tot mai întunecoasă și mai rece. Tenebre dense îi înconjoară acum pe toți cei din hoardă. Este lucrul de care se tem cel mai tare. Dacă i-ar putea observa cineva, l-ar distinge pe fiecare chirchit, neliniștit, înspăimântat. Noaptea devine și mai densă, rumoarea junglei crește din ce în ce mai asurzitoare.

Un simț se stinge progresiv, un altul se amplifică. De la imaginea totală, trec la sunetul total. Imperceptibil, urechile li se ciulesc. Aud mai întâi zgomotul de fond al insectelor care-și cheamă femelele. Greieri, lăcuste, muște crepusculare... Din partea acestora, nici un motiv de teamă.

În schimb, peste zgomotele insectelor, se disting limpede respirații răgușite. Membrii hoardei știu: cu cât respirația e mai amplă, cu atât e mai periculos posesorul ei. În general, e vorba de leoparzi, acele pisici monstruoase care sar dintr-o mișcare printre crengi pentru a răpi frați și surori.

Cum cei din hoardă nu dispun de vedere nocturnă, se simt lipsiți de apărare contra acestor hoți. Tot din același motiv, EL încearcă cel mai adesea să se instaleze pe ramurile superioare. Pentru a nu-i fi furată viața de un leopard.

Așteaptă.

Ce așteaptă?

Un ugit. Tresar. Departe, bufnițele încurajează neamurile nopții să-și ia revanșa asupra semințiilor zilei. Brusc, un liliac vampir cade pe creștetul împlănit al țestei LUI. Acesta e dezavantajul de a-ți face tabăra în crengile de sus. Ești deranjat de lilioci. În timp ce minusculul chiropter se agată de blană, EL îl înșfacă dintr-o mișcare, îi rupe oasele humerale pentru a-i strânge la loc aripile și-i sfărâmă degetele lungi, strângându-l într-un bulgăre complet pe care îl înfulecă. Liliocii sunt puțin cam ațoși, dar nu au gust rău. Și ajută să te temi mai puțin de noapte. Între limbă și cerul gurii, o clipă, liliacul se zbate fără speranță, după care se lasă împins de o limbă umedă spre faringe.

La întrebarea „e mai bine să trăiești pentru a mânca sau să mănânci pentru a trăi?” Liliacul ar putea răspunde că preferă să trăiască și să nu fie mâncat, dar e prea târziu.

Membrii hoardei se străduiesc să adoarmă, rămânând totodată vigilenți. Știu că trebuie să se refacă după oboselile din timpul zilei, dar mai știu și că, de cum pleacă pe tărâmul visurilor, devin vulnerabili.

Zgomotul unei respirații ample se apropie. Nu mai încapе nici o îndoială. E un leopard. Nimeni nu mai mișcă. Fiara continuă să avanseze. Toți îi percep intuitiv mărimea. Respirația cam nervoasă aduce vești proaste: leopardului îi e foame și i-a reperat. Unii intră în panică și se hotărâsc să se cațare pe crengile de sus.

EL îi îndeamnă să coboare, căci crengile sunt prea subțiri pentru a suporta greutatea mai multor indivizi și riscă să cadă cu toți, dacă se rup. Ceilalți, însă, se tem prea tare. Teama e cauza principală a tuturor catastrofelor. Acum în jur s-au adunat mulți, agățându-se de EL și de creanga lui. Îi stau pe cap, pe umeri, pe coate.

Fie ce-o fi. Ramura se rupe, toți cad din copac, practic sub botul leopardului. Acesta profită imediat de noroc. N-are decât să-și înfigă laba în pânțelele cel mai apropiat, pentru a-l apuca apoi cu botul și a-l devora în liniște.

EL se cațără înapoi fără să aștepte. „Uf. De data asta, am scăpat ca prin urechile acului“, își spune. Iată dezavantajele vieții în colectiv, trebuie să suporti prostia confrăților.

Acum, când primejdia i-a lovit, se simt mai ușurați. Aproape că pot dormi în liniște. Noaptea și-a luat obolul.

30. ÎN CUȘCĂ

Plătiră biletele de intrare pentru a vizita Marea Galerie a Evoluției, care era și mai impresionantă decât cea de paleontologie, oricât de vastă. Aici, animalele erau acoperite cu blană sau piele și cusute atent.

Mici spoturi luminoase scoteau în evidență chipurile sălbatice ale animalelor, ca și cum ar fi fost imobilizate subit în timp ce-și vedeau de activitățile cotidiene. La parter, toate se succedau într-o lungă procesiune imobilă, care se îndrepta spre o zonă din ce în ce mai luminoasă.

- Ce părere ai, Isidore?
- E vinovat.
- Crezi că Profesorul Conrad l-a asasinat pe Profesorul Adjemian?
- Mai rău. A legitimat asasinările acelor întregi cohorte de animale nevinovate care nu cereau decât să trăiască liniștite în pădu-

rea sau în savana lor, fără a mai vorbi de condamnările la închisoare pe viață impuse tuturor celor din grădina zoologică, fără a fi comis nici cel mai mic rău.

Lucrèce Nemrod avea chef să reflecteze, nu să filosofeze.

– Te întreb serios, Isidore.

Ziaristul cel gras se învârtea în jurul unui urs alb din Peninsula Labrador.

– Dar și eu îți răspund serios, Lucrèce. În orice caz, n-am nici o încredere în oamenii cu păr pe față. Mustată sau barbă, au neapărat ceva de ascuns, fie și numai bărbia.

Lucrèce Nemrod găsi cam simplistă această teorie.

Un taxidermist își instalase taburetul în fața unui animal împaiat. Era un urangutan absolut asemănător celui care mângâiasse părul fetei. Specialistul îi scoase ochii și îi înlocui cu două bile de sticlă pictată. Profită de prezența sa acolo pentru a recoase puțin pielea brațelor unui cimpanzeu, care începea să se desfacă, lăsând să se întrezărească paiele de dedesubt.

Lucrèce contemplă elefantul instalat în fruntea cortegiului Evoluției Animale, ca și cum ar fi condus un grup ce se pregătea să urce la bordul Arcei lui Noe. Privi leul cu coamă dată cu fixativ și pieptănată pe spate, pentru a-i da un aer nelinistitor. Înfruntă privirile amenințătoare și fixe ale unui lup și unei vulpi. Acele animale fuseseră împușcate probabil în somn și, apoi, profesioniștii se străduiseră să le confere o înfățișare terifiantă.

Prin minte îi trecu o idee. Își spuse că oamenii nici vorbă să conducă acele animale spre o arcă salvatoare. Le mânau către neant. Pentru oameni, animalele nu mai aveau nici un viitor. Nu mai serveau la nimic. Numai să împodobească muzeele, pentru a-i informa pe copii despre trecutul lor. Poate că, într-o zi, nici nu aveau să mai existe animale.

Isidore Katzenberg părea să-i împărtășească tulburarea. Locul acela nu era numai o sală de expoziție. Se simțeau ca în mijlocul unui cimitir consacrat zdrobitoarei supremații omenești asupra restului naturii. Învinșii aveau o alură feroce.

– Chiar și împaiate, își păstrează totuși puțin din suflet. Chiar și împaiate, ne pot ajuta, observă însoțitorul ei.

Isidore Katzenberg susținu intens privirile artificiale ale zebrei, bivolului și gazelei.

– Lați văzut cumva pe primul om? întrebă el.

Animalele care imitau realitatea nu răspunseră.

– Hai, povesteți-mi, insistă Isidore. Cum era? Era o maimuță mutantă bolnavă? O maimuță supradotată accidentală?

Un urlat în depărtare. Tresăriră. Fără îndoială, era glasul Profesorului Conrad. Se repezică într-acolo.

Venise într-adevăr din sectorul primatelor.

Când ajunseră, se adunase deja un mic grup. Cei doi reporteri se înghiontira cu coatele printre cei câțiva gură-cască, arătându-și legitimațiile de presă. În fața unei cuști, Profesorul Conrad zăcea la pământ, fără cunoștință. Babuinii îi mângăiau părul, încercând să-l trezească. Unul dintre ei profită de ocazie pentru a-l buzunări, furându-i câțiva biscuiți sărați.

– A văzut cineva ce s-a întâmplat? întrebă Lucrece Nemrod mulțimea.

– Eu, afirmă o bătrână.

Începu să relateze. Victima cu bluză albă se ocupa cu hrănitul maimuțelor. Nimeni, nici chiar el, nu dăduse atenție unei primate mai mari decât celelalte, care se juca pe margine, în paie.

– Și pe urmă, animalul s-a ridicat și am văzut că ținea în mână un obiect, preciză bătrâna doamnă, încă înfiorându-se la amintirea întâmplării. Nu era o jucărie, era un revolver, pe care animalul îl ținea neîndemânatic, dar totuși l-a atintit drept spre tâmpla domnului cu bluză. Omul a fost atât de surprins încât a rămas nemișcat, cu gura căscată. Maimuța a învârtit butoiușul ca pentru a juca ruletă rusească și a apăsă o singură dată pe trăgaci. Atunci, domnul a început să urle și apoi a căzut pe spate, leșinat.

Mai multe persoane, printre care și nepotul bătrânei, un puști de doisprezece ani foarte emancipat, confirmară această versiune a faptelor. Se aflaseră tot acolo, amuzându-se de lăcomia babuinilor, când deodată scena luase o întorsătură urâtă.

– O maimuță, spuneți? Sunteți sigur că de fapt n-ați văzut un om deghizat cu mască de maimuță? întrebă Lucrece Nemrod, cu carnetul și creionul în-mână.

Nu. Toți erau de acord. Corpul animalului fusese acoperit în întregime cu blană și fugise prin copaci, sărind din creangă în creangă, numai cu ajutorul brațelor.

Anunțate prin telefonul mobil, poliția și S.A.M.U. sosiră simultan. Profesorul, în continuare lipsit de cunoștință, fu luat pe o targă

de către infirmieri, în timp ce polițiștii cereau la rândul lor asistenței să le relateze evenimentele.

Cei doi ziaristi se îndepărtară, printre mormăielile întristate ale babuinilor.

– Isidore, ce crezi, oare e vorba într-adevăr de o maimuță?

– O maimuță peste măsură de inteligentă, remarcă „Sherlock Holmes-ul științific”, scărpinându-și creștetul pleșuv. O maimuță capabilă să pătrundă singură într-o cușcă, înarmată, să aștepte cu răbdare într-un colț momentul potrivit pentru a se juca de-a ruleta rusească, și apoi să fugă spre a supraviețui undeva într-un teritoriu extrem de urbanizat.

– O maimuță foarte inteligentă. Sau o maimuță foarte bine dressată, îi aminti Lucrece.

Isidore Katzenberg sublinie că, deși viața seamănă uneori cu un roman, trucul maimuței ucigașe fusese deja folosit într-o năvelă de Edgar Allan Poe, „*Dubla crimă din Strada Morgue*”. Lucrece Nemrod răspunse că subiectul îi fusese inspirat scriitorului de un fapt divers real. Isidore Katzenberg nu cunoștea acest amănunt istoric.

– Ceea ce mă tulbură este umorul atacantului. Astronomul convins de temeiul teoriei sale cu meteoriții a fost lovit de... o piatră în cădere; biologul, asigurat că omul a apărut din întâmplare, e amenințat cu un joc al hazardului!

Ziarista stagiară își ridică pletele roșcovane, cu un gest grațios, pentru a-și reciti mai ușor însemnările.

– Toate se întâmplă ca și cum veriga lipsă ar fi revenit printre noi, pentru a ridiculiza toate teoriile lansate în privința sa.

Dintr-o dată, Isidore Katzenberg fu frapat de delicatetea mișcării tinerei fete și începu s-o privească, s-o privească într-adevăr, găsind-o extraordinar de frumoasă. Îi percepu altfel parfumul. Îi percepu diferit prezența, atât de feminină. „Fata asta e vrăjită”, își spuse el pe neașteptate, după care se întrebă oare de unde provenea acea vrajă. Răspunsul se impuse de la sine. Din viață. Lucrece Nemrod vibra de viață. Entuziasmul ei de a trăi o înzestra cu o strălucire deosebită. Isidore Katzenberg avea impresia de a cădea într-o prăpastie fără fund. Era pe cale să se îndrăgostească de Lucrece, iar această simplă idee îl îngrozea. El, elefantul uriaș, să sucumbe seducției firavei șoricuțe? Nu îndrăznea să-și imagineze acea făptură mărunță și fragilă strivită sub enorma lui greutate.

– Visezi, Isidore? se interesă Lucrèce.

Nu-i răspunse și plecă timid ochii, pentru a înceta s-o mai găsească atât de extraordinară.

31. DEȘTEPTARE CU LIPICI

Un sex de femelă, cald, aproape aburind, apare deodată în fața lui. În materie de deșteptare tonică, este o deșteptare tonică. Sexul demoazei e sub nasul lui. Ca o gură verticală, zâmbind batjocoritor.

Miroase puternic a hormoni.

EL privește dincolo de sex, pentru a vedea cui îi aparține. Este al unei femele tinere, care pentru moment nu e proprietatea nici unui mascul anume. Are perineul umflat, lucitor și trandafriu, din cauza căldurilor. Sexul ei seamănă cu două prune turgescențe și violete, lipite în partea posterioară. EL își spune că probabil e foarte dureros când trebuie să se așeze.

Evident, vrea să fie încălecată. Dar EL nu prea are chef. Nu așa, nu hodoronc-tronc dimineța. Trebuie mai întâi să-și bea gura de aer și să roadă câteva frunze. Femela insistă, frecându-se. Așa că EL începe ș-o mângâie, cu mintea în altă parte, lăsându-și sexul să acționeze în locul lui. Abia a apucat s-o atingă, că femela se agață de ramurile din jur și le scutură nervoasă, respirând cu putere.

Se mișcă energic. Respirația ei zgomotoasă se transformă în strigăte. Zbiară atât de strident, încât EL e nevoit să-și acopere urechile, în timp ce se activează. Chiar trebuie să trezească toată pădurea pentru o simplă tentativă de fecundare matinală? Dar tânără femelă pare să știe ce face. Probabil că frica de moarte pe care a întâlnit-o în caverna monstrului îi amplifică pulsionile de viață.

Of, femelele...

Plasat în spatele ei, vede fesele demoazei schimbându-și culoarea, ca un curcubeu virând din mov până la portocaliu-focș. Acum, perechea lui zgâlțâie atât de tare crengile încât încep să cadă mici veverițe, ca tot atâtea poame coapte. Din fericire, micile animale, fiind în majoritate veverițe zburătoare, își desfășoară membrana planoare care le unește cele patru membre.

Evident, târăboiul nu lasă pe toată lumea indiferentă. Un mascul tânăr intervine, îl atinge pe umăr și-l provoacă la duel. EL îi cere să aibă răbdare câteva minute, până termină, apoi se va ocupa și de respectivul. Dar celălalt îl împinge, desprinzându-l, nu vrea să aștepte. Vrea să-i pocească mutra.

Cei doi masculi se înfruntă. EL încearcă să-i schimbe celuialt intențiile bătaioase, lovindu-se peste torace. Dă cu putere. Își zbârlește blana. Își arată dinții. Oare intimidarea va fi suficientă? Nu. Fără a respecta măcar timpul pentru parăzile de intimidare, adversarul se prefacă că vrea să-l muște.

Atunci, EL își apucă sexul încă în erecție și îl agită ca pe o spadă. Dar manevra nu-l impresionează pe oponent, care-și prinde propriul sex ridicat (după câteva manipulări), acceptând duelul. Iată-i pe cei doi masculi din copaci lovindu-se cu ajutorul penisurilor, folosite uneori ca bastoane, băte sau biciuri.

Tânăra femelă care a provocat tot scandalul îi încurajează pe pretendenți. Nu se știe bine cu care ține dar, auzindu-i țipetele, e clar că dorește ca lupta să fie cât mai feroce posibil. Toată hoarda dă năvală ca să asiste la spectacolul din rămurii.

Dintr-o lovitură de penis pe rever încrucișat, EL își ametește pe jumătate adversarul. Noroc că, în privința asta, nu e prea slab echipat. Celălalt penis, mai scurt și prea emotiv, începe deja să se dezumfle, în ciuda strigătelor tinerei femele, care-l huiduiește.

În principiu, EL a învins. Dar celălalt vrea să-i arate femelei de ce anume e capabil. Așa că, fără nici un respect față de regulile hoardei, se repede și încearcă să-și stranguleze oponentul cu mâinile. Nesocotită tinerească.

EL nu mai are de ales. Ca să nu piardă și mai mult timp și energie, lovește cu muchia palmei traheea adversarului. Celălalt cade ca un bolovan. E avantajul vârstei și al experienței. Știința de a-i calma pe cei înfierbântați.

Tânăra femelă cu fesele inflamate țipă de furie, căci găsește că duelul e prea scurt. Trebuie ca masculii să se mai bată pentru ea. E frustrată în nevoia ei de spectacol, care pare cel puțin la fel de mare ca nevoia de a fi fecundată. Nu dorește numai spermă, vrea să vadă și sânge curgând.

EL privește trupul inert al adversarului. Un moment, îi e silă de EL însuși. Știe că n-a avut încotro, dar nu-i place să fie obligat să folosească violența pentru a se face înțeles.

Femela revine deja să-i lipească sexul pe față, scoțând mici gângureli. E gata să-l scuze că a scurtat lupta, dacă reîncepe de unde s-a întrerupt. EL o privește, o găsește mărunțică, îi adulmecă hormonii pipărați și, nonșalant, revine spre ea.

Femela începe să descrie opturi cu bazinul pentru a-l încuraja.

32. TEORIA DOCTORIȚEI VAN LISBETH

Era înaltă și brunetă. Sub ochelarii cu rame fine de baga, o mască de chirurgie îi acoperea fața. Netezi un fir de catgut, îl introduse în urechea unui ac, după care își afundă ambele mâini în carnea palpitândă.

Dr. Solange Van Lisbeth lucra la clinica Mimosas din Clamart, în suburbiile Parisului. Când Isidore Katzenberg și Lucrèce Nemrod au reperat-o dincolo de o ușă cu geam, doctorița în chirurgie, înconjurată de suita asistenților în bluze de culoarea lavandei, tocmai moșmondea prin trupul unui bărbos gras adormit, împănât cu tuburi în nas și brațe. Gesturile ei erau calme, precise, senine, ca și cum ar fi oficiat o slujbă religioasă. Din când în când, întindea o mână și, fără a pronunța o vorbă, primea imediat între degete instrumentul nichelat necesar. Operația se apropia de sfârșit. Doctorița cusu epiderma umană, ca și cum ar fi închis un capac.

Cei doi ziariști o interpelară în momentul când, fără mască și mănuși, își frecă energic mâinile într-un lavabou. Se prezentară ca trimiși din partea revistei „*Le Gueuteur moderne*”, iar doctorița consimți să le răspundă la întrebări.

Fața ei dezgolită era gravă, cu privirea directă, indicând un temperament puternic. Le ceru interlocutorilor săi să aibă bunăvoința de a aștepta până se schimbă și reveni foarte repede, pentru a le propune s-o însoțească la bufetul instituției.

Pe coridoare circula o cohortă întreagă de pacienți în halate flaușate. Emiri ai petrolului, staruri rock sau vedete de cinema, toți purtau ochelari negri și în general erau însoțiți de bodyguarzi, în cazul că fanii obsedați sau inamicii politici le luaseră urma până aici. O muzică de aeroport plutea pe culoare, ca pentru a însenina toată acea mică lume. Clinica Mimosas era sinonimă cu luxul și calmul pentru cei ce aveau mijloace de a achita tarifele prohibitive.

La o intersecție, câteva pancarte indicau direcțiile: „bloc operator“, „săli de odihnă“, „laboratoare“ și „CIRC“. Pe tablita CIRC-ului se preciza: „Rezervat personalului autorizat“.

Isidore Katzenberg vru să știe care era semnificația aceluia acronim.

– Centrul de Implanturi și Cercetări ale Celulelor¹, preciză doctorița. Acolo pun la punct cercetătorii instituției tehnicile de transplant avangardiste care au făcut renumele universal al clinicii Mimosas. Știți, grație acestui laborator, ne putem declara cea mai bună clinică din lume în ceea ce privește toleranța față de țesuturile străine după operație.

– Trebuie să fie cumplit de scump aici... comentă Lucrece, observând tablourile câtorva somități care decorau pereții.

– Prestațiile sunt costisitoare, firește, dar banii sunt indispensabili pentru a ne menține avantajul față de toți concurenții în domeniul cercetării pure, replică doctorița. Câtă vreme spitalele publice afișează o rată a reușitei de șaizeci la sută pentru grefele pe care le practică, aici, la Mimosas, avem succese în proporție de șaizeci și cinci la sută. Aceasta ne aduce o abundență de clienți din întreaga lume și ne legitimează prețurile.

Ajunseră în somptuoasa sală de mese, unde participară la ceremonia „cafelei în pahar de polistiren“. Băutura era lipsită de savoare, dar căldura ei amară fu foarte apreciată de doctoriță, ai cărei nervi fuseseră puși la grea încercare în timpul operației.

Își aprinse o țigară și începu să inspire din răspuțeri prin tubul de hârtie albă, pentru a-și umple plămânii cu liniștitoarea nicotină. Puterea regnului vegetal asupra celui animal.

– De fapt, nu avem decât o singură întrebare să vă punem, spuse Lucrece Nemrod. De unde venim?

Doctorița ezită între a glumi și a răspunde serios. În cele din urmă, hotărî să-și bea cafeaua dintr-o sorbitură.

– Știți, formațiunea mea e destul de specială. Am specialitatea chirurgicală, dar am urmat și studii solide de biologie a celulelor, pentru a mă specializa în transplanturi. Interesându-mă de geneza celulelor, de modul lor de organizare și toleranță între ele, am înțeles de ce unele se acceptă reciproc și altele se resping. Veniți, vă voi arăta ceva ce cred c-are să vă intereseze.

1. (În orig.) Centre des Implants et Recherche sur les Cellules. (n.tr.)

Îi invită pe cei doi gazetari s-o urmeze într-o sală de experiențe, unde se alăturau cuști și acvarii. Acolo, le arată un vas în care, privind cu atenție așa cum îi sfătuisese, descoperiră un banc de minuscule punctulețe mobile, bej.

– Vreți să știți de unde venim? Din ele.

Luă o pipetă și absorbi puțină apă plină de viață.

– Din aceste bacterii, din aceste ființe unicelulare. Au domnit pe Pământ timp de milioane de ani, după care, spre sfârșit, a avut loc transformarea. Din parameci, au devenit pești.

Un acvariu mai încăpător conținea peștișori guppy. Solange Van Lisbeth luă o mică plasă, pescui din alt acvariu un scalar și îl depuse printre peștii guppy. Mai mare, mai agresiv și mai bine dotat dentar, scalarul începu imediat să mănânce peștișorii.

Doctorița îi anunță pe vizitatori că, dacă reveneau peste două săptămâni, aveau să constate dispariția cozilor mari și multicolore ale masculilor guppy.

– Vor deveni mai discreți, ca să nu mai atragă atenția scalarului de pradă. Își vor transforma organismul pentru a se adapta la acest nou factor „perturbator” introdus în mediul lor. Și, atâta vreme cât scalarul va rămâne aici, nu se va mai naște nici un pui de sex masculin cu coadă multicoloră mare. Astfel funcționează evoluția, iar aici poate fi urmărită cu acceleratorul și în direct. Dacă, în schimb, se retrage scalarul din acvariul lor, peștii guppy își vor regăsi culorile flamboiante, și mai bătătoare la ochi, pentru a atrage atenția femelelor.

Le explică în continuare că modificările din mediul exterior constrâneau celulele să se transforme.

– Exact la fel se întâmplă și cu omul. S-a adaptat.

– Fată de care „element perturbator”?

– Rift-ul. Fisurarea Rift-ului i-a constrâns pe primii proto-oameni să trăiască în savana despădurită. Acolo, nu mai aveau posibilitatea să se cațare în copaci pentru a se apăra de animalele de pradă. Prin urmare, a trebuit să se ridice pe labelle dinapoi, pentru a le vedea venind de departe, pe deasupra ierburilor înalte. Și, siliti să se ridice de teama atacurilor, au devenit din „cu regularitate arboricoli și în mod excepțional bipezi” la „cu regularitate bipezi și în mod excepțional arboricoli”.

Frica de fiare... Lucrèce își aminti desenul despre evoluție din cabinetul Profesorului Adjemian. Peștișorul își întreba mama. Cine

sunt cei care au ieșit din apă? Cine sunt cei care au evoluat? Angosații. Cei cărora le era frică. Nemulțumiții. Cei ce doreau ca lumea să se schimbe. Ar fi putut adăuga și: paranoicii. Cei care vedeau pericole peste tot sau doreau să anticipeze problemele viitoare.

Solange Van Lisbeth își cocoșă umerii, imitând o maimuță aplecată.

– Faptul de a se ridica pe cele două labe posterioare le-a eliberat labele anterioare, explică ea. Dintr-o dată, devenite libere, mâinile puteau ține bețe, folosindu-le ca arme în luptă.

Faptul de a sta în picioare a deschis calea și altor schimbări, ca aceea survenită în osatură. În picioare, bazinul ia poziția unui coș și susține viscerele. Joncțiunea coloanei vertebrale cu craniul se efectua înainte lateral. Odată cu poziția dreaptă, a basculat înapoi, ceea ce i-a permis craniului să-și dezvolte volumul, din moment ce nu mai era blocat de măduva spinării.

– Astfel, a trecut de la patru sute cincizeci de centimetri cubi la o mie de centimetri cubi, în interval de două milioane de ani, apoi de la o mie la o mie patru sute cincizeci de centimetri cubi, de atunci și până în zilele noastre, continuă ea, arătându-le crâni de diferite volume.

– De ce nu mai avem păr aproape deloc? întrebă Isidore Katzenberg.

– Încă o adaptare. Părul era necesar pentru ca puii să se poată agăța de abdomenul mamei. Dar a devenit inutil când mama i-a putut ține în brațe. N-a rămas decât părul de pe cap, pentru protecția contra soarelui.

– Și sprâncenele?

– Un accesoriu. Au rămas pentru a servi drept mici bureți, în caz de ploaie.

Teoria enunțată de Doctorița Van Lisbeth avea denumirea de „transformism” și fusese elaborată în 1815 de către Jean-Baptiste de Lamarck, după opinia ei adevăratul și unicul fondator al paleontologiei umane moderne.

– Care e deosebirea dintre lamarckism și darwinism? se interesează Lucrèce Nemrod, regăsindu-și în carnet cursul darwinist al Profesorului Conrad.

– Pentru darwiniști, oamenii sunt animale care au dispus, întâmplător, de gene apte să le permită poziția bipedă. Pentru lamar-

ckști, orice animal e capabil, în caz de necesitate, să-și transforme genele, explică Doctorița Van Lisbeth.

Cu un mic surâs, conchise:

– Hm, ideile lui Lamarck le permit tuturor să-și păstreze speranța unei ameliorări. Câtă vreme, după Darwin, dacă nu te-ai născut avantajat, ai încurcat-o.

Într-un local învecinat, diverși foetuși pluteau în borcane cu formol. Existau acolo embrioni umani, dar și foetuși de șopârle, de maimuțe și de mamifere diferite.

– Pe parcursul evoluției sale de nouă luni, un foetus uman își reconstituie istoria speciei.

Doctorița porni în jurul încăperii. Într-un borcan se distingea o simplă lăntilă trandafirie: un embrion omenesc de șase zile, foarte asemănător cu unul dintre protozoarele observate mai devreme. Alături, un embrion de douăsprezece zile prezenta o mică formă alungită, înzestrată cu ochi mari.

– Nu e identic cu cel al unui pește? La început, am fost pești, remarcă ea. La treizeci și una de zile, embrionul uman seamănă cu o șopârlă, la nouă săptămâni cu un avorton de furnicar, iar la optsprezece săptămâni nu mai prezintă nici o deosebire față de cel al maimuței.

Lucrèce nota totul cu toată viteza, foarte impresionată.

– Ca și cum fiecare om ar recapitula înainte de naștere toate episoadele precedente ale istoriei omenirii, murmură Isidore Katzenberg, la fel de fascinat.

– Misterul formei cifrelor, îi șopti la rândul ei Lucrèce Nemrod. 1, 2, 3, 4, 5. Toate etapele evoluției vietii, pe care ni le reamintim chiar înainte de a ne naște.

– Ce spuneți? întrebă doctorița, intrigată.

Lucrèce Nemrod se întoarse și arătă maimuțele vii închise în cuști mari, în spatele lor.

– La ce folosesc aceste maimuțe?

– Se află aici pentru transplanturi. Oamenii având nouăzeci și nouă la sută dintre gene comune cu cimpanzeii, este deci posibil să se preleve anumite organe pentru a le înlocui pe cele omenesti defectuoase. Cu cât vom fi mai capabili să efectuăm grefe pe baza recoltărilor de la animale, cu atât mai puțin necesar va fi să se recurgă la băncile de organe. Cu toate excesele pe care le implică acestea.

– Ce excese? se miră Lucrece Nemrod.

– În țările Lumii a Treia, săracii își vând unul câte unul organele, numai ca să aibă ce mânca. Rinichi, plămâni, cornee... Bandiții îi atacă pe vagabonzi pentru a le fura organele și a le vinde unor clinici veroase. S-a născut astfel un întreg comerț, atât de mare e cererea și de rară oferta. Prin urmare, alternativa sănătoasă la penuria de donatori voluntari constă în transplanturile pornind de la animale aproape compatibile cu oamenii, în speță, cimpanzeii.

Le explică, însă, că nici cimpanzeii înșiși nu erau cu toții egali din acest punct de vedere.

– Numai cimpanzeii bonobo din Congo posedă nouăzeci și nouă virgulă trei la sută gene comune cu omul, cea mai bună garanție de reușită. Așadar, asupra lor ne-am concentrat eforturile.

Solange Van Lisbeth scoase din cușcă un pui de bonobo. Imediat, acesta i se cuibări tandru în brațe, ca un copil dornic de afecțiune. Apoi, se aplecă spre Lucrece Nemrod, foarte aproape, și începu să se joace cu părul ei roșu ca pentru a-și face o perucă.

– Bonobo sunt maimuțe extraordinar de inteligente. Trăiesc în triburi. Își rezolvă conflictele jucându-se și făcând dragoste. Sunt întotdeauna gata să se joace. Acesta e un mare semn de inteligență.

Solange Van Lisbeth îi întinse o minge maimuțicii și, în ultimul moment, o ascunse la spate. Micul cimpanzeu încercă să descopere în care mână se găsea obiectul și scoase mici sughițuri de bucurie când reuși.

– Din păcate, specia bonobo e pe cale de dispariție. Nu mai există decât în Congo, iar acolo oamenii îi mănâncă în chip de mare delicatessă. Așa că încercăm să-i facem să se reproducă aici, în captivitate. Problema e că bonobo nu suportă decât viața în sălbăticie. Nu acceptă să se reproducă în captivitate, decât dacă se simte perfect. Și nu se simte bine decât dacă e stimulat în permanentă.

Doctorița Van Lisbeth îi conduse pe reporteri într-o cameră alăturată. Era o sală de jocuri. Aici, cuștile erau echipate cu încuitori cifrate, iar maimuțele trebuia să formeze fraze coerente pentru a putea să iasă.

– Ce e o „frază coerentă“?

– O frază care conține subiect, predicat și complement. Cuvintele sunt înlocuite prin ideograme.

Într-adevăr, pe taste se vedeau capete de maimuțe, banane, obiecte...

În alte cuști, maimuțele se străduiau cu broaște codificate pentru a obține alimentele favorite.

– Când spiritul companzeilor bonobo e stimulat, se simt bine și acceptă să se împerecheze. Dimpotrivă, dacă rămân închiși, ca la grădina zoologică, devin melancolici și se lasă să moară. Undeva în aceste cuști încercăm să-i facem să creadă că-și continuă evoluția.

Majoritatea cimpanzeilor din jurul lor păreau într-adevăr deosebit de vioi. Unii, din momentul intrării oamenilor, încetaseră să se mai joace cu încuietorile pentru a urmări comportamentul intrușilor, cu o acuitate aproape deranjantă.

– Faceți parte din clubul „De unde venim?”? Probabil îl cunoașteți bine pe Profesorul Adjemian, interveni Isidore Katzenberg.

– L-am cunoscut, de fapt, răspunse Solange Van Lisbeth.

– Mai mult decât bine, insistă ziaristul cel gras. Ați trăit chiar împreună câteva luni, după divorțul lui.

– Așa este, dar cum se face că sunteți la curent?

Isidore Katzenberg surâse:

– Nu știam nimic. Am spus-o la întâmplare.

Doctorița făcu un gest evaziv.

– E o poveste veche, totul datează de foarte demult. Ne-am despărțit cu ani de zile în urmă. Totuși, rămăseseam destul de apropiați. Am fost bulversată de asasinarea lui.

Se întrerupse, privindu-i pe cei doi ziaști ca și cum s-ar fi întrebat dacă putea avea încredere în ei sau nu.

– Cu atât mai bulversată, reluă ea, după câteva momente de ezitare, cu cât și eu, după ce am primit mai multe scrisori de amenințare, am trăit recent niște evenimente cam neliniștitoare.

– Povestiți-ne, îi ceru Isidore Katzenberg, cu cel mai suav glas al său.

Scena avusese loc în seara trecută. Solange Van Lisbeth era ocupată să instaleze un cimpanzeu bonobo într-o cușcă de adaptare înzestrată cu broască nouă, când deodată apăruse ca din pământ o maimuță mare pe care nu o cunoștea, închisese dintr-o lo-

vitură ușa, îi încurcase codurile de ieșire, apoi plecase. Era convinsă că animalul nu aparținea clinicii Mimosas, unde era familiarizată cu toate primatele. Se chinuise cu încuietoarea, încercând zadarnic toate frazele logice obișnuite care aveau șanse s-o deblocheze.

– Poate că nu era o maimuță, ci un om deghizat în maimuță, sugerează Lucrece Nemrod.

Doctorița găsi ideea plauzibilă. Nu avusese mult timp la dispoziție să examineze primatul necunoscut, dar fraza aleasă pentru descifrarea codului nu putea emana decât dintr-o inteligență avansată.

– Care era?

– „Maimuța iubește Omul“. Și până la urmă nu eu am descoperit-o, ci cimpanzeul bonobo cu care mă pomenisem închisă în aceeași celulă, recunosc eu ea.

Solange Van Lisbeth bănuia că la originea acestei glume proaste se aflau asociațiile de luptă contra vivisectiei. Avea un sertar plin cu misive de genul: „Lăsați animalele în pace“, „Îți vom face ce le faci și tu lor“, „Oamenii vor cunoaște soarta pe care o rezervă animalelor“.

– Indivizii ăștia nu înțeleg că experimentarea pe animale e indispensabilă, dacă vrem să evităm experimentarea pe oameni.

– Cum a fugit agresorul? se interesă Isidore Katzenberg.

Fereastra era deschisă. Om sau maimuță, își luase elan și sărise din creangă în creangă, agățându-se cu brațele.

– Chiar sunteți sigură că nu era vorba de unul dintre cimpanzeii dumneavoastră? insistă Lucrece Nemrod.

– Sunt convinsă. De aici nu lipsește nici unul și, de altfel, primatul acela era, pare-mi-se, puțin mai mare decât un cimpanzeu.

Isidore Katzenberg se aplecă pe fereastră, privind în parc. Copacul de lângă zidul împrejmuitor era deosebit de înalt, iar ramurile lui cele mai joase ajungeau la aproape doi metri deasupra rundurilor de flori, care nu fuseseră călcate în picioare.

– Dacă a fost un om, era cel puțin un acrobat înzestrat, constată el.

– Un acrobat, spuneți? Nu mă gândisem.

Solange Van Lisbeth se încruntă.

– ...Un acrobat, de ce nu „o“ acrobată? Fosta soție a Profeso-

rului Adjemian, și ea o obișnuită a clubului „De unde venim?“, a fost circăreasă.

– Cum se numește? întrebă Lucrèce, pregătindu-și stiloul.

– Sophie Eluant. E o moștenitoare bogată. Cu siguranță, ați auzit reclamele: „Produsele carmangeriei Eluant se consumă din negura timpurilor.“ Pe afișe apărea Adjemian, i se auzea glasul la radio. Încheiaseră un acord: soția lui îi finanța cercetările și sondejele paleontologice, el îi oferea în schimb imaginea de savant prestigios pentru reclama produselor.

– Dar reclamele astea au dispărut de o bună bucată de vreme, remarcă Lucrèce Nemrod.

– Bineînțeles. S-au supărat, au divorțat și acordul a căzut. În plus, Adjemian devenise treptat vegetarian militant. Vă imaginați ce mutră a făcut nevastă-sa! O industriașă a carmangeriei, măritată cu un apostol al vegetarianismului...

Ziarista cea roșcovană își consultă carnetul.

– Numele lui Sophie Eluant nu apare pe lista membrilor clubului „De unde venim?“.

– Fiindcă nu participa la ședințe cu titlul de invitată. Nu are nimic comun cu știința. În orice caz, sunt sigură, a fost acrobată. Și e absolut capabilă să sară din creangă în creangă prin copaci, doar ținându-se în mâini.

33. DIN CREANGĂ ÎN CREANGĂ

Își ia elan pentru a sări de la o creangă la alta. Îi place mult să se plimbe așa, după o împerechere. Dar acum nu e vorba de o simplă hoinăreală prin pădure. Participă la o expediție de vânătoare.

În fața lui, alți masculi nominanți înaintează și ei cu viteză, agățându-se de ramuri, cu brațele întinse, picioarele în gol, mâinile crispate pe crengi. Balansându-se astfel din ram în ram, numai cu brațele, reușesc să călătorească mult mai repede decât alergând pe sol.

Ochii lor țintesc un loc precis, mâinile găsesc puncte de sprijin și, deja, centrul de greutate se deplasează înainte. Când merg foarte repede, degetele nu fac decât să atingă în treacăt crengile,

ca și cum le-ar mângâia. Atunci, au iluzia fugară de a putea plana la înălțimea coroanelor. Dăinuiește însă totuși acea mică teamă de a cădea și a-și frânge șira spinării. Din marele număr al ramurilor de care se agată, ar fi de ajuns ca una singură să fie putredă, pentru a risca prăbușirea. Odată, EL a căzut de sus, prinzându-se în ultima clipă de o liană.

Masculii dominanți alunecă printre crengi. Alcătuiesc o patulă în căutarea prăzii. Din voltijele ample, aruncă scurte priviri în jos pentru a repera proteinele pe patru labe. Nu văd mare lucru. Nu mai sunt șacali, nici hiene, nici iepuri, nici gazele. Furtuna și incendiile din ajun au pus pe fugă tot vânatul din împrejurimi. Cum se vor descurca pentru a hrăni femelele și copiii de vârstă fragedă? Burta LUI începe să ghiorăie, nemulțumită că nu e îndestulată.

O, mâncare, unde te-ai ascuns?

Tresare. Undeva chițâie un iepure. Dar, înainte ca membrii hoardei să fi putut alergera spre el, o acvilă se prăvale și îl ia spre cuibul ei. Concurența e acerbă. Dezamăgiți, masculii dominanți se opresc, legănându-se sub ramuri, și se uită unii la alții.

„Mâncare“, cugetă ei.

Ce n-ar da pentru mâncare? Pentru a regăsi acea incredibilă senzație a gurii pline și a mestecatului?

Pe EL, propriul trup îl pedepsește deja, devenind dureros. Știe că, dacă nu găsește rapid hrană, toți mușchii i se vor umple de toxine. Plămânii îi vor deveni arzători. Stomacul îl înțeapă. Intestinele i se înnoadă.

Mâncare. Trebuie să găsească ceva de mâncare.

Și repede.

34. IMPERIUL CĂRNURILOR

Prin ferestrele sălii de primire, observă camioanele unde se îngrămădesc cu tonele specialitățile companiei Eluant: cârnați, cârnăciori, șunci, costițe, caltaboși, sângereți, tobe... Produsele de carmangerie erau transportate în stările cele mai diverse: înghețate, congelate, afumate, conservate, ambalate în vid, liofilizate, deshidratate... Pe pereții camioanelor, un porc vesel, gătit cu un echipament stil „omul cavernelor“, proclama sloganul firmei: „Produsele carmangeriei Eluant se consumă din negura timpurilor.“

Baletul camioanelor, încărcându-și și descărcându-și maldărele de proteine sărate, părea să nu înceteze niciodată.

Pereții sălii de primire erau garnisiți cu portrete de acrobați. Erau trei, în ținută de circ: o tânără femeie, fără îndoială Sophie Eluant însăși, în chip de „Jane” proaspăt ieșită din junglă, încadrată de „Tarzan”-ul ei, cu o blană pătată pe șolduri, și un om deghiizat în gorilă, cu o blană falsă scămoșată. Anumite clișee îi reprezentau în plin spectacol, riscând zboruri periculoase pe deasupra publicului de circ sau agățându-se de trapeze cu vârfurile degetelor.

De undeva se auzi un bâzâit, iar o secretară rotofeie, în taior sobru de culoarea prunei, își făcu apariția:

- Doamna Sophie Eluant nu va întârzia să vă primească.
 - În cât timp, aproximativ? se interesă Lucrèce Nemrod.
 - A, nu mai mult de două cesulețe, răspunse secretara.
- Ziarista sări în picioare.
- Dar... începu ea să protesteze, indignată.

Întredeschizând ușa sălii de protocol, un tânăr cu bluză gri, extrem de spilcuit, îi informă că era Lucien Eluant, fratele lui Sophie Eluant, oferindu-se să-i plimbe într-o vizită a uzinei, cât așteptau ca sora lui să-i poată primi. Ezitară, apoi, cum tot nu aveau altceva de făcut, acceptară propunerea.

Afară, Lucien Eluant își invită oaspeții să se urce într-un mic autovehicul electric.

Lucrèce Nemrod și Isidore Katzenberg constatară că uzina era un adevărat sat, cu panouri de semnalizare, străzi și antrepozite forfotind de activitate. Din unele ieșeau muncitori cărând containere imense ce dădeau pe din afară cu ghirlande de intestine, în altele se înălțau munți de osânză topită în care erau înfipse lopeti.

Lucien Eluant opri în fața unei mari pancarte cu inscripția CULTURĂ. În spatele acesteia, dintr-o clădire imensă, ieșea prin nenumărate locuri fum alb, aproape inodor. Intrând, descoperiră sute de muncitori și zeci de camioane care transportau vite.

– Înainte de a mă pune în slujba firmei noastre familiale, mi-am urmat cursurile în abatoare obișnuite, îi informă tânărul. Prin urmare, am competența de a vă spune că acolo era într-adevăr îngrozitor. Boii erau omorâți cu baroase de cinci kile, cu care erau loviți din răputeri în țeastă. Indivizii care făceau toată ziua treaba

asta până la urmă înnebuneau. Se apucau de băut ca să se refacă și, cu cât beau mai mult, cu atât deveneau mai stângaci. Atunci, de multe ori ratau ținta și se puteau vedea vaci, cu craniul pe jumătate înfundat, cum fugeau mugind prin curte, iscând debandadă.

Lucrèce Nemrod strânse din dinți la auzul acestei evocări macabre, iar Eluant, deloc nemulțumit de efectul obținut asupra fetei, continuă:

– Parlagiîi inventaseră ceremonii inițiatice, un soi de botez în cursul căruia îi puneau pe novici să bea dintr-o suflare un litru de sânge proaspăt, cald încă, extras din vene. Nu vă îndrug verzi și uscate...

– Probabil că personalul se schimba adesea, remarcă Isidore Katzenberg.

– Cei sensibili nu rezistau mult. Alții, ca să nu-și piardă mințile, sfârșeau prin a-și imagina și apoi chiar prin a resimți plăcere, filosofă Eluant. Torturau de bună voie vitele, le loveau cu ciocanul, le țineau spânzurate de câte o labă, vii, zile întregi. Devenind de-a dreptul sadici, suportau mai ușor meseria. Dar practicile acestea au dispărut aproape complet. Nu numai din cauza prietenilor animalelor, de altfel... Profesioniștii au constatat că stressul vacii alterează gustul cărnii. Chiar și după preparare, moleculele de stress rezistă. Or, oamenii sunt sensibili la asemenea substanțe. De fiecare dată când consumăm carne stressată, noi înșine devenim puțin mai stressați.

– Vreți să spuneți că, mâncând animale care suferă, preluăm și noi puțin din suferința lor?

Lucien Eluant înclină din cap:

– Observați că vă vorbesc despre vaci, dar cu găinile e și mai rău. În abatoare, le lasă atârinate cu capul în jos de lanțuri și le smulg limba, ca să-și elimine în tăcere sângele prin cioc și carnea să se albească bine de tot. Toate cărnurile albe au fost golite complet de sânge.

– Încetați, altfel nu voi mai suporta atâta dezgust, îi ceru Lucrèce.

– De fapt, răspunse Eluant, problema e că apărătorii animalelor sunt atât de ridicoli încât discreditează însăși propria lor cauză. Ar trebui să se găsească oameni credibili ca să le apere. Soluția o vor oferi industriașii conștienți, nu istericalele miloase ale actorilor sau ale cântăreților.

– Și peștii? întrebă Lucrèce Nemrod, neliniștită.

– Acum, în noile crescătorii industriale, îi pun în containere de trei metri pe doi. În virtutea rentabilității, aceste containere sunt suprapopulate. Ca volum, conțin mai mulți pești decât apă, astfel încât cei de la nivelurile superioare mor asfixiați.

În jurul lor, afișele cu porci încântați la gândul de a hrăni oamenii se etalau în mod ostentativ.

– Dar porcii? interveni Isidore Katzenberg.

– Mai demult, am lucrat în abatoare de porci. Toată ziua urlau, niște guițături îngrozitoare. Un porc poate țipa cu o intensitate de optzeci de decibeli, cât e spintecat. Credeți-mă că nu vă mint..

– Aveți aerul de a suporta destul de ușor toate acestea.

– Nu vă faceți iluzii. Sunt sensibil. Și-apoi, domnea mirosul acela insuportabil de sânge închegat. Te sufocă, imediat ce intri într-un abator de modă veche. Deci, înseamnă că și animalele îl simt. De-asta am insistat în mod special să modernizăm circuitul de cultură și de sacrificare al uzinei. Urmați-mă.

Intrară într-o imensă clădire albă. Pe sute de metri, mii de porci stăteau aliniați, perfect drepti, cu trupurile total imobilizate între patru paravane metalice și capul blocat într-o ghilotină care-i silea să stea cu râtul într-un jgheab pe unde curgea hrană semi-lichidă.

Hala era lipsită de zgomote, mirosuri, aburi. Doar câteva motorașe de pompă murmurau în mijlocul grohăielilor înăbușite ale boturilor pline de mâncare.

– Priviți ce curat este. Știți, reputația de murdărie a porcului e nemeritată. De fapt, e un animal foarte curat care în libertate nu încetează să se lingă. Nu sunt murdari decât fiindcă oamenii îi țin în locuri murdare. Dacă s-ar închide niște oameni noi în cocini tradiționale, în mijlocul propriilor lor dejecții, ar ajunge mult mai murdari decât porcii.

Lucrèce Nemrod se apropie de îngrădituri.

– Dar toți acești porci sunt blocați, nu pot să se lingă.

– Bineînțeles, îi ținem imobilizați pentru a nu deveni musculoși. Trebuie îngrășați la maximum, ca să furnizeze multă slănină.

Isidore Katzenberg se postă în fața râtului unui porc.

– Toți se aseamănă...

– Normal. Provin dintr-o linie foarte rezistentă de porci din rasa „Marele Alb”. Toți sunt frați și, în curând, prin clonare, vom reuși poate ca pe cel mai reușit dintre ei să-i reproducem sub formă de gemeni. Dar cei de aici sunt deja foarte „performanți”. Ajung la maturitate într-un timp de zece ori mai scurt decât era necesar acum câțiva ani. Priviți-l pe acesta, s-ar zice că e un porc adult, când nu e decât un purcel obez. Singurul dezavantaj e că sunt mai puțin rezistenți la guturai. Gripele, răcelile, anghinele sunt teroarea crescătorilor de porci. Aceste animale sunt atât de delicate încât, dacă unul răcește, toți iau boala.

Lucrèce mângâie spatele unui purcel.

Lucien Eluant părea încântat să le poată vorbi ziariștilor despre meseria lui.

– Am selecționat tulpinile genetice pentru a avea deja șunci cât mai vizibile, ceea ce face să se câștige câteva secunde la tranșare și, la mii și mii de animale, începe să fie o mare economie de timp.

– Iar neoanele astea nu se sting niciodată? întrebă gazetarul cel gras.

– Nu, pentru a se maturiza mai repede, practic nu-i lăsăm să doarmă. Nu trebuie decât să mănânce, să mănânce și să tot mănânce. Sunt supravegheați de sus.

Îi conduse pe o estradă de unde se putea controla toată uzina. Acolo, le arătă o consolă care semăna cu tabloul de dirijare a unei centrale nucleare. Mai multe display-uri de computere afișau șiruri de cifre, urmate de diagrame ale randamentului și scheme de proiecție logică a costurilor pe cap de animal, pe oră, pe metru pătrat de uzină folosit.

– Totul e informatizat. Numai cu acest keyboard, se controlează deschiderea grilajelor pentru a elibera unul câte unul animalele spre a fi conduse la sacrificare. Acest buton permite deschiderea automată a unui cartier întreg. Iar acesta, a tuturor îngrăditurilor. Cel de aici reglementează debitul de antibiotice. Acesta ghidează animalele spre zona de sacrificare.

Coborâră din nou. Lucien Eluant îi duse spre altă îngrăditură, unde se găsea un porc cu o medalie imensă la gât. Animalul era atât de gras, încât nu mai stătea pe picioare, ci pe burtă.

– El este Alexandre. A câștigat concursul agricol de anul ăsta.

Chiar deasupra lui Alexandre se afla un cadru imens de sticlă, având în interior carcasa unui porc.

– Iar aici e Aphrodite. Câștigătorul concursului agricol de anul trecut.

Aphrodite era crucificat, fără cap și copite, cu toți mușchii și grăsimea prezentați prin disecție. Ghirlande și buchețele de hârtii multicolore prinse în locul copitelor îi dădeau exponatului un aer campestru. Medalia de plastic aurit, „Marele Premiu la concursul agricol al târgului din Paris“, domina totul.

Alexandre întoarse capul dinspre ilustrul său predecesor.

– *Sic transit opera mundi*. Astfel a străbătut gloria lumii, murmură în chip de orăție Isidore Katzenberg.

Inginerul îi chemă apoi spre o zonă unde se vedeau scroafe adipoase imobilizate în cuști de metal inoxidabil. Nu li se vedeau decât mamelele, unde godacii veneau să sugă cu lăcomie.

– Priviți cât e de înduioșător. Nu mai despărțim purceii de mama lor înainte de înțarcare. E mai blând, nu?

Câțiva veterinari circulau printre despărțituri. Unul dintre ei deversă un lichid albastru în jgheabul de alimentare.

– Iar acel lichid albastru ce e?

– Un antibiotic. V-am spus, nu ne putem permite nici cea mai mică epidemie. După ce că aceste animale au o dezvoltare forțată, nu le putem cere să aibă și sistemul imunitar pus la punct. Sunt atât de plăpânde. În ceea ce privește culoarea, introducem puțin albastru de metilen ca să verificăm că au ingerat produsul. Porcii care nu au râțul albastru nu l-au produs, așa că primesc injecții intravenoase. Știți, încasează atâtea antibiotice, încât carnea lor e un medicament în sine! Eu unul le spun adesea alor mei, acasă: dacă sunteți bolnavi, mâncați carne de porc!

Lucrèce Nemrod privi porcii cu râturile albastre. În privirea lor se citea o uluitoare resemnare.

– Nu cumva sunteți ecologiști? întrebă Lucien Eluant, dintr-o dată suspicios.

– Nu. Nu suntem decât ființe omenești. Nu avem nevoie de apartenență la o grupare politică pentru a reflecta, replică Isidore Katzenberg.

Lucien Eluant se întrebă dacă celălalt nu-și râdea de el. Neconvins, preferă să-i ia răspunsul cu ușurătate.

– Mă faceți să râd, voi, prietenii animalelor. Lăsați oamenii să moară, ca să apărați animalele.

Isidore Katzenberg scoase un lemn-dulce și începu să-l sugă.

– Putem fi pentru oameni și pentru animale. Cele două noțiuni nu sunt incompatibile. De asemenea, eu sunt pentru vegetale și chiar și pentru minerale. De fapt, ca să rezum, aș spune că sunt pentru viață în general.

Lucien Eluant nu știa cum să înțeleagă această profesiune de credință. Lăudă câțiva porci frumosi, apoi le propuse celor doi gazetari să continue vizita în clădirea alăturată. Cea a abatoarelor propriu-zise.

35. PIETRELE

Tot nimic de mâncare.

Se întorc cu buzele umflate la tabăra improvizată.

Așteptându-i, fără a asculta reproșurile fostului șef de hoardă, ceilalți au început să roadă rădăcini și plante smulse din pământ. Multora li s-a făcut rău și vomită. Oricât de omnivori ar fi, toate au o limită.

Șeful hoardei scoate un șobolan crăpat, găsit în timpul fugii. Este deja puțin fezandat, dar prima femelă îl înfulecă.

Tuturor le e foarte foame.

Mâncarea e prima necesitate. Iar dacă EL credea că poate uita de ea, preocupându-se de evoluția spirituală, i-o amintesc crampele dureroase la stomac.

Efectele lipsei de proteine încep să-i facă pe ceilalți agresivi. Anumiți masculi lovesc copiii și propun de-a dreptul să fie mâncați. Femelele sunt obligate să se regroupeze, pentru a forma un zid care să apere noua generație.

Toți știu că, dacă nu descoperă rapid o soluție a problemei alimentare, hoarda riscă să se spargă. Trebuie să facă totul pentru a nu ajunge într-o asemenea situație extremă.

Fostul șef lansează o chemare. A găsit ceva la rădăcina copacului. Ceilalți coboară.

Bătrânul arată un mușuroi de termite. Femelele și masculii dominanți își râd de el. Toată lumea știe că, dacă te apropii de termite,

acestea fug. Și chiar dacă reușești să le prinzi, sunt necesare cantități enorme pentru a satisface fie și doar o slabă poftă de mâncare. Fostul șef susține că e de ajuns să acționezi metodic. Într-un băț, îl înfige în mușuroi și îl scoate acoperit de termite care au venit să muște bucata de lemn pentru a nu le mai deranja cetatea.

Arată ca niște boabe negre și fremătătoare. În halul în care au ajuns, nu mai au nimic de pierdut încercând. Rând pe rând, fiecare își înfundă în cetate sonda improvizată și o retrage, într-adevăr, plină cu ciorchini de soldați apărători surescitați.

Sunt crocanți.

Dar șeful hoardei se enervează. Tehnica asta e prea lentă. Și, în plus, termitele nu sunt gustoase și nici foarte hrănitoare. Bătrânul îl asigură că în mijlocul monticulului se găsește regina termitelor, care se prezintă sub forma unui limax alb, gras și succulent.

Fără a aștepta, actualul șef al hoardei apucă o piatră grea și o aruncă în mușuroi. Panică în cetate. Dintr-o dată, toate insectele dispar sub pământ. Nu mai rămâne la vedere nici cea mai mică termită. Nici o speranță de mâncare. Șeful hoardei se preface mândru și, departe de a-și recunoaște greșeala, cere ca, asemenea lui, mușuroiul să fie atacat cu pietre.

EL își privește decepționat superiorul. Toți au șefii pe care-i merită, se spune. Poate că, la urma urmei, nu ei sunt animalele cele mai evolute.

Șeful hoardei se aruncă asupra cetății părăsite, cu o piatră. Faptul că a greșit nu-l face să-și recunoască greșeala, nici să se oprească. Și acesta e un privilegiu al șefilor. Dominanții se simt obligați să-l ajute.

EL rămâne la distanță, privindu-i dezgustat. Se gândește că poate nu s-a născut în locul cel mai potrivit.

Hoarda e o adunătură de primitivi, condusă de un super-primitiv.

36. TEORIA INGINERULUI ELUANT

– Iată adevăratul *nec plus ultra* al artei sacrificării animalelor.

Isidore Katzenberg și Lucrece Nemrod priviră lung mașinile mari care vibrau și se roteau printre miroșuri de dezinfectanți și

ozon. Dincolo de acestea, se auzeau scrâșnetele metalului trăsând cărnurile moi.

Oameni în halate circulau pe culoare. Nu mai erau veterinari, ca în zona de cultură, cu tehnicieni cu părul ascuns sub bonete și fețele acoperite cu măști de pânză. Semănau puțin cu echipele medicale pe care reporterii le întâlniseră în clinica Doctoriței Van Lisbeth, dar foloseau computere laptop pe care le alimentau în continuu cu cifre.

Lucien Eluant îi salută pe câțiva dintre angajați, care-i arătară pe displayuri ultimele tabele de rentabilitate a secției. Le împărți câteva sfaturi inginerilor, pe ideea de a reduce și mai mult timp și costurile de producție, mărind totodată numărul porcilor tratați.

– În trecut, nimeni nu v-ar fi permis să vizitați un asemenea loc, le spuse el ziaristilor. Abatoarele reprezentau cândva conștiința încărcată a consumatorilor. Era mai bine să nu știi ce se întâmpla, dacă nu voiai ca oamenii să fie tulburați de muștrări de cuget în momentul când degustau un hot dog sau un jambon cu piure. În prezent, compania Eluant, dimpotrivă, se bucură că poate arăta oricui dorește instalațiile ei ultimul strigăt.

Sute de porci se scurgeau ca un lichid trandafiriu în lungul unui tobogan gigantic. Jos îi aștepta o pâlnie uriașă, cu diametrul de câțiva metri, terminată cu o gură prin care porcii alunecau la etajul inferior, unul câte unul, la intervale regulate.

Acolo, animalele erau ghidate pe o bandă rulantă. Două tije verticale îi apăsau pe coaste, împiedicându-i să fugă sau să se miște. Când ajungeau la capătul benzii, pe ceafă li se aplica o furcă, electrocutându-i cu curent de treizeci de mii de volți. În zona de contact, părul blond rămânea puțin mai încrețit. Animalele halucinate, cu pielea trandafirie, acoperită de bășici mai mult sau mai puțin fumegânde, răspândeau un miros de unghie arsă.

Imediat după moarte, porcii erau agățați de o labă cu un cârlig. Li se tăiau cele două vene jugulare, pentru a se goli de sânge, care curgea ca un sirop negru într-un scoc, de unde ajungea în jgheaburi ce se vărsau în niște cuve.

– Asta e pentru sângerete, explică Lucien Eluant.

În continuare, porcii erau cufundați în apă de cincizeci și trei de grade și ajungeau la mașina de epilat. Intrau în biciuitoare, care le flagela epiderma cu niște degete de cauciuc. Mai departe îi așteptau două rampe de arzătoare cu gaz, unde rămâneau până li se

pârleau ultimele fire de păr. La eviscerare, o mașinărie le spinteca abdomenul de la beregată până la pubis, cu un trosnet, în timp ce o muncitoare înarmată cu un fierăstrău circular tăia un cerc în jurul rectului, pentru ca acesta să se smulgă când cădeau intestinalele.

Zgomote de saci care se golesc.

Li se prelevau copitele pentru a fabrica din ele clei.

Din cavitatea toracică erau extrași plămânii, inima, traheea, care aveau să servească drept hrană pentru câini și pisici.

După câteva secunde, un nou fierăstrău le secționa capul.

– După cum vedeți, merge repede; animalul era viu acum exact șazeci și trei de secunde, iar acum seamănă deja cu un produs de carmangerie, anunță mândru Lucien Eluant.

– Cred că, fie și dacă am dezvălui ceea ce se întâmplă cu adevărat aici, oamenii nu ar crede. Ar presupune că exagerăm, sau că e o operă science-fiction produsă de imaginația unui autor exaltat, spuse Lucrece, parcă stupefiată.

Inginerul o luă ca pe un compliment:

– Ba nu, puteți vedea cu ochii dumneavoastră, e realitatea însăși. Uluitor, nu?

Capetele de porci tăiate erau înfipite automat pe țepii unui lanț care urca.

– Unde se duc capetele? întrebă ziarista.

– Mai demult, se foloseau ca decorațiuni pentru platourile de carmangerie, dar e o modă pe cale de dispariție. Așa că le transformăm în pulbere și le amestecăm cu făinile nutritive din zonele de cultură.

– Vreți să spuneți că ajung hrană pentru alți porci! Dar asta-i o... o formă de canibalism! protestă Lucrece.

– Porcii n-o știu. Canibalismul este un păcat numai dacă cel ce mănâncă știe...

Lucien Eluant le făcu cu ochiul.

– Și-apoi, se combină cu multe alte pulberi: mălai, făină de oase, făină de pește. Nici măcar gustul nu se mai simte.

Isidore Katzenberg trase concluzia că văzuse și auzise destule.

– L-ați cunoscut pe Profesorul Adjemian? întrebă el, fără nici un preambul.

– De ce mă întrebați asta?

Specialistul în abatoare, surprins un moment, își regăsi repede calmul.

– Aha, înțeleg. Fiindcă Profesorul Adjemian a fost cumnatul meu, dar de atunci a trecut atât de mult timp... Vreți să discutați cu sora mea pentru că presupuneți că are vreo părere despre asasinarea lui?

– Ucigașul e fără îndoială un om foarte agil. Noi înșine am fost atacați de un individ deghizat în maimuță, capabil să sară din creangă în creangă printre copaci. Or, sora dumneavoastră a fost trapezistă la circ, mi se pare.

Fratele afișă un surâs larg:

– A fost, cum spuneți. Din păcate, sora mea a căzut de la trapez, acum doi ani. De atunci, urmează o terapie de recuperare intensivă, în piscină, dar de aici până la a se putea arunca iarăși din creangă-n creangă, dați-mi voie să mă îndoiesc. Ar fi un miracol.

– Se înțelegea bine cu fostul ei soț? se interesă Isidore Katzenberg.

Lucien Eluant le aminti că firma familială era aceea care finanțase primele șantiere paleontologice ale Profesorului Adjemian. Fără sora lui și el, savantul nu și-ar fi putut întreprinde niciodată expedițiile. El însuși fusese într-o vreme foarte legat de defunct, până la punctul în care acesta îl invitase odată la o reuniune a clubului „De unde venim?” pentru a-și expune propria teorie cu privire la originile omului.

– Cum adică, și dumneavoastră aveți o teorie asupra originii omului? se miră Lucrece Nemrod.

– Bineînțeles, se împăună inginerul. Ar putea fi numită „Teoria super-prădării”. În fond, după părerea mea, modul de a mânca este acela care ne definește gradul de evoluție. Priviți ierbivorele. Sunt proaste. Ce mare greutate e să rumegi iarba, stând nemișcat, sau să culegi fructe care nici măcar nu se apără? Dimpotrivă, a vâna carnea, carne bună și roșie, e cu totul altceva. Ai nevoie de șiretenie. Trebuie să știi să te ascunzi. Să pândesti. Să surprinzi. Să alergi. Să te lupți. Pe scurt, creierul este obligat să se depășească pe sine însuși. Priviți printre maimuțe, cimpanzeii și babuinii sunt cei mai sociali și mai inteligenți, fiindcă se hrănesc cu carne. Știați că, pentru ei, carnea e un fel de drog care le produce efecte halucinatorii?

Le indică vizitatorilor măruntaiele și viscerele agățate de diverse cârlige, ca niște caiere de lână.

– Iată, după mine, istoria originilor noastre. Primii noștri strămoși erau maimuțe arboricole, deci niște ființe leneșe, care se odihneau toată ziua, culegând moleșite fructele aflate la îndemână. Dar seceta cauzată de cutremurul Rift-lui le-a silit să-și schimbe hrana. În lipsă de fructe, au început să mănânce cadavre. La început, primii dintre strămoșii noștri carnivori au fost fără îndoială necrofagi. Veneau la rând după hiene, șacali și vulturi. În continuare, s-au săturat de această mâncare aleatorie și din care nu puteau alege, și au început să vâneze mici vietăți. Vânătoarea ne-a făcut să fim dinamici, musculoși, puternici. E necesar un mare consum de energie pentru a urmări ierbivorele, fie că sunt gazele, fie iepuri. Acest lucru a dezvoltat facultăți noi. Un văz mai pătrunzător. Un auz mai fin. Pentru a ucide un animal în mișcare, ești nevoit să-î înțelegi comportamentul și deci să-î prevezi reacțiile. Vânătoarea te obligă să observi, să judeci, să anticipezi. Îți dezvoltă psihologia. „Ia te uită, puii prăzilor noastre sunt plasați în cutare zonă, în cutare perioadă. Ia uite, bolnavii se adăpostesc aici.“ Astfel trebuie să fi gândit strămoșii noștri. Trebuie să se observe. Trebuie să se inventeze capcane. Mă gândesc chiar că până și viața socială a luat naștere din această necesitate de a vâna carnea roșie mobilă. Strămoșii noștri îndepărtați au observat că, grupându-se în hoardă, reușeau să încercuiască animalele și chiar să atace fiare din ce în ce mai voluminoase.

Aruncă o privire asupra carnetelului, peste umărul lui Lucrece Nemrod.

„TEORIA SUPER-PRĂDĂRII“, citi el. Încurajat, continuă:

– În zilele noastre, asistăm, din păcate, la decadența speciei umane. Un semn frapant este revenirea la moda vegetarianismului.

– Ce aveți contra vegetarianismului?

– Există o dovadă vie că vegetarianismul reprezintă o degenerescență a speciei. Ursul panda. Panda e unul dintre rarele cazuri de carnivor redevenit ierbivor. Și, după cum se vede, a regresat puțin câte puțin, până a ajuns un simbol al animalelor amenințate cu dispariția totală de pe planetă. Ce aveți dumneavoastră în favoarea vegetarianismului?

– Nimic, decât faptul că prima oară când mi s-a pus în farfurie

o bucată de carne mustind de sânge mi s-a părut obscen, răspunse Lucrèce.

– Spuneți-vă că, dacă nu am crește animale, multe specii ar fi dispărut până acum.

Lucien Eluant le arătă cu un gest larg toate mașinile care funcționau, tranșând carnea din ce în ce mai repede.

– Nu sunteți mândri, dumneavoastră, de a fi oameni? Nu ne mai temem de nimeni. Și iată suma prădării: uzina care tratează și sacrifică ritmic mii de animale, fără nici cea mai mică posibilitate de fugă. Am reușit chiar și turul de forță suprem: reușim să le omorâm fără... cea mai mică violență.

Vacarm. Un tehnician se apropie în fugă, pentru a-i murmura ceva la ureche.

– Scuzați-mă, spuse el, îndreptându-se imediat spre zona de cultură.

Isidore Katzenberg și Lucrèce Nemrod îl urmară. De la poartă se auzea rumoare. O suță de manifestanți, cu fețele ascunse sub măști animaliere, agitau pancarte ostile, după ce năvăliseră în uzină. Lucrèce Nemrod constată că, printre acele chipuri care reprezentau tot felul de ființe, se găseau cel puțin zece maimuțe.

Pe fruntea lui Lucien Eluant se adânci o cută contrariată.

– Iarăși A.L.F.-ul, constată el. Frontul de Eliberare a Animalelor¹... Țicniții ăia care eliberează pisicile, câinii și iepurii din laboratoare. De câțva timp, au început să se ia și de abatoare. În Anglia, n-ar exista să-i trimită direct în închisoare, pentru tulburarea ordinii publice, dar în Franța nimeni nu-i ia în serios și se insistă să fie considerați doar niște ecologiști puțin mai căpoși. În calitate de ziariști, sper că veți scrie despre agresivitatea și reaua lor voință.

Lucrătorii uzinelor Eluant alergară să se dispună într-o linie defensivă în fața manifestanților. Lucien Eluant se grăbi să li se alăture, postându-se în frunte. Cele două grupuri stăteau față în față, ostile: blugi, scurte și măști de animale contra halate și căști de tehnicieni.

„Nu culturilor intensive“, „Nu torturării animalelor“, „Pace animalelor“, scandau manifestanții.

Un angajat îi aduse patronului său o portavoce electrică.

1. (In orig.) Animal Liberation Front. (n. tr.)

– Știu cine v-a trimis, declară Lucien Eluant. De la criza vacilor nebune din 1996, consumul de porc s-a triplat, în timp ce cel de vită a căzut vertiginos. Așa că, abatoarele de bovine vă expediază aici ca să cauzați gâlceavă.

Un individ cu mască de găină, părând șeful turbulenților, ridică la rândul său o goarnă electrică.

– Nu-i adevărat. Suntem absolut independenți. Apărăm liber cauza animalelor.

– Atunci, de ce nu vă luați niciodată și de abatoarele de bovine?

– O să le vină și lor rândul, spuse cu sobrietate găina, făcându-le alor-săi semne să înainteze.

– Nu mișcați, chem poliția! tună glasul lui Lucien Eluant.

– Așa, așa, chemați poliția. Să vadă ce se întâmplă aici. Ni menii nu e la curent. De-ar ști oamenii!

– Totul e în conformitate cu legile europene de igienă și control sanitar! replică furtunos industriașul carmangiu. Chiar acum sunt la mine doi ziariști cărora le-am arătat totul. N-am nimic de ascuns.

Îi arată pe Lucrece și Isidore, care nu avură timp să-l contradică pe inginer și fură obligați să-i servească drept dovadă. Vocea firavă, dar totuși sonoră, a unei fete, interveni de sub o mască de iepure:

– N-are nici o legătură cu regulile igienei. Aici e vorba de suflet. Când știm cum tratați biete animale, ne e rușine că suntem oameni! Ne vom bate pentru demnitatea speciei noastre umane.

În spatele ei, tovarășii săi cu măști de capre, zebre, maimuțe sau lei începură să bată în pământ cu cozile de târnăcoape, în semn de aprobare.

– Dacă sunteți oameni, atunci arătați-vă fețele de oameni! strigă sfidător Lucien Eluant, apropiindu-se de șef, căruia vru să-i scoată masca de găină.

Celălalt ripostă, dând cu ciocul de plastic o lovitură în fruntea carmangiuului. Fu ca un semnal. Banda se aruncă asupra șirului de salariați ai uzinei. Fiecare manifestant scotea sunetele idolului său animal, cu rolul unor strigăte de luptă. De peste tot se auză: „Muu!“, „Cot-co-dac!“ și „Miauuu!“, într-un cor de răgete. Lucien Eluant încercă să reziste asaltului, dar curând deveni evident că

el și oamenii lui aveau să fie repede covârșiți de numărul asediaților.

Lucrèce Nemrod se repezi în grămadă. „Orfelinat-kwondo“-ul ei făcea minuni. Tânăra fată împărțea într-o veselie cucuie și vână-tăi, căutând cu predilecție mutrele de maimuță. Ici un șpit, colo un genunchi, o mușcătură la dreapta, un un-doi în stânga, își doboră victimele cu o îndemânare de țăpinar canadian.

Lucien Eluant, din partea lui, înconjurat de peste tot, încerca să-și apere capul cât putea de potopul periculos al cozilor de târnăcop.

Porcii care mergeau automat spre moarte pe linia electrocutării priveau scena cu un anumit interes. Cel puțin, aveau să fi văzut ceva amuzant înainte de a muri.

Isidore Katzenberg ocoli încăierarea, urcă în zona de control și se opri în fața keyboardului automat care coordona deschiderea îngrăditurilor. Apăsă pe toate butoanele în același timp, declanșând simultan diverse mecanisme: jeturi de apă, deschiderea porților, golirea cuvelor, ridicarea gilotinelor.

Deodată, porcii se pomeniră eliberați din carcere și stăpâni pe mișcările lor. Ezitară. O viață întreagă în captivitate nu-i pregătise pentru o neașteptată șansă de evadare. Numai cei mai îndrăzneți se degajară din compartimente, pentru a se aventura în lumea libertății, ca niște astronauți debarcând pe nepusă masă pe Marte. Născuți prizonieri și cunoscând numai servitutea, nu știau ce însemna să trăiască fără cătușe. Unii se întrebau dacă nu cumva vi-sau, atât de improbabilă li se păruse până acum fuga.

Porcii explorară prudenți lumea din afara închisorii. În apropiere, oamenii își cărăbăneau la pumni. Atunci, lăsându-se în voia firescului lor instinct ludic, intrară în joc. O luară la fugă de-a latul, grohăind în voie. Scroafele își regăseau cu emoție purceii de care fuseseră despărțite în masă după întărcare.

Confuzia deveni totală.

Părea că dintr-o dată se declanșase o mare petrecere improvizată în acel loc dedicat morții industriale. Porcii, puțin ranchiunoși, lingeau cu afecțiune obrajii inginerilor nutriționiști pe care-i cunoșteau bine. Vierii mai vârstnici, deci mai grași, se chinuiau să meargă dar, fiind privați de orice mișcare de când se născuseră, se opreau curând, rămânând nemișcați și tremurători pe picioare.

Manifestanții începeau să câștige supremația. Unii îi împingeau pe salariații uzinei spre cuștile părăsite de mamiferele copitate și îi închideau în ele. Alții încercau să incite cu strigăte puternice porcii aflați încă în îngrădituri, pentru a ieși. Acestora din urmă, însă, le era prea greu să-și uite în câteva minute sclavia.

Lucien Eluant profitase de efectul surpriză pentru a se degaja, urcând pe platforma de control. Îl luă la rost pe Isidore Katzenberg.

– De ce ați declanșat deschiderea porților? exclamă el, furios.

– V-am salvat viața. Ar trebui să-mi mulțumiți, ripostă jurnalistul cel gras.

Lucien Eluant lovi cu un pumn furios butonul de alarmă generală. De la un capăt la altul al uzinei-sat începură să răsună sirenele. Peste tot se aprindeau intermitent lumini roșii. Toți angajații, cu mic cu mare, săriră în ajutor, pentru a-i alunga pe manifestanți și a prinde porcii evadați.

Deodată, secretara lui Sophie Eluant dădu năvală la postul de control.

– E îngrozitor! Îngrozitor!

– Calmează-te, domnișoară Agnes, o temperă Lucien Eluant. Manifestanții ăștia sunt periculoși, dar nu vă temeți, ținem situația în mână.

– Dar nu, nu e vorba de asta! O maimuță!

Părea îngrozită.

– Cum adică, o maimuță?

– Pe sora dumneavoastră a răpit-o o maimuță!

Isidore Katzenberg și Lucrece Nemrod fură cei dintâi în curte. Avură timp să zărească o siluetă de gorilă ducând-o pe Sophie Eluant în brațe. Răpitorul nu purta mască, ci un travesti de blană complet. Femeia lovea îndesat cu pumnul pieptul primatului, urlând disperată. Fără a-și încetini goana, animalul ajunse la o mașină, aruncă victima pe bancheta din spate și demară în trombă.

Demonstranții și salariații rămaseră o clipă stupefiați.

– Repede!

Lucrece Nemrod încălcase deja pe motocicletă sa Guzzi, Isidore Katzenberg se aruncă și el cum putea în ataș, și porniră cu toată viteza pe urmele primatului răpitor al carmangioaicei.

În fața lor, automobilul își asuma toate riscurile pentru a-i pierde. Șoferul pendula în zigzag pe asfalt, trecea pe contrasens, depășea camioane în ultimul moment, trecea pe roșu. Dar Lucrece

Nemrod avea reflexe solide, iar motocicleta răspundea la toate solicitările. Totuși, odată ajunși pe autostradă, mașina răpitorului, cu motorul mult mai solid decât al triciclului, nu întârzie să ia distanță.

– Dacă e o maimuță, este într-adevăr supradotată, vociferă Isidore Katzenberg în vânt, trăgându-și pe cap cascheta de piele pe care o găsisese în ataș și aruncând obiectele care-l încurcau.

Un panou le indică faptul că autovehiculul se îndrepta spre aeroportul Bourget. Acolo, parcă rapid și, de departe, ziaristii văzură prin grilajul pistei un primat cărând pe umăr o femeie umană pentru a dispărea împreună cu ea într-un mic avion-taxi cu motoarele în mers.

Lucrèce Nemrod vru s-o ia la fugă pe asfalt, dar Isidore o reținu. Era prea târziu. Într-adevăr, aparatul gonia pe pista de decolare și, nu peste mult, se îndepărtă pe cer.

– Îmi place mult adversarul nostru, spuse el, cu glasul său gingaș. Sare din ram în ram, cunoaște secretele automobilismului sportiv, ba chiar la nevoie pilotează și avioane. Nu e nici maimuță, nici om. E un supraom!

– Să urcăm în turnul de control ca să aflăm unde se duce, găfăi Lucrèce Nemrod. Maimuță sau nu, a lăsat obligatoriu un plan de zbor.

– Inutil, știu unde se duc, replică Isidore Katzenberg, cât se putea de senin, așezându-se la umbră pentru a observa, cu un fir de iarbă în colțul gurii, avionul care dispărea în depărtare.

Acolo, spre sud, micul aparat care-i ducea pe Sophie Eluant și maimuța sa nu mai era decât un punct scânteietor pe cerul roșiatic.

– Și unde se duc, după părerea dumatăle?

Ziaristul cel gras se ridică greoi, își scutură câteva paie de pe pantalonii de catifea și oftă:

– Spre leagănul omenirii.

PARTEA A DOUA

APLECAT PESTE LEAGĂNUL OMENIRII

1. A PĂRASI CUNOScutUL

Se ghemuiesc, pentru a lua poziția foetală.

Când ceva nu merge, o fac fără să gândească.

Le e foame.

Pot sta câteva zile fără să mănânce, dar nu o săptămână. Atunci, li se face mult prea foame.

Șeful hoardei se scoală, cu aerul său care spune „lăsați-mă să chibzuiesc, cred că știu soluția”: trebuie să schimbe teritoriul. Să părăsească zonele cunoscute, dar unde să se ducă?

Șeful, cea mai înaltă instanță ierarhică a hoardei, se preface că adulmecă aerul ca și cum ar percepe mirosuri pline de informații. Închide ochii, ca să se pătrundă bine de răspuns, și indică o direcție. Spre nord. Acolo unde se afirmă că munții colcăie de vânat.

Femelele sunt de acord. În orice caz, apreciază noul cuib ca fiind prea mic pentru a le primi viitoarea progenitură. Bătrânii sunt mai sceptici. Spun că în nord e mai frig, dar lor nu li se cere părere.

Se ia hotărârea de plecare. Toată lumea se ridică, regăsindu-și speranțele. Bolnavii și răniții promit că nu vor încetini grupul. Prin urmare, sunt tolerați în sânul hoardei.

Puțin câte puțin, cohorta fără bagaje se pune în mișcare, spre nord.

Întrucât va trebui să străbată descoperiți mari distanțe, se dispun în mod firesc în formația de migrare. Șeful hoardei în frunte,

masculii dominanți pe flancuri, bolnavii la urmă, pentru a încetini animalele de pradă.

Pornesc pe câmpie.

EL înalță capul. Deasupra lor, un imens stol de flamingo zboară în aceeași direcție. E foarte frumos. Seamănă cu niște flori împrăștiate pe cer. Păsările trandafirii își întind aripile mari, cu margini subliniate de o dungă neagră.

Ridică la maximum capul, continuând să înainteze. Gâtul îl doare, dar nu încetează să observe păsările. Se întreabă cum îi văd ele pe ei, de la acele altitudini îndepărtate.

2. A PLANA

Prin hublou, Isidore Katzenberg contempla pământul. Vedea defilând țările: mai întâi sudul Franței, apoi Italia, Grecia, direcția Egipt, Etiopia, Kenya, Tanzania.

Sudul.

Tanzania era ținta călătoriei lor. Și, mai ales, Aeroportul Kili-
mandjaro, spre care, se asiguraseră la Bourget, zbura avionul-taxi al gorilei cu carmangioaica sa răpită.

„Refacem oare în sens invers drumul urmat de marile migrațiuni ale strămoșilor noștri?” se întreabă Isidore Katzenberg. Făcu un efort de a vizualiza toate acele trupe de viitori oameni deplasate de capriciile meteorologice, de înaintările animalelor de pradă, de războaiele între specii...

Își imagina, sub nori, hoarda vlăstarelor omenirii, plecată în urmă cu peste trei milioane de ani dintr-o parte a Africii orientale, pentru a se dispersa pe cele cinci continente.

Sub aripile avionului, în sens opus, zbura un stol de flamingo trandafirii.

Chiar în acel moment, o stewardesă trase cu gesturi precise măsuta din fața fotoliului lui Isidore Katzenberg, pentru a pune o tavă cu masă. Isidore luă capacul metalic de pe farfuria caldă și descoperi o porție de pasăre palidă în mijlocul unui piure greu de definit.

Cu atât mai rău, puiul acela murise degeaba. Îl înmormântă în piure, înfipse un morcov pe post de piatră funerară și puse capacul la loc.

Lucrèce Nemrod, din partea ei, era lihnită. Își devoră mâncarea fără să mediteze la aspectul ei. Abia când, sătulă, încetă să mestece, contemplă resturile festinului. Toate acele oscioare, mai mult sau mai puțin îngropate în piure, o readuseră cu gândul la centrul ei de interes momentan: paleontologia. Împinse farfuria într-o parte și scoase din geantă eterna agendă. Începu să enumere, pentru colegul ei:

– Teoria Profesorului Sanderson: omul s-a născut în urma unei boli transmise de un virus venit din stele.

Teoria Profesorului Conrad: omul a apărut din hazardul combinațiilor genetice.

Teoria Doctoriței Van Lisbeth: omul a luat ființă dintr-o adaptare voluntară la o schimbare climaterică.

Teoria inginerului Eluant: omul s-a ivit din necesitatea de a surclasa toate celelalte animale pentru a le mânca.

Tăcu. Ipotezele li se învârtteau în capete. Meteoritul. Hazardul. Adaptarea. Super-prădarea.

Lucrèce Nemrod se aplecă peste desert, o tartă cu cremă gelatinoasă verzuje și o cireasă zaharisită lucind în vârf.

– N-am prea înțeles deosebirea dintre Lamarck și Darwin, mărturisii ea.

Isidore Katzenberg recapitulă:

– Pentru Darwin, ne-am fi născut din hazardul erorii de copiere a unei maimuțe. După Lamarck, omul e o maimuță care a încercat să se amelioreze.

Individul slab, în gri, care ocupa al treilea fotoliu de pe același rând și până atunci stătuse cu capul cufundat în reviste economice și financiare, nu se putu abține să intervină:

– Scuzați-mă, n-am putut să nu vă aud conversația, așa că țin să vă amintesc că Lamarck al dumneavoastră a inspirat savanți ruși bizari, ca Lisenko. Pentru a verifica lamarckismul, a vrut nici mai mult nici mai puțin decât să oblige copiii să se adapteze la niște condiții de viață abominabile, cu scopul de a vedea dacă trăsăturile astfel dobândite aveau apoi să se transmită pe cale genetică. E o teorie scandalosă. A-ți imagina că ceea ce învață tatăl îi va fi apoi cunoscut automat copilului, e absurd.

Pe rândul din față, un alt pasager se răsuci în scaun, dezvăluind o fizionomie complet roz, încununată cu păr blond-albicios.

– Și eu v-am ascultat și, din partea mea, doresc să vă spun că și Darwin a antrenat seria lui de catastrofe. Darwinismul a constituit un preludiu al fascismului, din moment ce această ideologie pretinde că anumite rase omenești sunt mai demne de a supraviețui decât altele. Selecția naturală a speciilor inapte duce direct la rasism!

Lucrèce Nemrod încă nu se gândise să analizeze teoriile Profesorului Conrad și Doctoriței Van Lisbeth prin prisma politicii. Ascultă dezbaterea dintre cei doi vecini ai ei.

Dușmanul lamarckismului argumentă că, dacă părinții învățaseră engleza, nu însemna că progeniturile lor vorbeau automat această limbă.

Interlocutorul său ridică din umeri:

– Poate, dar dacă mă instalez în Anglia, copiii mei nu numai că vor vorbi la perfecție engleza, dar vor uita chiar și că strămoșii lor au vorbit cândva franceza! Asta înseamnă adaptare la mediu!

Dintr-un fotoliu de pe cealaltă parte a culoarului se mai ridică un bărbat, pentru a intra în conversație. Purta o cruciuliță de aur pe reverul sacoului și, sub tricoul său negru, un guler clerical stătea deasupra cămășii albe apretate.

– Bună ziua. Părintele Mathias, sunt preot, se prezintă el. Vă pot cere o clipă cu împrumut agenda? o întrebă el pe Lucrèce Nemrod. Aș dori să examinez și eu diversele dumneavoastră teorii despre originile omenirii.

Lucrèce îi întinse carnetul, iar preotul se grăbi să-l răsfoiască.

– Să studiem una câte una diferitele ipoteze de aici, propuse el, pe un ton conciliant. Meteoritul purtător de virus? Imposibil, intrarea în atmosferă provoacă o mare creștere de temperatură, care antrenează distrugerea oricăror forme de viață.

Darwinismul? Dacă era adevărat, maimuțele din grădinile zoologice ar fi devenit oameni.

Lamarckismul? Credeți sincer că e de ajuns să punem oamenii în situații cu probleme pentru a-i face mai inteligenți? În acest caz, închisorile ar fi dolda de genii.

Super-prădarea? Ar însemna că rechinii, care sperie sardinele, tonii și caracatițele, și nu au nici un pește de pradă mai presus de ei, ar trebui să aibă în prezent, la fel ca noi, mașini, puști și televizoare.

Domnilor, domnișoară, să fim serioși. În materie de origini ale omenirii, oamenii de știință se poticnesc, fiindcă tocmai de această barieră se izbesc limitele competenței științifice.

– Și atunci, dumneavoastră ce propuneți? întrebă Lucrece Nemrod, luând înapoi carnetul pentru a nota, eventual, o nouă ipoteză.

Preotul le zâmbi tuturor, cu un aer senin.

– O teorie mult mai simplă: Dumnezeu, afirmă liniștit omul Bisericii, ca și cum ar fi enunțat o axiomă pe care numai cretinii ar fi îndrăznit să-și permită s-o conteste.

Isidore Katzenberg își spuse că fără îndoială și Galileo folosisese același ton înțelept, pentru a încerca să-i convingă pe judecătorii Inchiziției că Pământul e rotund. Dar, cu timpul, rolurile se inversaseră. Acum reprezentantul religiei era acela care lua atitudini de pionier subversiv, pretinzând că avansa o teorie complet revoluționară, mult prea avansată față de epocă, pentru a fi înțeleasă în acest secol de obscurantism.

– Dumnezeu, repetă preotul. Dumnezeu e la originea tuturor. De altfel, se găsesc tot mai mulți savanți care recunosc că „ipoteza Dumnezeu” este cel puțin la fel de valabilă ca toate aceste teorii așa-zis științifice.

– Dumnezeu, ce idee nouă! îl ironiză darwinistul.

Fără a se preocupa de această intervenție blasfematorie, Părintele Mathias scoase o Biblie din buzunarul interior al vestonului negru și începu, cu glas sonor, să citească frazele care i se păreau esențiale pentru o bună înțelegere a originilor omenirii:

– „La început, Dumnezeu a făcut cerul și pământul... Dumnezeu a făcut animalele. Și a văzut Dumnezeu că era bine... Dumnezeu a spus: «Să facem om, după chipul și asemănarea noastră», și să stăpânească peștii din mare, păsările cerului, târătoarele care umblă pe pământ... Dumnezeu a plămădit omul din pulbere luată din pământ. I-a suflat în nări un suflu de viață și omul a devenit făptură vie.”

– Frumoasă legendă, într-adevăr, dar... tocmai, că nu e decât o legendă, completă lamarckistul.

– Dumnezeu a spus...

În acel moment, răsună un semnal. Se aprinseră micile panouri luminoase: „Stingeți țigările, încheiați-vă centurile de siguranță”, în timp ce din difuzoare un glas de bariton le cerea pasagerilor să revină pe locurile lor, aeronava intrând într-o zonă cu turbulențe.

Întrucât preotul rămăsese în picioare, lângă scaunele lui Lucrèce Nemrod și Isidore Katzenberg, o stewardesă veni și-i ordonă sec să respecte ordinele, îl împinse spre fotoliul lui și îi încheie ea însăși centura.

Frustrat în demonstrația sa, Părintele Mathias afișă o mutră imbufnată, înainte de a înțepeni rezemat de spătar, când avionul căzu brusc cale de o sută de metri, într-un gol de aer. Pe măsuțe, paharele de plastic se ciocniră și se răsturnară. Recalcitranții care, siliți de necesități, se încăpățânaseră să rămână la coadă în fața toaletelor, în pofida instrucțiunilor, căutară puncte de sprijin, nu găsiră și căzură greoi pe podea, unde începură să se rostogolească îndurerăți. Câteva stewardese se răsturnară pe genunchii pasagerilor. Un steward părea să înoate de la un rând la altul, înainte de a ajunge la o strapontină de care se agăța ca de un colac de salvare.

– S-ar zice că lui Dumnezeu nu-i prea place să se vorbească despre El, șopti Isidore Katzenberg, amuzat. „Să nu iei numele Domnului Dumnezeului tău în deșert“, nu este acesta unul dintre preceptele dumneavoastră, părinte? continuă el în direcția preotului așezat de cealaltă parte a culoarului.

Dar Părintele Mathias, cu ochii închiși, era cufundat în rugăciuni, pe când lamarckistul și darwinistul, adineaori atât de fermi împotriva religiei, nu mai aveau mult până să-l imite.

– În orice caz, de astă dată, nu ne-a deranjat nici o maimuță la simpla evocare a întrebării „De unde venim?“, remarcă Lucrèce Nemrod.

– Doar dacă nu cumva tocmai dumnezeul maimuțelor ne tâchineză, răspunse ironic Isidore Katzenberg, trăgând de centura care-i strângea dureros pânțele proeminente.

Prin hublou, ziarista observă că cerul se întunecase și mai mult. Golurile de aer se succedau unele după altele, iar avionul se zguduia ca lenjeria măruntă în tamburul unei mașini de spălat. Oamenii se tânguiau. Pe coridorul central se rostogoleau sticle. Ici și colo se deschideau compartimente de bagaje, deșertându-și conținutul heteroclit peste capetele și umerii pasagerilor care urlau terorizați.

Avionul urca și cădea din nou, în cadență. Pe rândul din față, lamarckistul, puțin adaptat la asemenea condiții extreme, nu-și putu păstra porția de pui cu piure. Abia avu timp să scoțoească în mare

grabă plasa din fața lui, pentru a găsi punga de hârtie oferită de compania aeriană pentru pasagerii sensibili.

Din partea lui, darwinistul, așezat în partea dinspre culoar, se luase la hartă cu un domn rămas în picioare, care ținea morțiș să-i ocupe scaunul. Cei doi, unul aplecat, celălalt așezat, se înșfăcară de gât, luptându-se în tăcere printre turbulențe. Selecția naturală avea să-l desemneze pe cel mai puternic care, la sfârșitul răfuiei, urma să beneficieze de scaun.

Preotul continua să psalmodieze. Parcă în semn de răspuns, glasul baritonal se făcu pentru a doua oară auzit din difuzoare:

– Păstrați-vă calmul. Păstrați-vă calmul. Toată lumea să treacă la locuri. Traversăm o zonă de turbulențe.

Dar nici glasul nu era deloc calm. Lucrèce Nemrod depistă un început de panică și se agăță de brațul lui Isidore Katzenberg. Copiii orăcăiau, câinii scăpau din gențile cu ajutorul cărora fuseseră introdusi fraudulos în aeronavă și sporeau hărmălaia.

Apoi, o tăcere grea se lăsă treptat-treptat în salonul ale cărui lămpi clipiră, în timp ce avionul se zgâlțâia de toată frumusețea, plutind de la o turbulență la alta ca o șalupă din val în val pe o mare furtunoasă.

Isidore Katzenberg, pe care grăsimea îl amortiza în fotoliul său, era singurul ce părea să se distreze cu acest spectacol apocaliptic.

– Întotdeauna am găsit illogic ca fierătaniile astea cât toate zilele să se poată menține suspendate în aer, îi spuse el calm vecinei sale.

Dar Lucrèce Nemrod era prea ocupată să se lupte cu masca de oxigen, care căzuse inopinat în fața ei, ca să-i răspundă. Avionul pierduse din nou altitudine și toate luminile se stinseră, lăsând aprinse doar ici și colo veioze slabe.

– Cred că am intrat în picaj, remarcă Isidore Katzenberg, cu chipul lipit de hublou. În caz că ne e scris să murim în minutele următoare, țin să te anunț, Lucrèce, că mi-a făcut multă plăcere acest început de anchetă împreună cu dumneata, declară el cât putea de curtenitor.

– Mulțumesc, și mie la fel, se bălbâi, cu răsuflarea tăiată, ziarista stagiară ale cărei degete erau atât de crispate pe brațele fotoliului încât nu părea posibil să se mai poată dezlipi de-acolo.

Și deodată, la fel de brusc pe cât începuse, furtuna încetă. Nici o nouă senzație de cădere. Nici un tumult. Luminile se reaprinseseră.

– Doamnelor și domnilor, vă puteți descheia centurile, anunță binevoitor glasul baritonului.

Răsunară „oh”-uri și „ah”-uri. Se stârniră aplauze la adresa piloților care reușiseră să-i scoată basma curată din acea pasă proastă. Nerăbdătorii se repeziră din nou spre toalete, unde nu întârzie să se formeze coada. Una câte una, Lucrece își desprinse falangele de brațe.

Probabil părăsiseră definitiv zona turbulențelor, căci dincolo de hublouri nu se mai vedea nici un nor negru. Dimpotrivă, la sud se distingea un soare delicat care, puțin câte puțin, începu să strălucească orbitor.

Preotul, lamarckistul și darwinistul rămăseseră înțepenii la locurile lor, după ce văzuseră moartea cu ochii, nu mai păreau deloc dornici să dezbată originile omenirii.

O stewardesă îi rugă pe pasageri să tragă perdelele, în timp ce alta le distribuia tuturor căști auditive. Călătorii aveau de ales între o proiecție cu filmul „Star Wars”, revizuit și adăugit pentru a opta oară, sau un somn binefăcător.

Lucrece Nemrod alege odihna și-și acoperi ochii cu o mască protectoare. Isidore Katzenberg nu se simțea în stare să adoarmă. Ridică un colț al perdelei, pentru a nu-i deranja pe cei care urmăreau filmul, și aruncă o privire spre hublou.

„Dumnezeu...”

Oare Dumnezeu era cheia enigmei? Dumnezeu era o ipoteză de care să țină cont alături de lamarckism și darwinism? De ce nu?

Jos, o spărtură în nori dezvăluia păienjeniișul fin al șoselelor.

Oare cum ne vede Dumnezeu? Fără îndoială, ca pe niște furnicuțe care mișună.

Isidore Katzenberg se gândi că mii de oameni călătoriseră cu avionul fără a-și da măcar seama de privilegiul pe care-l aveau de a contempla lumca de sus. Avionul îi permitea să ai un mic recul față de omenire. O viziune divină.

3. LACUL PE JUMĂTATE SECAT

Nu văd nimic la orizont.

Sunt hărțuiți.

Le e foame.

Hoarda ajunge în fața unei zone mocirloase. Un lac în curs de secare. Numeroși hipopotami stau îngropați în mâl. Nu pot decât să se scufunde pentru a se apăra de razele soarelui. Dar nivelul apei scade și nu au curaj să părăsească această mlaștină, cândva limanul lor. Preferă să se lupte între ei pe viață și pe moarte pentru a ocupa locurile unde au rămas cele mai adânci bălți.

Hoarda se oprește pentru a contempla acest spectacol impresionant al hipopotamilor ce seucid reciproc ca să-și rezolve criza de locuințe. Enorme bestii își arată dinții lungi și bontți, pentru a se mușca unele pe altele de bot. Învinșii sunt siliți să se adăpostească în zone puțin adânci, unde începe să li se ardă spatele.

EL își spune că neamul lui este poate cam primitiv, dar cel puțin are curaj să se deplaseze. Hipopotamii din acest lac pe cale de a seca sunt prin forța împrejurărilor condamnați cu toții. Și în loc să se miște, preferă să rămână pe loc, omorându-se între ei. Ultimilor supraviețuitori le va fi rezervată, cu siguranță, cea mai grea agonie.

De ce atâta violență? Din cauza imobilismului.

EL înțelege dintr-o dată prima lege a înțelepciunii: să accepți schimbarea.

Șeful hoardei propune să aștepte moartea unui hipopotam rănit în aceste lupte teritoriale. Îl vor mânca.

Pentru a profita mai bine de spectacolul acestor luptători de sumo acvatici, trupa se așază pe malurile lacului, fiecare încurajându-și campionul. Speră ca învinsul să fie cât mai gras.

Luptele de hipopotami sunt spectaculoase. Noroiul împroașcă totul în jur, pe când mugetele și salturile combatanților fac să se cutremure pământul. Ce plăcere, să vezi atâta forță aliată cu atâta prostie! Sângele curge, roșu-cenușiu, prin carapacea pieii mânjite. Scot răgete de mânie sau groază. Își înfig dinții în urechi sau gât.

Membrii hoardei au răbdare. Iată un stil excelent de a vâna: să aștepti până când prăzile se omoară singure între ele.

În sfârșit, un hipopotam rănit rămâne nemișcat, părând consumabil. Cei din hoardă se apropie și încep să-l porționeze cu pietre, în timp ce pachidermul mai tresare încă puțin.

Ceilalți hipopotami sunt șocați să vadă niște mici ființe bipede făcându-l bucăți pe unul de-ai lor, dar nu îndrăznesc să se miște, de teamă că-și vor pierde teritoriul.

Membrii hoardei profită de prostia unei specii mai bine dotată ca volum cerebral, dar a cărei cultură întemeiată pe apărarea teritoriului îi restrânge orizonturile. În sfârșit, cei din hoardă fac parte din eșalonul superior al evoluției, își spune EL. Nu că ar fi inteligenți în valoarea absolută, dar ceilalți sunt și mai abrutizați.

Hoarda scobește hipopotamul învins ca și cum ar săpa o imensă cavernă comestibilă. Unii coboară în interiorul nămilei, pentru a-i scotoci intestinele. Copiii îi urmează ca să se distreze, dar mirosul e prea puternic și preferă să aștepte până când masculii își vor termina excavațiile. Bucăți de proteine sunt trecute febril din mână în mână. Azi, hoarda nu va muri de foame.

Dar, deodată, un răget îi face pe toți să tresară. Întorc capetele în direcția sunetului și văd:

O leoaică!

Un val de adrenalină străbate hoarda. Unde e o leoaică, sunt mai multe. Iar dacă sunt mai multe, înscamnă că vânează. Și dacă vânează, apoi vor să mănânce făpturi ca ei. Toți se uită după celelalte leoaice care trebuie să se fi ascuns deja, pentru a-i încercui și doborî. N-au noroc. Stufărișul din vecinătatea lacului pe jumătate secăt se pretează perfect la ambuscade și îi ascunde pe atacatori.

Șeful hoardei scoate un țipăt, pentru a da de înțeles că trebuie să plece cu orice preț. Cei intrați în hipopotam ezită între a se ascunde în ungherele burții și a ieși. Hotărâsc să iasă.

Chiar atunci, în dreapta apar trei leoaice. Imediat începe debandada. Contra leoaicelor, nu se poate face nimic.

O-ntindem?

O-ntindem!

Cele trei leoaice îi împing într-o direcție și deodată, în fața lor, se ridică un grup de cinci leoaice. Era o capcană. N-au venit să mănânce hipopotam!

Sau ars.

Nu e altă soluție decât să arunce balast. Balastul sunt copiii, bolnavii și bătrânii. Nici măcar nu e nevoie să li se indice ce anume au de făcut pentru a salva hoarda. Dat fiind că aleargă mai încet, sunt prinși oricum. Un mascul dominant, constatând că un bătrân fuge la fel de repede ca el, îi pune piedică.

EL galopează. Deloc dornic să ajungă ospăț, știe cum să-și încurce urmăritoarele. Leoaicele gonesc iute, dar nu sunt foarte tenace pe distanțe lungi. Nu seamănă cu hienele, care fugăresc o pradă zile de-a rândul.

Leoaicele au prins trei dintre ei. Îi sfâșie în bucăți. Vânătoarea încetează.

Când leoaica are ceea ce vrea, devine blândă ca o ierbivoră. Știu că pot trece acum pe lângă ele fără cel mai mic risc.

După frică, pe toți îi cuprind bucuria de a trăi. Au mâncat, au scăpat de leoaice.

Ce-ar putea cere mai mult de la viață?

4. PE URMELE UNEI MAIMUȚE

Frumusețea.

Splendoarea.

Kilimandjaro.

Văzut din cer, muntele impunea admirație. Se ivise dintr-o dată, imensă stâncă neagră cu vârful acoperit de o înghețată pe care o gădilau cețurile joase. Cât ai clipi, Kilimandjaro invadase tot spațiul vizual din afara hublourilor.

Deasupra, un soare alb. Iar sub soare, un platou cu ierburi înalte, unde omul era tolerat.

În sfârșit, Africa.

Avionul ateriză cu chin cu vai. Parcurse în zigzag o pistă desfundată, încercând să nu deranjeze antilopele impala și gazelele din Thomson care pășteau fără grijă. Betonul era străpuns de iarbă. Pe margini, autohtonii contemplau în grupuri pasive și răzărete ditamai mormanul de tablă albă care se trambala greoi, dându-și toată silința să imite aterizările păsărilor.

Ca pentru a le arăta piloților cum să procedeze, câțiva pelicani cu anvergură întinsă amorsară un proces de coborâre în paralel.

Unii reușiră chiar să poposească pe vârful câte unei movile, dintr-o mișcare și fără nici o manevră de abordaj.

O pasarelă fu adusă lângă aparat și pasagerii începură să coboare. La ieșirea din salonul climatizat, aerul era canicular. Un soare flasc strivea orice freamăt de viață. Numai îndrăznețele armate de muște veniră să inspecteze avionul pentru a încerca să înțeleagă cum zbura chestia aia fără să dea din aripi.

Încurajată de căldură și umiditate, o vegetație invadatoare cucerea cimentul. Călătorii trecură prin vamă și se supuseră schimbului obligatoriu pentru a intra în țară, dând cincizeci de dolari americani pe șilingi tanzanieni boțiți și slinoși.

Lucrèce Nemrod își puse ochelarii de soare, protejându-și capul roșcat cu un batic de muselină.

– Și acum, ce facem?

– Strămoșul strămoșilor noștri ne așteaptă undeva, răspunse Isidore Katzenberg.

– Și cum să-l găsim, cu un continent întreg ca teren de vânătoare?

Isidore o invită să înceapă prin a se așeza calm la bar, în clădirea aerogării, așteptând sosirea bagajelor.

Reporterii comandară două Coca-Cola, iar un tânăr zvelt depuse în fața lor niște băuturi transparente cu îngrămădiri de reziduuri negre pe fund. Îi lămurii că trebuia să scuture sticlele, ca să amestece cele două substanțe chimice. Apoi, cu dinții săi scântietori, le destupă.

Pe cei doi turiști europeni îi înconjură o liotă de copii, oferindu-le bijuterii de artizanat local, contra unui tarif fără concurență comunicat în engleză.

– *Hapana asante sana*, răspunse Isidore.

Surprinși, copiii izbucniră în râs și o șterseră.

– Ce le-ai spus?

– *Hapana* înseamnă „nu“, iar *asante sana*, „mulțumesc“. E în swahili.

– Vorbești limba asta? se minună Lucrèce Nemrod.

– Trișez, surâse Isidore Katzenberg.

Ridică brațul, sub care își strecurase un ghid turistic al Tanzaniei deschis la pagina consacrată celor mai indispensabile douăzeci de fraze pentru turiști: „Unde sunt toaletele?“, „E prea scump“,

„Doresc un avocat“, „Contactați ambasada mea“, „Nu, nu mă interesează“.

Deasupra lor, niște ventilatoare mari răscoleau printr-o căldură sufocantă cohorte de țăntări mai mult sau mai puțin contaminați cu malarie. Amețite de pale, grupuri întregi cădeau în jurul lor, într-o ploaie mărunță și sporadică.

– Deci, ce preconizezi pentru continuarea periplului nostru? întrebă Lucrece Nemrod.

– Urmărim maimuța.

– Continui să crezi că Sul de pe oglindă înseamnă „singe“?

Însoțitorul ei gras ridică din enormii-i umeri:

– M-ar mira. S-ar putea ca în toată această poveste să fie amestecate mai multe ființe simiene diferite. Unu, banda cu măști de maimuță care te-a răpit din apropierea locuinței mele și poate foarte bine să fie și la originea asasinării profesorului, doi, maimuța-acrobat însăși.

– Fără a mai vorbi despre ecologiștii din A.L.F., care și ei au măști.

– Nu mai lipsesc decât niște maimuțe cu măști de oameni, și tacâmul va fi complet.

– „S“ mai poate însemna și „Sanderson“, „Sophie Eluant“, „Solange Van Lisbeth“.

– Sau „Satana“, „Șarpe“, „Simulacru“.

– Preluând ipoteza maimuței, întrebările sunt: de ce aruncă meteoriți asupra astronomului? De ce joacă ruletă rusă cu adeptul hazardului? De ce o închide într-o cușcă având încuietoare codificată pe susținătoarea omni-adaptării?

– Vrei să zici, de ce are umor? sugeră Isidore Katzenberg.

Holul răsună de exploziile vocale sonore ale turiștilor cu pantaloni bermude și pălării de paie ce târguiau sculpturi din lemn negru. Sigla *Made in Singapour*, gravată foarte lizibil pe latura unei opere de artă indigenă, nu-i tulbura deloc. Dimpotrivă, inscripția îi li se părea decât un argument suplimentar pentru ca vânzătorul să mai lase din preț.

– Poate că maimuța-acrobat nu caută decât să se distreze? îndrăzni Lucrece Nemrod.

Pe caruselul de predare a bagajelor, primele valize începeau să se rostogolească zgomotos și, de jur împrejur, pasagerii se agi-

tau și dădeau din coate ca să-și înhațe cât mai repede care geamantanul, care gentoiul. De-abia își recuperau bagajele, că se și repezeau afară ca să se înghesuie în micile autobuze albe rezervate turiștilor. În interior, negustori ambulanți le vindeau deja tricouri cu inscripția „*I love Tanzania*“, tamaguchi-uri cu decoruri de junglă, aparate foto de unică folosință, praf de rinocer cu reputația de a reînvia ardorile sexuale, mici tamtam-uri acreditate din piele de bivol, tamburine declarate din piele de macac, măști rituale pretinse sacre, tablouri reprezentând apusuri de soare mov-închise pe Kilimandjaro, hamburgeri, apă minerală, port-chei-uri ornate cu lăbuțe de pui de crocodili, jocuri de șah cu piese din fildeș veritabil, creme pentru soare, coliere din dinți de origine nedeterminată, slipuri imitând pielea de zebra, casete video cu aventurile lui Indiana Jones, discuri cu „zgomote și sunete din junglă ca și cum ați fi acolo“ și multe altele, până la țigări din ierburi la fel de locale, producție garantată.

Când reușeau să-și îmbie cu succes clienții, vânzătorii nu ezitau să le ofere pe deasupra turnuri Eiffel din plastic, gondole venețiene din lemn negru, statui ale libertății din piatră de săpun.

Balul începea o dată cu aceste cumpărături, iar turiștii se minunau atât de tare de acea îngrămădire de comori sintetice încât uitau să mai contempleze peisajul din jur și animalele sălbatice care îl parcurgeau. Uneori, maimuțe mici se agățau de capota autobuzului pentru a-i privi pe turiști în cușca lor de metal.

Lucrèce Nemrod se întrerupsese din studiul hărții mari a țării pe care și-o desfăcuse pe genunchi.

– Cum îi vom găsi?

O mână mare și grasă o bătu ușurel pe umăr:

– Mergem pe urmele omenirii, așa cum au fost definite de paleontologi. În sens invers, de la recent spre timpuriu.

Un deget dolofan caută un moment pe hartă, apoi se opri asupra unei zone verzi marcate: „Parcul Național Ngorongoro“.

Isidore Katzenberg se aplecă, arătându-i însoțitoarei sale de expediție un cerculeț sublinat cu trei cuvinte: „Laetoli: muzeu paleontologic“.

Lucrèce citi dedesubt o inscripție în paranteză: „pe urmele celor mai vechi oseminte umane“. Isidore avea dreptate. Era de ajuns să observi, toate sunt indicate întotdeauna peste tot.

O întepase un tântar, lăsând la plecare un strop din saliva sa anticoagulantă. Începu să se scarpine. Isidore se scărpină și el. Africa începea să-i muște.

5. TOALETA

După toate aceste emoții, se cuvine să se facă o pauză și ce poate fi mai relaxant pentru hoardă decât o mare ședință de toaletă?

Se instalează la umbra unui baobab, alegând un loc destul de degajat pentru a putea distinge de departe sosirea eventualilor încurcă-lume.

Timp mort. Toaletă colectivă.

E momentul celei mai strânse coeziuni sociale. Toate legăturile dintre membrii hoardei se întăresc, cu ocazia puricatului. Operațiunea respectă întotdeauna același ritual. Toaletorul se plasează în fața toaletatului și-i oferă serviciile. În acest scop, schițează o grimasă aparte, plescăie din buze, afișează o expresie sugestivă și-și arată vârful trandafiriu al limbii.

Viitorul toaletat își exprimă acceptarea indicând zona care-l mănâncă și unde dorește să fie scărpinat. EL observă că nu neapărat cei mai purecoși sau păduchioși solicită scărpinatul. Mai degrabă, sunt aceia care au cea mai mare nevoie de a-și reînnoa o relație socială. Mame și copii. Masculi dominanți care s-au bătut și vor să se împace cu vechiul adversar. Femele care nu s-au împrecheat și doresc totuși semne de afecțiune. Bătrâni ce încearcă să-și mai dovedească utilitatea.

Toaleta permite în sfârșit ca două persoane din hoardă să stea alături și să se atingă fără a avea loc nici o agresiune. Toaleta calmează. Astfel, cei slabi îi pot îmbuna pe cei puternici de care se tem. Cei tari îi pot liniști pe slabi cărora nu vor să le inspire teamă.

Toată lumea scarpină, în căutarea iritațiilor cele mai deranjante. Degetele agile ale mamelor piaptână blana copiilor și reperează plăcile umflate pe care le rod cu afecțiunea unghiilor lor prelungi.

Câtă vreme unii se scarpină cu labelle anterioare, alții nu ezită să-și folosească și labelle posterioare, ale căror falange sunt suficient de lungi pentru a scotoci bine în blană. Uneori, se scarpină simultan cu mâinile, picioarele și dinții.

Este un mare moment de tandrețe. Indivizii se descoperă. Se ating. Își explorează epidermele. Câteodată, cotrobăind prin blănuri, scărpinătorii desprind piele pe care le mestecă sau coconi ai paraziților pe care le sparg în dinți pentru a le suge suc pal.

Când toate blănurile sunt cât se poate de curate, hoarda în ansamblul ei se simte mai însuflețită. Plăcută călătorie. Au mâncat hipopotam, au supraviețuit leoaicelor, s-au puricat. Toți se simt uniți în forța hoardei.

Șeful de hoardă semnaleză că acum e timpul să-și reia drumul spre nord. Le cere bătrânilor și bolnavilor să rămână cât mai strâns grupați în spate, pentru a încetini animalele de pradă.

Și, înainte, spre noi aventuri!

6. URME DE PAȘI

O urmă mare de picior era imprimată pe sol. O mână se apropie, înarmată cu o periută, începând să ștergă pelicula de praf. Astfel, urma se vedea mai bine. Mângâind suprafața pământului, îi dezvăluia secretele. Mai perie puțin, iar forma se distinse mai clar.

Toți o observau cu reculegere.

– E vorba de o amprentă fosilizată care datează de trei milioane de ani, anunță un glas sigur. Se caracterizează printr-un deget mare diferențiat de celelalte și o dublă curbura a boltii plantare. Aici avem deja caracteristici omenesti. Din acest motiv, a început să se vorbească pe tema ei despre primele urme de picior ale verigii lipsă.

Mai răcăi câteva fire de țărână.

Isidore Katzenberg și Lucrece Nemrod se hurducaseră câteva ceasuri într-un maxi-taxi de savană, supraîncălzit și ticsit de turiști, care se târa cu greu de-a lungul drumurilor prăfuite din parcul Ngorongoro. După-amiază, ajunseseră pe șantierul de explorări din Laetoli. Acesta era închis publicului, dar James Mac Fiddle, directorul de cercetări, le aprobase celor doi ziaști francezi să viziteze zona numită „a semnelor”.

James Mac Fiddle era un gigant scoțian blond, cu glas profund. O barbă lungă, galbenă ca spicul grâului, îi acoperea gâtul. Se vedea clar că era un om de teren, căci praful și pământul îi aco-

pereau peste tot hainele de o culoare nedefinită și tot ceea ce ieșea de sub ele, antebrățele, mâinile și fața. Avea agățate de vestă zece perii, iar la cureaua de piele îi atârnav mai multe răzătoare metalice tocite.

– Frumoase piciorușe, nu-i așa?

Cei doi reporteri se aplecară asupra urmelor. Lucrèce Nemrod reproduce desenul pe carnetul ei, în timp ce Isidore Katzenberg, ghemuit pe coapsele sale enorme, examina minuțios cu o lupă cele mai mici detalii.

– Când mă uit la dumneavoastră, aș zice că anchetați un asasinat, glumi James Mac Fiddle.

– Cam așa ceva, confirmă Lucrèce Nemrod. Îl căutăm pe uci-gașul Profesorului Adjemian.

Șeful de șantier își manifestă interesul scărpinându-se în barbă.

– L-am cunoscut bine pe Profesorul Adjemian, spuse el. Aici și-a început cercetările și el e cel care a descoperit al doilea sit din Laetoli.

Îi conduse spre o altă incintă, unde lucrau tineri studenți, aplecați asupra solului, mânuind răzătoare și pensete pentru a înlătura cu grijă straturile de pământ.

Paleontologul le explică vizitatorilor că munca de căutare a fosilelor era istovitoare. Erau foarte dificil de găsit, întrucât majoritatea animalelor, când mor, sunt distruse sistematic de agenții naturali de degradare: fiarele de pradă, necrofagii, muștele, viermii, insectele din ce în ce mai minuscule și, în sfârșit, bacteriile care nu mai lasă în urma lor decât praf. În general, câte un accident stătea la originea descoperirii unui schelet sau a unui cadavru rămas ca prin minune intact. Putea fi vorba de un deces prin scufundare în nisipuri mișcătoare care protejaseră cadavru în ganga lor de argilă, prin cădere într-un râu rece care îl conservase în gheață sau, în cazul celor mai mici animale, în chihlimbar lichid.

– Multă vreme, în acest colț cercetătorii nu au dispus decât de urme de pași ca aceea pe care v-am arătat-o adineaori. Apoi a sosit Profesorul Adjemian, le-a examinat și a declarat: „Cei care le-au lăsat pe astea au alergat fără îndoială în sensul cutare.” A urmat direcția și, peste câțiva ani, iată ce a descoperit.

Scotianul le indică o zonă unde se distingeau clar un craniu și niște oase.

– De la ce animale provin?

– Un primat și două hiene.

Lucrèce Nemrod și Isidore Katzenberg priviră lung formele întipărite în pământ. După opinia paleontologului, primatul părea să fi fost urmărit de cele două hiene. Cele trei animale se luptaseră mult timp într-o mlaștină, înainte ca aceasta să le înghită pe toate la un loc.

– Mișcările terenului și cârțițele au cam învălmășit ansamblul, dar craniul este destul de complet, ca și un femur.

Cercetătorul desenă forma oaselor în solul dur.

– Aici, arcada sprâncenei primatului. Acolo, o vertebră. Acest os aparține uneia dintre hiene, care fără îndoială era foarte aproape. S-ar putea chiar să-l fi mușcat, înainte de a fi absorbită în mormânt.

Părea o fotografie a două hiene urmărind un primat, imortalizată la întâmplare cu trei milioane de ani în urmă, dezvoltându-se din nou sub ochii lor.

Profesorul Mac Fiddle își invită oaspeții să-l urmeze în casa lui. Locuia într-o colibă mare de lemn, construită pe piloți, pentru a evita pătrunderea prea ușoară a scorpionilor și a șerpilor în camere. Pe pereți erau afișate fotografii alb-negru ale șantierului al cărui sol calcaros era marcat cu semne gradate care-l împărțiseră în pătrățele numerotate și datate.

Savantul le explică ziariștilor că, întâmplător, se aflau în apropierea unor vulcani tineri. Pentru a data oasele, cercetătorii se foloseau de cenușa vulcanică rămasă în anumite straturi ale solului. Acesta abunda în cristale de potasiu din care jumătate aveau nevoie de 1,3 miliarde de ani pentru a se transforma în argon. Prin urmare, era suficient să analizeze pământul din vecinătatea oaselor pentru a cunoaște vârsta fosilelor. Evident, cu cât erau mai vechi relicvele, cu atât creștea și marja de eroare. Totuși, în cazul de față, oasele primatelor și al celor două hiene erau evaluate la 3,7 milioane de ani.

Sorbind ceaiul cu gheață pe care scoțianul li-l servise în pahare mari, reprezentanții revistei „*Le Guețteur moderne*” îl ascultară cum evoca istoria verigii lipsă.

Pentru el, problema era aceea că nimeni încă nu definise oficial calitatea de a fi om. Începând din care moment poate fi calificat un os ca fiind omenesc? Nu există repere absolute. Mac Fiddle

considera această definiție a umanității marea sfidare științifică a mileniului. Întrebările erau multiple și adeseori foarte controversate la nivel etic. De altfel, scoțianul nu ezita să extindă problema definiției ființei omenesti în afara domeniului său.

Un fœtus este o ființă umană? Dacă da, începând de la ce vârstă? Un ou fecundat e o ființă umană? Dacă da, care e statutul ouălor supranumerare? Un om căzut în comă de mai mulți ani, care nu și-a mai regăsit niciodată conștiința, mai este ființă umană? Un computer capabil să gândească și să raționeze asemenea unei ființe umane poate fi considerat ca atare? O clonă de om mai este om?

– Iată, am să vă povestesc o anecdotă. Cuvântul Adam. În ebraică, se scrie ADM, iar aceste trei litere corespund numărului patruzeci și cinci. Or, patruzeci și cinci corespunde literelor M și H. Iar „Mah” în ebraică înseamnă „ce?”. Prin urmare, în cuvântul Adam, ebraicii au formulat întrebarea modernă: „Ce este omul?” „E posibil să se definească omul?” Înțelesesă încă din Antichitate că definiția omului avea să devină marea miză a viitorului.

Lucrece Nemrod reorientă discuția.

– Vi se pare posibil ca Profesorul Adjemian să fi descoperit realmente ceva nou în legătură cu originile omenirii?

Mac Fiddle găsea acel lucru foarte probabil, ținând seama de surprinzătoarea febrilitate manifestată de Profesorul Adjemian spre sfârșitul vieții. Cu siguranță, paleontologul emisese atunci un număr de teorii trăsute, pe care directorul de cercetări mărturisise că nu le cunoștea în totalitate dar, una peste alta, el însuși milita de asemenea în favoarea unor ipoteze pe care anumiți specialiști le considerau de-a dreptul fantasmagorice.

Gigantul roșcovan se servi de o doză zdravănă de whisky din malț pur fără vârstă, marca Glenlivet, în timp ce Lucrece Nemrod își deschidea apăsat agenda la o pagină nouă.

– Examinând toate teoriile, am găsit una care m-a sedus mult. Este teoria originii acvatice a omului.

Ziarista notă: „TEORIA ORIGINII ACVATICE”.

– Această teorie afirmă că omul provine direct din apă. Deci am fi fost de fapt, odinioară, un fel de... „primate marine” – sau, dacă preferați, „pești umanoizi”.

Satisfăcut de uimirea pe care o provocaseră aceste două expresii, luă o dușcă de whisky și privi spre cerul care se întuneca.

– De altfel, faptul că delfinii au revenit la viața în apă este un semn. Ei au luat-o înainte. Nu facem decât să-i urmăm.

– Delfinii au revenit în apă? întrebă Lucrèce Nemrod, întorcând rapid pagina.

– Cum! Nu știți? Acum cincizeci de milioane de ani, delfinii au ieșit pe uscat, devenind animale terestre. Probabil semănau cu niște foci mai mari, sau poate chiar cu un soi de maimuțe cu pielea netedă. Apoi, din motive pe care nu le cunoaștem, au hotărât să se întoarcă în apă.

Isidore Katzenberg înclină din cap, pentru a arăta că și el cunoștea această informație surprinzătoare.

– Și de ce or fi preferat să se înapoieze în apă aceste mamifere terestre?

– Poate pentru că apa e un element prin care te poți deplasa atât orizontal, cât și vertical, câtă vreme pe uscat, sub imperiul gravitației, nu se posibilă decât deplasarea în plan orizontal, sugeră reporterul cel gras, bându-și ceaiul, pentru a mai adăuga astfel puțin lichid masei sale.

– Exact. În apă, nu mai există problemele meteorologiei sau ale temperaturii. Nu e nevoie de haine, nici de adăpost, nici de arme. Apa e o dimensiune formidabilă. Ea constituie aerul, adăpostul, veșmântul, ploaia, hrana, băutura. Am fost pești. De altfel, observați-ne aspectul fizic. Pielea noastră e linsă și nedotată cu blană deasă, probabil pentru că fusese prevăzută să lunece prin lichid. Urechile noastre stau lateral, în loc să fie deasupra craniului, ca ale pisicilor. Probabil sunt reziduuri ale organelor noastre auditive ancestrale. Picioarele au falangele unite pe două treimi prin piele, pentru a capta mai bine apa. Sunt reziduuri ale labelor palmate ancestrale.

Și, vrând să se asigure că-și convingea auditoriul, James Mac Fiddle arată câteva fotografii de bebeluși:

– De altfel, dacă un nou-născut e pus în apă, imediat după ieșirea din trupul mamei, poate rămâne acolo fără probleme. Știe instinctiv să înoate.

Isidore Katzenberg sublinie că era suficient să se ia nou-născutul de picioare și să i se dea o palmă care-l făcea să tușească, pentru a trece într-o clipă de la starea de pește la cea de mamifer cu respirație aeriană.

– Dar tocmai asta e, trebuie să se intervină într-un fel. Procesul nu e complet instinctiv. Trebuie să se provoace primul plânset,

lovind copilul. Prima violență. Peștele e silit să evolueze, împotriva voinței sale, spre mamiferul aerian.

Cerul se întunecase și mai mult, iar scoțianul cel masiv făcu mai mare flacăra lămpii cu gaz. Văzură în spatele lui echipamente de scufundare submarină. Probabil că paleontologul își împingea convingerile științifice până la a profita de weekend-uri pentru a merge să se scufunde în strâmtoarea Zanzibar.

– Cred că venim din apă și mai cred că tot acolo vom reveni, adăugă el. Observați un amănunt revelator: tot mai mulți bărbați chelesc. Nasul tinde să se scurteze. Devenim mai aerodinamici. Ne pregătim progresiv pentru viitoarea metamorfoză. Întoarcerea la domiciliul acvatic.

Cei doi gazetari reflectau la această teorie surprinzătoare.

– Atunci, Edenul din Biblie ar putea fi oceanul? întrebă Lucrèce Nemrod.

– Singura problemă e că în ocean nu există probe, fosile, remarcă Isidore Katzenberg.

– Fosilele nu s-au găsit fiindcă se află, probabil, pe fundul mărilor. Dar, cu noile batiscafuri, se va rezolva și această problemă și sunt sigur că într-o zi se va descoperi un soi de maimuță cu înțelțoare, care va fi adevărata noastră verigă lipsă. Probabil va semăna cu lamantinii, acele animale ciudate pe care navigatorii lui Ulise le-au luat drept sirene. De altfel, s-ar putea ca tocmai lamantinii să fie adevărații noștri strămoși.

Căută într-o ladă și scoase o carte de mitologie.

– Toate miturile străvechi au povestit-o întotdeauna. Pentru babilonieni, oceanul este matricea lumii, de unde a ieșit cuplul divin Apsu, apa dulce, și Tiamat, apa sărată, iar din uniunea lor s-au născut Lakhmu și Lakhamu, primii doi proto-oameni. Pentru asirieni, omul a ieșit din Nammu, marea nesfârșită. Pentru indieni, s-au născut dintr-un ocean de lapte Ananda, șarpele veșniciei, și Vișnu, broasca țestoasă care duce lumea pe carapace; împreună, au bătătorit oceanul, iar această răscolire a produs oamenii. Pentru japonezi, Izanagi și Izanami (principiile masculin și feminin), coborând în lungul unui curcubeu, au procreat un copil-lipitoare pe care l-au lăsat să plutească în derivă pe apele oceanului.

– Poate că la asta face aluzie mitul Atlantidei, sugeră Lucrèce.

– În orice caz, probabil că la același lucru se referă legenda Potopului. Omul salvat din apă.

Chiar în acel moment, asupra taberei se prăvăli o ploaie diluviană. Stropii biciuiau acoperișul, sub furtuna care făcea să răsunе cerul.

– A, nu e decât o mică furtună tropicală, cum avem parte de foarte multe în cotlonul ăsta, n-o să dureze, îi liniști gazda, în timp ce tot cerul părea să crape și aversa își dubla violența.

Isidore Katzenberg schimbă subiectul, începând să vorbească despre Profesorul Adjemian. Relată toată ancheta, încercând să se facă auzit peste vacarmul ploii, și încheie cu povestea răpirii de la carmangeria Eluant.

Narațiunea părea să-l pasioneze pe James Mac Fiddle. Și el considera că era inimaginabil ca o maimuță adevărată să fi putut îndeplini misiuni atât de sofisticate și găsea foarte posibil ca un discipol al Profesorului Adjemian să fi dorit s-o constrângă pe tânăra femeie să se convingă singură de temeiul tezelor defunctului.

Căută pe o etajeră o hartă geografică și le arată vizitatorilor locul unde, după părerea lui Profesorul Adjemian își efectuase ultimele cercetări, la nord de Laetoli, într-o meandă de la gurile fluviului Olduvai.

Afară nu mai era furtună, ci un potop ce se vărsa peste bungalow.

– Nu vă nelineștiți, casa e solidă, îi asigură paleontologul, chiar în momentul când sub picioarele lor răsuna un trosnet sec.

Piloții cedaseră sub atacurile repetate ale apei și, la început ușurel, apoi cu o stupefiantă repeziciune, pereții locuinței începură să se scufunde în pământul afânat, prefăcut într-un torent de noroi care înghițea totul în calea lui. Profesorul Mac Fiddle abia avu timp să salveze câteva obiecte de valoare și fosile prețioase, înainte de a sări afară, pe urmele vizitatorilor, abandonându-și casa devenită corabie pe drumul pierzaniei.

În jur, refugiați sub folii de plastic, studenții înfruntau stoici mânia cerurilor.

Isidore Katzenberg pufni.

– De ce râzi? îi șopti Lucrèce Nemrod.

Un fulger dezvălui fizionomia de băiețel bucălat care se bucura de o farsă reușită.

– Nu numai maimuța noastră dă dovadă de umor. Și hazardul o face. Sau poate chiar Dumnezeu, dacă există. Nu ți se pare comic că cel care ne asigură că mântuirea vine din apă își vede casa

încându-se? Mai mult, locuința asta scufundată în noroi se va regăsi conservată, ca o fosilă, la dispoziția generațiilor viitoare. Nu e culmea ca un paleontolog să devină el însuși o mostră paleontologică?

În apropiere, Mac Fiddle își privea vârful hornului dispărând în sol, ca un pachet care se scufunda într-un ocean de măr.

Isidore Katzenberg declară, în semn de epitaf:

– Peste câteva zeci de secole, mulțiii noștri strănepoți vor scoate la lumină această locuință, cu mobilele și ustensilele ei, vestigii tipice ale civilizației omenesci din mileniul doi. Și se vor întreba: „Oare la ce puteau folosi toate astea?”

7. BABUINI

Merg pe câmpie, în direcția nordului. Masculii dominanți se dispun pe flancuri, pentru a proteja hoarda. Nu vor să fie surprinși din nou de o bandă de leoaice.

Deodată, în fața lor se aliniază niște siluete închise la culoare. Pe aceștia îi cunosc.

Babuini.

Formează o trupă similară cu a lor, care se întinde pe o linie prelungă, pentru a le da clar de înțeles membrilor hoardei că nu vor trece pe acolo și trebuie să se întoarcă din drum.

Șeful hoardei face un semn și toți masculii dominanți se regrupează în frunte, împrejurul lui. În acele momente, nu mai există nici cea mai mică rivalitate între masculi, sunt „toți împreună contra dușmanului comun”.

În față, babuinul șef acționează la fel. Babuinii sunt mai numeroși, dar cei din hoardă sunt puțin mai înalți și mai robuști.

În cele două tabere, femelele încep să mârâie, pentru a-și încuraja masculii să se bată peste față.

Șeful babuinilor face câțiva pași înainte, își dezgolește dinții și scoate un răget. Imediat, în spatele lui, masculii îl imită. Își zbârlă perii de pe spate, într-un efort de a părea mai înalți și mai voinici, și încep să țopăie pe loc, cu mare paradă de gesturi amenințătoare.

Șeful hoardei rage și mai tare, urmat de corul alor săi.

EL e foarte mulțumit când simte hoarda sudată și solidară în

asemenea clipe cumplite. Îi face mare plăcere să strige împreună cu ceilalți.

Tensiunea mai crește cu un grad. Deodată, toată lumea tace. Cele două grupuri inamice stau față în față.

EL își simte tot trupul gata pentru război. Bătăile inimii i se accelerează. Sângele îi părăsește sistemul digestiv pentru a se concentra în mușchi și creier. Respirația devine mai rapidă și mai amplă, firele de păr se ridică pentru a lăsa să circule mai bine curenții de aer pe piele, iar sudoarea începe să curgă, gata de a răcori toată acea epidermă în timpul luptei.

Babuinul șef sare în loc, urlând și dezvelindu-și dinții. Țipă, se bate cu pumnii în piept, apoi efectuează un dans în cerc, arătând toate semnele celei mai intense furii. Impresionant.

Toți cunosc figura. Adversarul încearcă să câștige bătălia prin intimidare. Dar nu ține seama de talentul șefului hoardei lor, care răspunde întorcându-i spatele și bășindu-se. Gestul îl irită pe babuinul șef care, cuprins de furie, se pișă în direcția lor.

Ofensa e pe măsură. Dar șeful de hoardă nu și-a spus ultimul cuvânt. Ia un băț și lovește în pământ de parcă ar vrea să trezească toată planeta pentru a o avea ca martoră a acestui scandal.

Șeful babuinilor e impresionat, însă nu renunță. Blana i se zburlește și mai mult, ochii i se rostogolesc de mânie în toate direcțiile, respiră atât de tare încât îl apucă tusea. Începe să zgârie solul, înălțând nori de țărână cu care-și acoperă capul. Strigă ca și cum furia ar fi devenit o durere pe care nu și-o poate potoli decât prin moartea adversarului. După ce a dat și acest mic spectacol, se oprește, așteptând să vadă ce propune inamicul. Acesta din urmă schimbă priza bucății de lemn și-și lovește cu ea din răspuțeri propriul genunchi, rupând-o în două.

Este o dificilă manevră de intimidare. Mulți șefi de hoardă care au încercat numărul „lemnului rupt pe genunchi” s-au pomenitologi, cu bățul intact.

Secretul: a ști să reperezi dintr-o privire o bucată de lemn puțintel putredă.

Babuinul șef are o clipă de ezitare, suficientă pentru a semăna îndoiala printre ai săi. Atâta e de ajuns pentru a răsturna situația. Babuinii masculi se retrag imperceptibil. Apoi, perceptibil. Simțindu-se abandonat de ai lui, șeful babuinilor își schimbă atitudinea. Continuă să-și arate dinții, dar fără convingere.

Trebuie să profite imediat. Șeful de hoardă se ridică pe laele dinapoi, tamburinează pe piept și scoate un zbieret lung și cumplit. E semnalul de atac. O nimica toată. Babuinii ezită să se împotrivească, dar lașii sunt mai numeroși. Nu e momentul ca minoritarii să o facă pe eroii sacrificați. Reculul se transformă în retragere, retragerea se prefăce în fugă, fuga devine debandadă generală.

Dar babuinii sunt urmăriți de membrii hoardei. Acum, ei au ajuns vânători. Recuperează câțiva bătrâni, câțiva bolnavi și copii care nu aleargă destul de repede și vor fi o cină excelentă. După un drum lung, când știi că în continuare va fi și mai lung, e de preferat să-ți faci provizii de proteine.

Cadavrele inamice se îngrămădesc.

Gata, lupta s-a sfârșit.

EL e mândru de hoarda lui. Grupul lor a învins. Șeful știe să execute dansuri de intimidare foarte reușite. Femelele chirăie bineșor.

Șeful hoardei vine să-l scarpine în cap și îi oferă o ciosvârtă din splina unui babuin. Între masculii dominanți, o asemenea tratație nu se refuză.

8. SPRE OLDUVAI

Isidore Katzenberg și Lucrèce Nemrod mergeau pe drum de câteva ore și începeau să fie obosiți și flămânzi. Mac Fiddle le împrumutase un Jeep și schițase rapid un plan sumar al regiunii. Știau că aveau cale lungă de făcut până ajungeau la gurile fluviului Olduvai.

După ce lăsaseră pe stânga satul Naibardad, se opriră într-o băcănie-cafe-bar la marginea drumului. Pe firmă scria: „La Capătul Lumii”.

Intrară. Ambianța pestriță. Fără îndoială, localul era popasul obligatoriu unde eșuau croii obosiți pentru a-și încheia zilele ca niște epave îmbibate de alcool. Un minicasetofon hi-fi difuza o piesă hard rock a lui Van Halen, „Eruption”.

Într-un colț, doi cineaști negociau cu un organizator de documentare animaliere. Contra cincizeci de mii de franci, acesta le oferea, la cheie, o secvență leu capturând gazelă. Animalele aveau să

fie introduse într-o îngrăditură triunghiulară, pentru a fi siguri că gazelei îi era imposibil să fugă, și urmau să se repeadă drept spre aparat. Gazela era puțin anesteziată în prealabil, ca să nu alerge prea repede. Incinta fiind strâmtă, omorul avea să se desfășoare cu fața la obiectiv și deci puteau dispune de ralentiuri superbe, cu cheltuieli minime.

Unul dintre cinești îl întreabă pe celălalt dacă n-ar fi fost mai simplu să filmeze animale cu adevărat sălbatice, în libertate. Celălalt răspunse că atunci ar fi trebuit să aștepte săptămâni întregi până aveau șansa de a asista la o ucidere.

– Toate documentarele se turnează obligatoriu așa, tranșă organizatorul cu incinte de închiriate, altfel nimeni n-ar obține imagini în ralenti nici în ruptul capului. Consumă prea multă peliculă.

Mai încolo, un grup de braconieri goleau din saci labe de crocodili pui din care intenționau să facă port-chei-uri pentru turiști. La stânga, niște localnici jucau Awalé, în timp ce alții discutau despre poliția Statelor Unite în Asia de Sud-Est, așa cum o descoperiseră relatată într-un ziar vechi în care fusese împachetat un pește.

Cei doi ziariști se așezară la o masă murdară, mai retrasă. Patronul localului era un om din tribul Kikuyu, cu ochelari groși și un șorț subțire care lăsa să i se vadă pulpele slabe și papucii cât toate zilele. Le înșiră o listă de mâncăruri cu denumiri suspecte. Deducând că „puiul de savană Delicia” era probabil la bază unul dintre cadavrele de vulturi pe care le văzuseră împrăstiate pe drum, „fileul de pește pane” șarpe fript, iar „iepurele vânătorească” un rest de câine vagabond, preferară să încerce două beri călii locale Castle Lager pe care patronul se grăbi să li le servească în pahare lipicioase. Profitară pentru a-și înghiți comprimatele de Nivaquin care măreau aciditatea din sânge și preveneau contractarea paludismului. Întrucât lui Lucrece îi era foarte foame, îndrăzni să comande *ugali*, un fel de măămăligă servită cu bucățele de carne neidentificată (pe care le lăsa neatinse) și stufat de legume congelate. În ce-l privește pe Isidore, el cedă ispitei spaghettilor cu brânză cedar tanzaniană și banane.

Doi păstori din tribul Barabaig veniră să se așeze în apropiere, trăgând după ei o capră. Aveau urme de lovituri. Barabaigii, membrii unui trib minoritar care trăiau în districtul Hanang, erau adeseori hărțuiți de poliția tanzaniană care profita de orice pretext pentru a le confisca bunurile sau a le impune amenzi.

Patronul Kikuyu, care n-avea chef de neplăceri, le ceru să mănânce repede și să nu întârzie în localul lui. Ceea ce și făcură.

Apoi, Isidore Katzenberg îi arătă jupânului un portret al lui Sophie Eluant, luat din birourile uzinei de carmangerie. Văzuse întâmplător vreo femeie care-i semăna? Spre marea surpriză a reporterilor în sfârșit încurajați, răspunsul fu:

– Bineînțeles, este Sophie Eluant. E foarte cunoscută pe-aici. Își însoțea uneori bărbatul, Profesorul Adjemian, pe șantiere. Știți, aici se văd așa de puțini albi care nu sunt vânători încât n-ai cum să nu-i ții minte.

Kikuyul vorbea pronunțând unele cuvinte sacadat, cu limba, cam ca în dialectele Boșimanilor.

Preciză că, pe deasupra, femeia trecuse pe „La Capătul Lumii” cu nici două zile în urmă.

– Nu era singură, nu-i așa? sublinie Isidore. O însoțea un bărbat și păreau să fie prieteni de-o viață. Erau grăbiți și trambalau cu ei o grămadă întreagă de materiale pentru explorări, poate chiar și pentru excavații.

Patronul întrebă de ce clientul său îi pune toate acele întrebări, dacă oricum le cunoștea deja răspunsurile.

– Nu toate răspunsurile. Îmi lipsește unul, care e numele acelei om?

Patronul băcăniei-bar ezită. Isidore Katzenberg scoase la vedere un teanc de bancnote de zece mii de șilingi tanzanieni. Omul consimți să-și tragă un taburet șubred și se așeză lângă ziariști. Era atât de scund, încât părea un copil rătăcit la masă printre adulți. Chipul său, totuși, era al unui om care trăise multe. Puse mâna pe bani.

– Tipul se numește Ange Rinzouli, dar este mai cunoscut sub porecla de „Tarzan porno”.

După spusele kikuyului, era vorba de un actor italian care debarcase într-o bună zi în regiune pentru turnarea unei producții franco-italo-maghiaro-bulgărești de serie Z cu buget mic, de fapt un remake cam nerușinat după „Tarzan, stăpânul junglei”. Filmul de față se intitula „Tarzan contra Freud”. Ange Rinzouli fusese cooptat în aventură fiindcă pe plan fizic, cu pieptul său extrem de păros și nasul spart, semăna destul de bine cu o gorilă. De altfel, omul fusese la vremea lui actor de filme porno, deținător al unei anumite

reputații. Jucase, de exemplu, în „Douăzeci de mii de poște sub scări” și „Bucă ca zăpada și cei șapte bibici”.

Vedeta feminină a filmului „Tarzan contra Freud” era Stefania Del Duca. Fusesse o veritabilă celebritate a epocii, cunoscută mai ales pentru sânii ei cu silicon remodelați de un designer de autoturisme și buzele umflate, retușate de un stilist al pernelor. De-a-tunci, în țara ei, actrița se reconvertise la tele-marketing și vindea meritele a tot felul de obiecte inutile, fătăindu-se pe micul ecran.

Patronul cunoștea cu atât mai mult istoria turnării lui „Tarzan contra Freud”, cu cât făcuse parte el însuși din distribuție. Fusesse angajat pentru un rolșor episodic: Bongo, regele Pigmeilor. Pentru un Kikuyu, chiar și mic de statură, să joace un Pigmeu era culmea. Regreta că acceptase. Ar fi preferat de departe să-l interpreteze pe Freud. Țsta ar fi fost pentru el un veritabil rol de compoziție, o provocare autentică. Din păcate, producătorii, la fel ca atâția alții, optaseră pentru soluția cea mai facilă: un boșorog alcoolic în rolul lui Freud, un Kikuyu în regele Pigmeilor, un individ cu alură de pitecantrop în Tarzan și o italiancă siliconată pe post de Jane.

Cârciumarul scoase un *pfift* disprețuitor.

– Dacă făcea Fellini filmul, ăsta da, m-ar fi lăsat să-l joc pe Freud. Sau chiar pe Jane. Dar, evident, cu niște oameni așa de lipsiți de imaginație, totul a ieșit un fiasco.

– Și ce s-a întâmplat?

Patronul era dezolat s-o recunoască dar, de fapt, producătorul nu-și organizase tot proiectul decât cu un singur și unic scop: să se culce cu Stefania Del Duca. Odată țelul atins, adică în ziua a treia de filmare, filmul încetase să-l mai intereseze. Lăsase mască echipa și fugise cu vedeta la un safari în Kenya. Cât despre Ange Rinzouli, se zvonea că, ocupat să facă o cascatorie în apa unde se lupta cu un crocodil de cauciuc, nu-i observase pe operator, secretara de platou și inginerul de sunet spălând puțină. Când ieșise în sfârșit din apă, se pomenise singur și dezmoștenit. Nu-i mai lăsară nici măcar ceasul și pantofii, numai slipul din nylon imitație de leopard.

Zdrobit, preferase să rămână în junglă, departe de oamenii care-l trădaseră. Fusesse asimilat de Africa sălbatică. Puțin câte puțin, la fel ca Tarzan cel din legendă, învățase să trăiască printre animale, iar animalele învățaseră să-l accepte. Rinzouli le distra, mînd exagerat comportamentul oamenilor.

– Ce parcurs pentru un actor! După ce a eșuat în fața publicului omenesc jucându-l pe omul-maimuță, a cunoscut succesul în fața publicului de maimuțe, jucând maimuța-om.

Cu timpul, renumele actorului ajunsese să depășească jungla. În savană, toată lumea vorbea despre Albul slab și descărnăt, agil ca o maimuță, care trăia în copaci. Un circ francezesc ambulant, aflat în trecere, l-a angajat. Stârnea multe râsete sub cupolă când, într-o parodie de striptease, își scotea ținuta de maimuță pentru a-și dezvălui trupul omenesc. Apoi, se arunca pe trapeze scotând țipete de babuin. Foarte aplaudat, s-a produs cu circul până la Dar es-Salaam, capitala Tanzaniei. De acolo, s-a întors cu caravana în Franța. A devenit profesor de trapezism dar, când școala lui a dat faliment, s-a trezit șomer. Sophie Eluant, una dintre cele mai bune eleve ale sale, i l-a prezentat atunci Profesorului Adjemian, care l-a angajat ca om bun la toate pe șantierele lui paleontologice.

– Un expert în arta salturilor din creangă în creangă... murmură Lucrèce Nemrod.

Patronul se vădea a fi un guraliv nepotolit care, o dată pornit să povestească, greu se mai oprea. Și, odată ce dispunea de un auditoriu atent, care pe deasupra îl mai și plătise, n-avea de gând să se întrerupă la jumătate. Intrigați de interesul pe care cei doi îl prezentau pentru Kikuyu, câțiva consumatori mai mult sau mai puțin chercheliți se adunaseră, cu țigara în colțul gurii și paharul în mână, în jurul măsuței, ascultând și ei biografia lui Ange Rinzouli.

– Pentru palentolog, actorul fusese un recrut deosebit de prețios, căci cunoștea pădurea mai bine decât toți băștinașii. La început, soția lui și actorul veneau aici cu regularitate. După un an, însă, n-au mai venit decât cei doi bărbați; femeia nu îi mai însoțea. Spre sfârșit, Profesorul Adjemian părea să fi căzut pradă unei adevărate frenezii, ai fi crezut că dăduse peste o comoară fabuloasă.

– Profesorul Adjemian a fost asasinat recent, la Paris, îl informă Isidore Katzenberg.

Omul din fața lui sorbi ușurel o înghițitură de bere, apoi declară:

– Un proverb kikuyu spune: „Orice comoară are prețul ei“.

– Nu e vorba de bogății. Numai de răspunsul la o întrebare: „De unde venim?“

Patronul și clienții adunați la masă izbucniră într-un răs gene-

ral. Cârциumarul așteaptă ca distracția să se calmeze, după care anunță, foarte sigur pe el:

– Eu, unul, știu perfect de unde vine omul.

– I-auzi.

Se duse să ia de sub bar o sticlă prăfuită cu alcool galben în care plutea un scorpion mort. Le servi două pahărele pe care nu îndrăzniră să le refuze, dar care degajau un miros de formol atât de înepător încât preferară să nu le apropie de buze.

Când gazda se așază din nou, Lucrèce Nemrod își scoase agenda.

Conform cârциumarului, savanții inversaseră totul. Nu maimuța se transformase în om, ci omul se transformase în maimuță. O denumea „TEORIA INVOLUȚIEI”.

După părerea Kikuyului, într-un timp îndepărtat, peste tot fuseseră oameni. Apoi, unora le venise ideea că era o prostie să umble pe două picioare, să se bată cu bătele și să se îmbrace cu piei de animale. Așa că evoluaseră în direcția maimuțelor. Fețele li se alungiseră. Reveniseră la mersul patrupe, mult mai stabil. Repopulară copacii, a căror înălțime îi apăra de dușmani. Pe scurt, își regăsiseră fericirea într-o viață mai simplă și mai naturală.

– Ca dovadă a acestei dezvoltări, cercetătorii au găsit schelete de strămoși ai oamenilor, dar niciodată, absolut niciodată, n-au pus mâna pe vreun schelet de strămoș al gorilelor sau al cimpanzeilor. Kikuyuii au înțeles-o demult, pentru ei viitorul constă în a redeveni maimuțe. De altfel, forma feței omenеști spune totul. Ființa umană, adultă chiar, are aceeași față plată ca a puilor de maimuțe, dar primatele la maturitate au fețele alungite înainte. Deci, oamenii nu sunt o specie în evoluție, ci una în involuție.

Toți începură să comenteze ciudata teorie. Unul dintre braconierii ucigași de crocodili pui își bătu colegul pe umăr:

– Știu eu un banc bun despre facerea omenirii. Zice că Adam, închis în Paradis, se plictisește. Vrea și el o gagică. Bunul Dumnezeu, zice: „Hai că-ți fac eu una. O să fie o femeie senzatională, cea mai frumoasă, cea mai ascultătoare, deșteaptă, harnică, ce mai, cea mai cea. Pentru asta”, zice, „ia dă tu-ncoace un ochi, un braț, un sfert din inimă și o bucată de creier, și ți-o fac.” Atunci Adam se gândește puțin și pe urmă zice: „Auzi, Doamne, da’ dacă-ți dau eu numai o coastă, n-o să iasă bine?”

Hohote de râs.

– Involuție, frumos cuvânt, comentă Lucrece Nemrod transcriindu-l, fără a da atenție glumei.

Patronul își bău dintr-o înghițitură restul licorii de scorpion.

– În Europa, am văzut un film care se numea „Planeta maimuțelor”. N-am înțeles eu chiar totul, dar am văzut cu ochii mei că arăta cum într-o zi oamenii vor redeveni maimuțe, inteligente, grațioase și agile.

9. GRAȚIE ȘI AGILITATE

EL urcă pe ramuri. Face tumbe, pentru plăcerea de a-și simți trupul în zbor.

Își percepe coloana vertebrală ca pe o liană care se îndoaie și se dezdoaie pentru a-i permite centrului de greutate să găsească cel mai stabil echilibru.

Jos, copiii îl privesc cu admirație.

Scoate mici strigăte apoi, pentru a le arăta ce-au să poată face când vor fi mai mari, execută un dublu salt mortal și face pe mortul, agățându-se în ultimul moment de o creangă. Copiii își manifestă bucuria.

EL se amuză. Viața nu e făcută numai pentru a mânca, a ucide și a fi ucis. Te poți și juca.

10. JOCUL CU TREI PIETRE

Patronul Kikuyu le arătase direcția în care o luaseră Ange Rin-zouli și Sophie Eluant, dar când vrură să-și reia drumul cu Jeep-ul, descoperiră că pneul din față-stânga era spart. Și cauciucul de rezervă la fel.

Isidore Katzenberg, hotărât, reveni în tavernă și ceru un cauciuc intact sau măcar vulcanizat. Cei din local îi răspunseră în batjocură. Toată lumea știa că pneurile nespate sau vulcanizate erau prin excelență o marfă rară. Nici pentru o avere nu s-ar fi lipsit de așa ceva.

– Eu v-aș da roata mea de rezervă, anunță traficanțul de labe

de crocodili pui pentru port-chei-uri, dar nu știu dacă vă convine tariful.

Ziaristul cel gras se apropie de individ:

– Cât ceri?

Omul arată cu tariful spre Lucrèce:

– Gagică. Îți dau roata pe-o oră de distracție cu ea. Cauciucurile întregi sunt rare, da' fetele frumoase-s și mai rare. Mi se pare un târg cinstit.

Ceilalți îi dădură dreptate. Kikuyul făcu un gest din care arăta că găseă logic schimbul. Lucrèce dădea deja semne că voia să-și continue drumul pe jos, când însoțitorul ei cel gras o reținu, adresându-i-se traficantului:

– Ți-aș propune mai degrabă să mă provoci la un joc care să hotărască cine dintre noi primește ceea ce vrea.

Tânăra ziaristă se opri, crezând că nu auzise bine.

– Poker? Săgeți? „Eu te țin, tu mă ții de barbișon“? râse braconierul, mirat.

– Nu, „Jocul cu trei pietre“.

Sprâncenele celor din jur se încruntară. La „Capătul lumii“, nimeni nu auzise de un asemenea joc. Isidore Katzenberg expuse regulile.

Cei doi jucători iau fiecare câte trei pietricele. Le ascund la spate. La un semnal, întind pumnul drept în față, cu una, două, trei sau nici o piatră înăuntru. Pe rând, fiecare își dă cu presupusul, de la zero până la șase, câte pietre sunt în total în pumnii întinși ai amândurora. Apoi, jucătorii desfăc mâinile și se uită cine a ghicit cifra corectă. Dacă nici unul din ei nu a ghicit-o, o iau de la început. Dacă unul a câștigat, aruncă o piatră.

Câștigătorul e cel care a ghicit de trei ori numărul și a scăpat de toate cele trei pietre.

Braconierul o privi lung pe Lucrèce, care se așezase la loc.

– O.K. Dacă câștigi, iei roata. Dacă eu câștig, iau fata!

– Niciodată, replică Lucrèce.

Se auziră câteva râsete groase, dar Isidore Katzenberg conșimți:

– Mi se pare echitabil.

– Ești nebun! se revoltă Lucrèce. Omul ăsta nici nu e genul meu.

Celălalt se aplecă să-i mângâie părul, spunând:

– Nu mă mai face „omul ăsta“, dacă tot ne e sortit să ne cunoaștem mai bine, poți să-mi spui pe nume, mă cheamă Georges.

– Fără cauciuc, va trebui să mergem pe jos kilometri întregi, îi șopti Isidore la ureche tovarășei sale de călătorie.

– Da' nu merge, ce naiba! se ofuscă iarăși fata. Nu poți să mă...

– Ai încredere-n mine. „A vedea, a înțelege, a tăcea.“

Lucrăre il privi pe braconier, care avea deja ochii tulburi și buzele umede, la gândul că urma să abuzeze de candoarea ei. Se uită pe fereastră și zări jungla; își spuse că, în fond, nu prea era rezonabil că parcurgă cine știe câți kilometri pe jos. Acceptă, fără entuziasm.

– E de acord! anunță Isidore.

Un strigăt de „ura“ întâmpină declarația. Toți clienții localului se strânseseră cerc în jurul celor doi jucători. Începură să se lanseze pariuri. Cu multă ceremonie, fură aduse trei pietre albe și trei negre, culese chiar din fața porții de „La Capătul Lumii“. Își ascunseră mâinile la spate și, la semnalul patronului, întinseră înainte pumnul drept.

Cei doi parteneri se priviră. Ziaristul încercă să estimeze câte pietre avea adversarul în mână, apoi adăugă la acea cifră conținutul propriului său pumn.

– Hmmm... patru, declară Isidore.

– Pot să zic și eu patru? întrebă Georges.

– Nu, e ca pentru un loc de parcare. Cine dă primul un număr, ocupă locul, celălalt e obligat să aleagă altul.

– Bine, atunci... trei, cedă braconierul.

Își întoarseră mâinile cu palmele în sus, deschizându-le. Georges ghicise bine. Avea în mână o piatră, iar Isidore ținea într-adevăr două pietre albe în pumnul drept. Foarte mândru de el, Georges puse pe masă o piatră neagră și partida continuă.

Isidore își informează adversarul:

– Câștigătorul vorbește primul, deoarece așa e într-un mic dezavantaj, prin faptul că își trădează puțin jocul.

Se priviră lung, fiecare încercând să treacă de bariera pupilelor celuilalt pentru a citi pe chip cifra înscrisă în creier.

– Cinci! declară ucigașul de pui de crocodili.

– Patru, răspunse ziaristul cel gras.

Deschiseră pumnii: trei pietre în mâna lui Isidore, două într-a braconierului. Totalizau într-adevăr cinci. Sala își aclamă campionul. Încântat, patronul se întreba dacă n-ar fi fost profitabil să organizeze în localul lui campionate de trei pietre, cu titlul de atracție locală.

– Minge de meci, anunță braconierul, punând jos o a doua piatră și făcând languros cu ochiul spre Lucrèce. Dacă înving, ce mai distracție te-așteaptă, puicuțo.

Cam neliniștită, fata se aplecă spre însoțitorul ei:

– Cred că e timpul să-ți folosești trucul, îi murmură ea la ureche.

– Dar... nu e nici un truc. La jocul ăsta nu se poate trișa.

– Ce?!

Nu-și mai putea reveni. Fără a-i păsa de privirile ei ucigătoare, Isidore explică:

– Acesta e tot interesul jocului cu trei pietre. Ai nevoie de logică, puțin calcul al probabilităților, telepatie, intuiție, observație, dar oricine poate bătea pe oricine. Nici măcar nu e vorba de inteligență.

– Atunci, de ce ai ales jocul ăsta? Lasă glumele. Spune-mi, ce truc ai ca să câștigi?

– Poate încrederea în mine însumi, șopti Isidore, concentrându-se iarăși.

Ochii braconierului scăpărau. Isidore Katzenberg încercă să uite cele două eșecuri anterioare, pentru a se consacra numai actualei partide. Prin mințile celor doi jucători trecea același gând: „Crede că cred că crede că cred c-o să joace așa, deci eu joc așa.”

Pentru a treia oară, întinseră pumnii.

– Două, anunță Georges, satisfăcut.

– Una, răspunse Isidore.

Deschiseră mâinile. Cea a braconierului conținea o piatră. Palma lui Isidore era goală. Sala scoase un strigăt.

Reporterul depuse o piatră albă în fața fetei. Nu mai erau în joc decât trei pietre cu totul. Una în mâna lui Georges. Două, în cea a lui Isidore. Braconierul înțelege că cel care deținea mai multe avea totodată mai mult de ales între diversele combinații posibile. Învinsul de adineaori era acum cel mai avantajat dintre jucători. Știa, totodată, că îi ajungea o unică victorie pentru a câștiga, în

vreme ce adversarul lui mai avea nevoie de două. Strânse foarte tare pleoapele. „Crede că cred că crede că cred că crede...”

Pumnii li se întinseră. Fiecare își activă creierul la turaj maximă.

– Zero, spuse Isidore.

Surprins, Georges se strâmbă. Anunțând zero, adversarul său își dezvăluia jocul, asumându-și riscuri mari!

– Una, răspunse el, sperând că celălalt bluffa.

Amândoi odată, își deschiseră mâinile. Goale...

Lucrèce respiră puțin mai ușurată. Acum, fiecare jucător mai avea doar o singură piatră la dispoziție. Se lăsă din nou tăcerea. Isidore continua să afișeze același aer nonșalant. Braconierul, în schimb, se deda în forul său interior la tot felul de calcule savante, de să-l apuce durerile de cap și mai multe nu: „Crede că cred că crede că cred că cred că cred că voi crede că a luat...” Își cufundă privirea într-a lui Isidore, ca pentru a-i face încuietorea să sară în aer.

Fruntea braconierului era îmbrobonată de sudoare. Și-o șterse cu un dos de mână. Ochii îi sclipiră puțin mai tare. Fiecare rememora comportamentul adversarului în timpul rundelor precedente, încercând să deducă de acolo comportamentul de la această ultimă rundă crucială.

În asistență nu se mai auzea nici o suflare. Lucrèce își mușca buzele. O insectă neagră de talie mică mergea pe spatele lui Isidore, dar acesta nu-i dădea atenție. Un țânțar zumzăia pe lângă Georges și plăti cu viața deranjul. Cineva scuipe pe jos. Patronul făcu semn că, întrucât Isidore câștigase turul precedent, era tot rândul lui să vorbească primul.

Isidore nu se grăbi. Nu-și putea permite să greșească, hotărând ce avea să ascundă în palmă.

La semnul Kikuyului, întinseră amândoi pumnul.

Timpul se opri în loc. Tăcere desăvârșită. Nemișcare totală, în cât s-ar fi putut crede că era o fotografie. Secunde se prelungeau. Apoi, fu rostit un cuvânt.

– ...Zero, declamă din nou Isidore.

O mică rumoare a publicului. Isidore își asuma un mare risc, căci dezvăluia ce avea în mână: nimic.

Chipul braconierului deveni livid.

– Mă... mă... mă duc să te-ajut la cauciuc, spuse el, în locul oricărei cifre. Și, fără a se mai osteni măcar să riște un „Una”, deschise mâna goală, pentru a o strânge pe a adversarului.

Lucrèce sări de gâtul campionului ei.

– Uf, m-au trecut toate căldurile! Totuși, a fost riscant să mi-zezi pe zero de două ori la rând.

Câțiva clienți îl felicitară călduros pe gazetarul cel gras, cu palme zdravene aplicate în spate. Alții pregăteau deja pietre ca să se lanseze la rândul lor în dueluri.

– Se poate juca și în trei, chiar și în patru, îi informă Isidore pe toți în general. Fiecare ia câte trei pietre și regulile sunt aceleași. Dar, la trei jucători, răspunsurile variază între zero și nouă.

– Și-acum recunoaște, cum ai făcut ca să câștigi? întrebă Lucrèce, ușurată.

Isidore îi explică. Observând că era pe punctul de a pierde, își schimbase complet strategia. La început, reflectase și fusese învins de un adversar care gândea mai puțin. Pentru a ajunge să-l domine, deci, trebuia să nu mai gândească deloc. Ultima mână o jucase absolut arbitrar.

Isidore estima că Lucrèce nu riscase cu adevărat nici un moment căci, pe măsură ce înțelegea simplitatea și în același timp subtilitatea jocului, Gauthier începuse să raționeze. Or, devenind tot mai inteligent conform sistemului de joc, devenea obligatoriu și mai previzibil.

Lucrèce Nemrod nu era complet convinsă de fiabilitatea metodei, dar trebuia să-i recunoască eficiența.

În jurul lor, cei care pariaseră pe Georges le dădeau banii celor ce mizaseră pe Isidore.

Cu spirit de fair-play, braconierul le aduse cauciucul.

– Știam că aveai mâna goală. Ai câștigat numai fiindcă ai vorbit primul, spuse Georges, încă sub efectul șocului.

– Dacă prevăzuseși că aveam să anunț zero, de ce n-ai luat o piatră în mână? În cazul ăsta, dumneata ai fi învins, replică Isidore.

Braconierul continuă să mediteze la această ultimă afirmație. Într-adevăr, de ce nu luase o piatră? Colegul lui interveni, pentru a-i spune că trebuia să reia vânătoarea de crocodili, dar aceasta, din motive necunoscute, îl interesa dintr-o dată mai puțin. Ceea ce-l domina în acel moment era motivul: de ce nu luase o piatră în mână?

Căci, astfel, celălalt ar fi spus, „zero“, el răspundea „unu“ și câștiga fata.

În taverna „La Capătul Lumii“, partida de trei pietre începea să devină antologică. Era ca și cum, dintr-o dată, s-ar fi scris un paragraf din istoria Tanzaniei, sau cel puțin dintr-a acelei regiuni a Tanzaniei. Câțiva ani mai târziu, toată lumea avea s-o amplifice, sporind suspense-ul, exagerând descrierea gigantului ziarist obez și respingător însoțit de supervedeta tuturor fantasmelor erotice. Din gură-n gură, se adăugau încontinuu alte și alte detalii picante. Unii susțineau că, în timpul partidei, pe umărul reporterului se urcase o șopărlă albă, pentru a-i sufla la ureche răspunsurile. Alții garantau că spiritele celor doi jucători ieșiseră din trupuri, începând o partidă de catch ectoplasmic deasupra mesei.

Jocul celor trei pietre, în orice caz, a cunoscut în următoarele zile o popularitate uimitoare. Mulți afirmau că acest joc, în principiu simplu, se dovedea mult mai sofisticat chiar și decât șahul, căci introducea o dimensiune psihologică intensă. Era mai derutant decât jocul de poker, întrucât nu era nevoie să se mizeze pe bani, totul făcându-se prin și pentru inteligență. Se vădea mai subtil până și decât jocul japonez de go, deoarece șocul gândurilor nu era progresiv, ci brut și direct.

Cât despre Lucrece și Isidore, ei erau deja departe.

11. EDUCAȚIA COPIILOR

EL se alătură copiilor din hoardă și îi incită să urmărească atenți ceea ce va face.

Copiii nu înțeleg de ce se joacă un mascul dominant cu ei. De obicei, cei mari nu-i bagă în seamă. Au învățat să se teamă de ei. Fie și numai pentru că, în perioade de foamete, masculii dominanți încearcă uneori să-i mănânce. Nu observă ce face EL, îl observă pe EL. De altfel, nici nu înțeleg ce face.

Ia o frunză mare, o pune peste mâna dreaptă flexată în formă de cilindru și apoi dă o lovitură scurtă. Se aude o bubuitură! Imediat, noua generație se minunează. Copiii scot exclamații de încântare. Se bat peste cap cu latul palmei. Fiecare începe să exploreze împrejurimile, în căutare de frunze cât mai late, cu șanse de a pocni bine. Și reproduc noul joc.

Pe șeful hoardei, tot acest tărăboi îl enervează. I-ar face pe cei mici să tacă, dar problema e că sunt prea numeroși. Are nevoie de o victimă ușoară. O găsește în persoana fostului șef de hoardă care, deși bătrân, a reușit să-și ducă zilele până acum. Neputând discuta rațional cu noua generație, cu atât mai rău, se va descărca pe cea precedentă.

Bătrânul șef de hoardă e prețios pentru grup, căci știe să deosebească ierburile comestibile de cele ce nu sunt bune de mâncat, dar actualul șef are nevoie de cineva sigur pe care să-și reverse pica.

Toate acestea sunt emoții cauzate de trăsnet, de monstrul din cavernă, de leoaice, de războiul contra babuinilor, pe care trebuie să și le canalizeze. Șeful hoardei îl provoacă pe bătrân la un duel individual. Celălalt preferă să întindă mâna, în semn de supunere. Copiii, interesați de violența care, la urma urmei, e jocul suprem al adulților, își abandonează frunzele de pocnit și aleargă să vadă spectacolul.

Șeful de hoardă se împăunează în fața admiratorilor. Bătrânul continuă să țină mâna întinsă, așa că șeful îi răspunde mușcându-i-o până la sânge. Apoi, îl împinge pe bătrân înapoi și, fără a ezita, îl lovește cu pumnii strânși laolaltă până-i zdrobește țeasta.

EL asistă stupefiat la această demonstrație de violență gratuită. Dar înțelege utilitatea unui asemenea comportament. Crima nejustificată face să se uite cât de cât spaimile dinainte. O oroare o alungă pe alta. O nedreptate face ca loviturile destinului să devină mai relative. Șeful hoardei tocmai a inventat conceptul de „țap ispășitor“. Canalizarea violenței asupra unui nevinovat reface coeziunea colectivului.

Și apoi, această crimă îi permite șefului să reafirme ierarhia în sânul hoardei: el este cel mai puternic, are dreptul să se enerveze, are dreptul să fie nedrept, toată lumea trebuie să se teamă de el. E mai plăcut să te temi de propriul șef, decât de leoparzii care vin să te mănânce când dormi.

Fără să ezite, șeful își sacrifică predecesorul. Deschide cușca toracică a bătrânului și îi scoate ficatul pe care-l devorează lacom, pentru a sublinia ideea.

Așa sfârșesc șefii bătrâni. În acel moment, toți membrii hoardei își spun: „Așa va sfârși și el, într-o zi. Mâncat de urmașul lui.“

Iar această idee încurajează de asemenea hoarda. Nici un animal de pradă nu poate scăpa de un alt animal de pradă. Natura e bine croită.

În chip ciudat, EL constată că e mulțumit să asiste la spectacol. Se întreabă de ce și găsește răspunsul. Pentru că îi confirmă ideea: nu trebuie să dorești a fi șef.

12. LA MASAI

După-amiază, ajunseră într-un sat Masai.

Aglomerarea era constituită din colibe de măt uscat, din care ieșeau antene de televizor și câteva antene telefonice, deasupra locuințelor mai înstărite. Mai spre exterior, într-un țărc, erau închise câteva vaci indifferente față de tribulațiile oamenilor. O populație liniștită se preumbla printre case.

Masaii erau toți superbi, cu trupurile înălțându-se mândre spre cer. Bărbații aveau togi roșii cu modele cadrilate, comparabile cu cele ale clanurilor din Scoția. Femeile purtau bijuterii de argint cu cizeluri complicate. În colibe, Isidore Katzenberg și Lucrece Nemrod distinseră oameni ghemuiți pe solul de pământ bătătorit, privind ultimul episod din serialul american „Dallas”. Aventurile alcoolice ale lui Sue Ellen păreau să-i pasioneze.

„Șeful satului / director al biroului de turism local / vrăjitor” se prezintă în întâmpinarea lor. Le spuse că vorbea perfect franceza, căci într-o vreme fusese top model la un mare croitor parizian. În prezent, reluase costumația originilor sale. Avea gâtul înconjurat cu un colier făcut din capace de sticle de bere sub care era prins, în chip de pandantiv, un robinet de lavabou.

Fostul manechin anunță că era o zi deosebită, întrucât satul sărbătorea circumcizia unui tânăr războinic. Pentru a deveni bărbat, băiatul plecase să vâneze păsări kumumba dintr-ale căror pene să-și confecționeze un coif. Ceremonia urma să înceapă la întoarcerea lui și, dacă ziaștii doreau să asiste, erau bineveniți.

Chiar în acel moment apărură adolescentul. Nă găsisse destule pene de kumumba pentru a-și face un coif întreg, dar primise pene de găină suficiente pentru a-l completa, la *fast-food*-ul din satul vecin. Iăca la țanc. Tocmai începuse să răsune genericul final din „Dallas”

și, de peste tot, Masaii ieșeau pentru a se regrupă în centrul pieței mari, unde începea serbarea rituală.

Lucrèce Nemrod și Isidore Katzenberg admirară machiajul sofisticat al bărbaților și al femeilor, cu toate cicatricele ornamentale pictate pe deasupra. Femeile se alăturară tinerilor, pentru a începe un cântec polifonic.

Masaii porniră dansul.

Bărbații, din capul locului foarte înalți, săreau cu picioarele unite, din ce în ce mai sus, pentru a ajunge la cer și a gădila tălpile divinităților.

Șeful-vrăjitor îi invită pe Isidore și Lucrèce să se așeze printre participanți, mâncând laolaltă cu ei. Oamenii dădeau din mână în mână o tigvă plină de lichid roz, smântânos și cu miros destul de urât.

– La noi, animalele nu seucid și nu li se consumă carnea, explică șeful. În schimb, le bem laptele și sângele.

Când vasul ajunsese la el, Isidore gustă, își stăpâni o grimasă și se strădui să înghită. Vru să-i întindă tigva lui Lucrèce, dar un războinic îl opri: acea băutură le era rezervată numai bărbaților. Femeile nu beau decât lapte curat.

Reporterii întrebară cum își procurau Masaii sânge fără a omori animalul. Cu o săgeată, un războinic înțepa pielea unei vaci la nivelul jugularei și lăsa hemoglobina să curgă valuri-valuri într-o tigvă. Când aprecia conținutul îndestulător, închidea rana cu un pansament de argilă și, din nou, bărbații își treceau de la unul la altul băutura caldută.

Masaii considerau vânătoarea și orice ucidere a animalelor niște gesturi impure. Ei erau un popor de păstori nomazi. În Franța, fostul top-model văzuse oameni consumând vieți și fusese foarte șocat. Era abominabil să omori copii. Desigur, în perioade de foamete, ai săi erau uneori nevoiți să ucidă animale, dar le alegeau întotdeauna pe cele bolnave sau bătrâne, niciodată copii, fiecare ființă având dreptul să-și îndeplinească destinul cel puțin până la vârsta adultă.

Din depărtare se auzi ropotul unei migrații de antilope gnu. Șeful satului lungi gâtul. Antilopele gnu erau atât de numeroase, încât trebuia să se deplaseze în permanență pentru a găsi ierburi de păscut.

– Unde se duc? întrebă Lucrèce Nemrod.

– Spre nord. La fel ca oamenii, merg în căutarea necunoscutului...

– Este o imagine frumoasă, problema e că oamenii au explorat de-acum totul, aminti Isidore Katzenberg.

– Da, au invadat totul, au exploatat totul, au distrus totul. Unii dintre noi cei de-aici au idei ciudate. Nu mai vor să aducă pe lume copii. Cred că specia umană, terminându-și periplul, trebuie acum să dispară pentru a lăsa locul altor animale. Dar nu putem proceda așa, oricum. Și-atunci cerem, prin intermediul dansurilor și al ceremoniilor noastre religioase, autorizația cosmosului pentru a înceta să ne mai reproducem.

– Vreți să nu vă mai reproduceți? se miră Lucrèce.

Șeful satului zâmbi:

– Da. Ne-am distrat destul până acum. Am realizat multe, a sosit momentul să ne retragem. Toți. Nu numai Masaii, toți oamenii.

Și declamă:

Ca universul: după expansiune, concentrarea.

Ca răsuflarea: după expirație, inspirația.

Ca muntele: după urcuș, coborâșul.

În mijlocul pieței, pentru a doua parte a ceremoniei de circumcizie, participanții îmbrăcaseră noi costume multicolore.

Fără a întârzia, șeful continuă să le prezinte roadele meditațiilor sale:

– Am aflat multe lucruri, mulțumită Albilor. Că Pământul e rotund. Că el se învâртеște în jurul Soarelui, nu invers. Când eram încă foarte tânăr și văzusem primele voastre avioane, am crezut că apăruseră nave extraterestre. Și tot extraterestri am crezut că ieșeau din ele, atât de diferiți erați de noi. Dar după aceea am aflat că, deși nu avem aceeași culoare a pielii, aceeași statură, aceeași formă a nasului și a buzelor, și voi sunteți oameni ca și noi.

– Toți suntem ființe omenеști. Toți suntem la fel.

Masaiul ridică un deget în dreptul gurii.

– Ba nu, eu cred că dimpotrivă, toți suntem diferiți. Nu există minciună mai sфruntată decât aceea de a vorbi despre egalitatea între oameni. Ceea ce ne diferențiază sunt culturile noastre. În anumite locuri, tinerii sunt învățați ce este umorul, iar în altele, ura față de dușmanul secular. În unele locuri, li se predă toleranța, iar în

alte locuri, convertirea străinilor. În unele locuri, sunt învățați să disprețuiască violența, iar în altele, să-și impună punctul de vedere prin orice mijloace. Aici, de exemplu, avem multe probleme cu guvernul tanzanian care ar dori foarte mult să ne vadă renunțând la cultele noastre seculare și să ne convertească la aceeași religie cu a guvernanților. Noi, totuși, nu încercăm să-i convertim la a noastră. De ce nu ne lasă în pace?

– Poate că simplificați puțin cam repede mizele politice, interveni Isidore.

– Nu-i adevărat, protestă săteanul. Dumneavoastră ceilalți, occidentalii, sunteți cei care complicați mereu totul. Și dumneavoastră sunteți educați greșit. Vă educați copiii în spiritul minciunii, iar aceasta, aproape de la naștere. Bebelușilor le dați suzete, ca să ia o bucată de plastic drept sânul mamei și, în locul laptelui matern, îi hrăniți cu lapte praf sintetic.

– Acestea nu sunt decât minciuni nevinovate, replică Lucrece.

– Ei, da! exclamă Masaiul. Și cu căsătoriile cum rămâne? Vă cununăți, vă jurați că veți rămâne împreună „la bine și la rău, până când moartea ne va despărți”. Cum s-ar putea suporta ceva, orice, timp de aproape șaizeci de ani? Prelungindu-se, durata de viață a făcut căsătoria să devină desuetă. La noi, când un bărbat și o femeie se unesc, oficiantul spune: „Vă căsătoriți la bine și la rău... până când lipsa iubirii vă va despărți.” E mai logic.

În timp ce discutau, cinci hiene pătrunseră cu nonșalanță în sat, fără ca nimeni să încerce să le alunge. Lucrece le putu observa în voie și o frapă un amănunt tulburător: femelele erau înzestrate cu un clitoris atât de dezvoltat, încât ar fi putut să fie confundat cu un penis. Totuși, mamelele le indicau perfect apartenența sexuală. Ziarista înțelese atunci de ce, în imageria occidentală, hienele fuseseră considerate întotdeauna niște animale malefice și înspăimântătoare. Revenind în prezent și la principala ei centru de interes, își scoase carnetul.

– Care este ideea dumneavoastră despre originile universului? întrebă ea.

– Pentru mine, e visul, răspunse africanul.

Lucrece scrisese: „TEORIA OMENIRII VISATE”.

– Pietrele visează că sunt plante. Plantele visează că sunt animale. Animalele visează că sunt oameni. Iar oamenii visează că spiritul lor e liber.

Fata nu putu să nu se gândească la teoria evoluției după forma cifrelor, atât de dragă lui Isidore.

– Am cunoscut un Alb care era obsedat de originile omenirii, sublinie șeful satului.

– Profesorul Adjemian? sugerează reporterul cel gras:

– Da, Profesorul Adjemian, recunosc Masaiul, surprins. Vine des pe aici.

– Nu va mai reveni. A murit. Asasinat, anunță scurt Lucrèce. Masaiul tăcu un scurt răstimp, surprins.

– Aha! Atunci, în acest caz, s-ar putea să-l cunosc pe asasin.

– Cine este?

– Sophie Eluant, fosta soție a profesorului. Cei doi se certau încontinuu. Își manifestau neînțelegerile în public, fără nici cea mai mică pudoare. Încontinuu strigau unul la altul. Într-o zi, chiar aici, am auzit-o pe Sophie Eluant afirmând: „Aș prefera să te omor decât să te las să-ți propagi teoria. Și nu numai pentru interesele mele personale, ci pentru binele întregii omeniri.” Savantul a răspuns printr-un hohot de râs disprețuitor. A afirmat că adevărul era mai important decât viața lui și că, dacă e posibil să se ucidă oameni, nimeni nu poate ucide adevărul.

Toți trei îi priviră pe săteni, care continuau să danseze în ritmul tamtampurilor, împrejurul focului.

– Sophie s-a întors. Cu alt bărbat. Ange Rinzouli, îl informă Lucrèce.

Vestea nu păru să-l surprindă pe Masai. Ridică din umeri:

– Femeia și complicele au venit să distrugă ultimele urme de lucrări ale soțului ei.

În piață, petrecerea se apropia de sfârșit. Mai avu loc un ultim cor al femeilor, un ultim dans al bărbaților, după care toți se risipiră spre casele lor, circumcisi înconjurat cu veselie de ai lui. Șeful își conduse oaspeții spre două colibe, în care își petrecură noaptea.

Lucrèce pipăi așternutul de crengi, ierburi și frunze acoperite cu un sac de dormit din nylon și îl găsi confortabil. Prin deschizătura colibe, văzu în depărtare maimuțe care, agățate de crengile copacilor, îi observau pe oamenii ce se pregăteau pentru somn.

Toată jungla forfotea de milioane de zvonuri, foșnete, piuituri, foieli de frunze. Întreaga natură respira viață, în toată bogăția și diversitatea ei.

Fata se întreba dacă strămoșii îndepărtați care trăiseră în copaci nu cunoscuseră, în concluzie, o viață mai fericită decât descendenții lor din ziua de azi.

13. ȘEFUL

Pumnul zboară drept spre fața masculului. După ce l-a masacrat fără motiv pe bătrân, șeful hoardei a rămas la fel de nervos. Îi pocnește în cap pe masculi ca să prevină orice rebeliune. Le lovește și pe femelele din apropierea lui. Își arată dinții către copii. Ia un băț și dă cu el în pământ din răsuputeri.

Toată lumea se îngheșuie într-un colț. Unii încremenesc în poziții de supunere, pentru a semnală cât mai clar că nu vor să-i pună în discuție titlul de șef al hoardei. Femelele se lasă în patru labe, cu crupa ridicată, în postura de împerechere.

Dar nimic din toate acestea nu-l interesează. Șeful e enervat de propria lui enervare. Se lansează fără nici un motiv într-o serie de țipete isterice care înseamnă: „N-am nevoie de voi. Îmi vine să vă bat pe toți. Și dacă nu vă place, n-aveți decât să plecați.”

Unii își pun întrebarea. Totodată, însă, țin prea mult la grupul lor. Ce poate face un membru al hoardei, singur? Sunt animale evaluate tocmai fiindcă trăiesc în societate. Fără ceilalți, știu că nu devin decât niște ținte mobile pentru fiarele sălbatice. Tot ritualul improvizat de șef e destinat să le-o amintească. Dacă trebuie să se teamă de ceva, el e acela.

Apoi, obosit de propria-i surescitare, se calmează, mai dă câteva lovituri în cadavrul fostului șef și, în sfârșit, anunță că e timpul să-și reia drumul spre nord.

Pornesc cu avânt. Fiecare dorește să-i arate șefului că a înțeles bine lecția. Nu-i vor pune niciodată la îndoială autoritatea.

14. RIFT-UL

Cei doi ziaristi își făcură o toaletă rapidă cu apa din puț. Isidore Katzenberg împărți pe furiș cu Lucrece laptele destinat femeilor. Laptele fermentat cu sânge încă nu i se părea cel mai gustos mic dejun.

Era încă foarte devreme când, după ce-i salutară pe Masai și le mulțumiră pentru ospitalitate, porniră iarăși la drum, iar soarele încă nu răsărise când ajunseră la Rift. Abia luminată de stelele ezitante de pe un cer mov foarte închis, descoperiră falia cu denivelarea ei bruscă, lată de o sută de metri și adâncă de șaizeci.

Prin centru curgea o apă.

Se aplecară s-o privească mai bine. O panglică de argint alb și cenușiu fluorescent. Contrastul între violetul închis al cerului și textura argintată a fluviului conferea scenei un aspect feeric. Copaci negri, ale căror frunze abia luceau sub stele, își întindeau ramurile în niște umbre chinezești fără sfârșit.

– Este într-adevăr Olduvai. Nu demult, prin fund curgea doar un pârâiaș, dar ploile l-au umflat recent.

Glasul care tulburase liniștea locurilor nu era nici al lui Lucrèce, nici al lui Isidore. În spatele lor se apropia degajat un negru înalt. Îmbrăcat după moda apuseană, cu cămașă și pantaloni de pânză bej, ținea în mână un jalon de arpentor. Cum era încă frig, cuvintele i se transformau în vapori.

Omul se prezintă. Numele lui era Melchior M'ba.

– Uitați-vă cu atenție, aici e magnific când răsare soarele.

Pentru a aprecia mai bine spectacolul, se duse să ia din portbagajul mașinii sale trei scaune pliante. Apoi le întinse niște pahare de plastic și turnă dintr-un termos o băutură aromată.

– Ceai de pergamute, preciză el. Și de acesta e nevoie pentru a profita la maximum de vraja zorilor.

Melchior părea să fi prevăzut totul, chiar și sosirea vizitatorilor. Le mai oferă două păături cu care se înveliră, ca două mumii tremurătoare, pentru a aștepta cu răbdare, în reculegere, știind că foarte curând avea să se întâmple ceva important.

Într-adevăr, nu peste mult soarele se înălță lent peste valea fluviului Olduvai, dezvăluind puțin câte puțin o panoramă grandioasă. Sub soarele ce urca, viața se deștepta, păreau să se aprindă focuri, natura în tot ansamblul ei reîncepea să se miște.

Jos, în falie, se anima o întreagă faună. Elefanți, hipopotami, zebre, struți. Câțiva rinoceri rari supraviețuiseră fabricării de pudră afrodisiacă. Antilope gnu. Câini sălbatici. Hiene. Gheparzi. Pantere. Lei. Bivolii. Și gazele care săreau ca pe arcuri.

„Acesta e un loc sacru“, medită dintr-o dată Lucrèce. „Poate cel mai sacru din toate.“

– Aici s-a născut omul, confirmă Melchior, ca pentru a răspunde la o întrebare pe care fata nu i-o adresase.

Li se părea evident ca primul om, oricine fusese, oricare i-ar fi fost secretul, să se fi născut acolo. Prin mintea lui Isidore trecu o idee. Era locul absolut al sărbătoririi. O întoarcere în Eden. Visă să organizeze un pelerinaj mondial al oamenilor din toate țările, revenind la creuzetul original. Își imaginează reprezentanți ai tuturor continentelor, ai tuturor națiunilor, tuturor religiilor, culorilor pielii, culturilor, fiecare venind pe rând să declare ce făcuse propriul lui popor sau el însuși cu darul umanității primit aici, în valea fluviului Olduvai. Da, cel mai frumos, cel mai simplu, cel mai firesc dintre pelerinaje, acela de a regăsi locul natal al omenirii pentru a da socoteală despre cele făcute în numele ei. La acest gând, Isidore surâse. El însuși se simțea rezultatul unui atât de lung și complex periplu. Din nou, se delectă cu spectacolul fără sfârșit al faliei. Nu era nevoie de nici un monument, de nici o piramidă, catedrală, piatră sfântă, copac milenar, toată valea aceea era *Catedrala*. Închise ochii, pentru a resimți cât mai profund ceea ce se petrecea cu el în acel loc.

Ceilalți doi oameni păreau cufundați și ei în genuni de reflecții diverse. Acolo, fiecare se simțea îndemnat să tragă concluzia celor trei milioane de ani ai omenirii și deci, obligatoriu, prin interpolare, a propriilor sale câteva decenii de existență.

– Aveți propria dumneavoastră ipoteză despre apariția omului pe pământ?

– Eu sunt geolog. Și sunt animist. Vă voi oferi deci răspunsul unui geolog animist, replică Melchior M'ba. Pentru mine, omul nu vine din cer, vine din solul maicii Terra. Iar această falie în stâncă e sexul ei imens. Oamenii au ieșit din centrul său despădurit, maimuțele de pe marginile cu copaci deși. Celelalte animale s-au ivit și mai departe și fiecare s-a adaptat la mediul în care a apărut.

„TEORIA MAICII TERRA“, notă așadar Lucrece în carnetel.

Continuare să contemple spectacolul fastuos al văii fluviului Olduvai care, progresiv, se lumina în întregime.

– E adevărat că acest loc emană ceva matern, recunoscui Isidore Katzenberg.

Priviră posibilul sex al planetei.

Gaia. Planeta mamă. *Alma mater*.

Lucrèce Nemrod își apropie scaunul de marginea falezei. Închise ochii. Respiră cu mare putere, îmbibându-se cu parfumurile tuturor florilor și ale tuturor plantelor care o înconjurau de pretutindeni.

Expiră cu deliciu.

– Această anchetă despre originile omului ne va fi permis cel puțin o revenire la izvoare, spre pământul matern. Cât de bine mă simt aici! Am impresia de a o fi regăsit în fine pe bătrâna mamă pe care am căutat-o zadarnic dintotdeauna. Planeta mea.

Mama vorbi.

La început se auzi un zgomot grav, o vibrație a solului, apoi tot pământul se cutremură. Fără a fi putut schița un singur gest ca să se ferească, Lucrèce fu proiectată înainte, în prăpastie.

15. CUTREMUR DE PĂMÂNT

Dintr-o dată, solul începe să tremure. Membrii hoardei se opresc brusc și rămân pe loc, neputincioși. Contra animalelor de pradă te poți bate, de foc poți fugi, dar când pământul se înfurie, nu-ți mai rămâne decât să speri că nu vei muri.

Copacii se înclină. Păsările, în înaltul cerului, sunt singurele care-și păstrează calmul, privind nenorocirile celor lipiți de suprafața pământului.

EL ar fi trebuit să se aștepte. De câțva timp se observau semne înainte-vestitoare. Animalele se ascundeau. Păsările rămâneau mai mult în aer. Ceilalți știu. Dar membrii hoardei, din cauză că se doresc mai evoluți decât restul animalelor, s-au îndepărtat pas cu pas de toate percepțiile lor naturale.

Începe să tremure și mai tare.

Din ce în ce mai tare.

Se aude un fel de zgomot. Solul se mișcă. Pământul e efervescent. Nisipul tresaltă. Ierburile vibrează.

Și deodată, într-un mare vacarm, pământul se întredeschide. Căscându-se, solul înghite doi dintr-ai lor. Apoi, ca și cum acest ospăț ar fi sâturat-o, planeta se calmează. Trepidațiile conținesc. Se mai simte un ultim spasm. Ca o crampă după ingestia de carne. Și s-a terminat.

Păsările aterizează.

În jurul lor, totul e învălmășit, mulți copaci au fost dezrădăcinați, suprafețe întregi de teren sunt răscolite, dar membrii hoardei știu că n-a fost decât un seism minor.

Șeful, de altfel, nu întârzie asupra acestei peripeții și dă semnalul de plecare, ca de obicei. Rămâne surprinzător de imperturbabil, în pofida catastrofei. Joacă rolul celui pe care nimic nu-l intimidează. Nu vrea să uite nimeni că cea mai cruntă sursă de tensiune e el. Pentru asta, le dă semenilor câteva șuturi.

Teroarea internă alungă teroarea externă. În cele din urmă, sistemul hoardei suportă lovitura și permite să se învingă nu puține spaime.

Pământul vrea să-și arate puterea. A făcut-o. Fiecare cu toanele lui.

Acum ne putem relua drumul.

16. CĂDERE

În sfârșit, zguduirile încetaseră. Isidore Katzenberg se aplecă prudent deasupra prăpastiei, pentru a vedea unde căzuse însoțitoarea lui. O reperă puțin mai jos. Se ținea agățată de o rădăcină groasă, care depășea contrafortul falezei. Isidore îi întinse mâna pentru a o trage de-acolo dar, dezechilibrat de enorma lui greutate, căzu la rândul său și, în ultimul moment, se agăță cu o mână de glezna fetei.

Isidore era greu și tot trupul lui Lucrèce suferea sub tracțiune. Rădăcina începea să se îndoaie îngrijorător sub greutatea lor conjugată. Lucrèce se strâmbă.

– N-am să pot rezista mult, spuse ea, silindu-se totuși să apuce cât mai bine rădăcina.

Cu mâna liberă, Isidore Katzenberg prinse o liană care atârna dintr-un boschet de salcâm. Ajutându-se cu gura, se grăbi să înnoaie această coardă providențială, pentru a fabrica un laț pe care îl aruncă fetei ca să plaseze inelul peste trunchiul unui copac, reazem mai solid, aflat puțin mai sus de ea. Lucrèce Nemrod prinse lațul, dar fu surprinsă de consistența netedă și proaspătă a acestuia. De altfel, uitându-se mai bine, văzu că nici nu ținea în mână o liană, ci un piton tânăr.

Tresări. În ciuda nodului glisant de pe gât, șarpele se grăbi imediat să-și încolăcească pe după gâtul fetei coada.

Lucrèce se reculesese rapid, desprinsese acel colier rece și îl aruncă peste trunchiul copacului. Dacă un șarpe făcuse ca omenirea să iasă din Paradis, un altul o putea ajuta la fel de bine să scape din Infern.

17. PRĂPASTIA

Membrii hoardei ajung în fața unei prăpăstii și coboară în lungul peretelui.

În fundul prăpăstiei curge un râu. Nu știu să înoate și deci nu-l pot traversa, dar toți sunt conștienți că pe cealaltă parte e mai bine. Pe cealaltă parte e întotdeauna mai bine.

Li se pare chiar că observă în față mișcările unor vânaturi mici care zburdă naiv așteptându-i. Cum să treacă fluviul?

EL remarcă un vad, ușor de recunoscut după vâltori. Îl arată celorlalți. Membrii hoardei încep să-l traverseze, dar deodată un crocodil sare și-i devorează pe doi dintre masculii dominanți care supraveghează flancul trupei. E o capcană. Crocodilii s-au așezat la pândă în vad, pentru a-i mânca fără dificultate pe cei ce se hăzardează în apele fluviului.

Se grăbesc să se întoarcă, abandonându-i saurienilor pe doi sau trei de-ai lor.

Cum să traverseze fluviul? Unii propun deja să renunțe și să se întoarcă din drum.

18. SPÂNZURAȚI ÎN GOL

Încercară zadarnic să se salte, fără a reuși decât să rupă coloana vertebrală a șarpelui. Stratagema le permise totuși să câștige timp suficient pentru ca Melchior, geologul, să le vină în ajutor și să-i scoată aruncându-le o coardă adevărată, foarte solidă.

– Nu trebuie să ne aplecăm deasupra prăpăstiilor, spuse negrul, pragmatic.

Apoi, le întinse câte o ceașcă plină cu ceai de orez, ca să-și revină de pe urma emoțiilor.

– Ce-a fost cutremurul ăsta? întrebă fata roșcovană, aranjându-și hainele.

Salvatorul ei privi avariile din falie.

– Ați avut noroc. Ați rețrăit pe o scară mai mică evenimentul care, fără îndoială, a precedat nașterea omenirii. Rift-ul. De-acum încolo, nu va mai fi pentru dumneavoastră doar un simplu concept teoretic. Lați simțiți cu propriile dumneavoastră trupuri.

Prudent, Isidore Katzenberg aruncă la rândul său o privire spre ravină.

– Cum se procedează pentru a coborî până în fundul acestei văi?

Geologul se oferi să-i conducă spre o trecere cu panta mai puțin brutală. Era drumul pe care-l foloseau antilopele gnu și elefanții, cu ocazia marilor lor transhumante.

19. ÎN MIJLOCUL PICIOARELOR

Hoarda urcă în amonte, căutând un vad nepăzit de crocodili. Dar, pe toată lungimea sa, acest braț de apă e infestat de saurieni. Sfârșesc prin a găsi o meandă unde nu se zărește nici o privire verzuie.

De ce lasă crocodilii liber acest colț? Nu-și pun mult timp întrebarea și încep să avanseze prin vad.

Au ajuns deja cu toții la mijlocul fluviului, când înțeleg. Au luat-o pe drumul obișnuit al elefanților.

Un grup de pachiderme tocmai se hotărăște să traverseze fluviul pentru a vedea dacă, pe malul celălalt, iarba e mai proaspătă. Bătătoresc solul cu pași grăbiți.

Un elefant care aleargă este deja impresionant, dar o sută e o priveliște redutabilă. Mai ales când stai imobilizat în plin mijloc al unui fluviu, cu apa până la genunchi.

Panică. Hoarda se împarte în două tabere. Unii cred că salvarea este în față, iar alții că ba nu, e în spate. Mai sunt și câțiva naivi care presupun că cea mai bună idee e să înoate pe margini. Aceștia sunt mâncați pe loc de crocodilii care și-au transmis rapid informația că prin zonă bântuie o masă de proteine.

Fazele de tranziție sunt întotdeauna momente delicate și pre-

care. Cei din hoardă trăiesc pe pielea lor amara experiență. Elefanții nu le acordă nici o atenție acestor fâpturi mărunte care plescăie prin apă și le strivesc ca pe niște clătite. Nu supraviețuiesc decât cei care s-au repezit, cu capul în piept, drept spre celălalt mal. O dată ajunși pe țărm, pot în sfârșit să se despartă, lăsând să treacă turma de pachiderme.

Speriați, supraviețuitorii se camuflează într-o groapă din pământ. Jumătate din efective nu mai există, dar sunt încă suficient de numeroși pentru a forma o mică hoardă. Noroc că femelele nu încetează să nască, altfel, la viteza cu care mor, ar fi dispărut deja complet.

Elefanții cunosc și ei câteva pierderi. Anumiți pui care s-au îndepărtat de mamele lor sunt prinși de crocodili care, agățându-li-se de trompe, reușesc să-i răstoarne în apă. Sunt răzbunați de adulți, care-i calcă pe atacatori în picioare, cu toată greutatea. Mari pete de sânge. Boturi dintoase contra trompe încolăcite și labe grele. Ochii reptilieni și ochii pachidermici se inflamează de mânie. Elefanții se înghesuie. Crocodilii striviți se zvârcolesc. Trompele se ridică, acum garnisite cu dinți străini.

Broaștele se ascund. Cocostârcii își iau zborul.

O micro-furtună zguduie tot perimetrul vadului. Un elefant se scufundă. Un crocodil e azvârlit prin aer. Pești nevinovați sunt antrenati în acest război.

Cei din hoardă nu-și mai revin după ce au scăpat de un asemenea șoc între ființele elementului acvatic și cele ale elementului terestru.

În acea seară, toată hoarda redusă doarme în carcasa caldută a unui elefant mort și nedeavorat de crocodilii îndeajuns de sătui. Carcasa miroase urât, dar formează o cavernă unde le este destul să întindă mâna pentru a căpăta o bucată de carne aproape proaspătă.

20. VALEA OLDUVAI

Mașina se împotmolise în plin mijloc al fluviului Olduvai, până la nivelul farurilor. De peste două ore încercau să se degajeze, iar crocodilii începeau să se apropie.

– Asta e, continuăm pe jos, spuse Isidore Katzenberg, recuperând tot ce se putea salva din lucrurile lor de pe banchete.

Îngrămădi în rucsacuri lămpi, pulovere, tricouri și câni, iar când ajunseră în sfârșit pe malul din față, desfăcu o hartă.

– Toată zona asta nu e deloc frecventată de oameni. Șeful Masai mi-a indicat-o ca fiind ultima unde l-a întrezărit pe Profesorul Adjemian, dar geologul a afirmat că singurul loc complet neexplorat se găsește într-acolo.

Arată cu mâna o pădure deasă, situată între câteva denivelări stâncoase.

– Deci, după toate calculele logice, Sophie Eluant și Ange Rinzouli trebuie să fie în prezent undeva între locul ăsta și ăsta, adăugă el, definind pe hartă un perimetru mai redus, pe care îl înconjură cu un cerc.

– Putem continua să mergem așa kilometri întregi, fără să găsim nimic, îl contrazise Lucrece Nemrod, împiedicându-se prin ierburile înalte.

Isidore Katzenberg se opri, arătându-i urmele de pași de pe sol.

– Sunt urme ale unei femei și ale unui bărbat. Bărbatul e trecut de patruzeci de ani. Pășește sprijinit pe călcăie, semn de vârstă înaintată. Cu cât ești mai tânăr, cu atât te lași mai mult pe partea din față a piciorului. Femeia, în ce-o privește, a luat lecții de ținută.

– După ce îți dai seama? se interesă Lucrece, perplexă.

– Merge într-o poziție exagerat de dreaptă. Ambele picioare îi sunt perfect paralele. Numai femeile care au urmat cursuri de dans sau de reeducare au un umblet atât de artificial. Avem temeuri serioase de a presupune că-i urmărim pe cei doi ticăloși ai noștri. În orice caz, sunt convins că n-a venit aici împotriva propriei voințe. Nu rămâne în urmă. Pasul ei e entuziast și merge atât înaintea, cât și în spatele tovarășului său.

Cei doi reporteri continuară să înainteze spre nord, afundându-se într-o junglă deasă unde nu mai exista nici cea mai mică urmă de civilizație. Se străduiau să nu se gândească la pericolele înconjurătoare. Totuși, se simțeau spionați încontinuu. Deasupra lor, foarte sus peste coroanele copacilor, dădeau târcoale vulturi, mereu gata să măture tot ce rămâne prin partea locului. După ce vizitaseră abatoarele unde omul anihila animalele, era straniu să se regăsească

acolo, amenințați la rândul lor. De-acum, prada puteau fi ei înșiși. Ideea n-o încuraja deloc pe Lucrèce. Mergând, fata revăzu imaginea peștișorului care-și întreba mama cine sunt cei care au ieșit din apă pentru a merge pe pământ. "Angoasații.

Și cei care s-au apucat să meargă pe două picioare? După paleontologi: paranoicii. Se temeau că nu vedeau venind pericolul de la o distanță destul de mare.

– Crezi că angoasații sunt cei care fac lumea să evolueze? Întrebă deodată Lucrèce.

– Probabil, răspunse Isidore. Oamenii mulțumiți de sistemul în care trăiesc nu au nici un motiv să-l pună în discuție. Deci, nici un motiv să evolueze...

Mergea bine dispus, folosindu-și macheta pentru a elibera drumul.

– Mersul biped e revelator în sine, continuă el. Stai în dezechilibru pe un picior și trebuie să vii repede din urmă cu celălalt picior, în ultimul moment. Pentru a umbla așa, e necesar să-ți asumi în permanență riscul de a cădea. Simplul fapt de a merge în poziția asta arată că omul e gata să-și asume riscuri ca să înainteze.

– Într-adevăr, este extrem de precar ca mod de locomoție. Nu mă gândisem niciodată.

Lucrèce Nemrod fu cât pe ce să se împiedice.

– Poate pentru că nu te-ai gândit, n-ai căzut niciodată.

În jurul lor, pădurea devenea din ce în ce mai deasă și mai ostilă.

– Să recapitulăm ipotezele, spuse tânăra ziaristă. Ce e ființa asta care ne sâcăie?

O maimuță dresată de Doctorița Van Lisbeth.

O maimuță îmblânzită de Profesorul Conrad.

Astronomul Sanderson, care a angajat niște haidamaci ca să se răzbune pentru pierderea auzului.

Un ecologist în luptă contra savanților.

Sophie Eluant, care s-a prefăcut că era răpită de Ange Rinzouli traversit în primat.

Dar, în cazul ăsta, de ce a revenit în Africa?

– Ți-a spus-o șeful Masai. Ca să distrugă definitiv probele și să îngroape descoperirile fostului ei soț, replică Isidore Katzenberg.

Propuse să se oprească. Începea să se lase noaptea și era mai bine dacă evitau să se rătăcească sau să se pună în pericol continuându-și drumul pe întuneric. Înainte ca tenebrele să înghită totul,

instalară un cort mare. În adăpostul cald, se vârară în sacii de dormit și-și devorară rațiile alimentare la lumina unui felinar de vânt cu benzină.

Apoi, Isidore stinse flacăra și-i ură noapte bună însoțitoarei sale.

În acel moment, în cort intrară două țevi de puști îndreptate spre fetele lor.

– Măinile sus! îi somă un glas aspru.

•

21. ALȚII CA EI

Dușmanii sunt aici. I-au reperat în timpul somnului și le-au înconjurat adăpostul improvizat. Membrii hoardei ies să-i vadă. De astă dată, nu mai e vorba de babuini.

Și ceilalți stau ridicați pe cele două labe dinapoi. Aceeași poziție a capului, aceeași privire, același număr.

Șeful hoardei înaintează spre celălalt șef de hoardă. Ca de obicei, își începe gesturile de intimidare. Dar șeful hoardei din față nu se clinește. În chip curios, împrejurul lui, masculii dominanți rămân la fel de liniștiți, iar femelele nu țipă.

EL este nelinistit. Șeful hoardei lui nu se zgârcește cu strâmbăturile și scrâșnetele din dinți. Celălalt îl privește, aproape amuzat de tot tămbălăul. În spate, femelele din hoardă adaugă strigăte și pantomime diverse. Poate că, toți împreună, vor reuși o intimidare de cea mai bună calitate.

Șeful advers rămâne tăcut, privind cu atenție.

Cele două hoarde se aseamănă. Atâta numai că ceilalți par mai calmi.

Șeful primei hoarde știe că nu trebuie să mai aștepte, așa că alege agresiunea. Merge să-și lovească rivalul în cap, pentru a-l face să înțeleagă că trebuie să și-l plece în față lui.

Șeful advers se apleacă, dar nu în semn de supunere, ci numai pentru a lua o creangă de pe jos. O apucă strâns în mâna dreaptă. Totul pare să se deruleze cu încetinitorul.

Văzând că celălalt înclină capul, șeful hoardei devine mai puțin atent. Ca și cum și-ar urma elanul, șeful advers ridică ramura dar, în loc de a o rupe pe genunchi ca să facă zgomot, lovește craniul celui din față lui cu o mișcare precisă. Primul șef pare să ezite

o clipă, parcă stupefiat că cineva a îndrăznit o asemenea faptă, după care cade pe spate, țeapăn ca un buștean uscat.

Șeful advers privește bucata de lemn, cadavrul inamic, și-și spune că astăzi a făcut o experiență interesantă care cu siguranță va ajuta la progresul științei și al tehnologiei din epoca lui.

Prima femele se repede să-și răzbune masculul. Șeful inamic ridică din nou bucata de lemn și lovește în același fel capul fiarei.

E moartă.

Măciuca este de o dură eficacitate.

În cele două tabere se produce o mișcare de recul. Ca și cum toți ar descoperi dintr-o dată că șeful dușman are puterea de a decanșa moartea.

EL are un presentiment. Senzația cumplită de a fi depășit de ceva mai puternic. Dintr-o dată, devine conștient că hoarda lui a rămas în urmă.

La un semnal, toți membrii hoardei adverse se reped să-i ucidă pe ai lui, folosind bucăți de lemn, la fel ca șeful lor. Groază. O iau la fugă. Cei din hoarda inamică îi urmăresc, omorând un mare număr dintre ei.

Câteva femele sunt capturate. Le pun deoparte, pentru a servi în haremurile șefului și ale celorlalți masculi dominanți. Astfel se combină parțial genele hoardei cu gene străine. Intuitiv, șeful advers simte că acest aport e necesar pentru a îmbogăți descendența.

Pe lângă conceptul de ciomag, șeful inamic tocmai l-a inventat pe cel de „prizonieră de război”.

22. SOPHIE ELUANT

Ridică mâinile.

O lanternă îi luminează. Clipiră din ochi, orbite, apoi descoperirea în spatele puștilor mai întâi o femeie cu prestanță frumoasă, îmbrăcată într-o sahariană bine croită, un pantalon de savană și cizme înalte din piele. Avea o față aristocratică: nas acvilin, gropiță în bărbie și ochi albaștri, destul de duri. Sophie Eluant.

Bărbatul îndesat de lângă ea era fără îndoială celebrul Ange Rinzouli. Doi ochișori șmecheri, sprâncene stufoase și proeminente, pomeți înalți.

Cele două cupluri se priveau cu suspiciune.

– Ei sunt? întrebă femeia cu sahariană.

– Da, răspunse tovarășul ei. I-am reperat adineaori, în timp ce coborau. Ne urmăresc, cu siguranță.

– Cine sunt? mai întrebă ea, intrând în cort.

– Îi vom întreba cu toată politețea. Dar, pentru moment, găsesc că e mai prevăzător să-i legăm, ca să nu scape. Să începem cu fata.

Actorul se apropie cu nepăsare de Lucrece Nemrod.

Ghinionul lui. De cum ajunsese destul de aproape, fosta pensionară a orfelinatului îi aplică o lovitură brutală de genunchi între picioare, concomitent cu o manșetă la clavicule. Îi și înhătase pușca de țeavă și o repezi din răspuțeri peste genunchii individului. Sophie Eluant își pregăti arma dar, dintr-o foarte abilă mișcare a piciorului, Lucrece i-o zbură din mâini. Apoi își înșfăcă atacanta de păr, trăgând-o din răspuțeri spre ea. Nu observă că, între timp, actorul care-și revenise din surpriză o ataca pe la spate, apucând-o de încheieturile mâinilor. Imobilizată, Lucrece dădu drumul părului femeii și imediat cei doi agresori căzură peste ea, în timp ce Isidore Katzenberg, pierzându-și interesul pentru această bruscă dezlănțuire de violență, se strecură afară din sacul de dormit pentru a aprinde micul primus de camping și a pregăti puțin ceai.

Evitând la limită un pumn rătăcit care-i căuta bărbia, desfăcu capsula cu gaz, scăpără un chibrit și, după ce alese cu grijă un ceai de Darjeeling din rucsac, lăsă pliculețul să se infuzeze puțin într-un termos. În spatele său, situația se întorsese în dezavantajul net al lui Lucrece, care acum era culcată la pământ și în curs de a fi legată. Isidore Katzenberg ridică din umerii săi mari și controlă culoarea lichidului din recipient.

– Când terminați cu distracția, putem discuta, anunță el. V-am pregătit ceai.

Ange Rinzouli se azvârli asupra lui pentru a-l lega la rândul său. Isidore nu se împotrivi, dar trupul lui era atât de voluminos încât atacantul nu reușea, cu toate eforturile, să-i ducă mâinile la spate spre a le imobiliza.

– Ce copii sunteți, totuși, oftă ziaristul cel gras.

Cu o simplă scuturătură din încheietura mâinii, se debarasă de actor.

Dar Ange Rinzouli își recuperase pușca și nu avea de gând să se dea bătut.

– Dacă vă închipuiți că mă speriați cu jucărioarele voastre... mormăi Isidore Katzenberg, întinzându-i o cană cu ceai care mirosea plăcut a arome orientale.

– Știi că aș putea, cu o simplă mișcare a degetului, să te omor? mârâi Ange Rinzouli.

Reporterul îl privi intens, drept în ochi.

– Dar dumneata știi că și eu aș putea, fără cea mai mică mișcare, să mă las omorât? replică el, începând să soarbă din ceai înainte de a se răci.

Ciudatul răspuns îl surprinse pe actor, care coborî pușca.

Lucrece continua să se zbată în legături.

– Ce căutați aici? întrebă carmangioaica.

– Eliberați-o pe asociata mea și am să vă mărturisesc de bună voie.

Ange și Sophie ezitară. Aveau puștile, cu siguranță, dar se chinaseră prea mult s-o anihileze pe acea furie pentru a o elibera cu atâta ușurință. Totuși, erau tulburați de seninătatea grăsanului care își bea liniștit ceaiul.

O asemenea indiferență îl enerva pe actor.

– Am să-l... bombăni el.

Sophie Eluant începuse deja s-o dezlege pe Lucrece Nemrod.

– Nu vă faceți iluzii, îi sfătui ea, cu asprime. Dacă nu stați cu minți, nu voi ezita să vă împușc.

În cort urmă un moment de suspensie, apoi, cum Isidore Katzenberg se încapătâna să le ofere câni fierbinți și fursecuri cu stafide, sfârșiră toți prin a accepta. Improvizară o gustărică, așezați turcește pe sacii de dormit.

– Un cubuleț de zahăr sau două? întrebă pe cel mai firesc ton Isidore Katzenberg.

– Nu, mulțumesc, fără zahăr, refuză Sophie Eluant, preocupată de siluetă chiar și în fundul junglei.

– Am și zaharină, insistă galant ziaristul.

– Atunci, merge o zaharină.

Scena era atât de suprarealistă, încât intrușii nu mai știau cum să reacționeze.

– Bună seara, le întinse Isidore mâna. Întâlnirea noastră de aici a fost atât de neașteptată încât am omis să ne prezentăm. Eu sunt

Isidore Katzenberg, iar prietena mea se numește Lucrèce Nemrod. Amândoi suntem reporteri științifici la „*Le Guetteur moderne*” și anchetăm două subiecte: moartea fostului dumneavoastră soț, doamnă, și originile omenirii.

Lucrèce, abia eliberată, era încă gata să sară la bătaie. Nu putea înțelege flegmatismul colegului ei.

Ange Rinzouli considera și el că toată situația nu era normală. Există un minimum de reguli protocolare care trebuie respectate în întâlnirile dintre persoane antagoniste. Unu, nu se bea ceai cu inamicul. Doi, nu se stă la discuții cu el. Trei, se încearcă să i se smulgă informații prin amenințări, eventual chiar și violență, dar în nici un caz cu ceai.

Actorul nu-și putu stăpâni neliniștea:

– Nu așa trebuie să meargă. Nu e... conform tradiției.

Isidore Katzenberg se strădui să-l reconforteze:

– Ce anume, *tea time*-ul? A, nu, te referi la absența luptei. Eee... tradițiile mai pot și să evolueze. Nu e decât o chestiune de educație, cum spunea un prieten de-al meu Masai. Ați primit o educație proastă, atâta tot. În general, oamenii violenți nu sunt decât niște persoane pe care nimeni nu le-a învățat alte modalități de a se face înțelese. Ceremonialul ceaiului, în schimb, mi se pare mult mai propice pentru un schimb de informații. E destul de tare pentru gustul dumitale? se îngrijoră el.

Lucrèce Nemrod începea să fie agasată.

– Totuși, n-o să stăm aici discutând despre ceai toată noaptea. Se întoarce spre Sophie Eluant:

– Bun, ne aflăm în uzina dumneavoastră când v-am văzut răpită de o maimuță. Ce s-a întâmplat de fapt?

Sophie Eluant deschise gura să răspundă, dar Isidore Katzenberg interveni în locul ei:

– Dar aceea a fost o răpire absolut autentică, dragă Lucrèce. Pur și simplu, o dată ajunși în Africa, Ange Rinzouli i-a explicat doamnei motivele faptei sale și a convins-o să-și continue de bună voie călătoria cu el.

– De fapt, eu...

Însă Isidore Katzenberg nu era dispus să-i lase cuvântul car-mangioaicei.

– Fără îndoială, Ange i-a dezvăluit că era în posesia planului

care identifica locul unde se găsesc probele ultimei teorii a Profesorului Adjemian, iar acest lucru a fost suficient pentru a vă convinge să-l urmați, nu-i așa, doamnă?

– De acord, dar care era teoria Profesorului Adjemian? strigă Lucrèce, excedată.

– Top secret, afirmă Ange Rinzouli, ca și cum s-ar fi temut ca tovarășa lui să nu-și dea dintr-o dată drumul la gură.

– Foarte bine, atunci despre ce sunteți dispuși să „discutați” se ambală Lucrèce, care ar fi preferat să poarte tot acel dialog cu palme și amenințări.

– De ce nu despre opiniile invitaților noștri asupra originii omului? propuse Isidore, cu aceeași seninătate.

O spusese de parcă ar fi fost vorba de lansarea unui concurs de anecdote comice. Suspiciunea se citea în toate privirile, numai într-a lui nu. Isidore nu se oprea din mâncat și părea să se amuze copios de întreaga situație.

23. DUPĂ ÎNFRÂNGERE

Aleargă până când în urma lor nu mai e nici un adversar.

Apoi se opresc, cu sufletul la gură.

Supraviețuitorii se reunesc într-un luminiș, pentru a lămuri situația.

După înfrângere, tuturor le este frică. Nu mai au șef. Nu mai au femele drăguțe. Nu mai au nici o speranță. Încearcă totuși să analizeze cauzele înfrângerii și, poate, să găsească vinovații.

Cred că au pierdut fiindcă nu erau destul de numeroși. Dar EL știe că nu e așa. Au pierdut pentru că timpurile s-au schimbat. Acum, trăiesc într-o lume unde intimidarea își pierde importanța. Nu se mai discută, se lovește, se ucide.

Strigăte în hoardă. Sunt ultimele femele care au mai rămas pentru că, fiind prea bătrâne, prea urâte sau prea neplăcut mirositoare, n-au fost răpite o dată cu celelalte. Ele amintesc că trebuie să se aleagă noul șef.

E o diversiune potrivită. Sunt gata să facă orice pentru a uita înfrângerea.

Alegerea va avea loc după metoda obișnuită. Toți masculii do-

minanți trebuie să se ia la luptă și cel care va învinge va fi ales spontan șef de hoardă, de către ansamblul comunității.

EL nu poate să se sustragă. Duelurile încep imediat, fără nici cele mai scurte preliminarii.

Toți masculii se reped unii la alții de parcă, după pierderea războiului, supraviețuitorii n-ar avea altceva mai bun de făcut decât să se omoare între ei. EL se bate fără convingere și cedează în fața unui tânăr ambițios, cu canini lungi.

În acel moment, trei masculi pe care i-au crezut morți în bătlie sosesc cu trei femele inamice prizoniere pe umeri. Cum au reușit o asemenea lovitură?

Masculii explică: în învălmășeala luptei, au preferat să se ascundă. Când i-au văzut pe dușmani răpindu-le pe cele mai frumoase și mai tinere dintre femelele lor, au căzut imediat pe gânduri. Nu voiau să rămână cu bătrânele și pocitanile. Există anumite limite ale suportabilului. Așa că, le-au răpit discret pe acestea trei.

Bun reflex.

Încremenite de frică, femelele captive nu îndrăznesc să se miște. De ce nu fug? De teama propriei lor hoarde? Nu. EL cunoaște răspunsul: De frica singurătății. Preferă să trăiască supuse și umilate în hoarda inamică, decât să rățăcească singure prin natură.

Unii propun să fie ucise imediat și mâncate, pentru a sărbători alegerea noului șef de hoardă și a răzbuna afrontul înfrângerii. Dar masculul dominant care a fost ales noul șef le găsește pe gustul lui. Decretează că sunt femelele sale. Se aud strigăte de protest, pretinzând ca dușmancele să fie mâncate. Câțiva afirmă că, dacă hoarda cealaltă i-a bătut, înseamnă neapărat că inamicii sunt mai deștepți și deci, dacă vor să le egaleze inteligența, trebuie să consume creierii prizonierelor.

De altfel, aceste strigăte sunt scoase aproape numai de femelele bătrâne și urâte ale hoardei, neliniștite de această concurență bruscă și neloială.

Dar noul șef dă de înțeles că hoarda nu se poate pereniza fără tinere femele fecundate. Toți pricep că femelele bătrâne și urâte sunt pentru masculii inferiori, iar aceste trei frumuseți străine, pentru el.

Șeful hoardei face semn că nu vrea să mai discute problema și că acum toți trebuie să pornească în căutare de hrană.

Mulțumite că au rămas în viață, prizonierele adoptă poziții de supunere. Își întind labele înainte, pentru ca șeful de hoardă să le poată mușca, dacă dorește. Acesta le trece pe toate trei în revistă și le bate peste mână pentru a arăta că le acceptă supunerea. Cele trei femele își țin capetele plecate. Una, însă, ridică fruntea îndejuns ca să i se poată distinge ochii.

În acel moment, pentru prima oară, El își încrucișează privirea cu EA.

24. O NOUĂ TEORIE

Teoria lui Ange Rinzouli despre originile omenirii era destul de originală.

– După mine, totul pornește de la sex. Stând în picioare, primatele bipede își arătau sexele. La toate animalele, sexul e ascuns. Uitați-vă la maimuțe. La femei, fesele sunt stacojii, nu partea din față. La cimpanzeii masculi, la fel ca la câini, trebuie să treci dedesubt ca să distingi apendicele reproducător.

Dar strămoșul nostru începând să se ridice din când în când pe labele dinapoi, faptul de a sta în picioare a creat o situație nouă. Se prezenta cu față. Probabil că, la început, asta a creat o stare de jenă. Apoi, inventarea unui limbaj pentru a explica. Și apoi, apariția de noi sentimente.

Chiar dacă emana de la un actor de serie Z, ipoteza era interesantă și merita să fie consemnată. Lucrèce își căută carnetul în rucsac. „TEORIA SUPER-SEXUALITĂȚII“, scrise ea.

– Atitudine bipedă, urmă Ange Rinzouli, a antrenat amorul din față, poziție unică printre animale.

– Pe care o împărțim totuși cu două specii: delfinii și maimuțele bonobo, completă Isidore Katzenberg.

– În orice caz, când faci dragoste din față, vezi privirea celui-lalt în timpul actului sexual. Astfel a luat naștere o noțiune nouă: erotismul.

Sophie Eluant părea amuzată de această teorie neortodoxă. Actorul continuă:

– Culmea erotismului constă în a te bucura de privirea celui-lalt în momentul de extaz. Nu există nimic mai frumos și de altfel

tocmai din această privire s-a născut noțiunea de frumusețe. Frumos este ceea ce seamănă cu expresia celui alt în momentul când i se oferă plăcerea. Mai mult, odată cu poziția în picioare, și sânii au devenit zonă erotică. Înainte, la animalele patrupeze, nimeni nu acorda atenție mamelelor, folosite numai pentru alăptarea puilor. Dar, în picioare și cu fața, sânii s-au transformat într-un element de feminitate, de atracție, de erotism. Faptul că erau ridicați sau nu aducea o informație despre dorința partenerei. Simultan, sexul feminin, căruia în poziție verticală nu i se mai observau contururile și schimbările de culoare, și-a pierdut importanța atractivă. Descoperirea sânilor ca factori erogeni le-a provocat cu siguranță strămoșilor noștri o asemenea emoție încât i-a incitat pe oameni să conceapă haine, pentru a acoperi aceste momeli și a le atenua puterea mesajului.

Isidore Katzenberg surâse.

– Omul ar fi un animal jenat de exhibarea sexului pe care o produce poziția verticală, iată o teorie care cel puțin are meritul de a fi nouă...

– Fără să mai spunem, adăugă Sophie Eluant, că femelele puteau și ele să repereze de departe calitatea și intensitatea dorinței partenerului. În picioare, nu se mai poate ascunde nimic.

– A trebuit să inventeze un limbaj ca să explice ceea ce se întâmpla; tot acel interes sexual, acea privire, erau fără îndoială traumatizante.

– Nașterea politeții, sugeră Lucrece Nemrod.

– Nașterea ipocriziei, completă Sophie Eluant.

– Nașterea poeziei, adăugă Isidore Katzenberg.

– Nașterea pudorii, în orice caz! conchise Ange Rinzouli. Căci dorința femelelor era cu siguranță mai dificil de potolit decât cea a bărbaților.

Toți râseră cu poftă, mai ales Sophie și Lucrece, care păreau să-și amintească faptul că, din pudoare, adesea se abținuseră să-i ceară partenerului lor jocuri erotice.

Ange Rinzouli urmă:

– Această vedere din față a dorinței celui alt a constituit o bucurare profundă. Strămoșii noștri îndepărtați au descoperit dintr-o dată pasiunea pentru sexualitate, nu numai pentru reproducere. După părerea mea, primele primat care au adoptat poziția verti-

cală sărutau tot ce întâlneau. Oricum, oriunde, pe oricine. Au ajuns obsedați, orgastici, incestuoși. După mine, omul s-a născut din incestul între o mamă primată și fiul ei. Sau între un tată primat și fiica lui.

– Din incest? se miră Lucrece, cu o strâmbătură. Dar este o degenerescență!

– Exact, incestul a antrenat un soi de degenerescență congenitală: „umanitatea“.

– Ceea ce vrei să spui este că omul ar fi o maimuță „mongolă“, concepută printr-o copulație contra naturii, deduse Lucrece Nemrod, luând însemnări cu toată viteza.

– Categorie. Din acest motiv, în atâtea mituri străvechi, se găsesc copii semi-zei procreați numai de un tată sau o mamă „virgină“. După părerea mea, faptul de a fi mâncat mărul biblic este o metaforă a actului sexual interzis. În continuare, s-au inventat tabuurile, pentru a ascunde secretul originilor.

Se lăasă tăcerea, timp în care fiecare digeră strania teorie și ciudatele sale implicații.

– Sexualitatea, iată secretul evoluției, puse punctul pe „i“ Ange Rinzouli. Trebuie ca toată lumea să facă amor cu toată lumea, ca să combine mai bine genele și să înmulțească numărul combinațiilor posibile.

Aruncă o privire spre sânii mici și tari ai lui Lucrece Nemrod și explică:

– De aceea sunt un adversar convins al eugenismului. Ratații, handicapații grav, cei pe care-i luăm drept ciorne omenești sau bolnavi sunt, poate, oameni mutanți. Eu, în circuri, am întâlnit ființe formidabile pe care totuși oamenii de pe stradă le considerau niște fenomene de bălci: pitici, giganți, focomeli, bolnavi de elefantiazis... Și totuși, s-ar putea ca aceștia să fie reprezentanții noii omeniri. O dată cu progresul medicinei, toți părinții își doresc acum copii frumoși, sănătoși, inteligenți... și fără a prezenta nici cel mai mic interes particular. Vor să facă și cu oamenii ceea ce s-a realizat deja cu porumbul, vacile și găinile: selecționarea și clonarea celor mai reușite elemente. Totodată, însă, sunt cu toții atât de asemănători în perfecțiunea lor încât, atunci când apare o boală, îi distruge pe toți în același timp, câtă vreme anumite ființe imperfecte ar fi putut să-și dezvolte un sistem de apărare original.

Actorul se dezlănțuise.

– Credeți-mă, conchise el cu tărie, lumea va fi salvată de monștri și de idioții satului.

Lucrèce Nemrod constată surprinsă că îl privea cu simpatie pe omul cu alură simiană care îi displicuse atât de mult în primul moment. Poate că sexualitatea era cea mai simpatică dintre teoriile pe care le consemnase până atunci.

Tacit, încheiaseră pace. Cele două perechi de călători se înțeleseseră ca a doua zi să-și reia drumul împreună.

Sophie Eluant și Ange Rinzouli își instalară cortul lângă cel al ziariștilor.

Inconștient, în timpul somnului, Lucrèce Nemrod se cuibări lângă burta confortabilă a lui Isidore Katzenberg. Acesta fu cam emoționat de vecinătatea micului fir de fată cu efluvii delicate de caramel. Îi mângâie ușurel magnificul ciuf roșu și adormi zâmbind.

25. AH, FEMELELE!

EL caută prin desişuri ceva de mâncare. Găseşte o broască ţestoasă, dar aceasta îşi retrage imediat capul în carapace. Agasantă, această hrană prea bine protejată de ambalajul ei.

Scutură ţestoasa. Vrea să-i vină de hac acestui rebus. O mână uşoară i se depune pe umăr. Aparţine uneia dintre cele trei femele inamice prizoniere.

EA.

EA apucă broasca ţestoasă cu mâna dreaptă, ia în stânga o bucată de lemn şi o înfige în carapace până când ţestoasa scoate capul. Atunci, dintr-un clănţănit de incisivi, îi muşcă botul.

Admirativ, EL observă operaţiunea. Deci aşa li se face felul carapacelor. Pentru această lecţie, îi mulţumeşte femelei cu o grimasă cu sensul că, în schimb, e gata să-i scotocească blana într-o şedinţă de puricat.

EA acceptă. Este şedinţa de scărpinat cea mai romantică din viaţa lui. Mai întâi, fiindcă găseşte în blană tot felul de larve şi căpuşe interesante, care trosnesc sub limbă. Apoi, pentru că, pe măsură ce o curăţă, o simte pe femelă emanând mirosuri hormonale

pe care le cunoaște bine. În același timp, fesele i se umflă și se înroșesc, invitându-l la o împerechere feroce.

Totuși, când dornic s-o satisfacă vrea s-o încalece pe la spate, EA se desprinde și i se refuză. EL nu înțelege. Își învârt sexul cu mâna, pentru a-i arăta doamnei ce noroc are că l-a întâlnit. Dar aceasta, în pofida culorii de-acum portocalii a feselor care-i dezvăluie sentimentele, nici nu schițează poziția coitului. Este siderat de atâta impertinență.

E prizonieră. E străină. Și tocmai EA îl refuză!

Totuși, departe de a-l ofensa, această atitudine îl intrigă. O trage de braț, EA îl respinge, agitându-și foarte aproape de fața lui fesele stacojii. Se pregătește să sară asupra ei ca s-o posede, vrând nevrând, când apare o femelă din hoarda lui. Este „cea cu sfârcurile deschise la culoare”. Vrea s-o lovească pe concurenta mai seducătoare, dar EL trece între ele pentru a o apăra.

Chiar dacă e cam stângaci ca să se ferească EL-însuși, se luptă bine pentru a o apăra pe femela care l-a hrănit atât de plăcut. „Cea cu sfârcurile deschise la culoare” pleacă în căutarea noului șef de hoardă, pentru a-l anunța că un mascul dominant a agățat-o pe una din femelele îndrituite lui.

Dar, șeful de hoardă fiind și el ocupat s-o onorze pe alta dintre frumoasele prizoniere străine, refuză să se întrerupă pentru a alergeră să-l pedepsească pe delincvent. Crimele de *lese-majesté* pot aștepta până se termină o copulație. Dezamăgită, femela cu sfârcurile deschise se duce să amenințe un mascul că-i va țipa în ureche dacă n-o satisface pe loc.

În apropiere, EL și EA și-au regăsit pentru câteva clipe liniștea.

Se ridică în picioare. Privirile li se cufundă una în cealaltă. EA nici nu clipește. Niciodată n-a mai cunoscut EL o asemenea senzație. Nu îndrăznește să coboare ochii, dar știe că Ea îi poate vedea sexul la fel cum și EL îi vede sfârcurile.

Se înfioară de frică și excitație.

EA se apropie de EL și, fără a-l slăbi din ochi, îi atinge sexul ca pentru a verifica pe cale tactilă ceea ce se vede și cu ochiul liber. Îl simte. Surâde. Apoi, îi ia mâna și i-o depune pe propriul ei sex.

Ce stil ciudat de a folosi mâinile! Categorie, această hoardă rivală are niște comportamente complet exotice.

Se mângâie reciproc, ca și cum acest lucru ar face parte din act.

E conștient că învață ceva.

Apoi, când pare mulțumită de mângâierile lor reciproce, EA se apropie de EL, cu fața, și-și lipește bazinul de al lui.

EL vrea s-o aplece în patru labe dar, din nou, EA insistă să rămână față în față. Nu înțelege. De ce îl excită atâta, dacă îl împiedică să se împerecheze?!

Îi trece prin minte o idee uluitoare. EA dorește o împerechere DIN FAȚĂ. Acum e convins: EA vrea să facă dragoste... CU FAȚA!

26. PĂZITORII SANCTUARULUI

Ange Rinzouli anunță că ajunseseră în perimetrul indicat pe hartă. În fața lor se înălțau două mici coline pietroase, în centru cu un găvan acoperit de o junglă stufoasă.

Coborâră în vale.

Solul era scobit de denivelări ciudate, produse fără îndoială de Rift. Traversară ravine neașteptate, adâncituri bruște, pante inopinate. În mijlocul depresiunii, descoperiră o poiană cu un mic crater în centru. Domnea o tăcere nefirească. Se opriră.

– Simt că aici e! le declară cu exaltare Sophie Eluant însoțitorilor ei.

Nu făcuse doi pași, când din înălțimi porni un proiectil.

Un mango verde.

Fructul o lovi pe femeie în tâmplă atât de precis și viguros, încât se clătină și căzu pe spate. Ceilalți trei oameni doriră să-i sară în ajutor, dar și asupra lor se prăvăli imediat o ploaie amarnică de mango verzi, tari ca pietrele. Când reușiră în sfârșit să se apropie, Sophie nu se mai mișca.

Isidore Katzenberg îi căută pulsul. Nu-l găsi.

– E... moartă...

De jur împrejurul luminișului, râsete stridente țâșniră din coroanele copacilor. Micile ființe de la originea agresiunii îi săcăiau de pe ramuri.

Ange Rinzouli își scosese deja pușca. Nimeri una, care căzu cu un zgomot înfundat, dar celelalte se împrăștiară în pădure și putu el să tragă mult și bine în toate direcțiile, căci nu reuși decât să-și irosească o parte din muniții.

O îngropară pe Sophie Eluant în pământul afânat.

– Și acum, ce facem? întrebă Lucrece Nemrod, după o lungă reculegere.

Cu ajutorul unui binoclu, actorul observa atent împrejurimile, temător față de atacatorii din ramuri.

– Ouistiti? întrebă fata, mijind ochii ca să vadă mai bine.

– Nu. Galago. Lemurieni care nu sunt nici mai mult nici mai puțin decât veri cu *homo sapiens*. Fie și numai îndârjirea cu care sunt capabili să omoare intrușii le dovedește cu prisosință rudenția cu noi.

Își trecură binoclul de la unul la altul, distingând în copaci o friză întreagă de lemurieni agățați de cele mai subțiri crengi. Fețele lor acoperite cu păr lung și alb le dădeau aerul unor bătrâni liliputani răutăcioși.

Aveau coada mai lungă decât corpul. Blana le era cenușiu-deschisă sau brun-argintată, cu conturul botului și al ochilor mai închis. Toți agitau fructe de mango, gata să-i bombardeze pe străini.

– Cu siguranță, suntem intruși pe teritoriul lor, dar în toate peregrinările mele prin junglă n-am întâlnit niciodată niște galago atât de agresivi, se neliniști Ange Rinzouli.

– Vor să ne împiedice să pătrundem în poiană și să vedem ce e acolo, constată Lucrece Nemrod, arătând cu bărbia spre crater.

– Uimitor, remarcă Ange Rinzouli. Apără foarte exact punctul subliniat pe harta lui Adjemian!

– Păzitorii sanctuarului... murmură Isidore Katzenberg.

27. EA

EL și EA fug să se ascundă în crengile înalte. Fac dragoste cu fata, în echilibru precar. Ramurile trosnesc. Frunzele se agită. După orgasm, schițează începuturi de râs. Sunt conștienți că s-au dedat unei fapte noi.

Coboară din nou. Sar. Se joacă.

Refac dragostea.

În mod normal, împerecherea unui mascul durează doar câteva minute dar EL, printr-o perversiune încă inedită, își face plăcerea de a încerca s-o prelungească mai mult. Ceea ce pe EA o agasează, apoi o amuză. Au impresia că sunt primii care fac asta.

De vreme ce EA insistă să se stea în picioare, EL nici măcar nu poate vedea dacă e în călduri. Nu-i vede decât pieptul.

Înainte, își spune EL, zona atrăgătoare era sexul, fiindcă se vedea foarte clar prin spate, tumefiat, când femela stătea în patru labe, dar când stă în două, numai sfârcurile întărite îi semnalează dorința. Să fie oare o evoluție?

Refac amorul. Până la euforie.

EL înțelege că toate femelele sunt nesățioase. Încă nu a fost inventată noțiunea pudorii, pentru a le înfrâna.

După a cincea împerechere, simțindu-se puțin cam obosiți, se zbenguiesc prin ierburi. Sperie broaștele dintr-o baltă. Atacă împreună un fagure, iar EA îi încredințează secretul obținerii mierii. E posibil să recupereze mierea luând tot fagurele, pentru a-l arunca rapid într-o băltoacă de apă. Dar trebuie să se grăbească, altfel albinele vor avea timp să-i înțep.

În schimb, EL îi dezvăluie taina degustării termitelor. Este de ajuns să înfigi un băț în gaura mușuroiului, pentru a scoate un ciorchine plin de soldați. Atunci, nu-ți mai rămâne decât să sugi bățul.

În hoardă, fericirea lor prea vizibilă enervează. Lor puțin le pasă.

După a șasea împerechere, EA îi freacă nasul. EL se simte pentru prima oară legat de o altă ființă. Ar vrea să-i facă o figură ciudată. Îi atinge gura cu gura lui. EA se retrage, degustată, și-i oferă din nou sexul pentru a face dragoste „normal”. EL insistă. Și furnicile o fac. Furnicile își ating gurile și chiar regurgitează mâncarea. Îi dă de înțeles că a observat. EA se lasă sărutată pe gură, dar refuză ca EL să-i regurgiteze hrană. La limită, atâta cât are gura lângă ei, îi propune să o scape de puricii din jurul buzelor.

În acel moment, năvălește noul șef de hoardă. Privirea pe care i-o aruncă e lipsită de orice echivoc. Îl face pe EL să înțeleagă că, de-acum, a iritat destul grupul. Sau exprimat nemulțumiri. Oricine are dreptul să fie fericit, dar nu în halul ăsta și nu într-un mod atât de vizibil. Idila lor e o frână pentru buna funcționare a hoardei. Crează tensiuni sociale.

Mai mult, noului șef de hoardă nu-i plac contactele lor bucale. Par necurate. Nu-i plac nici acele lungi pierderi de timp, jocurile care preced împreunările. Nu-i place să-i vadă făcând dragoste cu fața.

Noul șef de hoardă devine amenințător.

EL își arată incisivii, răsfrângându-și buzele, și lungeste gâtul, pentru a-i transmite șefului că viața sa personală nu-l privește. Șeful hoardei ezită să se bată apoi, deodată, își pierde interesul și clatină din cap, ca pentru a spune: „la urma urmei, n-au decât să facă ce vor“.

Poate că e prima lui hotărâre înțeleaptă în calitate de șef al hoardei. Intuitiv, a înțeles un lucru important. Îl știe, îl simte, e sigur. Nu are nevoie de silnicii imediate. Poate aștepta, are timp. Ceea ce a înțeles se rezumă la o idee: „În orice caz, poveștile de dragoste se termină rău, în general.“

28. DIPLOMAȚIE

Cum să se apropie de acea zonă atât de bine apărată de lemurienii galago?

Lucrèce Nemrod se despărți de însoțitorii ei și, hotărâtă, intră în poiană. Înaintă cu pași lenți, pândind neliniștită primul semn de lapidare. Lemurienii o observau atenți, surprinși de a vedea o ființă omenească deplasându-se atât de încet pe teritoriul lor.

Începură să scoată strigăte stridente ca s-o sperie, dar Lucrèce Nemrod rămase concentrată asupra obiectivului ei, continuându-și lent drumul fără a-i învrednici măcar cu o privire.

Când ajunse la doar trei metri de crater, un șuierat strident sfâșie văzduhul, brusc ca și cum un meteorit ar fi traversat subit cerurile. Fata primi proiectilul drept în burtă și căzu. Lemurienii galago declanșară o nouă ploaie de mango. Lucrèce ajunse de bine de rău la liziera luminișului, târându-se de-a bușilea. Se ridică, scuturându-se de praf.

– Nu văd decât o singură soluție, spuse ea cu răceală. Să ne întoarcem în satul cel mai apropiat, să ne facem plinul de muniții și să tragem în rafale asupra crengilor, până-i omorâm pe toți.

Ange Rinzouli răspunse că lemurienii galago erau prea numeroși pentru a-i putea distruge în totalitate. Ghicea mai multe sute, disimulați în coroanele și după trunchiurile copacilor.

– Trebuie să existe și altă soluție. So căutăm, propuse Isidore Katzenberg.

Își improvizară scuturi din scoarță de copac pentru a se apăra, dar avalanșa de proiectile era atât de puternică, încât pavezele nu putură fi de nici un folos.

– Să-ți dea mat lemurienii, așa de aproape de țintă, e culmea! se înfierbântă fata.

– Lemurieni postați ca santinele și absolut hotărâți să omoare oameni pentru a-și păzi luminișul, aminti actorul.

– Trebuie să existe o modalitate pașnică de a-i convinge să ne lase să trecem, medită gazetarul cel gras. Scumpul meu Ange Rinzouli, dumneata ai trăit în junglă. Prin urmare, știi cum procedează primatele pentru a-i face pe alții să înțeleagă că vin fără intenții belicoase.

– Isidore are dreptate. Să inversăm rolurile. În loc de a vrea mereu să constrângem animalele să învețe limbajul oamenilor, să încercăm noi, oamenii, să-l reproducem pe al lor.

– Mai ales că, după câte se pare, într-o vreme ai excelat în domeniul ăsta, adăugă nepăsător Isidore Katzenberg.

Actorul cântări argumentele.

– Nu vă promit nimic, dar pot încerca.

Își îndoi genunchii, se lăsă în patru labe și porni încet spre poiană. Coborî capul în piept, semn de recunoaștere a supunerii, și se învârti în loc, scotând mici gemete plângărețe.

Atunci, apărură un mic galagou înalt de vreo cincizeci de centimetri. Îl observă mai de aproape pe ciudatul patrupez, apoi începu să țipe pițigăiat, arătându-și dinții fini ca acele. Își bombă pieptul, ridică bărbia și adoptă o postură de războinic.

– Crezi că s-ar putea să fie el, strămoșul nostru? șopti Isidore Katzenberg. Unul dintre acești mici lemurieni?

La marginea luminișului, Ange Rinzouli își continua numărul. Se bătu cu palma pe cap și întinse o mână înainte. Galagoul se apropie prudent, apoi își potrive gura de-a latul mâinii. Rinzouli nu se mișcă. Încet, animalul își înfipse dinții mici și ascuțiți în carnea omenească, străpungând-o până la sânge. Omul se strâmbă, dar nu se clinti.

La fel de lent pe cât îi introdusese, primatul își retrase din carne incisivi ascuțiți, afișând o expresie satisfăcută. Indică din cap că voia să muște și încheietura mâinii noului-sosit.

Era dur pentru un primat superior să se lase atât de înjosit de un primat inferior. Dar meseria de actor avea cel puțin meritul de

a-l fi învățat pe Ange Rinzouli să se supună multor umilințe. Producătorii și regizorii de toate spețele nu-l cruțaseră niciodată.

După ce-i mușcă, pe lângă mână, încheietura și o parte din coapsă, șeful hoardei de lemurieni galago păru mulțumit și scoase câteva schelălăieli. Simțind că minusculul său torționar pretindea și alte sacrificii, Ange Rinzouli întinse la întâmplare și cealaltă mână. Dar lemurianul dorea mai mult de-atât.

Peste tot, în jurul lor, apăruseră alte mâinute galago, care scheunau manifestându-și furia în fața unei asemenea lipse de *savoir-faire* din partea oamenilor.

Voiau mai mult, dar ce anume?

Gesturile șefului de hoardă deveniră mai explicite. Lui Rinzouli nu-i venea să-și creadă ochilor: cel din fața lui mima într-adevăr un act sexual. Înălță capul, adresându-se ziarștilor, cu un aer dezolat:

– Cred că, una peste alta, soluția aia a voastră de a-i împușca pe toți cu arme de foc nu era chiar atât de rea...

– Nu, îl contrazise Isidore Katzenberg, acest animal nu cere decât să-i cedezi sexual.

– Dar n-am chef deloc! protestă Ange Rinzouli.

– Fă ca el. Mimează. Cred că-i va fi de ajuns.

– Mi se pare degradant. E vorba de mândria omenească. Asta nu-i decât o biată jivină de nimic.

Lemurianul își sporea țipetele ascuțite, în semn de nerăbdare. De sus, publicul îl încuraja.

– Și-apoi, dacă află cineva, nu va dați seama? Praful se va alege de cariera mea.

– Haide, Ange, știi doar că un actor trebuie să fie capabil de orice rol de compoziție. Imaginează-ți că turnezi o secvență ca oricare alta.

– Oricum, nu sunt zoofil.

Galagoul striga din răsputeri. Fruntea lui Ange Rinzouli se îmbrobonase de sudoare.

– E absolut... umilitor.

– Bine, Ange, dar sunt sigur că în cariera dumitale ai fost nevoit s-o faci și cu actrițe nu dintre cele mai dragute. Să zicem că acest tânăr galagó mascul e o actriță mignonă și cam urâtică.

– Da, dar eram partea activă, nu cea pasivă.

Pe Lucrèce, atâtea mofturi și tocmeli incepeau s-o plictisească.

– Terminați odată! interveni ea. Gata cu reaua voință. Zi că te sacrifici pentru o cauză nobilă. Știința. Cunoașterea. Adevărul despre originile noastre.

Ange Rinzouli se resemnă. Aplecându-se, cu fundul în sus și capul în piept, închise ochii. În spatele lui, șeful hoardei exhibă un sex de mărimea unui deget mijlociu de pigmeu și îl lovi cu apendicele. Mimă mândru împerecherea, și toate maimuțele din jur scoaseră strigăte de victorie în fața acestei manifestări de triumf al speciei lor.

– Noroc că nu-i pe-aici nici o cameră care să mă fi filmat, se consolă actorul, ridicându-se.

Șeful hoardei galago se retrase, îi dădu lui Ange Rinzouli o ultimă lovitură în frunte cu sexul său mic, după care, destul de încântat de sine însuși, urcă în copac să-și comenteze cu ai săi faptele de viteză asupra uriașilor fără blană.

Isidore și Lucrece profitară de această diversiune pentru a intra cu îndrăzneală în luminiș. Se aplecară în jurul craterului. În mijloc avea o gaură. Cu o lanternă, o luminară în interior.

Era foarte adâncă.

29. SFÂRȘITUL EI

Privirea EI e atât de profundă.

Pentru EL, EA este excepțională.

EA e misterul de nepătruns. EA e dulceața amară. EA e strângărită și finută. EA e copil și mamă. EA e noutatea și cauza lui de evoluție personală.

EL se cufundă în ochii ei și apreciază. Bucuria de a trăi. Vioiciunea spiritului. Latura jucăușă. Nici una dintre femelele hoardei nu posedă aceste calități. Își spune că ar putea, cu EA, să creeze o generație diferită.

Fac dragoste pentru ultima oară în ziua aceea. De astă dată, se întâmplă puțin mai altfel. E destul de spectaculos. La început, EL crede că pe EA o doare, dar afișează oare cineva acest surâs când suferă? Apoi, își spune că o fi bolnavă, însă EA îi cere s-o îmbolnăvească în continuare. Încearcă să înțeleagă și înțelege. Urcă, urcă, urcă și se sfârșește printr-un spasm prelung, profund, intens. O convulsie. Un orgasm.

EL își spune că acest fenomen trebuie să fie un rezultat al poziției în picioare. Nu-l poate înțelege, dar natura a potrivit bine lucrurile.

Pentru ca femelele să nu se ridice imediat după coit, lăsând astfel sămânța să se scurgă și obligând spermatozoizii la eforturi de escaladare periculoase, „noile” femele bipede rămân, după act, amețite de plăcere. Atunci, sunt obligate să rămână puțin în poziție culcată, atitudine mai propice pentru urcușul spermatozoizilor spre ovul.

Orgasmul feminin este o adaptare la poziția verticală.

Puțin zdrobită de plăcere, EA rămâne culcată, torcând cu picioarele ridicate, iar el profită pentru ca, încă afundat într-însa, să-și procure-propria lui plăcere. Dar dacă la femelă ascensiunea și coborârea senzațiilor sunt lente, la el urcarea e de obicei rapidă. Or, de astă dată, urcușul e lent și mult mai puternic.

Tot trupul îi intră în transă. Acum EL urcă, urcă, urcă. Noi hormoni îi inundă venele. E atât de surprinzător! Un val de electricitate îl invadează, până în măduva spinării. Azi, face încă o descoperire: și bărbatul poate avea orgasm! Nu e numai ejacularea, mai este și altceva, mai intens. La apogeul plăcerii, în capul lui izbucnește un foc de artificii, urmat de o perdea roșie, o perdea portocalie, o perdea albă. Perdea.

O ultimă descărcare a endorfinelor îl cufundă imediat într-un somn dulce și greu.

Văzându-l pe EL adormit, iar pe EA momentan fără apărare, trei femele din hoardă hotărăsc să profite de această ocazie pentru a termina cu străina. De-abia s-a trezit din șocul orgasmului și vrea să se ducă să urineze, când o înconjoară. Femela cea mai geloasă se apropie. Este „cea cu sfâreurile deschise la culoare”. Nu spune nimic. Ia un băț și se preface că se joacă. Apoi, nonșalant, cu incetinitorul parcă, ridică arma deasupra capului EI.

EA scoate un strigăt.

EL se trezește, cu o tresărire, și se repede.

EA e prea departe.

EL aleargă mugind. Vrea să spună „nuuuuuu!”, dar cum acest cuvânt încă n-a fost inventat, pronunță doar „oooooooooooo!”

Fuge și mai repede.

Prea târziu. Lovitura pornește și țeasta răsună ca o nucă găunoasă care e spartă. Femela cu sfârcuri deschise a lovit exact cu

gestul care l-a ucis pe bătrânul șef de hoardă. Ca pentru a arăta că a reținut bine lecția.

EA cade pe spate, dar încă nu a murit. Continuă să se miște, cu capul însângerat. Atunci, alte două femele se apropie la rândul lor și, neglijent, parcă din neatenție, lovesc de mai multe ori craniul victimei. Par a întreba: „e bine așa, sau trebuie să dăm cu bățul?”

EL stoate un urlet cumplit. Când sosește, totul s-a terminat. Teasta EI nu mai e decât un terci. Sfâșiat, fără a reuși încă să creadă, face un pas înapoi, abrutizat de atâta violență inutilă. Celelalte femele vin să constate pagubele. Unele își înmoaie sângele în craniu pentru a mânca bucățele de creier, astfel încât să dobândească puterea de seducție a acestei femele care știa așa de bine să-i atâțe pe masculi. Poate speră chiar să trăiască și ele idile romantice...

EL urlă mai-mai să i se rupă coardele vocale prea coborâte în laringe pentru a-i permite să-și articuleze în cuvinte durerea. Ia în brațe trupul mutilat al partenerei sale.

De ce au făcut asta? Emoții stranii îl străbat. Înțelege dintr-o dată că, pentru a fi trăit fericiți, ar fi trebuit să trăiască ascunși. Simte crescându-i în suflet o imensă emoție. Mânia. Depune la pământ resturile iubirii sale și înaintea s-o omoare pe femela ucigașă. Dar toate celelalte o apără. Îi dau de înțeles că și-așa s-au comis prea multe violențe. O moarte în plus nu va rezolva nimic. Hoarda este deja destul de împuținată.

EL ia un ciomag și avansează totuși. Vrea s-o ucidă pe „cea cu sfârcuri deschise la culoare”. Intervine, însă, noul șef de hoardă. Îi cere să se calmeze. EL mârâie. Are dreptul să se răzbune. Șeful hoardei îl îmbrânțește. EL e indignat. Cum! Doar n-o vor apăra pe ucigașa asta!

Șeful de hoardă nu știe cum să i-o spună. Justiția e o noțiune care încă n-a fost inventată. Într-o zi, poate, se va ști cum să se reglementeze situațiile de acest gen. Pentru moment, interesul grupului este acela de a limita decesele, fie și pentru a organiza în continuare vânători colective. Nu e nimic personal la mijloc.

Pentru el, însă, nu înseamnă decât că sistemul îi protejează pe criminali! Turbat, continuă să strige, se bate în piept. Dacă hoarda vrea s-o apere pe „cea cu sfârcuri deschise la culoare”, atunci va uicide toată hoarda.

Masculii dominanți au și început să formeze o linie de apărare, pentru a-l împiedica să-și ducă răzbunarea la îndeplinire.

EL îi amenință, le ordonă să plece, cheamă cerul, pământul, norii, elementele. Toți să fie martori ai furiei sale. Repetă că, dacă hoarda persistă în a o ocroti pe femela cu sfârcuri deschise, va distruge toată hoarda.

Ca pentru a-și da curaj să îndeplinească fapta, EL ridică la o lungime de braț trupul prietenei sale defuncte și urlă ca turbat. Răcnetele sale sfâșie jungla. Păsările își iau zborul, cârâind. Broaștele sar din fundul mlaștinilor. EL strigă și mai tare. Toată gura lui căscată nu mai e decât un țipăt de suferință.

Și atunci, solul începe să freamete.

30. ÎN FUNDUL GROPII

La lumina lanternei, descoperiră pe fundul gropii nisip, urme de pași și apoi, în capăt, la dreapta, un aparat metalic care semăna cu un automat de răcoritoare.

Ange Rinzouli, cel mai bun gimnast din trei, coborî primul, lăsându-se să alunece pe o liană care atârna de pe margine, parcă așteptându-i. Lucrèce Nemrod și Isidore Katzenberg îl urmară.

Începură prin a examina dulapul de metal. Era într-adevăr un distribuitor automat, dar fusese puțin modificat. Un sistem de butoane, fiecare marcat cu un simbol, permitea să se obțină dulciuri. Alimentele dorite cădeau când se realiza pe claviatură combinația potrivită.

– Va să zică, iată-l și pe zeul lemurienilor – o mașină! exclamă Isidore Katzenberg.

– Profesorul Adjemian își asigurase garda sanctuarului punându-le galagoșilor la dispoziție kilograme de ciocolată în calupuri! se minună Lucrèce Nemrod.

Comoara lor.

Isidore Katzenberg începu să manipuleze mașinăria. Un galago coborî pe liană, dornic să se asigure că acei indivizi nu le strică divinitatea mecanică.

– Aparatul nu poate fi folosit decât de o specie cât de cât inteligentă, constată ziaristul. Pentru a-și elibera bunătățile, trebuie să se apese pe taste cu simboluri reprezentând un subiect, un predicat și un complement. Pe scurt, să se construiască o frază logică, fie și cu cuvintele înlocuite de desene.

Probabil că metoda îi făcuse pe lemurienii galago să evolueze. Numai cei mai isteți erau capabili să coboare pentru a-i vorbi mașinii ce dăruia delicatese și a-i primi ofrandele. Profesorul Adjemian intervenise ca selecția naturală să nu se mai facă prin forță și agresivitate, ci prin capacitatea limbajului. Creierul lor se pomenise conceput diferit.

Nu era de mirare că acele animale le întâmpinaseră mica expediție cu o avalanșă de fructe tari. Lemurienii evoluaseră suficient pentru a fi capabili de a elabora strategii eficiente de apărare, în caz de intruziune pe teritoriul lor.

– Profesorul Adjemian a depus în această groapă o „mașină care face să evolueze mai rapid o specie animală apropiată“, rezumă Lucrèce Nemrod.

– „La început a fost Cuvântul“, declamă Isidore Katzenberg, reluând prima frază din Biblie. Avem aici o mașină care le învață pe animale cuvântul.

Mecanismul era asemănător cu cel pe care reporterii îl văzuseră la Doctorița Van Lisbeth și deduseră că fie palentologul îl luase de la ea, fie specialistul în transplanturi îi fusese complice. În orice caz, doctorița nu putea să nu fie la curent cu prezența în fundul junglei a unei mașini căreia ea însăși îi întocmise planurile.

Ange Rinzoulî confirmă. Când Sophie Eluant încetase să mai subvenționeze lucrările Profesorului Adjemian, clinica Doctoriței Van Lisbeth preluase ștafeta.

– Ce interes poate avea o instituție specializată în grefe de organe să finanțeze niște cercetări asupra originilor omenirii? se întrebă Lucrèce Nemrod.

În apropierea lor, lemurienii galago urcau și coborau pe liană ca pe o autostradă verticală. Jos, cel ce le era șef se postă în fața mașinii și compuse fraze logice pe claviatură, ca pentru a le dovedi că știa să-i vorbească zeului mecanic:

„Maimuță vrea mâncare.“ „Soare strălucește cer.“ „Banana mănânci bună“.

Cei trei oameni lumina restul cavernei. Ansamblul forma o încăpere sferică, probabil scobită de scurgerea apelor de ploaie. În geologie, așa ceva se numea karst. Pereții erau netezi, cu un plafon cam la cinci metri înălțime, terminat prin pâlnia lată cam de un metru și jumătate pe unde coborâseră.

În dreapta, la o înălțime de trei metri, curgea sporadic apă, printr-o fisură din stâncă. La stânga, într-o adâncitură, observară o cutie. O luară și o deschiseră. Conținea o scrisoare și încă o cutie, mai mică.

Începură prin a citi scrisoarea și suferiră cel mai mare șoc din viața lor.

31. RIFT-UL

Cataclism.

Dintr-o dată, o falie vastă se deschide în sol și înghite o porțiune imensă de pădure.

Într-o secundă abia, hoarda dispare în stâncă fremătândă.

Totul e aspirat. Populația a fost înfulecată ca o muscă de către un om ce cascade neglijent.

Hoarda e digerată de planeta-mamă ca și cum aceasta n-ar mai fi suportat spectacolul prea nedrept al asasinării EL.

EL dă înapoi, înapoi, înapoi. În locul unde a cunoscut o zonă de pădure și savană, populată cu locuitori din cei mai feluțiți, este de-acum faleza lipsă a unei denivelări abrupte, de cel puțin douăzeci de metri.

Îl încearcă o senzație ciudată, furia lui nu mai are nici un sens, din moment ce a fost răzbunat. Atunci? Rămâne neclintit, siderat.

Se retrage, fără să reflecteze. Iar prăpastia se mărește în fața lui. Retragera nu e de ajuns. Pământul n-a terminat să-și deschidă gura. EL o ia la galop, urmărit de Rift-ul care sfâșie solul. În jurul lui, totul se scufundă. Focul, căldura, cenușa, sunt pretutindeni. Animalele supraviețuitoare aleargă laolaltă pentru a scăpa de apocalipsă. Gazela lângă leu. Șarpele printre șoricei. Catastrofa anihilează terorii ancestrale.

Un torent de lavă roșie și portocalie se revarsă dintr-o dată pe o pantă, luând-o pe urmele LUI. EL fuge. Lava câștigă teren, clocoțitoare și avidă ca odinioară cele trei hiene pornite să-l prindă. De astă dată însă, inamicul e mineral lichefiat, iar EL știe că nu poate să lupte cu așa ceva.

Sare peste o crevasă care încetinește puțin șuvoiul. Se avântă din creangă în creangă, dar până și copacii se îndoaie sub asaltu-

rile lavei în fuziune. Cade, se rostogolește într-un găvan și alunecă printr-o gaură.

E adâncă.

Jos, nisipul ud îi amortizează căderea. Dar lava l-a ajuns din urmă și începe o ploaie roșie, galbenă și neagră, ca un clei fosforescent, din gaura de sus. EL se lipește de perete. Deviată de o nouă pantă, mai abruptă, lava încetează dintr-o dată să se scurgă spre el.

Totul se calmează.

E salvat.

Așteaptă.

Nu îl mai agresează nimic.

EL adoarme, epuizat. Dimineata, dă ocol adăpostului și descoperă că e o închisoare. A căzut într-un puț de piatră, cu pereții tari și netezi. Nu are nimic de care să se agațe pentru a ieși. N-a scăpat de lava fierbinte decât pentru a muri de foame și de sete; probabil, singur și abandonat într-o crevasă.

Cu atât mai bine. Fără EA, viața oricum nu mai are nici un sens.

Așteaptă moartea, dar moartea nu vine. Atunci, se hotărăște să încerce supraviețuirea.

Se așază și privește prin pânzie crâmpeliul de cer care îi este oferit. Imploră norii să-i arate cum să iasă de-acolo, cum să nu piară, cel puțin, de foame, în acea temniță.

Și atunci, din cer cade ceva.

32. MANUSCRISUL PROFESORULUI ADJEMIAN

– „Va să zică, ați reușit. Sunteți aici. Vă mulțumesc că ați venit. Vă mulțumesc că mă citiți. Acum, pregătiți-vă pentru o mare uimire.”

Scena semăna cu un tablou religios. Isidore Katzenberg ținea scrisoarea în mâini. Lângă el, Lucrèce Nemrod o lumina cu lanterna. Ange Rinzouli încerca să citească peste umărul lui.

Isidore Katzenberg, calm, descifra scrisoarea.

– „Eu, Profesorul Pierre Adjemian, sănătos la trup și la minte în această frumoasă lună mai, am avut întotdeauna anumite idei asupra originilor noastre. De exemplu, dintotdeauna m-am gândit

că filiația cu maimuța era o fundătură. Nu există nici un motiv pentru ca o maimuță să se transforme în om.

O piesă din puzzle lipsește, iar această piesă e cea pe care am căutat-o toată viața și am găsit-o aici...”

33. ASTA

Animalul căzut din cer, printr-un mare noroc, e de genul comestibil.

Cei doi supraviețuitori ai seismului se privesc, se miros, apreciază reciproc că miros a carne pe picioare.

Foamea îi face să fie nervoși.

EL nu ezită mult timp și se repede la celălalt, cu buzele răsfărânte și pumnii strânși. Dar adversarul pricepe pe loc miza și îl lovește în burtă. E un duel pe viață și pe moarte. Se întrerup, pentru a-și trage puțin răsuflarea, apoi revin la luptă.

Faptul că au forțe aproape egale exasperează și mai mult competiția. Se bat două zile la rând.

Într-a treia zi, lipsa de somn și de hrană îi constrânge pe protagoniști să rămână la distanță. Nu mai dorm. Fiecare știe că cel mai mic semn de slăbiciune al unuia va fi exploatat de celălalt.

34. UN ALT ANIMAL

– „...Aici, în acest loc în formă de căldare, s-a produs un accident. M-am străduit să-i reconstitui desfășurarea, cu ajutorul observării urmelor. Acest accident, am acum convingerea, a fost un act al dragostei. Aici, un primat a făcut dragoste cu un animal dintr-o specie diferită. Și iată care este adevărul meu: din acest act contra naturii s-a născut o ființă hibridă, omul.

Dar despre ce alt animal era vorba? O clipă, m-am gândit la o uniune primat-hienă. Ar fi explicat propensiunea noastră cvasi-unică spre râs. «Râsul e propriu numai omului», spunea filosoful Henri Bergson, dar uitase hiena.

Apoi, m-am gândit la o legătură primat-leu. Ar fi explicat minicoama pe care o arborăm în creștetul capului...”

35. FIINȚA ACEEA

Cele două animale se privesc cu ură.

Atunci, se produce un incident. Un fruct copt cade în groapă.

Un mango.

Fac o scurtă pauză ca să studieze fenomenul. Pentru ei, această sosire inopinată înseamnă mult. Acest aport arată că se pot hrăni și altfel decât unul din celălalt. Se pot hrăni împreună, cu lucruri care cad prin gaură.

Unu, se întâlnesc.

Doi, se forțează să vadă care e mai puternic.

Iar dacă nici unul nu reușește să-l domine pe celălalt, încep să se gândească la:

Trei, cooperarea.

Știu amândoi că, dacă încetează a mai încerca să se distrugă, vor putea să se odihnească și să doarmă.

Miza e mare.

EL face primul gest. Ia fructul, îl rupe în două și îi întinde o jumătate celuiilalt animal. Ronțăie la început prudent, apoi avid, jumătățile de mango.

Un fruct îi scoate din infern.

Un mango.

Salvați de un mango... Cine s-ar fi putut aștepta la asta?

În continuare, de-a lungul zilelor, alte alimente cad în crevasă. Vegetale. Apoi, animale. Pui de impala. Iepuri. Mânguste. În general, prăzi care, ocupate să fugă de vânători, n-au văzut groapa.

Cei doi ocupanți dintâi ai craterului mănâncă din ce în ce mai bine. Descoperă chiar, într-o fisură, un izvor de apă dulce. Închi-soarea lor se relevă a fi un cuib convenabil. Mai mult: fiecare devine conștient că are nevoie de celălalt pentru a omorî micile prăzi care cad în gaură. Fără a mai vorbi de riscul ca un leu sau un leopard să cadă la rândul său. Atunci, din doi nici unul nu va fi de prisos pentru a-i face de petrecanie unei asemenea fiare de pradă.

36. ÎNTÂLNIREA

– „...Cel care a căzut prizonier aici cu un primat nu era un animal oarecare. Întâlnirea n-a fost nici un moment simplă. Totuși, era logic...”

37. CELĂLALT

Și apoi, într-o zi, animalul care cade e un șarpe. Îl mușcă pe CELĂLALT de față. EL înțelege imediat amenințarea comună. Are nevoie de CELĂLALT pentru a supraviețui. Trebuie să-l salveze pe CELĂLALT.

Suge, linge și încearcă să evite la rândul lui otrăvirea, scuipând din nou foarte repede. Așa făcea bătrânul șef de hoardă, iar EL a văzut că astfel se poate aduce salvarea.

CELĂLALT e surprins, dar se lasă.

După ce au împărțit fructul de mango și au învins șarpele, se ating. Celălalt animal îl privește cu recunoștință.

Atunci, EL nu știe ce-l apucă. Ființa cu care împarte captivitatea nu e din ordinul primatelor, dar este femelă. Și poate că din nevoia de dragoste pur și simplu, se dedă la fapta de neconceput. O încalecă pe CEALALTĂ ca și cum ar fi EA. Face dragoste cu CEALALTĂ, gândindu-se la EA.

Și astfel, CEALALTĂ devine noua EA.

38. PARTENERUL NEAȘTEPTAT

– „...Lectura unui articol al Doctoriței Van Lisbeth mi-a furnizat cheia. Explica în lucrare că omul are nouăzeci și nouă la sută din gene în comun cu cimpanzeul, dar organele acestuia nu sunt totuși compatibile cu ale omului. De asemenea, pentru a efectua transplanturi, specialiștii sunt constrânși să caute rinichi, plămâni sau pancreasuri de la un alt animal, mai neașteptat, mai îndepărtat,

dar care, el, din motive necunoscute, dispune de un cod genetic foarte apropiat de al nostru...”

39. TOVARĂȘA LUI

Odată actul împlinit, cei doi protagoniști au impresia că au comis cel mai cumplit sacrilegiu. Totuși, acest act „contra naturii” s-a realizat absolut „fîresc”. Și apoi, fiecare fiind izolat de hoarda lui, se gîndesc că nici una dintre speciile lor respective nu va afla vreodată că a avut loc această „apropiere”.

Tac și se privesc în ochi. Ceea ce-i frapează e că, în pofida morfologiilor lor atît de opuse, au în priviri aceeași blîndețe.

40. DECI, ASTA ERA?

Ange Rinzouli și Lucrece Nemrod începeau să dea semne de nerăbdare. Ascultau glasul doct și lent al lui Isidore Katzenberg, întrebându-se dacă acesta nu încerca să le pună nervii la încercare numai din plăcere.

– „...Cunoaștem bine acest animal diferit. Ba chiar, este atît de prezent în viața noastră, încât nici măcar nu-l mai remarcăm. Și totuși, totul ar fi trebuit să ne facă...”

41. NOUA EA

Se examinează. Formele craniilor lor sunt diferite. Urechile NOII EA sunt mai ascuțite decât ale celei vechi. Fața ei este mai proeminentă, iar dinții care-i ies din gură îi dau un aspect ciudat. Totuși, pieile lor sunt asemănătoare. Trandafirii pe dedesubt, cu blană cafenie deasupra.

EL întinde mîna. NOUA EA o atinge cu laba ei.

Labele nu se aseamănă.

42. DECI, ASTA ERAI

– „...Acest animal diferit este animalul cu care, în mod ciudat, avem cea mai mare compatibilitate de organe. Tocmai asupra acestui fapt insista Doctorița Van Lisbeth. Iar acest animal diferit mai numără încă multe alte puncte comune cu noi. Dar cu toate acestea, îl disprețuim atât de mult, încât niciodată nu-i acordăm atenție. Și totuși...! Aceeași culoare a pielii, trandafirie. Aceleași priviri, ochi albaștri sau căprui. Aceleași obiceiuri familiale: mama își educă puii. Aceeași alimentație: omnivoră. Aceeași sociabilitate. Aceleași atașament față de teritoriu. Este vorba de animalul care cunoaște cele mai multe depresii nervoase și se sinucide când e prea nefericit. Aceeași tandrețe...”

– Bine, da' dă odată, fir-ar al dracu', numele lighioanei ăsteia imputite? mârâi Ange Rinzouli.

Isidore Katzenberg, care începea chiar și el să-și piardă răbdarea, sări peste câteva rânduri:

– „...Acest animal este...”

43. EVA

NOUA EA este atât de diferită. Și totuși, atât de apropiată.
NOUA EA este la fel de jenată ca EL.

44. ESTE...

– „...Acest animal este...”

Isidore tresări. Nu-i venea să-și creadă ochilor. Cu dificultate, articulă din nou:

– „...Acest animal este...”

45. EI

EL nu știe ce anume o face să-i fie atât de intimă, atât de complice. Poate că amândoi, fiecare în sânul speciei sale, se simțeau deja de multă vreme diferiți. Mai deschiși. Cu mai puține certitudini.

Mai...

Pionieri.

Mai...

Vizionari.

46. DE-A DREPTUL

– „...Acest animal este...”

Suspansul durase destul. Trebuia să sfârșească prin a pronunța stupefiantul cuvânt pe care-l avea sub ochi.

– Porcul.

Isidore Katzenberg făcu o pauză, ca și cum tocmai ar fi rostit un cuvânt obscen. Lucrèce Nemrod și Ange Rinzouli păreau năuciți. Desigur, se pregătiseră să primească o mare lovitură. Dar, oricât... Se lăsă o lungă tăcere. Toți trei aveau nevoie de puțin timp pentru a absorbi această aserțiune: străbunica noastră a fost o purcea! Deci asta era, faimoasa teorie a Profesorului Adjemian: Eva fusese o scroafă!

Primul care-și regăsi sângele rece fu Isidore Katzenberg. Reluă lectura:

– „...Cel puțin, strămoșul său african, porcul sălbatic numit și facocer.

Termenul generic al speciei este: suidele. Include facocerii, porcii și mistreții. Înțelepciunea populară afirmă dintotdeauna că „în fiecare om dormitează un porc”. De ce n-a fost luată ad literam? Unele religii, cum a fost mai întâi iudaismul, apoi și islamismul, au interzis consumul cărnii de porc. Iudaismul, totuși, nu a explicat niciodată clar motivele acestei interdicții. De ce să nu te atingi de porc? Și dacă tocmai pentru că este strămoșul nostru indepartat?

A-l mânca ar fi un act cvasi-canibalic. Oamenii din Antichitate își refuzaseră orice precizare, cerând numai respectarea strictă a legii, fără a spune și de ce.

În secolul al XVI-lea, un preot iezuit, constrâns să mănânce carne de om cu ocazia unui sejur la un trib indian din America de Sud, a observat de altfel că aceasta «are exact același gust cu carnea de porc, fie gătită, fie crudă».

Doctorița Van Lisbeth a descoperit înrudirea urmând o altă cale. Prin transplanturi. Porcul este animalul căruia oamenii îi suportă cel mai bine organele grefate. Specia umană tolerează un rinichi de porc sau o inimă de porc, pe când respinge o inimă de cimpanzeu sau un rinichi de cimpanzeu. De asemenea, pentru a-i ajuta pe diabetici, se folosește insulină de porc, nu insulină de maimuță.

Totuși, aici, pe malurile fluviului Olduvai, în această groapă unde eu însumi am căzut accidental, mi s-au deschis ochii. Un primat mascul s-a pomenit prizonier aici cu o femelă de facocer. Disperați, izolați pentru totdeauna de hordurile lor particulare, au făcut... dragoste.

În mod absolut logic, ne-am fi putut aștepta la o incompatibilitate genetică între cele două specii, din moment ce această incompatibilitate există în zilele noastre. Dar poate că, în epoca aceea, cromozomii fiecăruia încă nu se stabilizaseră complet. 'Mai existau ferestre deschise spre întâlniri cu gene exotice. Fapt este că, între ei, trebuie să fi dat naștere unei creaturi hibride, jumătate maimuță, jumătate porc. O încrucișare simio-porcină. Progenitura lui Adam-primatul și a Evei-suida. L-am putea numi Cain-hibridul. În orice caz, el este, fără îndoială, cel care a găsit un mijloc pentru a ieși din vâgăună."

Isidore Katzenberg își întrerupse lectura, rămânând nemișcat, cu privirea în gol, pe când se străduia să-și imagineze cu ce-o fi putut semăna animalul. Nu era ușor.

Lucrèce Nemrod își apăsa capul în mâini, ca pentru a-și astupa urechile. Presimțea că ar fi fost preferabil să nu afle niciodată. Neștiința ar fi fost mult mai de preț pentru întreaga lume.

Cei trei oameni se priviră, în același timp surescitați și neliniștiți de responsabilitatea pe care o antrenau descoperirea unei revelații atât de unice. Fără tragere de inimă, Isidore Katzenberg reluă lectura:

– „....Acest hibrid, prima «ciornă de om», trebuie să fi prezentat un aspect foarte surprinzător, probabil mai mult porc decât maimuță. Cum a apărut descendența? Un moment, m-am gândit că Adam-primatul și Eva-suida au dat naștere unui al doilea pui, o femelă de astă dată, care mai târziu s-a reîntâlnit cu fratele ei în exterior. Împreună, s-ar fi reproduș...“

– Aha, mă-nțelegeți, incestul, sublinie Ange Rinzouli, satisfăcut că adulmecase un element al secretului.

– „....Dar accidente de acest gen sunt dificil de reproduș“, rectifică Isidore Katzenberg, trecând la o pagină nouă. „După părerea mea, Cain al nostru, părăsind crevasa originară, a descoperit lumea vastă de afară, în care și-a făcut prietene. Pur și simplu, a preacurvit în continuare cu femele primat, imprimând astfel mai profund caracteristicile simiene ale omului. Iată de ce, astăzi, semănăm mai mult cu maimuțele decât cu porcii...“

– Vorba vine... îl întrerupse Lucrèce Nemrod, amintindu-și fața lui Christiane Thénardier.

– „....Rămâne un mister. De ce am găsit în această cavernă osemintele hibridului care a ieșit din groapă? În acest sens, am o ipoteză care antrenează o alta. Cred că, după ce s-a reproduș în exterior, l-a cuprins o anumită nostalgie a familiei. Probabil Cain era un copil exemplar, care-și iubea mult părinții și nu voia să-i abandoneze în închisoarea lor. Atunci, a revenit aici pentru a-i ajuta să iasă și ei din crevasă și a le arăta reușita lui de afară. Din păcate, în timpul uneia dintre tentativele de a-i scoate din carceră, probabil a alunecat și a căzut din nou înăuntru. Numai că părinții săi îmbătrâniseră și nu mai aveau putere să-l ridice și să-l împingă ca să iasă. Prin urmare, au murit toți trei aici, în familie, după ce lansaseră la suprafață „experiența umană“, care s-a continuat departe de ei prin intermediul uneia dintre femelele primat fecundate de Cain.

Iată mormântul lor. Iată cel mai fantastic dintre morminte. Aici au murit Adam, Eva și Cain, inventatorii lui *homo sapiens*.

Din punct de vedere al osemintelor, este totuși departe de a fi ideal. Scheletele au fost răscolite de cârțițe, care uneori au dus foarte departe cutare sau cutare parte. Din Adam n-au mai rămas decât bazinul și câteva coaste. Din Eva, doar maxilarul inferior și un fragment de os de la genunchi. Mai sunt câteva oase pe care nu le-am putut identifica dar care, fără îndoială, sunt resturi de la mesele familiei.

De la Cain, am regăsit aproape intactă laba dreaptă. Iar această labă e dovada veracității afirmațiilor mele, căci laba seamănă cu... un picior de porc cu cinci degete!

Pentru a o feri de intemperii și animalele de pradă, și în așteptarea sosirii voastre aici, am închis această relicvă într-o cutie izotermă unde va fi adăpostită perfect de elementele naturii și răuvoitori. Dacă ați descoperit această scrisoare, ați găsit și cutia. Deschideți-o...”

Lucrèce Nemrod deschise cutia. Conținea într-adevăr oase, protejate într-o folie de polistiren. Alcătuiau un fel de mână cu cinci degete. Dar terminațiile degetelor aveau particularitatea de a fi constituite din conuri ungulate, asemănătoare cu niște mici copite ascuțite.

– „...Aveți aici laba lui Cain. O labă cu cinci degete. O labă semi-porcină, semi-omenească...”

Unul după altul, atinseră în treacăt relicva.

– „...Sunt convins că această istorie stranie s-a înscris bine de tot undeva în fundul genelor noastre și, dacă stăm să ne gândim bine, toate miturile despre originea omului fac mai mult sau mai puțin referire la ea.

Izgonirea din paradis a însemnat alungarea de pe suprafața pământului, unde hrana se găsea din abundență. Descrierea lui Cain ca fiind pârșos arată că seamănă cu o maimuță. De asemenea, numeroasele aluzii la lumea de noroi din care ar fi ieșit omul evocă această adâncitură în pământ unde căzuse captiv și din care a scăpat. Mai este apoi și mitul cavernei lui Platon. Sau chiar legenda manei căzute din cer, care amintește că hrana cădea prin gaură, venind de sus. Aș putea cita astfel o pleiadă întreagă de exemple extrase din religii și mitologii.

Deci, o mai știau, sau au știut-o, și alții ca mine, dar nu au avut niciodată curajul de a o spune pe față. Au vorbit în parabole, în simboluri, în aluzii. Va trebui ca într-o zi toate acestea să se aple.

Într-o zi, va trebui ca această informație să se răspândească. Omul se trage din maimuță ȘI din porc.

Acesta este secretul meu. Aceasta e comoara mea. În prezent, voi, oricine ați fi, ȘTTT. Sper ca acest testament să fi căzut pe mâini bune.

Vă mulțumesc că m-ați ascultat și pentru atenție.

Semnat: Pierre Adjemian.”

Încremeniră. Erau bulversați. Ange Rinzouli avea privirea complet goală. Lucrèce Nemrod își mușcă buzele până la sânge. Rămaseră tăcuți aproape o oră. Voiseră să știe, acum știau.

Acesta era secretul strămoșului strămoșilor noștri.

47. CAIN

EL face dragoste cu NOUA EA.

Nouă luni mai târziu, NOUA EA naște un copil de sex masculin, PRIMUL FIU.

EL devine TATĂL.

EA devine MAMA.

Primul fiu se arată imediat suplu și jucăuș. Împreună, încearcă să-l scoată din groapă. Se urcă unul pe umerii celuilalt. MAMA stă jos, TATĂL se catără deasupra ei și îl ridică pe PRIMUL FIU cu brațele întinse. Dar mai lipsesc câteva zeci de centimetri pentru a regăsi libertatea.

În lunile care urmează, TATĂL se străduiește să-l arunce în sus de mai multe ori, dar PRIMUL FIU e prea mic pentru ca evadarea să reușească. Trebuie să găsească altă soluție. MAMA propune să mai facă un copil.

48. SFÂRȘITUL SFÂRȘITULUI

Lucrèce Nemrod rupse cea dintâi tăcerea:

– Acum înțeleg de ce desenase Profesorul Adjemian litera S pe oglindă. Nu ca să-și indice asasinul ci pentru a divulga, în ultimele clipe de viață, adevărul despre veriga lipsă: S de la „suide”.

Era clar că nu mai putea lucra cu Sophie Eluant. O carman-gioaică finanțându-i cercetările care duceau la descoperirea înru-dirii noastre cu porcul!

– Tot de-asta au refuzat să-l urmeze și oamenii de știință informați despre teza Profesorului Adjemian, adăugă Isidore Katzenberg. Ca strămoș al omului, porcul este într-adevăr prea... ridicol.

Împreună, începură să recitească minuțios manuscrisul. Prea absorbiți, nu observară când Ange Rinzouli se retrase, luând cu

el cutia și prețiosul ei conținut cu cinci degete. Când cei doi zia-riști îi constatară plecarea, era prea târziu. Fără un zgomot, fără nici cel mai mic foșnet pe liană care le-ar fi putut distra atenția, acrobatul urcase înapoi la suprafață. Sus, desprinsese liana, pen-tru a-și împiedica însoțitorii să-l urmeze. Iar acum, stătea pe mar-ginea crevasei, strângând cutia la piept.

Mai constatară și că actorul ținea mâna pe pușcă.

– Ange, ce te-a apucat? exclamă fata.

Sus, o siluetă slabă se profila în contre-jour, întunecată pe ce-rul albăstriu.

– Sunt dezolat, prieteni, dar toată viața n-am fost decât un ra-tat, un actor ratat, un acrobat ratat, un aventurier ratat. E timpul să-mi iau revanșa asupra destinului. Profesorul Adjemian a murit și suntem trei oameni care deținem moștenirea lui științifică. Trei, adică doi în plus. Sunt deci nevoit să vă abandonez aici. N-o luați ca pe o ostilitate sau antipatie aparte față de voi. E vina societății care nu mi-a oferit niciodată mijloacele de a mă realiza. Or, iată o ocazie unică de a reuși ceva important.

Se ridică țănoș, ca un cocoș.

– O ultimă întrebare, Ange, strigă Lucrece Nemrod. Dumneata l-ai omorât pe Profesorul Adjemian?

Actorul se aplecă spre groapă, pentru a articula cu glas sonor și inteligibil:

– Nu, eu îi eram prieten. M-a însărcinat să-i continui opera. Asta am făcut și am intenția să fac în continuare.

– Deci dumneata erai maimuța care se lua de membrii clubu-lui „De unde venim?”? întrebă Isidore Katzenberg.

Ange Rinzouli recunoscuse. Ce rost ar mai fi avut să le-o ascundă? Cu scurt timp înainte de deces, primise de la Profesorul Adjemian o scrisoare prin care acesta îl ruga să ia legătura cu toți membrii clubului, pentru a le reaminti angajamentele pe care și le asuma-seră. Profesorul dispărând, Ange își reluase travestiul de maimuță pentru a-i aduce la ordine într-un mod malițios, mai mult sperii-ndu-i decât vătămându-i. Pentru toți, mesajul însemnase: „Nu rămâ-neți prizonierii falselor voastre teorii. Nu uitați adevărata verigă lipsă. Nu uitați promisiunea făcută Profesorului Adjemian de a fo-losi toate mijloacele, în eventualitatea unei nenorociri, pentru a-i afla și dezvălui secretul.” Acrobatul nu acționase decât din prietenie față de savant, pentru a-i zgâlțâi pe toți acci savanți închiși în labo-

ratoarele lor, incăpabili să vadă mai departe de niște teze clasice și eronate.

După ce asistase la nenumărate reuniuni ale clubului, Ange Rinzouli cunoștea marotele tuturor. Dar, în pofida spectaculoaselor lui apariții simiene, nici unul nu-și dăduse osteneala de a porni pe urmele Profesorului Adjemian. Nimeni n-o luase spre Tanzania. Ange Rinzouli fusese foarte dezamăgit să vadă că erau atât de poltroni.

Toți erau la curent cu teoria maimuței hibride și fiecare refuza să fie primul care o divulga. Stăteau așteptând ca altul să se hotărască. În ceea ce-l privea pe el, Ange nu era decât un bătrân acrobat de circ, pe deasupra și fost actor de filme porno, și cine-l-ar fi luat în serios dacă proclama acest adevăr, fără dovezi?

Complet descurajat, trezit din toate iluziile asupra micii lumi a științei, sfârșise prin a se hotărî s-o răpească pe Sophie Eluant. Poate că fosta lui elevă avea să se dovedească mai receptivă decât toți acei mandarini?

După cum avea să reiasă, omul-maimuță nu se înșelase. În avion, explicându-i ce se întâmpla, Sophie înțelesese imediat. Se arătase, dacă nu cea mai curajoasă, cel puțin cea mai curioasă. Mai mult, Ange Rinzouli era convins că fie și dacă Sophie Eluant nu dispunea de același credit științific ca și ceilalți membri ai clubului, avea totuși o bază financiară suficientă pentru a-i asigura cel mai mare răsunet testamentului Profesorului Adjemian.

Arată cutia care conținea laba cu cinci degete.

– Dar acum, când am DOVADA, totul se schimbă.

Se aplecă pentru ultima oară peste crevasă și, înainte de a se îndepărta, în semn de adio, Ange Rinzouli le făcu cu ochiul, spunând:

– Ascultați, încă un sfat: să trăiți fericiți în așteptarea morții.

49. ABEL

AL DOILEA FIU e foarte diferit de primul. Mai puțin păros, mai puțin maimuță, mai purcel.

TATĂL și MAMA își spun că, dacă vor mai fabrica și alți copii, vor descoperi noi variante între caracteristicile genetice ale unuia și ale celuilalt.

Așteptând, îl educă pe AL DOILEA FIU astfel încât să-l pregătească pentru marea misiune: aceea de a ajunge în sfârșit la gura cavernei, ieșind în lumina orbitoare a zilei.

50. ÎNCHISOAREA DE PIATRĂ

Isidore Katzenberg și Lucrèce se aflau în fundul gropii. Se așezară, rezemându-se cu spatele de pereții din piatră.

– Ce păcat că suntem blocați aici când în sfârșit am ajuns la capăt! se plânse fata.

– Nu suntem la fel de neputincioși ca Adam și Eva când s-au pomenit închiși în acest karst. Noi avem în urma noastră cinci mii de ani de tehnologii și viclesuguri apărute dintr-un creier cu puterea de o mie șase sute de centimetri cubi de neuroni.

Pentru a-i-o dovedi, goli conținutul rucsacurilor și făcu un inventar rapid.

– Și ce are în minte acest *homo sapiens*, aci de față? întrebă Lucrèce.

De ce n-ar fi fabricat un arc cu ajutorul sutienului folosit în chip de coardă, trăgând cu o tibie pe post de săgeată? Cu condiția ca strămoșii lor să participe la salvare. Zis și făcut. Înnodară o coardă de os, fabricând arcu dintr-o coastă. Tânăra ziaristă ochi și trase cât putea de bine. Săgeata improvizată zbură în linie dreaptă dar, negăsind sus nimic în care să se înfigă, căzu imediat la loc.

– Numai în filme săgețile nimeresc la fix pentru a servi drept ancore, între două pietre aflate exact la locul potrivit.

Întorcându-se, Lucrèce își puse din nou sutienul, în timp ce Isidore îi admira spatele neted.

– Și dacă am face dragoste? îi propuse el.

Pradă unui acces de tuse, fata abia articulă:

– Poftim, ce-ai spus?

– Dacă am face dragoste? repetă el calm. În fond, asta au făcut și Adam și Eva pentru a scăpa de-aici.

– Totuși, nu voi face un copil cu dumneata numai ca să scap dintr-o groapă, replică Lucrèce Nemrod.

– Bine, în acest caz, vom muri, declară el, rezemându-se de perețele stâncos.

Tânăra jurnalistă își propti pumnii în șolduri. . .

– Ei nu că acum mă și șantajezi, Isidore. Zău că nu m-aș fi așteptat, din partea dumitale! .

Flegmatic, reporterul cel gras rosti suav:

– Bine, atunci să considerăm că nu doresc decât să fac dragoste cu dumneata. Estimez că dacă un bărbat și o femeie sunt imobilizați într-o hrubă și riscă să moară acolo, pot foarte bine să se și distreze puțin înainte de a intra în agonie. N-ar fi o soluție bună? Să ne iubim pe rupe, chiar aici, în sânul protector al mânăseii noastre planete? Din partea mea, trebuie să-ți mărturisesc că te găsesc destul de mignonă. Scundă, indiscutabil, dar cu adevărat delicată.

– Toți sunteți la fel, voi, bărbații, bombăni Lucrèce. Într-adevăr, ai în dumneata un porc somnolent.

– Un porc și o maimuță, rectifică grasul.

Fata era de-a dreptul uimită de tupeul partenerului ei. Acesta din urmă nu mai insistă și, în stilul său limfatic, își desfășură sacul de dormit, îl întinse și se culcă.

– Cum dorești, mai spuse el.

Bosumflată, tânăra îl imită.

– În orice caz, continuă ea să protesteze, chiar dacă am vrea să procreăm pentru a ieși de-aici, nu avem destulă mâncare ca să rezistăm în cele nouă luni necesare pentru nașterea copilului.

– Adam și Eva au rezistat. Când vom epuiza biscuiții din automat, o să mâncăm maimuțele care vor coborî ca să vadă ce se întâmplă.

– Nu mai au coardă ca să coboare.

– Vom mânca melcii, cârțițele, râmele din pământ. Nu sunt foarte gustoase, dar ne vor asigura proteinele necesare pentru a supraviețui.

Își făcu o pernă, dintr-un bolovan acoperit cu mușchi.

– Da, dar după nouă luni bebelușul nostru nu va fi capabil să se cațare singur până sus. Aici e deosebirea, copiii noștri nu merg corect decât la un an. Și cred că, după un an, unul dintre noi îl va fi mâncat pe celălalt. Cu tot respectul pe care ți-l datorez. Și, înainte de a ajunge în situația asta extremă, prefer să mă sinucid imediat.

– De acord, dar măcar să ne distrăm puțin înainte.

Lucrèce se rezemă într-un cot:

– Nu mai insistă.

În acea primă seară, au luat o masă copioasă de biscuiți, com-

punând fraze logice la aparatul Profesorului Adjemian. Sau culcat fiecare în câte un capăt al cavernei.

A doua zi dimineată, au făcut iarăși câteva tentative de evadare fără nici un rezultat și și-au petrecut după-amiaza certându-se.

A treia zi, idem.

A patra zi, s-au mai certat dimineată, iar seara au discutat despre originile omenirii și ancheta lor.

A cincea zi, și-au consumat timpul vorbind despre originea omului. Seara, Isidore a propus să joace trei pietre. În seara celei de-a cincea zile, și-au apropiat puțin culcușurile.

A șasea zi, au discutat dimineată despre originile omenirii și despre mijloacele de a ieși. După-amiaza, au jucat trei pietre, ore întregi, iar seara s-au culcat și mai aproape unul de celălalt.

A șaptea zi, n-au făcut decât să joace trei pietre. Ajunseseră la a patru sute cincizeci și doua partidă și atinseseră rare niveluri de subtilitate. Știau când celălalt voia să dea de crezut că ar fi crezut că partenerul credea că voia să-l facă să creadă că avea un anumit număr de pietre în mână.

Fiecare duel îi obliga la comori de imaginație pentru a încurca pistele de deducție ale celuilalt și pentru a găsi calea de gândire a adversarului. Trebuia să perceapă prin cvasi-telepatie ideile celuilalt, fără ca aceasta să poată face la rândul său același lucru. Grație jocului, se înțelegeau mult mai bine decât dacă și-ar fi povestit viața în lung și-n lat, luni de zile. Interesul pentru jocul cu trei pietre îi făcea să mănânce mai puțin și nu se mai certau deloc.

În seara celei de-a șaptea zile, fiindu-i frig, Isidore Katzenberg întrebă dacă se putea cuibări lângă trupul lui Lucrèce, iar ea acceptă. Dar, când încercă s-o mângâie, îl respinse ușurel, spunându-i că era încă prea devreme.

În dimineata zilei a opta, când tocmai se treziseră și începeau noi partide ale jocului cu trei pietre, remarcară un lucru nou. Din vârful cavernei atârna o liană.

51. CAIN ȘI ABEL

În cavernă, TATĂL, MAMA, PRIMUL FIU ȘI AL DOILEA FIU supraviețuiesc de bine de rău în acest mediu ostil. Ucid animalele care cad din cer și îngroapă resturile în argilă ca să le ajungă mai

mult timp. Cu privire la doi șobolani eșuați în groapă, AL DOILEA FIU propune să-i împerecheze pentru a face o crescătorie. Într-adevăr, AL DOILEA FIU e foarte inteligent.

Ca să nu se lase mai prejos, PRIMUL FIU începe din partea lui o cultură de mușegai, care se vâdește foarte hrănitor.

Și toți așteaptă ca AL DOILEA FIU să devină destul de mare pentru a încerca din nou să se îngrămădească unii peste alții, spre a ajunge în vârful cavernei. Fac mai multe tentative și aproape reușesc. Se hotărăsc să aștepte până când AL DOILEA FIU va crește și mai mult.

Dar, în interiorul micii grote unde trăiesc închiși, atmosfera e tot mai încărcată. PRIMUL FIU și AL DOILEA FIU nu se mai suportă. Sunt rivali în fața mângâierilor tatălui și a lîngerilor mamei. PRIMUL FIU îi reproșează celui de-AL DOILEA FIU că e înzestrat cu mâini care seamănă cu niște copite și un chip înzestrat cu un râț grotesc.

AL DOILEA FIU îi impută primului că e violent și prea puțin respectuos cu părinții lor. Jocurile lor se încheie adeseori cu cirovăieli, gâlcevile degenerază frecvent în adevărate încăierări.

Într-o zi, când se iau iarăși la bătaie, PRIMUL FIU îl omoară pe AL DOILEA FIU.

Părinții n-au avut timp să intervină. Nu le mai rămâne decât să-și privească fiul asasinat. Apoi, îl privesc pe copilul asasin. S-a zis cu speranțele lor.

Ce să facă? Să-l pedepsească pe PRIMUL FIU? Să-l ucidă?

După toate dificultățile pe care le-au întâmpinat pentru a-l procrea, ar fi într-adevăr păcat. După AL DOILEA FIU, MAMA a rămas de mai multe ori însărcinată și de fiecare dată copilul s-a născut mort. Acum știu că, fără îndoială, alți pui nu vor mai avea.

Pe TATĂ îl apucă o mânie cumplită. Urlă, lovește cu pumnii în pereți. Nu numai că PRIMUL FIU l-a ucis pe copilul lui favorit, dar a distrus și orice șansă ce le mai rămăsese de a ieși. Toată viața lor n-a folosit la nimic. Nici chiar MAMA nu mai reușește să-l calmeze. Ajuns la paroxismul furiei, TATĂ îl înhață pe PRIMUL FIU și, cu energia incredibilă pe care i-o dă furia, îl azvârle în aer, ca să termine cu el o dată pentru totdeauna.

Dar PRIMUL FIU nu-și zdrobește capul de plafon. Traectoria l-a urcat spre pâlnie și, dominat de instințele sale de maimuță-primat, se agăță ca să nu mai coboare.

Jos, TATĂL continuă să strige.

PRIMUL FIU se teme prea mult de mânia părintelui său; așa că, făcând un efort supra-primatesc, se saltă până la suprafață.

TATĂL și MAMA își încetează țipetele, stupefiați. PRIMUL FIU a reușit să iasă din cavernă!

52. NIȘTE ALIAȚI SURPRINZĂTORI

O liană. Câteva ființe se agitau în jurul lianei care cobora încet spre ei. Isidore Katzenberg și Lucrece Nemrod își întrerupseră aproape cu regret partida de trei pietre.

Nu erau oameni, ci galago. Și pentru ei, dispariția corzii-liană crease o problemă. Știau că, dacă ar fi căzut în groapă, dată fiind înălțimea, își frângeau oasele. Atunci, căutaseră un mijloc sigur de a coborî. Trecuseră mai multe zile până să găsească soluția dar, fără îndoială grație creierului lor bine educat de claviatura automatului cu mâncare, sfârșiseră prin a reuși.

Înțeleseseră că era indispensabil să ancoreze liana de un trunchi. Probabil descoperiseră până și conceptul de nod, pentru a fixa cât mai bine coarda. Căci, privind zecile de mici lemuri care coborau împreună, în ciorchini întregi, se înțelegea că era legată solid.

Noii sosiți începură să se strâmbe, constatând că cei doi oameni consumaseră deja o mare cantitate din biscuiții „lor”. Doi masculi dominanți se luară la ceartă. Își reproșau reciproc că avuseseră încredere în oameni.

Ce porcărie!

O săptămână întreagă își torturaseră meningile, și totul numai pentru a constata, o dată ajunși jos, că cei doi monștri mâncaseră o enormă parte din provizia lor de bunătăți care nu se mai găseau în nici un alt loc al pădurii!

Șeful hoardei veni spre ei, îi luă de mâini și le dădu de înțeles că trebuia să urce imediat și să se cărăbănească de-acolo.

Lucrece Nemrod strânse cele câteva lucruri și se agăță de coarda-liană.

– Nici o problemă, domnule, spuse ea, salutându-l pe șeful galago, care se ținea de cap, năucit de proporțiile catastrofei.

– Va să zică, și noi, oamenii, avem nevoie de alte animale ca să scăpăm cu bine, medită Isidore, urmând-o greoi.

Lemurienii galago îi încurajau cu strigăte puternice să se cătăre și s-o întindă.

Când cei doi intruși dispărură în sfârșit, lemurienii îl destituiră pe șeful „prea bleg“, jurând să nu mai aibă niciodată încredere în oameni, chiar dacă se dedau la gesturile convenite ale supunerii.

53. IEȘIREA DIN GROAPĂ

PRIMUL FIU înalță capul. Soarele e orbitor. Toată viața a trăit în umbră, având ca singură sursă de lumină razele difuze care intrau prin pâlania stâncoasă.

Trecerea la lumina zilei este pentru el aproape insuportabilă. Își acoperă ochii cu palmele. Parcă ar fi îmbătat de lumină.

PRIMUL FIU dorește să coboare din nou în groapă, pentru a-și regăsi universul familiar, dar de jos tatăl său continuă să-i arunce invective. Știe că nu mai are încotro.

Lumina se îndârjește asupra lui. Stranie senzație. Ca și cum un foc enorm i-ar devora creierul. Un foc de lumină atât de dominant, încât îi stinge toate celelalte simțuri. Se ghemuiește și, cu brațele, se apără de teribilul asalt al fotonilor.

Puțin câte puțin, însă, creierul său se obișnuiește cu această intensitate luminoasă, iar PRIMUL FIU se ridică. Vede cerul. Din fundul cavernei, cerul era strâmt. De aici, e imens!

După orbirea cauzată de lumină, urmează o a doua senzație exotică: frigul. Jos, în grotă, domnea practic tot timpul aceeași temperatură. Aici, curenții de aer cald, apoi rece ca gheața, se succed prin blana lui fină. Toți perii i se zbârlesc.

A treia senzație bizară e olfactivă. În exterior, există zeci, sute, mii de mirosuri care se mariază, se conjugă, se completează. Mirosuri de fructe, duhuri de sudoare, miresmele polenului florilor, aromele lemnului, mirosuri de urină și excremente, mirosuri de mușchi, de licheni, de prafuri, de pământuri... Infime arome purtând mii de mesaje pe care el încă nu știe să le decodifice.

Este asemenea puiului care a ieșit din găoace. Lasă capul în piept pentru a se apăra de strălucire, de vânt și de mirosuri.

O a patra poartă i se deschide în spirit: auzul. În cavernă, sunetele ajungeau estompate. Afară domnește un vaacarm permanent. Păsările tipă. Copacii freamătă. Cosașii își freacă elitrele. Se aud uguieli, ciripituri, mormăieli, mugete. În această învălmășeală de semnale care-i asaltează toate simțurile, percepe glasul tatălui său.

TATĂL continuă să-l insulte din fundul gropii. PRIMUL FIU își amintește îngrozitoarele circumstanțe care l-au adus aici. Moartea fratelui său. Furia tatălui. A tatălui lui care, de jos, îl amenință cu pumnul. Cum poate un tată să-și dușmănească atât de mult propriul fiu, carne din carnea lui?

PRIMUL FIU rămâne nemișcat, pentru a asculta această revărsare de ură. Tatăl lui regretă că nu l-a ucis. Îi răspunde la rândul său cu un strigăt care înseamnă: „Dar, Tăticule, îți dai seama: am reușit!”

Scoate sunete pentru a vorbi. Vrea să vorbească. Vrea să se justifice față de tatăl lui. În gâtlee, mușchi niciodată folosiți se trezesc și se încordează. Trebuie să-i explice lui Tăticul. Gâtul său, gura lui, obraji, caută un mod de a produce zgomote care-i vor permite să se facă înțeles.

Repetă aceste sunete de mii de ori. Vrea să-i ajute pe părinții lui să înțeleagă atâtea lucruri și, mai ales, vrea să fie în sfârșit mândri de el: „Dar, Tăticule, am reușit!” Să conceapă faptul că, indiferent cum, nu contează în ce împrejurări, descendența lor e salvată.

Dar acolo, jos, nu distinge nici o încurajare, nici un semn de felicitare. Tatăl său pare de asemenea să caute sunete, însă numai pentru a-și exprima durerea și reproșurile.

Incomunicare.

Din două părți, gurile aspiră să se exprime altfel decât prin strigăte. Găturile testează noi nuanțe. Unul, pentru a acuza. Celălalt, pentru a explica. Dialogul este imposibil. Atunci, PRIMUL FIU își spune că trebuie să plece. Lasă să-i scape un ultim bolborosit care ar putea să însemne: „De vreme ce nu mă poți ierta, Tăticule, de vreme ce nu poți mărturisi că ești mândru de mine, eu mă duc.”

O ultimă oară, se apleacă deasupra gropii. Vede expresia mirată a mamei sale. Vede cadavrul fratelui mai mic. Și, alături, privirea nebună a TATĂLUI.

Acest ochi patern furibund, sticlind în fundul pământului, nu-l va uita niciodată.

PARTEA A TREIA

VĂRUL STÂNJENITOR

1. UN SUBIECT EXCELENT

Paris, în zilele noastre.

Mii de ochi ieșeau din pământ. Revărsându-se din culoarele subterane ale metroului, oamenii erau puțin orbiți de lumina zilei. Apoi, se reculegeau și se grăbeau s-o ia la galop pe trotuare pentru a se achita de sarcinile lor cotidiene. Gura de metrou scuipa neconținut omenire la suprafață.

Unde se duceau cu toții? În majoritate, spre locul de muncă. Se precipitau către miile de alte caverne cubice și călduțe, care adăposteau activitățile moderne ale ființelor omenеști. Să dea telefoane. Să citească ziarele. Să-și deschidă corespondența. Să răspundă la scrisori. Să dea alte telefoane. Să discute programul de televiziune din ajun cu colegii. Să bea cafea la automatul de băuturi. Să înscrie cifre în coloane. Să le explice subalternilor că au greșit. Să intre în audiență la superiori. Să prezinte diagrame despre evoluția cifrei de afaceri. Să bea cafea la automatul de băuturi. Să parafeze contracte. Să telefoneze. Să mănânce la restaurant. Să telefoneze. Să cheme un depanator pentru computerul defectat. Să cheme un depanator pentru telefonul stricat. Să agate secretara. Să cumpere un computer nou. Să cumpere un telefon nou. Să cumpere o secretară nouă. Să telefoneze. Să bea o cafea la automat. Să discute cu colegii cele mai recente achiziții. Să discute pentru a ști cine cu cine se culcă în secția proprie și în altele. Să-și consulte ceasul. Să-și consulte agenda. Să telefoneze.

Motocicleta Guzzi se parcă pârâind în fața redacției „*Le Guetteur moderne*”. Lucrèce Nemrod își scoase ochelarii de mica și casca de piele și se repezi spre lift.

Era în întârziere. Se strecură în cercul de scaune ale ziariștilor, pentru a se așeza lângă Franck Gauthier. Christiane Thénardier n-o învrednici nici măcar cu o privire. Rondul subiectelor în vederea numărului viitor începuse.

Maxime Vaugirard, ziaristul socio-umoristic, dorea să scrie un articol despre scandalul frunzelor de salată ofilite pretinse decorative, servite invariabil la fripturile cu cartofi prăjiți, în restaurante. Propunerea îi entuziasmă pe toți, iar unii propuseră chiar să creze o asociație contra acestei calamități. Subiect acceptat. Maxime Vaugirard, purtat de elan, propuse și un articol despre etichetele de nylon care zgâriau spinarea. I se atrase atenția, însă, că fiecare război trebuia să-și aștepte momentul.

Florent Pellegrini, marele reporter criminalist, dorea să ancheteze o mamă care-și înecase fiul după ce-l surprinsese inopinat în brațele amantului ei. Își închisese puștiul într-un sac de gunoi și-l aruncase în fluviul local. Pentru a spori interesul subiectului, sublinie că mama pruncucigașă era foarte fotogenică, iar judecătorul de instrucție se îndrăgostise la nebunie de ea. Subiect acceptat.

Clothilde Plancaoët, ziarista ecologistă, anunță că pădurea din Papua, una dintre cele mai mari din lume, era pe cale de dispariție, transformată în bețișoare de unică folosință pentru restaurantele cu sushi sau în batiste din hârtie de unică folosință pentru nărilor lumii occidentale. Indonezienii, care invadaseră sudul insulei, se grăbiseră să revândă concesiunile forestiere unor consorții japoneze și americane. În plus, pentru a facilita antreprizele industriașilor, masacrau fără scrupule populațiile papuase autohtone.

Șefa făcu o mutră.

– Nu, spuse ea, fără altă justificare.

Atunci, Clothilde Plancaoët sugeră un articol despre dispariția peștilor din oceane. Pescadoarele industriale goliseră atât de mult suprafața apelor încât, pentru a mai găsi pește sălbatic, erau acum constrânse să-și arunce năvoadele spre adâncimi abisale. Scoteau de acolo monștri marini înfiorători, rapid transformați în „file de sturion pane” imposibil de identificat.

Christiane Thénardier era absolut dezinteresată și-i ordonă tinerei să înceteze cu încercările de a-i discredita pe industriași cherestelei și ai pescăriei. Reportera ecologistă se așază, cu capul în piept, mormăind o promisiune ca data viitoare să propună ceva mai bun.

Jean-Pierre Dubosc, mare reporter internațional, aminti că tocmai revenise din Africa Centrală. Văzuse oameni omorându-se între ei cu lovituri de măciuci și pietre fiindcă nu mai dispuneau de cartușe suficiente pentru a se masakra cum se cade.

– Foarte bine, aprobă Thénardier. Ar putea ieși o uvertură de „actualitate”. Un amănunt, totuși: îți începi mereu reportajele cu fetița cu ochii plini de muște care plânge fiindcă i-a fost omorâtă mama. Mai înnoiește și dumneata un pic, scumpul meu Jean-Pierre. Albert Londres nu folosea la nesfârșit aceleași clișee ca acroșuri pentru reportaje. Până la urmă, așa ceva îți distruge credibilitatea. Nu știu, încearcă în schimb băiețelul cu abdomenul balonat care plânge fiindcă i-a fost luat prizonier tatăl...

Răsete semi-batjocoritoare, semi-complezente, în asistență.

– Cine urmează?

Franck Gauthier avea în minte un articol denunțând homeopatia, acupunctura și alte forme de medicină alternativă. Voia să se răfuiască în sfârșit cu toți acești „șarlatani care trăiesc din credulitatea pacienților”. Jean-Pierre Dubosc îl informă că el se trata homeopatic și, în ceea ce-l privea, acea practică dădea rezultate excelente. Pellegrini aminti că ramurile medicale așa-zis paralele erau foarte la modă printre cititorii revistei „*Le Guetteur moderne*”. Thénardier îi reduse la tăcere:

– Ne doare-n cot dacă aceste remedii de pe vremea bunicii merg sau nu. Interesul unui asemenea gen de articol este tocmai acela de a relansa polemica și oare nu are fiecare gazetă funcția de a reînsufleți incendiile pe cale să se stingă? Dacă Franck reușește să folosească tonul vindicativ necesar, lucru de care îl cred perfect capabil, vom primi scrisori cu sacul, timp de un an cel puțin. Provocările gratuite și drepturile la replică sunt cele două mamele ale ziaristicii de investigații.

Toate privirile se îndreptară spre Lucrece Nemrod. Îi venise rândul la cuvânt. Fata se ridică, trăgându-și mașinal fusta scurtă pentru a netezi o cută imaginară, și anunță că, în asociere cu Isidore Katzenberg, își continuase până în Africa ancheta asupra verigii lipsă și că adusese o bombă de presă.

Redactora își înăspri expresia. Se vedea clar că numele de Isidore Katzenberg nu-i evoca nimic plăcut. O încurajă pe tânără să continue, cum încurajează un lup mielul să-i viziteze interiorul botului.

– Am descoperit secretul Profesorului Adjemian în plină junglă tanzaniană. Îi cunoaștem de-acum teoria. Se pare că l-a găsit într-adevăr pe cel mai vechi înaintaș al nostru. Strămoșul tuturor strămoșilor. O să facă zarvă.

Redactora șefă își aprinse o țigară, trase un fum și lansă un nor opac.

– Ai dovada aserțiunilor dumitale?

– Da. Adică, ăă... În fine, să zicem că am văzut dovada, dar apoi ne-a fost sustrasă. Dar adineaori ați spus că provocările gratuite și dreptul la replică sunt cele două mamele ale ziaristicii de investigații...

– În cazul homeopatiei. Nu și într-al paleontologiei, răspunse Franck Gauthier, în cazul redactorei șefe. Misterul originilor noastre e un subiect prea important pentru a fi tratat fără probe. Nu putem lansa te miri ce ipoteză, fără a dispune de argumente solide în sprijinul ei.

Lucrèce Nemrod fu surprinsă de trădarea colegului său.

– Dar povestea pe care o pot relata...

– ...e lipsită de valoare, din lipsă de probe, i-o luă înainte Gauthier. Adu-ne un craniu, un fragment de os, orice obiect pe care să-l poată expertiza niște adevărați oameni de știință. Nu putem publica prima elucubrație apărută. Ține de credibilitatea revistei noastre.

Lucrèce Nemrod inspiră adânc, pentru a-și păstra calmul.

– Profesorul Adjemian... începu ea.

– ...e mort, o întrerupse șeful său direct. Deci, nu-ți va putea acorda sprijinul și, în plus, întotdeauna a fost considerat un aiurit de confracții lui.

Pe Thénardier n-o deranja să-l vadă pe Franck Gauthier punându-și la punct stagiara. Totuși, aceasta încă nu se dădea bătută.

– Foarte bine, atunci voi aduce dovada! aruncă ea, printre rotocoalele de fum ale redactorei șefe.

Christiane Thénardier zâmbi cu răutate; îi venise o idee.

– La urma urmei, s-ar putea să fie într-adevăr un subiect bun, consimți ea pe neașteptate. De ce să nu-l tratăm? Scumpul meu Franck, nu te-ar interesa să clădești un dosar științific, realmente serios de data asta, recapitulând cum stau cunoștințele actuale despre originile omenirii? Numai dumneata îmi pari înzestrat cu profesionalismul necesar pentru a aborda o temă atât de crucială.

Franck Gauthier se grăbi s-o asigure că subiectul îl pasiona destul de mult pentru a-și amâna de bunăvoie pe mai târziu articolul despre homeopatie. Avea numeroși prieteni paleontologi cărora le-ar fi făcut mare plăcere să-i povestească „adevărata” istorie a strămoșilor noștri. Maxime Vaugirard sublinie că subiectul era și unul dintre hobbies-urile lui și avea să completeze încântat ancheta lui Franck cu o notă umoristică despre pasiunea francezilor pentru misterul originii lor.

– Dar... se scandaliză Lucrece Nemrod.

– Un dosar-șoc! Poate chiar o copertă! supralicită Thénardier.

Clothilde Plancaoët propuse cu timiditate un insert despre siturile paleontologice descoperite întâmplător în Franța cu ocazia construirii autostrăzilor.

– Excelentă idee, scumpa mea Clothilde. Vezi că, atunci când vrei...

– Dar... sughiță din nou Lucrece Nemrod, nevenindu-i să-și creadă urechilor.

Thénardier ridică ședința cu o ultimă vultă:

– O copertă excelentă, da. Cine nu și-a pus niciodată această întrebare metafizică, această cumplită întrebare care ne preocupă pe toți: „De unde venim?”

2. DE SUS

– Conform siucșilor, omul a fost creat de un iepure. Animalul a găsit un cheag de sânge pe drum. Cu laba, a început să se joace cu el. Cheagul s-a transformat în intestin. Iepurele a continuat să se joace, iar pe intestin a crescut dintr-o dată o inimă, apoi și niște ochi. Organul s-a prefăcut într-un băiețel, primul băiețel din lume.

Isidore Katzenberg își răsfoia cărțile de mitologie. Lucrece luă și ea una.

– Pentru mexicanii din secolul al XVI-lea, Dumnezeu a fabricat omul folosind argilă uscată în cuptor. Dar a prelungit prea mult coacerea primului om, care a ieșit complet ars, înnegrit. Atunci, Dumnezeu și-a spus că rezultatul nu era satisfăcător. A aruncat prima ciornă la întâmplare, pe Pământ, iar omul negru a căzut drept în Africa. Atunci, Dumnezeu a întreprins o a doua încercare, „mai

puțin arsă". A rezultat un om complet palid, alb, prea crud. Dumnezeu a hotărât că din nou eșuase, a potrivit greșit focul din cuptor. Așa că a aruncat pe Pământ și această nouă tentativă, care a căzut în Europa. În sfârșit, Dumnezeu s-a străduit să supravegheze cu grijă coacerea celui de-al treilea. Îl dorea bine rumenit, bronzat, auriu potrivit. De astă dată, a reușit să obțină un om nici prea crud, nici prea ars, un om perfect: mexicanii, pe care Dumnezeu i-a depus în America Centrală.

Pentru egiptenii din Heliopolis, în anul 2300 î. Ch., omenirea a luat naștere dintr-o masturbare a zeului Atoum. Din sperma lui ar fi ieșit gemenii Șu și Tefnut, care au fost primii oameni.

Lucrèce era deja gata să preia ștafeta:

– Pentru sumerienii din 1200 înainte de Christos, zeii se săturaseră să tot muncească pentru a-și satisface nevoile. Prin urmare, s-au hotărât să-l sacrifice pe unul de-ai lor, pentru a da naștere unei generații de servitori care aveau să le permită să lenevească.

– Câte ipoteze, atâtea propuneri. Iar acum, această viziune dementă a unui strămoș al tuturor strămoșilor noștri care a păcătuit cu o scroafă!

Râseră amândoi.

Isidore o privi lung. Când râdea, în obraji i se adânceau două gropițe. În acel moment, televizorul se puse singur în funcțiune.

– Este ora mitologiei moderne, proclamă el.

Gătut cu bleizărul său impecabil, prezentatorul anunță titlurile de actualitate. Pentru început, propuse un reportaj excepțional despre orfelinele din România. Un reporter începu să explice că, în acea țară, mulți copii erau abandonați pe treptele bisericilor. Atunci, erau duși în orfeline de stat. Imagini cu orfeline sordide. Copii zgomotoși. Comentatorul anunță că, întrucât țara nu dispunea nici de personal, nici de mijloace suficiente pentru a se ocupa de acea masă de copii, noii născuți abandonați erau închiși în paturi cu grilaje peste tot, încuiate ca niște cuști. Acolo, copiii urlau și plângeau în permanentă. Unii, înnebunind, își zgâriau fața. Cei mai violenți erau puși în cămașa de forță încă de la vârsta de doi ani. Un sociolog explică la microfon că în lumea întreagă existau din ce în ce mai mulți copii abandonați. Anunță că în momentul de față se numărau o sută patruzeci și șase de milioane de copii părăsiți de părinți, iar această cifră cunoștea o creștere exponențială în toate țările. Isidore stinse brusc televizorul. Părea răscolit.

– O sută patruzeci și șase de milioane! repetă el, ca trăsnet. Și-și luă capul în mâini.

Lucrèce înțelegea acum de ce căuta atât de mult Calea Mini-meii Violente și de ce încerca să prevadă viitoruri mai luminoase. Prezentul îl panica. Se întrebă o clipă de ce își impunea astfel să asculte actualitățile, dar cunoștea răspunsul. „Pentru că vrea să știe. Nu dorește să aplice politica struțului. Vrea să cunoască pe față lumea în care trăiește.”

– Nu-i nimic. Scuză-mă, mormăi el, regăsindu-și calmul.

– Înțeleg, răspunse Lucrèce. Și eu sunt orfană și problema mă privește în primul rând.

– Dacă ne abandonăm copiii, înseamnă că toată specia...

– ...Ca și cum oamenii ar fi de-acum înainte mai puțin preocupați de viitorul progeniturii lor, completă ea.

Isidore se ridică, hotărât.

– Poate că e momentul să-ți arăt altul dintre secretele mele, spuse el.

Ziaristul cel gras o conduse pe fată spre coloana centrală, amplasată ca un imens catarg cilindric în mijlocul încăperii. Deschise o ușă, dezvăluind o scară în spirală.

Lucrèce îl urmă. Ajunseră în fața unei uși cu mai multe broaște. Isidore le descuie, stinse lumina electrică de pe scară și aprinse un policandru cu șapte lumânări. Ușa dădea pe o mică platformă înconjurată de apă. Se aflau în cisterna superioară.

Fata înțelese de ce Isidore folosea lumânări: dorea să evite o lumină prea puternică. Acolo nu exista tavan și, ridicând capul, se putea vedea cerul înstelat.

– Iată locul meu de „vacanță”.

Stinse cele șapte lumânări. Licărirea stelelor din acea noapte de vară era suficientă pentru a lumina scena.

Îi arată o pasarelă din lemn care traversa până la plaja circulară din jurul întinderii de apă.

– Aici sunt departe de oameni și mai aproape de stele.

Se îndreptă spre un cotlon, alege un disc și îl introduse în combina hi-fi: „*Gymnopédies*”, de Eric Satie. Muzica umplu sala, provocând chiar o ușoară vălmurire a apei. Isidore îi indică două șezlonguri.

– Extraordi...

Îi făcu semn să tacă, arătând spre stele.

– În programul de astă seară, Satie și galaxiile.

– Sunt...

Isidore îi puse un deget pe buze:

– Șșșșșt... A asculta. A înțelege. A tăcea.

Mări volumul Gymnopediilor. Muzica se răspândi în toată încăperea.

Lucrèce privi stelele. Cu cât le observa mai mult, cu atâta descoperea altele noi.

Un meteorit intră în atmosferă, lăsând o dără subțire pe firmament. Își puse o dorință.

– Am impres...

Isidore nici nu se mai deranjă să-i facă semnul tăcerii. Îi adresă un surâs complice, iar Lucrèce înțelese că simțea aceleași lucruri ca ea și tocmai de aceea venea în acel loc. Acolo nu mai era nevoie să vorbească pentru a se înțelege.

În acel moment, auzi un zgomot. Un clipocit diferit. Din cauza lipsei de lumină, nu examinase bine suprafața apei. Acum, când pupilele i se dilataseră, vedea mai bine. Trei capete o fixau, ieșite din apă.

Schiță un gest de teamă. Dar cele trei chipuri zâmbărețe care o scrutau aparțineau unor ființe cunoscute. Delfini.

– Del...

Isidore îi puse din nou degetul peste gură, apoi se ridică, se dezbracă și sări în apa caldută. Plonjonul răvăși întrucâtva împrejurimile, dar delfinii începuseră deja să scoată micile lor strigăte ascuțite, jucându-se cu el.

– Pot să vin și eu? întrebă Lucrèce.

– Nu, e prea devreme.

Atunci, rămase pe mal, privind stelele și ascultându-și prietenul jucându-se cu delfinii. Medita la tot ceea ce se întâmpla. Înțelese în acel moment că aici Isidore se descărca de tot ceea ce ar fi putut să fie rău în el. Apa era elementul unde nu mai resimțea nici măcar violența gravitației care-l lipea de sol și-i apăsa toate oasele. Delfinii erau infirmierii lui. Noaptea, evadarea lui.

În „locul de vacanță”, Isidore se putea debarasa de stressurile imense fără a simți nevoia de a se răzbuna și fără a cunoaște mânia.

Isidore sărea și înota prin apă. Delfinii păreau să fi înțeles că, în ziua aceea, avea o nevoie deosebită de ei. Lucrèce observă că toți aveau trupuri vărgate. Probabil erau delfini răniți de elicele vapoarelor, pe care Isidore îi îngrijise și-i vindecase. Începând prin a-i salva pe cei care aveau să-l salveze.

Delfinii îl antrenau pe Isidore în apnee din ce în ce mai prelungite. Își făceau prietenul să se rotească în jurul insulei centrale unde se afla scara. Isidore se agăța de înotătoarea lor dorsală, cu ochii închiși în abandon și un surâs de beatitudine inundându-i fața.

Ieși. Se înfășură cu un prosop.

– Le-ai cerut părerea?

Dintr-o dată, Isidore părea hotărât.

– Mai mult, cu ei, m-am... regăsit.

Se răsuci în loc.

– Cred că toată istoria asta a verigii lipsă e crucială. Trebuie să ne grăbim să acționăm, dacă nu vrem ca laba cu cinci degete să dispară ca și cum nici n-ar fi fost.

– Probabil că Ange va încerca să i-o vândă cui oferă mai mult, se revoltă ziarista.

– Are nevoie și de bani, și de credibilitate, adăugă Isidore.

Se înțelesesă să-i elimine din eventuala licitație pe astronomul Sanderson și pe biologul Conrad, amândoi funcționari, deci neavând mijloacele financiare de a-l satisface pe acrobat.

Mai rămânea Doctorița Van Lisbeth.

– Nu numai că are la dispoziție fondurile fabuloase ale clinicii sale pentru miliardari ci, mai mult, se află chiar la originea descoperirii relației cu porcul, aminti ea, cu gura plină.

– Clinica asta are ceva ciudat...

– Ei fir-ar să fie!

Isidore Katzenberg se opri. Luă un pachet de bomboane cu lemn-dulce. Avea nevoie de tot mai multe zaharuri pentru a-și alimenta cazanul creierului.

– Cum de nu m-am gândit mai devreme!

– La ce?

– La celebra lor zonă C.I.R.C.

– Da, zona de experimentare, dar nu prea văd ce interes poate prezenta... se miră Lucrèce.

– Nimic mai mult decât inițialele.

– C.I.R.C.?

– Da, pronunță mai repede.

Lucrèce Nemrod repetă de mai multe ori literele, apoi se opri, ca lovită de o descărcare electrică.

– Circe! Vrăjitoarea din mitologia greacă!

De astă dată, tânăra înțelegea perfect tulburarea prietenului ei.

– Și-ți amintești ce particularitate avea?

Nu mai avea nici un rost să-i aducă aminte că Circe, vrăjitoarea mitologică din „Odiseea”, îi metamorfozase pe oamenii lui Ulise în... porci.

Părăsiră castețul de apă, repezindu-se cu motocicleta cu ataș prin noaptea opacă.

3. SINGUR

Remarcă de departe o hoardă de primare.

Ca Tăticul.

PRIMUL FIU aleargă spre ele, sperând că hoarda îl va adopta. Trei masculi dominanți îi dau imediat de înțeles că trebuie s-o îndintă. El insistă. E lovit cu pietre. Până și copiii aruncă pietre. Străinii nu sunt iubiți.

PRIMUL FIU nu știe cum arată dar, după ostilitatea lor, bănuiește că probabil le pare puțin cam „altfel”.

Se apropie de o familie de facoceri. Ca Mămica.

Și aici, masculii cu cei mai lungi colți îl atacă pentru a-l lămuri că trebuie să rămână la distanță.

Dorește să le vorbească. Să le spună că, departe de a fi un defect, caracteristicile diferite ale mamei și tatălui său i-au îmbogățit personalitatea. E făcut să înțeleagă că e mai mult decât indezirabil: e inoportun.

Dar animalele nu-i recunosc nici aspectul, nici mirosul. Pentru ele, PRIMUL FIU este un monstru. Un mutant. Toți speră că va muri fără a lăsa urmași.

Se închide în sine însuși. Își spune că ar fi trebuit să rămână în cavernă, cu familia lui. Ei, cel puțin, nu erau șocați de înfățișarea sa.

4. CLINICA

Lucrèce Nemrod escaladă fără probleme zidul exterior al clinicii Mimosas, dar îi fu foarte dificil să-l ridice pe Isidore, prea greu și prea puțin sportiv.

Se repezică spre ei câțiva câini. Isidore Katzenberg le azvârli crochete îmbibate cu cloroform, pe care le luase tocmai în ipoteza unei asemenea întâlniri.

Moloșii fiind calmați, traversară pe furiș parcul, pentru a pătrunde în clădire. La intrare încă mai domnea destulă activitate. Bolnavi insomniaci le hărțuiau pe infirmierele peste măsură de răbdătoare. Încercând să nu se facă prea remarcați, cei doi reporteri științifici traversară discret culoarul, pentru a ajunge în zona C.I.R.C.

Intrară pe poartă. În dreapta se afla o sală de conferințe, de unde răsună o hărmălaie de glasuri. Se apropiară. Doctorița Van Lisbeth în persoană tocmai ținea un curs cu vreo zece studenți. Din ceea ce înțelesesă printr-o mică grilă de aerisire, le explica studenților cum se poate preleva un pancreas de porc și cum se „umanizează” apoi prin reimplantarea pe un cimpanzeu bonobo, pentru ca finalmente să-i fie grefat unui om. Apoi, le prezentă un grafic cu rata de reușită a operațiunii.

În încăpere se găseau un purcel și o maimuță. Doctorița spuse că porcul fusese modificat genetic pentru a se obține un minimum de respingere cu ocazia unei eventuale operații. În continuare, proiectă o videocasetă care reprezenta un pacient afectat de o boală incurabilă.

— Înainte de intervenția noastră, nici chiar morfina nu mai avea efect asupra lui. I-am implantat în canalul rahidian micro-capsule care eliberau celule cromafine produse de glandele suprarenale ale porcului. Acestea au început în mod firesc să genereze mai multe substanțe analgezice, în special dopamină, enkefaline și stomatostatine. Rezultatul depășește toate previziunile noastre. La anumiți bolnavi, a fost posibil să se oprească terapia cu morfină. Un singur subiect nu a suportat implantul.

Clinica Mimosas nu era singura care practica acest gen de experiențe, sublinie doctorița. Departamentul de biologie al Univer-

sitații din Providence, în Statul Rhode Island din S.U.A., precum și Facultatea de medicină din Lausanne, încercau să trateze boala lui Parkinson prin grefe de porc. Din partea lor, ajunseseră la succese impresionante în materie de transplanturi de pancreas, glande suprarenale și chiar inimă.

– Căutați ceva?

Isidore Katzenberg și Lucrèce Nemrod tresăriră. Un paznic îi rugă politicos să-l urmeze în sala de conferințe.

– Nu cred că aceștia doi sunt studenți de-ai dumneavoastră, spuse el.

Doctorița Van Lisbeth îi recunoscuse pe cei doi ziariști și-i răspunse paznicului că-și putea continua rondul. Vizitatorii nu erau periculoși. Se grăbi, totuși, să-și încheie cursul, pentru a-i chema cât mai repede în cabinetul ei.

Abia se așezaseră, ea într-un fotoliu din spatele unui birou de acaju plin cu stilouri și dosare aranjate cu grijă, când declară:

– Știu că v-ați deplasat în Tanzania. Deci, ați aflat și fără îndoială acesta e motivul intruziunii dumneavoastră. Credeți că laba cu cinci degete se află acum la mine, dar vă înșelați. Ange Rinzouli m-a contactat, desigur, dar a făcut-o pentru a mă anunța că va organiza o vânzare la licitație, pentru a o vinde celui mai generos ofertant. Va avea loc săptămâna viitoare, la Circul de Iarnă, imediat după spectacol.

Doctorița Van Lisbeth le întinse reporterilor un carton pe care erau imprimate o fotografie a labei cu cinci degete și câteva precizări privitoare la data și locul licitației. Apoi, își încrucișă picioarele fine, cu ciorapi negri, proptindu-se mai bine în fotoliul ei.

Lucrèce Nemrod o privi drept în ochi.

– Ați știut de la început că ipoteza Profesorului Adjemian consta într-un hibrid om-porc. De ce nu ne-ați spus nimic?

– Este un subiect delicat. Porcul a avut dintotdeauna o imagine deplorabilă. În ferme, el primește cele mai multe lovituri din partea țăranilor. Aici, în această clinică de lux, mulți dintre clienții noștri sunt miliardari petroliști din Orientul Mijlociu. Dacă ar afla că de-acum înainte au o inimă, un rinichi sau un pancreas de porc, acest lucru ar provoca un mare scandal în societatea lor. Ne-ar da în judecată și, probabil, ne-ar ruina.

Îi privi intens, apoi se hotărî:

– Veniți cu mine.

Ieșiră din clădire, iar Doctorița Van Lisbeth îi conduse spre o căsuță izolată din parc, pe care nu o remarcaseră cu ocazia primei vizite. După ce trecură pragul, văzură că totul părea dedicat cultului suidelor: efigii mari cu porci, afișe.

– Studiul porcilor m-a tulburat. Pe de o parte, existau porcii pe care-i descopeream ca animale inteligente și apropiate de noi, iar pe de alta, tratamentul pe care-l sufereau în crescătoriile industriale. E o rușine totală pentru specia umană. Cum ne mai putem pretinde animale evolute, când tratăm astfel alte animale? Atunci, nu m-am mai mulțumit să fac experiențe la C.I.R.C., ci am început să finanțez, cu ajutorul A.L.F., un fel de filială franceză specială pentru apărarea porcului. P.L.F., sau *Pig* (porc, în engleză) *Liberation Front*. Am știut să-i conving pe acționarii clinicii Mimosas că ar fi foarte bine pentru imaginea instituției să arătăm că susținem lupta contra relelor condiții de viață a animalelor. Fie și numai ca să nu ne mai deranjeze legile anti-vivisectie. Au acceptat, deci, să folosim pentru reuniunile noastre apartamentele din pavilionul vechi și sera de portocali alăturată.

La intrare, câțiva tineri aranjau teancuri de pliante, tuburi pline cu afișe și chiar tricouri glorificând porcii.

– Ei sunt voluntari care au înțeles miza reabilitării porcului, preciză doctorița.

Lucrèce Nemrod și Isidoré Katzenberg o urmară într-un spațiu care li se păru un veritabil muzeu închinat gloriei porcului. În sala principală trona o imensă statuie porcină, având pe soclu o placă de bronz gravată cu deviza: „ÎN INIMA FIECĂRUI OM E UN PORC ADORMIT”.

Doctorița își plimbă o mână afectuoasă peste curbele sculpturii.

– Este animalul cel mai blând, cel mai afectuos, cel mai apropiat de noi pe care-l cunosc. Odinioară, galii știau să venereze porcul. Îl considerau un animal sacru, căci era singurul capabil să recunoască trufele. În Egiptul antic, Nut, zeița cerului și mama stelelor, este reprezentată uneori sub înfățișarea unei scroafe alăptându-și purceii. În Turcia se practica un cult al mistreților.

Lucrèce Nemrod își scoase agenda, de-acum cu toate colțurile indoite, pentru a lua însemnări în timp ce examina diversele sim-

boluri, statui, picturi, grimorii, toate consacrate celebrării porcului, care împodobeau încăperea.

– ...Totuși, epoca de glorie a suidelor nu a durat. Una dintre cele douăsprezece munci ale lui Hercule, lupta cu mistrețul din Erimant, simbolizează căderea lor de pe pedestal. Cam peste tot, după capriciile mitologiilor, se regăsește acest moment în care porcul a fost învins și i s-a luat aureola. Meleagru i-a venit de hac mistrețului gigantic din pădurea Calidonului. Tezeu a ucis-o pe scroafa din Cromion...

Intrară într-o sală plină de cuști. Fiecare fusese amenajată cu mare grijă pentru confortul ocupanților. Conțineau perne comode și jgheaburi funcționale pentru mâncare. Lumina era scăzută. Toate habitacurile aveau etichete cu numele și caracteristicile genetice particulare ale pensionarilor lor porcini. Locuiau astfel acolo Achille, Charles-Edouard, Maximilien, Wolfgang Amadeus, Jean-Sébastien, Ludwig. Indicațiile științifice notate alături serveau probabil pentru grefele din C.I.R.C., își spuseră cei doi ziaristi.

Solange Van Lisbeth luă un purcel și-i invită să-l mângâie.

– Vedeti ce piele trandafirie are, gingasă și netedă. E un animal foarte ușor de îmblânzit. Este mai curat decât pisica, mai fidel decât câinele. Nu are nevoie să fie plimbat pe stradă pentru a-și face nevoile. Vine de îndată ce e chemat pe nume. Îi place să lingă mâna stăpânului. Poate învăța diverse acțiuni. Știe să aducă ziarul și să adulmece urmele, grație râului său mult mai sensibil decât boturile altor animale. Nu degeaba e singurul care poate detecta tru-fele.

Isidore Katzenberg luă la rândul său purcelul în brațe.

– Porcul este cu adevărat un animal nobil în toate sensurile cuvântului, continuă doctorița cu același entuziasm. E inteligent. Afectuos. Sensibil. Are simțul familiei. Are instinctul cuplului. Când face dragoste, tensiunea nervoasă îi crește atât de mult încât uneori moare. Iată cât de pasional e animalul acesta! Toate îi stârnesc curiozitatea și se străduiește încontinuu să-și amelioreze condițiile de viață.

Lucrăce Nemrod vru să mângâie și ea purcelul.

– Vedeti, vă prindeți și dumneavoastră în joc, remarcă Solange Van Lisbeth. E firesc, dacă i se dă porcului o șansă de a vă seduce, e talentul lui principal. De fapt, când declarăm că în inima fiecărui

om doarme un porc, ar trebui mai degrabă să spunem că în inimile celor mai buni oameni și numai într-ale lor există un porc adormit.

– Săracul de tine, bătrâne, îi spuse afectuos Isidore purcelului, n-ai avut noroc, te-ai născut pe planeta nepotrivită.

Apoi, întorcându-se spre stăpâna lui, întrebă:

– Când ai luat la cunoștință pentru prima oară că porcul e deosebit de interesant?

Invitându-și dintr-un gest vizitatorii să examineze reproducerile diverselor specii porcine de pe pereți, Doctorița Van Lisbeth se hotări să le povestească o fabulă.

Odinioară, în China, porcul era animalul de familie favorit al copiilor. În acea perioadă, chinezii îngrășau câinii pentru a-i mânca și domesticeau porcii ca animale de companie. Într-o zi, în Sî-ciuan, casa unui băiat a luat foc. Copilul a intrat cu forța, pentru a încerca să-și salveze prietenul purcel. Dar acesta murise deja, asfixiat cu fum, și l-a găsit pe jumătate carbonizat. Evident, copilul a vrut să-l îmbrățișeze pentru ultima oară, dar grăsimea topită care se scurgea din cadavru i-a ars mâinile. Atunci, ca să-i treacă durerea, băiatul a dus degetele la gură și a constatat că... ce să vezi, grăsimea aceea era foarte bună la gust. Vestea s-a răspândit. Chinezii au început să-și gătească la frigare porcii domestici și astfel a luat sfârșit în lume cariera porcului ca animal de companie.

În aceeași perioadă, cam peste tot, porcul a devenit animalul ideal de crescătorie. Nu are nevoie decât de foarte puțin spațiu pentru a trăi. Este omnivor. Nu e agresiv. Aceasta a fost drama porcului: capacitatea lui de adaptare, blândețea, afecțiunea pentru om, toate l-au condamnat definitiv.

Fotografiile aliniate în jurul lor prezentau începuturile industrializării crescătorilor de porci. Culturi pe bandă rulantă. Mașini pentru tranșarea cărnii, pentru pisarea oaselor, pentru reciclare. O pancartă afișa lista tuturor obiectelor fabricate de om din părți ale porcului. Inventarul pornea de la perii și pensule, trecând pe la lumânările făcute cu grăsime de porc, cleiuri din copite, articole de marochinărie și pungi de tutun confecționate din vezică.

– Știți câți porci sunt crescuți în lume, în momentul de față? Circa șase sute cincizeci de milioane. De trei ori cât populația Statelor Unite!

Isidore Katzenberg și Lucrèce Nemrod contemplau imaginile

piramidelor cu conserve, ale grămezilor de organe ambalate în celofan, ale mănților de mortadella, costițe, cârnați albi, negri, cu mere, cu piper, salamuri...

– Iată ultimul lor sacrament.

Un vechi afiș publicitar arăta un porc vesel care-și întindea propriile intestine sub formă de cârnați, spunând: „În porc, totul e bun.”

Doctorița Van Lisbeth se opri în fața fotografiei unui grup de savanți.

– Până în momentul când un laborator englez a descoperit întâmplător, acum treizeci de ani, o compatibilitate uluitoare între organele noastre și ale lor. Din motive necunoscute, organismul nostru e compatibil cu cel al porcilor.

Arată, aliniată pe etajere, borcane cu diverse organe, conservate intacte în formol.

– În momentul când lipsa de organe din clinici devine o problemă majoră, în clipa când în țările din Lumea a Treia sunt omorâți vagabonzi pentru a le sustrage ochii, când sunt uciși copiii ca să li se scoată rinichii, porcul ne salvează.

Doctorița Van Lisbeth luă din nou purcelul în brațe.

– El e Maximilien. Este cel mai ștrengar din toți godacii pe care-i creștem aici. În materie de teste de inteligență, e un as. Veniți, am să v-arăt.

Îi conduse într-o cameră unde se instalaseră cuști dotate cu încuietori asemănătoare celor pe care le văzuseră la cimpanzeii bonobo.

Solange Van Lisbeth introduse purcelul într-o cușcă și imediat, cu vârful râului, animalul învărti tamburii cu simboluri pentru a forma fraza logică: „Eu vin spre tine”. Ușa se deschise, iar purcelul se repezi să lingă mâna savantei.

– Maximilian e mai rapid decât cel mai inteligent dintre cimpanzeii mei!

Lucrèce întoarse înapoi paginile carnetului.

– Foarte bine, dar toate acestea contrazic lamarckismul pe care la prima noastră întâlnire ai declarat că vi-l însușiserăți. Ai afirmat că mediul ambiant sfârșise prin a transforma un primat în om.

Specialista în transplanturi recunoscă că atunci nu le prezentase decât jumătate din teoria ei despre originile omului.

– Descoperirea Profesorului Adjemian merge mult mai departe. Demonstrează că speciile nu sunt străbătute neapărat de mari curenți. Uneori, este suficientă voința unui singur individ pentru a induce schimbarea.

– Un singur individ? repetă Lucrèce.

– Da. O singură ființă capabilă să modifice comportamentul întregii turme și, deci, toată istoria speciei sale.

Se spală pe mâini într-un mic lavabou.

– Contrar celor crezute de obicei, presupun că un aparent fleac poate avea un mare efect. O picătură de apă poate face să se reverse oceanul.

Lucrèce Nemrod deschise la pagina unde notase teoria Doctoriței Van Lisbeth și, spunându-și că de-acum încolo trebuia s-o completeze, notă: „Teoria Van Lisbeth (continuare): o singură voință individuală este suficientă pentru a schimba lumea.”

Doctorița își luă ca martori vizitatorii:

– Pentru că un singur individ primat mascul a făcut dragoste cu o scroafă, s-a mutat întreaga specie. Întrucât hibridul născut din această întâlnire s-a descurcat să supraviețuiască și să se reproducă, ulterior caracterul genetic accidental produs de acea împrecherere a creat o întreagă specie. Iar această specie, la rândul ei, a declanșat mutații în tot anturajul său și poate, într-o zi, îi va produce o mutație întregului univers. O picătură de apă: oceanul se revarsă!

Dintr-o dată, deveniră conștienți de o dovadă: lipsise infim de puțin pentru ca pe Pământ să nu existe decât maimuțe și porci.

Și nici o ființă omenească...

5. CU MÂNCĂTORII DE CADAVRE

PRIMULUI FIU începe să-i fie foarte foame.

Vânătoarea nu e ușoară. N-a învățat niciodată să captureze animale. În caverna familială, prăzile picau din cer și întotdeauna erau pe jumătate ameteite de cădere.

Acolo era ușor de mâncat. Aici, la suprafață, prăzile nu-l mai lasă să se apropie de ele.

Fugărește un struț. Nu pentru mult timp. Grațioasa pasăre îl

învinge fără probleme, și la sprint, și la cursa de fond. Încheie, cu inima arzându-i.

Schimbare de strategie.

Încearcă să captureze un pui de rinocer și se pomeneste nevoit să reia goana în sens invers, când maică-sa îl amenință cu cornul.

Bate recordul precedent, dar tot foame îi este. Fuga e epuizantă.

Simte că nu a ales cea mai bună cale. Dacă natura ar fi vrut să facă din el un animal de curse, l-ar fi înzestrat cu labe mai lungi și mai musculoase. Poziția verticală, pe care o adoptă fără să se gândească, este cu atât mai puțin adaptată pentru alergare cu cât îi dă un contur foarte puțin aerodinamic, împiedicându-l să alerge împotriva vântului.

PRIMUL FIU își târăște pașii prin stepă.

Este cu atât mai deznădăduit, cu cât are impresia că vânatul fuge de el nu numai ca animal de pradă, cât mai ales ca individ particular. Ca și cum l-ar considera monstruos și n-ar dori ca „asta” să se apropie.

Un lucru și mai surprinzător: pe el nu-l urmărește nici un animal de pradă. Nici un leu, nici cel mai mic leopard, nici cel mai nevolnic câine sălbatic nu e interesat de carnea lui. Nici chiar șerpui nu-l mușcă, și nici tarantulele nu-l înțeapă. Tântarii țiuie la distanță. Muștele se îndepărtează.

Se întreabă dacă nu cumva toți au aflat despre crima lui. Sau, poate, mirosul său deosebit îi neliniștește. Ceilalți nu reușesc să-i atribuie un loc printre toate animalele cunoscute.

PRIMUL FIU mănâncă o rădăcină. De când a ieșit din gaură, în lipsă de altceva, nu se mai hrănește decât cu rădăcini. Plantele, cel puțin, nu au nici ochi, nici nas. O rădăcină nu te judecă.

Lumina soarelui continuă să-l jeneze. Se hotărăște așadar să doarmă ziua în rămurișul copacilor sau în gropi și să încerce să vâneze noaptea. Speră să poată captura astfel animale adormite.

Încearcă să se apropie de o șopârlă nemișcată. De cum o atinge, reptila fuge. Nu merge. La fel eșuează când atinge o bufniță, un mic rozător, un limax. Începe să simtă lipsa proteinelor.

PRIMUL FIU se întreabă dacă nu cumva riscă să mănânce rădăcini toată viața. Își dă seama că acesta ar fi un regres în evolu-

ție. Strămoșii săi s-au străduit mult timp să-și adauge carnea printre alimente, și n-au făcut-o pentru ca el să redevină ierbivor. Trebuie să găsească neapărat carne de mâncare, cu orice preț. Dar cum să prindă toate aceste animale care o ntind cu toată viteza de îndată ce se apropie?

Într-o zi, PRIMUL FIU descoperă resturile unei girafe pe jumătate devorate. Probabil că necrofagii au mâncat pe săturate. Iată soluția. Carnea e ușor fezandată, dar nu poate nimeni nega că e carne, și încă la discreție.

Așa că, PRIMUL FIU ia o bucată de os încă acoperită cu fâșii mici de mușchi negri, uscați, puternic mirositori, și o duce la gură. Are în primul rând gust de carne și abia apoi duhoarea infamă a putreziciunii. Mușcă de mai multe ori. E o faptă importantă. Știe că, hrănindu-se astfel, retrogradează până la rangul mâncătorilor de cadavre dar, cel puțin, rămân în clubul carnivorelor. Și-apoi, e tot viu și mai puțin flămând.

Mai întâi să supraviețuiești, după aceea să gândești.

Înaltă capul. În cavernă, tavanul era mai aproape. De când a ieșit, toate îi par de neatins. Inclusiv stelele.

6. DIN FUNDUL STELELOR

Ropot de tobe. Dangăt de alămuri. Sub cupola Circului de Iarnă din Paris, proiectoarele scânteiau ca niște stele cu o voltă deasupra. Apăru un Monsieur Loyal în costum cu paiete, într-un freamăt de aplauze răzlețe.

Televiziunea și cinematograful aplicaseră lovituri decisive spectacolului viu. În afara elevilor de școală invitați gratuit în virtutea acordurilor cu primăriile și a câtorva nostalgici ai plăcerilor de mai an, pe gradene nu era aproape nimeni.

Isidore Katzenberg și Lucrèce Nemrod se așezară lângă Doctorița Van Lisbeth. Se prevăzuse ca vânzarea la licitație aabei cu cinci degete să înceapă imediat după reprezentație, în rulota 66, cea a lui Ange Rinzouli.

Spoturile se stinseră. Semnal de tobă. Talere ciocnite. Fanfara atacă o arie antărnată, pe care copiii începură s-o acompanieze bătând din palme. Monsieur Loyal lăuda diversele numere care aveau să se desfășoare în arenă.

Oameni cu șorturi negre instalară împrejur grilaje enorme, iar un adresor în costum stacojiu cu brandenburguri întră încadrat de doi lei și trei leoaice. Omul pocni din bici, iar fiarele săriră pe taburetele pregătite. Un nou pocnet din bici, și se aliniază într-un colț. O asistentă cu fustă scurtă aprinse un cerc, iar animalele săriră prin el unele după altele. Ropot de tobă. Pocnet de bici. Cel mai impresionant dintre lei masculi ingenunche lângă dresor și deschise larg botul. Stăpânul își introduse capul înăuntru, iar fiara nu strânse fălcile. Totuși, observându-i cu atenție privirea feroce, Isidore Katzenberg și Lucrèce Nemrod înțeleseseră că leul nu aștepta decât primul pretext pentru a-și regla conturile cu acest individ care-l trata nerescuțos de atâta vreme. Omul își scoase capul. Salvă de aplauze.

Lumină. Întuneric. Monsieur Loyal reapăru pentru a prezenta numărul următor: „În fața dumneavoastră, doamnelor, domnilor, Macstrul Hipnozei!” Virtuozul în chestiune era un omuleț în smoking negru. Ceru trei voluntari din public. Se prezentară trei tineri, printre murmure.

Hipnotizatorul îi privi fix în ochi, apoi, considerându-i gata pentru etapa următoare, îi ceru primului să simtă arșița celei mai intense canicule. Băiatul se dezbracă rapid, într-un cerc de lumină care-i arăta sudoarea prelingându-se în stropi mari pe față și piept. Aplauze. Al doilea tânăr fu rugat să se transforme în maimuță. Cu mult firesc, se ghemui la pământ și începu să sară în cerc, scoțând țipete de cimpanzeu. Hipnotizatorul îi întinse o banană, pe care cobaiul o devoră rostogolindu-și în orbite ochii încântați. Aplauze. La microfon, artistul explică publicului că nu acționa decât prin sugestie, revelând tendințele naturale pe care le avea în el fiecare spectator. Celui de-al treilea voluntar îi ceru să se întoarcă în timp, vizualizându-se pe sine însuși adolescent, apoi copil, apoi nou-născut. Docil, tânărul se lăsă în patru labe, gângurind ca un bebeluș, își vâri în gură degetul mare și în același timp poala cămășii, folosind-o ca pe o suzetă. Hipnotizatorul încercă să-i tragă colțul de material, dar cum cobaiul său începea să plângă și să urle, i-o dădu înapoi, și omul-bebeluș, încântat, începu să sugă. Aplauze.

Lumină. Întuneric. Monsieur Loyal anunță ultimul număr din spectacol: trapeziștii. Băieții de culise instalară materialele, și cei trei acrobați își făcură mândri apariția.

În rolul lui Tarzan, Ange Rinzouli era urmat de un King Kong îmbrăcat în blană sintetică, cam mâncată de molii, și de o Jane sculpturală, cu planturoase attribute fizice scânteind de paiete. Monsieur Loyal ceru aplauze. Valoroșii acrobați aveau să se producă fără plasă.

– Parcă presimt ceva, murmură Isidore Katzenberg.

– Fii serios, nu suntem într-un roman. Nimeni nu are interesul să-l ucidă pe Ange, remarcă Lucrece Nemrod, ridicând din umeri.

Fanfară. În sunetul alămurilor, cei trei artiști se lansară în gol, zburând de la un trapez la altul și prinzându-se reciproc, mereu în ultima clipă, printre strigătele de admirație și teamă ale asistentei.

– E un moment grav, proclamă Monsieur Loyal, în microfon. Ange Rinzouli va realiza acum un dublu salt mortal înapoi, numit și Salt de Înger, în cinstea maestrului, care e singurul capabil de a realiza această figură atât de periculoasă.

– Presimt ceva, repetă Isidore Katzenberg, nonșalant.

Toba orchestrei execută un ropot solo.

– Nu vă neliștiți, spuse la rândul ei și Doctorița Van Lisbeth. Ange e profesionist. Am asistat de mai multe ori la numărul ăsta. E extraordinar.

Sus, sub cupolă, Ange Rinzouli își luă avânt, cu picioarele întinse și mâinile încrucișate pe piept. Efectuă grațios dublul salt înapoi și, chiar în clipa când publicul îl vedea deja căzând ca o piatră, King Kong îl prinse cu multă precizie.

Aplauze ușurate.

– Vezi, degeaba ai fost pesimist.

– Din ce în ce mai spectaculos! tună glasul lui Monsieur Loyal. Trupa va executa acum un triplu axel cu voltă înaintea prizei. Se numește „saltul morții”.

Tăcere. Semnal de tobă. Ange urcă la trapez, cu chipul surăzător, dar expresia concentrată. Execută răsucirea cu rostogolire anunțată, întinse mâinile. King Kong îl imită, iar cele patru mâini se găsiră și se apucară strâns.

Aplauze entuziaste.

Fanfara intonă o arie veselă, pentru a anunța că tensiunea se risipise. Sus, cei trei artiști treceau reciproc din mână în mână, ca pentru a marca sfârșitul numărului. Ange Rinzouli, simțindu-se fără îndoială într-o formă deosebită, îi indică prezentatorului că voia să încheie cu cea mai grea acrobatie a lui: tonoul vertical.

Nou ropot amenințător al tobei. În public, numeroși spectatori, sătui de falsul suspans și obosiți să-și tot întindă gâtul, își pierduseră interesul față de ceea ce se întâmpla atât de sus deasupra capetelor lor. Copiii cereau gustarea. Mamele aranjau baticuri. Ange își luă elan, se răsuci în zbor și întinse brațele drept înainte. Partenerii erau și mai îndepărtați de el decât cu ocazia salturilor precedente. King Kong se întinse din răspuțeri pentru a-l ajunge pe Tarzan.

Două mâini se îndreptau spre întâlnirea cu alte două mâini. Mâini omenești către mâini de maimuță. Scena semăna cu fresca lui Michelangelo din Capela Sixtină. Dumnezeu îi dăruise omului, cu vârful degetului, cunoașterea. La rândul său, omul îi întindea degetul maimuței. Figura era alegorică, deși primatul de aici era fals, cu blană de nylon.

Mâinile erau gata să se atingă. Aproape se atinseră. Totuși, în ultima secundă, chiar în momentul precis al prinderii, maimuța se eschivă. Gestul fu aproape imperceptibil. Un strigăt de uimire se înalță din piepturile spectatorilor.

Ange Rinzouli deschise larg ochii, stupefiat. Căută privirea din spatele măștii simiene, pentru a încerca să înțeleagă de ce. Zări dincolo de găurile măștii de maimuță ceva ce păru să-l uimească.

Tarzan căzu.

Acest Înger nu știa să zboare. Se zdrobi de sol, cu un zgomot sec de oase sfărâmate.

Isidore Katzenberg și Lucrece Nemrod o luară la fugă spre centrul arenei.

Ange îi recunoscuse și le zâmbi.

– Mă bucur... că ați... scăpat...

Schiță un râs asemănător unui horcăit și scuipă sânge. Duse mâna la gură, culese în palme clăbucii roșiatici, păru să se sperie, apoi scoase din nou acel râs ciudat.

– Secretul... va rămâne secret... nu vor lăsa pe nimeni... să dezvăluie... laba...

Din nou bolborosi, tuși și scuipă. Apoi, închise ochii. Lucrece Nemrod îl zgâlțâi fără menajamente:

– Undei laba cu cinci degete?

Ange redeschise pleoapele, lăsând să răzbată o privire împăienjenită.

– Copacii...

– Ce-i cu copacii?

– Copacii își ascund rădăcinile sub pământ.

Isidore și Lucrèce se străduiră să înțeleagă mesajul.

– Poate vrea să spună că rădăcinile omenirii trebuie să rămână ascunse, presupuse fata.

S.A.M.U. intervenea deja pentru a-l transporta pe nefericitul acrobat la urgență. Infermierii îl depuseră pe o targă, grăbindu-se să-l ducă spre ieșire, cu dificultate, printre curioșii mereu pasionați de moartea altora. În pofida busculadei, cei doi ziaristi reușiră să-l urmeze. Lucrèce se agăță de brancardă.

– Repede, repede, te conjur: unde e laba? Vorbește, nu mai ai nimic de pierdut.

Ca și cum s-ar fi convins în sfârșit că de-acum încolo nimic nu avea să mai poată abate lucrurile de pe cursul lor, Ange Rinzouli arată spre o perdea din fundul arenei:

– În rulota... mea. Sub... rădăcina bonsaiului, mai șopti el.

După care se crispă într-un ultim spasm.

Reporterii se repeziră spre caravana staționată în parking. „RULOTA 66”. „ANGE RINZOULI, TRAPEZIST”. Ușa fusese forțată deja. În interior, mobilierul era răsturnat, toate zăceau răvășite claie peste grămadă. Bonsaiul zăcea lângă cioburile ghiveciului spart.

Ieșiră. Vinovatul nu putea fi departe. Zăriră în sfârșit o siluetă care fugea, cu cutia sub braț. Lucrèce Nemrod sări pe motocicletă și, spre marea ei surprindere, prinzându-l din urmă pe fugar, îl recunoscu pe Părintele Mathias, preotul din avionul spre Dar es-Salaam. Sări din mers și-l trânti la pământ. Preotul începu să se zbată între brațele ei, rostogolindu-și ochii halucinați.

Isidore Katzenberg se apropie liniștit, pe jos, examinând situația.

– În materie de licitație, bietul Rinzouli n-a prevăzut că unii clienți ar prefera să obțină piesa fără s-o plătească.

Preotul dădu drumul, fără tragere de inimă, cutiei transparente.

– Trebuie să distrugem această labă! Trebuie s-o distrugem. Trebuie s-o distrugem. Este laba diavolului. Trebuie s-o distrugem! repeta el, ca o litanie.

– Ba nu, răspunse calm Isidore. Destule morți, de-ajuns cu distrugerile.

– Are dreptate, părinte, îi dădu dreptate Lucrèce. Zău că nu sunteți rezonabil.

– Dar e voința lui Dumnezeu. Vă implor, această cutie trebuie să fie arsă. E mâna Satanei. E mâna diavolului cu copite la degete.

Isidore Katzenberg luă containerul transparent pentru a verifica dacă relicva era la locul ei. Cu siguranță, acea fosilă le dăduse multă bătaie de cap. Tocmai se pregătea să deschidă cutia când, într-un scrâșnet de pneuri, lângă el frână o mașină. Printr-o portiță ieși un braț și smulse obiectul care conținea atât de prețioasa relicvă.

7. UCENICIA SINGURĂȚII

Pentru a deveni un necrofag eficient, trebuie să urmărești vulturii.

Ei indică locurile de sfâșiere. E de ajuns să-ți aștepti rândul.

Primii care mănâncă sunt în general leii, după care urmează, în ordine: hienele, vulturii, șacalii, corbii și șobolanii. Și, la sfârșit de tot, El.

El, PRIMUL FIU exilat, străinul absolut, din coada ecosistemului.

În general, la predările ștafetei au loc unele busculade. Uneori, câte un leu ucide o hienă pentru a o ajuta să înțeleagă că mai are de așteptat. Hienele se răzbună pe vulturi, vulturii pe șacali și așa mai departe... Nașterea stressului.

El trebuie să negocieze porțile cu șobolanii. Josnici adversari.

De mai multe ori, a încercat să urce cu o treaptă în piramida prădătorilor, sărind peste șobolani, dar a fost mușcat până la sânge. Șobolanii sunt mici dar uniți, le vin de hac celor ca el. Nu merită osteneala să insiste. A învățat prima lecție. În natură, fiecare are un loc precis și trebuie să și-l respecte. Îndrăzneții nu sunt bine văzuți.

Chiar acum, sus, vulturii încep să coboare. PRIMUL FIU alege să-și rezerve locul în distribuirea hranei moarte.

8. URMĂRIRE MOTORIZATĂ

Urmăreau mașina hoțului labei.

Lucrèce Nemrod nu avusese timp să-și pună casca aviatică de piele, iar pletele ei roșcate cu ondulații mărunte fluturau, inundând chipul vecinului ei de urmărire. În fața lor, mașina gonea cu toată viteza, trecând pe roșu și terorizând pietonii.

Lucrèce Nemrod răsuci maneta de accelerație și ajunseră la nivelul autovehiculului. Omul de la volan avea o mască de maimuță. Isidore Katzenberg îi adresează un mic salut amical. Neliniștit, individul coti pe prima stradă ieșită în cale, dar motocicletă cu ataș nu-l slăbea o clipă.

Un ghepard pe urmele unui rinocer.

Omul cu masca de maimuță se uita încontinuu în oglinda retrovizoare și chiar întorcea din când în când capul, pentru a vedea mai bine la ce distanță erau urmăritorii.

Intră de bunăvoie printr-o băltoacă imensă de noroi, pentru a încetini motocicletă, dar Lucrèce Nemrod reuși să ocolească suprafața alunecoasă.

Isidore Katzenberg scotoci în compartimentul atașului. Se găseau acolo tot felul de obiecte heteroclite. Sfârși prin a scoate un vechi Mauser, datând probabil din Primul Război Mondial. Ochind în roata din dreapta a mașinii hoțului, trase în anvelopă. Perforația se produse imediat și urmăritul pierdu controlul volanului, executând o coadă de pește pentru a se înfige într-o grămadă de pubele care amortizară șocul.

Lucrèce Nemrod sărise deja din șa și îl apucă pe hoț de guler, pentru a-i smulge masca. Se retrase surprinsă de chipul pe care îl dezvăluia.

– Dumneavoastră? nu se putu ea stăpâni să exclame.

9. FĂRĂ MASCA

PRIMUL FIU se aplecă spre o băltoacă de apă și-și observă chipul reflectat. „Cine sunt eu?”

Ochii sunt ai unui primat. Dar are pielea prea trandafirie, prea netedă. Pomeții arată altfel. Urechile sunt mai ascuțite și în același timp mai puțin păroase. Botul, mai puțin plat. Dinții...

PRIMUL FIU își privește dinții. Nu se găsește nici frumos, nici urât. Se găsește diferit.

Ba da, e urât. Știe că pentru toți e urât, fiindcă nu seamănă cu nimeni altcineva. Numai fratele său era aproape la fel ca el, și l-a ucis. Fratele lui era mai frumos decât el. Mai inteligent. Mai delicat. Mai grațios.

Tatăl lui îl prefera. PRIMUL FIU și-a lăsat să vorbească pulsunile cele mai primare. Nu numai la înfățișare e urât. Are urât și spiritul.

PRIMUL FIU se privește ogindit în apa băltoacei. Îi vine o idee: „Nimeni nu mă iubește“.

Și se înlanțuie o a doua idee, și mai cumplită: „Nici eu nu mă iubesc“.

Nu e doar urât. Este hidos. Reprezintă o insultă față de tot ceea ce a creat natura armonios și complementar. Nu există nici o referință. Nu se completează cu nimic. Până și familia lui l-a respins. E în plus.

„Să mor.“

Vrea să moară, dar știe că e prea stângaci pentru a reuși. Și apoi, nici măcar nu are curajul.

„De ce exist?“ este al patrulea gând care îl asaltează.

„De ce exist, în loc să nu exist?...“

O lacrimă îi curge pe obraz, cade în băltoacă și-i încrețește imaginea. Îl cuprinde o imensă angoasă. Este singur pe planetă. Se lasă noaptea, iar el se întreabă dacă n-ar fi făcut mai bine să nu se nască niciodată.

Plânge. Intuitiv, simte că nu are nici un viitor. Lacrima lui nu face băltoaca să se reverse, ci doar creează un val rotund care nu încetează să se lărgască.

10. O TEORIE MAI COMPLEXĂ

Din spatele măștii de mainuță apăruse, marcat de toate stigmatele confuziei, chipul astronomului Benoît Sanderson! Savan-

tul dădu drumul cutiei cu relicva. Isidore Katzenberg se asigură că laba cu cinci degete rămăsese intactă.

– Trebuie s-o distrugem! spuse moale Benoît Sanderson.

Vru să pulverizeze containerul dintr-o lovitură viguroasă de pumn, dar Isidore îl ținea la fereală de orice tentativă de distrugere. Lucrèce Nemrod apucă pumnul astronomului și îl răsuci, pentru a-l calma. Omul căzu la pieptul ei.

– Nu știți cu ce vă jucați, se tângui el. Nu știți ce faceți. Miza este enormă pentru noi toți, pământeni. Până și viața mea e lipsită de importanță, în comparație cu asta.

Își privi interlocutorii și, brusc, își înăbuși un ușor râset:

– În orice caz, acest obiect este obligatoriu un fals. Cunosc adevărata sursă a omenirii.

– Meteoriti?

– Nu v-am spus totul.

– Haideți, îl provocă fata cea roșcovană. Care e noua dumneavoastră teorie?

Îi dădu drumul, iar astronomul își regăsi puțin demnitatea.

– Nu e o teorie cu adevărat nouă. Este doar o prelungire a celei pe care v-am încredințat-o deja.

Isidore Katzenberg propuse să-și garezze vehiculele și să meargă la cea mai apropiată cafenea, ca să discute mai comod, nu în mijlocul străzii.

Se așezară pe banchetele de vinilin crăpat din fundul unui bistro de cartier, comandând băuturi alcoolice apte de a dilata vasele sangvine. Acolo, astronomul își puse la loc aparatul auditiv și începu să-și expună strania teorie.

– Numai ființa umană e inadaptată pe Pământ. Toate celelalte animale s-au adaptat. Căldura, lumina, comunicarea, toate condițiile de viață, animalele celelalte și le administrează perfect. Balele sunt capabile să comunice la mai mulți kilometri, câtă vreme pentru oameni, la câțiva metri numai, operațiunea devine deja dificilă. În natură, animalele sunt capabile să suporte iarna fără probleme, pe când o ființă umană goală, la minus zece grade, moare. Animalele sunt numite „dobitoace” fiindcă nu și-au elaborat tehnologii. Dar, în realitate, ele nici nu au nevoie de așa ceva, fiindcă sunt adaptate în mod natural la condițiile planetei. Iar acum, problema și marea întrebare: de ce sunt oamenii singurele animale inadaptate la această planetă?

– V-o punem.

Sanderson își bău paharul dintr-o sorbitură și, cu același surâs bizar, declară:

– Fiindcă nu suntem pământeni.

Astronomul explică în continuare că specia umană nu apăruse numai dintr-un primat înbolnăvit de o bacterie adusă de un meteorit. După opinia lui, omenirea debarcase direct din spațiu, sub forma sa actuală.

– Fără îndoială, oamenii își devastaseră atât de rău planeta originară, încât nu mai era viabilă pentru ei. Mulți au pierit, cu siguranță. Supraviețuitorii au plecat, spre a ateriza aici. Și-au uitat dramatica istorie, la fel cum au uitat de bunăvoie toate tehnologiile devastatoare. Deci, au reînceput totul de la zero. Omul preistoric trebuie să fi fost un ecologist hippie care hotărâse să renunțe nesilit de nimeni la tehnologiile strămoșilor lui.

– De unde și o apropiere de teoria involuției, a prietenului nostru Kikuyu, sublinie Lucrece, amintindu-și de cârciumarul tanzanian.

Nouă, după teoria B cu meteoritul, „TEORIA B CU DEBARCAREA UMANOIZILOR EXTRATERESTRI”.

Isidore Katzenberg își înghiți păhărelul de coniac.

– Prin urmare, ne aflăm aici pentru a ispăși, rezumă el. Prezențați o ipoteză apropiată de budism: oamenii se reîncarnează până descoperă cel mai bun mod de a se comporta. Specia noastră se deplasează de pe o planetă pe alta, pentru a descoperi în sfârșit locul unde vom ști să ne comportăm „ca animale demne de acest nume”.

Astronomul confirmă.

– Oamenii sunt o specie în penitență pe Pământ. Au venit aici pentru a-și efectua *mea culpa*. În alte părți, au comis greșeli cumplite. Prin urmare, au debarcat pe Pământ spre a dovedi că sunt animale „de bine”. Capabile să trăiască în deplină armonie cu o planetă fertilă. La început, cu siguranță, trebuie că au fost perfecți, iar apoi, puțin câte puțin, de-a lungul secolelor, natura lor și-a spus cuvântul. Ca un arc care se destinde după ce a stat comprimat mult timp, tendințele rele au revenit la suprafață. Specia umană a redescoperit focul, roata, fierul... Și miile de moduri de a abuza de ele.

Toate aceste cunoștințe au rămas îngropate în straturile profunde ale creierelor omenești.

Dar, ajungând pe Pământ, toată lumea a uitat nu numai faptele rele ale vieții din alte părți, ci și pericolele acestor cunoștințe refulate voluntar.

„Nu te atinge de copacul cunoașterii, nu gusta din rodul științei”, avertizează Biblia.

Dar oamenii l-au mușcat mult și bine, cu toți dinții, iar în prezent sunt gata să se înecă cu sămburii. Oamenii moderni au ajuns să facă aceleași greșeli ca strămoșii lor. Și, cum nu au învățat lecțiile trecutului, sunt condamnați să-l reproducă. Într-o zi, vor ajunge să distrugă această planetă și deci vor fi obligați să plece din nou, pentru a coloniza alta, începând încă o dată aventura umană. De câte ori va repeta omenirea aceeași greșală? Câte planete va distruge până să înțeleagă? Câte planete au fost deja distruse de noi, „paraziții universului”?

Astronomul Benoit Sanderson își frângea mâinile de disperare, iar cei doi ziariști îl priveau nelineștiți. Numai că pe masă era cutia ce conținea laba cu cinci degete, iar ei își aminteau toate greutatea pe care le înduraseră ca s-o găsească. Nu doreau să renunțe tocmai acum la descoperirea Profesorului Adjemian.

– Laba cu cinci degete ne poate ajuta să devenim conștienți, afirmă Isidore, punând cutia sub lumina apliciei.

În acel moment, în bistro intră val-vârtej o maimuță și iarăși luă prețiosul obiect. Lucrèce și Isidore se năpustiră spre ușă. Un ospătar îi opri, cerându-le să achite consumația. Prin geam, văzură maimuța așezându-se la volanul unei mașini oprite în paralel cu cele parcate și demarând, pentru a se pierde în circulația mare-lui bulevard.

11. VREMEA ÎNVĂȚĂTURII

PRIMUL FIU înaintează pe câmpie. Știe că lui îi revine rolul cel mai important. Tatăl său e blocat în groapă.

De-acum, EL este el. Iar EL simte confuz că are nevoie să învețe ceva.

Tatăl său îi arată adesea norii care treceau pe deasupra deschizăturii. Poate că din observarea norilor se poate trage un învățământ...

Stă mult timp să studieze volutele de vapori care se contorsionează lent în înalături, pentru a alcătui forme de neînțeles. Observă.

Privite bine, acele forme nu i se mai par complet nesemnificative. Anumiți nori seamănă cu niște animale. Da, s-a convins, norii îi vorbesc prin simboluri. Închide ochii, reconstituie în minte imaginea norului și presimte o informație. Ca o idee care i se conturează în minte. „Trebuie să descopăr ceea ce știu deja.”

Redeschide ochii. Nu înseamnă nimic. E ca ideile acelea fanteziste care îi trec uneori prin cap când doarme.

„Trebuie să descopăr ceea ce știu deja.”

Dacă știe deja, de ce să-și dea osteneala de a descoperi?

„Pentru că am uitat”, își răspunde tot el, de îndată.

E încă tânăr. Stând bine să se gândească, singurele două mari experiențe pe care le-a dobândit sunt: descoperirea luminii de afară și descoperirea că nu se poate baza decât pe sine însuși.

Asta, o știe.

Continuă să fixeze norii cu privirea. Are o comoară ascunsă în propriul lui spirit? Trebuie ca norii să-l mai ajute. Face un efort de imaginație, pentru a încerca să vadă la ce formă îl duce cu gândul norișorul din fața lui. E puțin rotund, cu un vârf ascuțit în față și un altul în spate.

Seamănă cu un... șobolan.

12. O TEORIE ȘI MAI COMPLEXĂ

Lucrèce Nemrod și Isidore Katzenberg încălecară pe Guzzi, în urmărirea mașinii noului hoț simian. Cu aglomerațiile care blochează la orice oră capitala, reușiră s-o ajungă din urmă destul de repede. Dar, de astă dată, nu săriră la atac. Preferară să se țină după autovehicul, pentru a vedea unde avea să-i conducă șoferul în costum de maimuță.

Astfel, ajunseră la uzina Eluant.

Ziariștii își garară motocicletă la o sută de metri de poartă și urmară animalul. Omul traversă cu pași mari sala de protocol, porni pe un culoar și intră într-un birou unde ridică imediat receptorul unui telefon. Lucrèce și Isidore nu-l slăbeau o clipă, având grijă să nu se facă remarcați.

– E-n regulă, o am, îl auziră ei spunând laconic în receptor.

Și-și scoase masca. Apăru chipul inginerului Lucien Eluant. În acel moment, Isidore Katzenberg făcu o mișcare greșită, răsturnând o riglă grea pe o masă. Nu avură timp să reacționeze: Lucien Eluant apăru în fața lor, cu revolverul în mână.

– Bravo, ziaristilor. Deci, ați reușit să mă găsiți!

Fără a coborî arma, îi pipăi pe rând și găsi într-un buzunar al lui Lucrèce cuțitul elvețian. Îl puse în sertarul biroului care îi aparținuse surorii lui.

– Dumneata l-ai asasinat pe Ange Rinzouli, spuse fata.

– Firește, recunoscui Eluant. Doar nu era să las un actoraș penibil să se îmbogățească pe spinarea noastră și apoi să ne cânte pentru a juca. Cu cât vor fi mai puțini oameni informați despre teoria ridicolă a Profesorului Adjemian, cu atât mai bine.

– Ești un asasin.

Lucien Eluant făcu o mutră nemulțumită.

– Mai degrabă un ideolog. Mă lupt pentru o cauză. Industria alimentară.

– Banii! Mereu mai mulți bani, comentă Lucrèce.

– Nu vă faceți iluzii. Am vederi mult mai largi. Lupta mea este mai ambițioasă: fericirea prin intermediul gustului. Mă consider un gourmet fin. Porcul e foarte bun. Ați gustat vreodată picioare de porc pane cu linte? Mmmmm... savuros. Ați cunoscut deliciul obrajilor de porc cu sos ravigote? Puțin oțet, șalote mici, capere și pătrunjel? Ați trăit extazul cârnaților albi antilezi cu mere și rom?

– Cârnații albi se fac cu plasma sângelui de porc, preciză Isidore Katzenberg.

– Brânza de cap, urmă Lucien Eluant, este râț de porc scobit pentru a-l curăța de mucus. De altfel, întotdeauna mai rămâne puțin, seamănă cu un jeleu galben. Mic nici nu-mi repugnă, căci este foarte gustos.

Observându-le dezgustul, luă un aer amuzat.

– Și ce să mai zici de un cârnăcior simplu cu usturoi, servit cu pâine de secară și un vinișor de Touraine? Sau chiar de o mortadella cu fistic, garnisită cu roșii tăiate felii și un pahar de pinot blanc? Dar de ce nu costic de porc cu zahăr caramel, cum știu atât de bine să le prepare restaurantele chinezești? Nu, nu sunt doar un industriaș preocupat de bani. Sunt un profesionist pasionat de meseria lui, până la a o apăra contra tuturor detractorilor.

– Iar asta merita moartea unor oameni? îl întrebă Lucrece.

– Orice pasiune merita sacrificii și suferințe. Vă închipuiți ce s-ar fi întâmplat dacă această afacere era divulgată? Și-așa...

– Și-așa ce, îl încurajă Isidore.

Lucien Eluant făcu un gest evaziv în direcția zonelor de cultură și sacrificare.

– Și-așa avem probleme pe-aici. De câțva timp, nu știu de ce, porcii parc-ar fi înnebunit. Știți ce fac? Fug din boxe ca să se arunce singuri în furcile electrocutante.

– De bună voie?

– Da, se sinucid. Asta nu schimbă cu nimic gustul cărnii, dar pe anumiți muncitori îi tulbură.

Îi împinse cu țeava revolverului, pentru a-i sili să avanseze. Se îndreptară spre zona de producție.

– Dumneata ai încercat să dai foc apartamentului Profesorului Adjemian?

Arma îi mângâie ușurel pletele roșcovane.

– A fost prima noastră întâlnire, domnișoară Nemrod.

– Și cei trei oameni cu măști de maimuțe care m-au răpit pentru a mă face să vorbesc?

– Eu și doi carmangii ucenici. N-a fost ușor să te gădesc. Întâmplător, te-am recunoscut într-o tavernă alsaciană. Te-am urmărit. După ce te văzusem deja în acțiune cu artele dumitale marțiale, eram prudent. Mi-am adus ajutoare.

– Nu erau arte marțiale, ci „orfelinat-kwondo“, preciză Isidore, atent întotdeauna la cuvântul cel mai potrivit.

– Le-am spus să-și pună măști. E figura folosită de ligile anti-vivisecție. Astfel, le desemnam pe ele ca suspecte. Nimeream doi iepuri dintr-un foc. Voiam să află ce descoperiseși și să te intimidez pentru a înceta să mai scormonești în afacerea asta.

– M-ai fi omorât?

– Firește. De altfel, regret că n-am făcut-o, dar voi remedia această stângăcie.

– Deci dumneata l-ai asasinat pe Profesorul Adjemian? reluă Isidore Katzenberg.

– A, asta nu! Trebuie să mărturisesc că acolo n-am fost eu. De altfel, mă cam intrigă să știu că altcineva urmărește aceleași scopuri cu mine...

Vrând, nevrând, intrară în sala de sacrificare. Lucien Eluant trase de niște manete. Aparatele de tranșat, zdrobit și triat se puseră în mișcare, virbând și murmurând.

– V-a venit rândul să împărtășiți soarta acestor animale pe care le apreciați atâta! spuse industriașul.

– Nu reușesc să înțeleg că ți-ai asumat atâtea riscuri numai în numele cârnaților și al cotletelor! exclamă Isidore.

Lucien Eluant le ordonă să urce scara care ducea la pasarela de comandă.

– Am un motiv și mai hotărâtor. L-aș numi: „confortul speciei“.

– Pentru dumneata, e mai important decât „adevărul“? se revoltă Lucrece Nemrod.

– Evident. Nimănui nu-i pasă de adevăr. Cum nimănui nu-i pasă nici de justiție. Ceea ce contează e liniștea turmei omenеști.

– Doar n-ai să ne spui că și dumneata ai o teorie nouă care ar fi prelungirea celei pe care ne-ai prezentat-o deja, mormăi Lucrece Nemrod, puțin dezolată că nu avea acces la agendă.

– Ba da. Și nu mă tem să v-o dezvălui. Omul prezentului are tot dreptul de a-și hotări singur trecutul și originile. Lui îi revine sarcina de a-și defini părinții. Și îi va alege nu după criteriul adevărului, ci după criteriul „confortului spiritual“. Iar noi, masculii dominanți, pândarii, cei care canalizăm turma, suntem datori față de această trupă de oameni. Fie că suntem industriași, oameni de știință, ziarști (mai ales ziarști), trebuie să semnalăm nu Adevărul cu „A“ mare, ci un adevăr care reconfortează turma.

– Ești cinic, răspunse Lucrece.

– Nu, realist. Și vă pot garanta că nimeni nu mi-o va reproșa niciodată. Confortul turmei omenеști este ceea ce în anumite epoci se numea „motive de stat“ sau „interese superioare“. De fapt, am putea-o numi „nevoia de a nu provoca boli în grupul social *homo sapiens*“. Romanii au o expresie cu sensul ăsta: „*quieta non movere*“, care s-ar putea traduce prin: „Nu deranja ceea ce e liniștit“.

Continuă să le indice un drum strâmt care ducea spre niște mașinării din ce în ce mai zgomotoase.

– Îmi amintesc de o experiență făcută cu un verișor. Avea nouă luni, deci nu știa nici să vorbească, nici să umble. I-am arătat un joc cu o bilă pe niște șine, care când era împinsă lovea o a doua bilă, punând-o în mișcare la rândul ei. Am repetat experiența de

vreo zece ori. A învățat astfel că, atunci când împingi prima bilă spre a doua, o lovește făcând-o și pe ea să se rostogolească. Și apoi, doar ca să verific, am pus puțin clei pe șine, astfel încât, atunci când prima bilă a lovit-o pe a doua, aceasta nu s-a mai mișcat. Prima dată când bila dintâi a lovit bila a doua fără s-o miște, bebelușul a făcut o mutră mirată. A doua oară, a fost contrariat. A treia oară, a avut un aer tragic. Ca și cum ar fi suferit. A patra oară a izbucnit în suspine și a plâns toată noaptea. Nimic nu l-a putut consola.

Cei doi ziași se prefăceau că-l ascultau cu atenție, pentru a-i câștiga încrederea.

– Iată ceva ce mi-a dat de gândit și, sper, vă va da și vouă de gândit. Oamenii, indiferent de vârsta lor, au nevoie de repere imuabile. Dacă un fenomen s-a produs o dată, trebuie să persiste, altfel absența lui îi tulbură. La fel stau lucrurile pentru toată societatea, dacă o acțiune de rutină încetează, fapta e percepută ca o amenințare colectivă. Se pierd reperele. Or, porcul e unul dintre aceste repere. Se știe că produce cârnați și e bun. Dacă voi spuneți că este strămoșul nostru îndepărtat și trebuie să-l respectăm ca atare, nu faceți decât să ruinați industria porcină, veți deranja logica turmei. Veți face să plângă, undeva într-o parte din străfundurile noastre, „bebelușul căruia nu-i place ca a doua bilă să nu se miște“.

– Ceea ce dumneata numești „logică“, eu numesc „arhaism“, replică Isidore Katzenberg. În numele aceleiași logici „arhaice“ s-au purtat mult timp războaie. Erau logice, erau niște repere. În Franța n-a mai avut loc nici un război pe teritoriul țării începând din 1945, și toată lumea e multumită, chiar dacă asta-i face uneori să plângă pe industriașii militari...

Lucien Eluant nu se lăsă descumpănit.

– Nu mai sunt războaie în Franța, dar au mai rămas atâtea în alte părți ale lumii. Pentru că uciderea îi este proprie omului. Și nici un politician, nici un ideolog, nici un utopist nu va putea schimba acest lucru. Suntem carnivori, suntem chiar mai mult: fiare de pradă! Am păstrat genele strămoșilor noștri care se luptau pentru supraviețuire. Am păstrat gustul delicios al sângelui cald al prăzilor care ne desfată cerul gurii. De-asta se mănâncă sângeretele de porc: pentru a regăsi acest gust de sânge sărat. Savoarea lui ne trezește instinctele vânătorești adormite.

Se vedea limpede că lui Lucien Eluant îi făcea plăcere să expună ideile categorice care-i erau atât de dragi. Continuă:

– Și, de altfel, tocmai pentru a satisface această pulsione naturală care mă animă vă voi ucide. Dar nu oricum. Doreați să îmbrățișați cauza porcilor? Perfect. Le veți putea împărtăși calvarul.

– Ce-ai să ne faci? întrebă Lucrece, neliniștită de toate acele mașini amenințătoare care clăntăneau în jurul ei.

Fără a-i răspunde, Lucien Eluant îi împinse spre vârful mării mașinării centrale. În partea superioară se afla uriașa pâlnie transparentă prin care se deversau sute de porci, asemănători de departe cu o pulbere trandafirie. Gura pâlniei îi scuipa unul câte unul pe banda rulantă. Acolo, porcii erau dirijați automat spre furca electrică.

– Doar n-ai să ne arunci acolo, totuși!? se indignă Lucrece.

Lucien Eluant izbucni în râs:

– Ai de gând să-mi spui că e prea... „inuman“?

– Riscă mai ales să dea un gust ciudat cârnaților dumitale la care ții atât de mult, adăugă Isidore. Nu vreau să te influențez, dar puțină carne omenească în cânat riscă să fie depistată de gastro-nomi.

Inginerul continua să-i amenințe cu arma.

– Te înșeli. Carnea umană are, pare-se, un gust destul de asemănător cu cea de porc. În schimb, cel al hainelor voastre ar putea risca să-mi compromită reputația produselor. În cârnații Eluant n-au ce căuta fibre textile! Dezbrăcați-vă!

Lucrece Nemrod își scoase puloverul. Dar industriașul îi făcu semn să continue.

– Complet? întrebă ea, fără să-și facă iluzii.

– Complet.

În continuare, îi legă de glezne și încheieturile mâinilor cu ten-doane. Mai întâi îl împinse pe ziaristul cel gras, iar acesta căzu greoi din înălțimea trambulinei pe spinările carnoase ale porcilor, care-i amortizară puțin șocul.

Apoi, Lucien Eluant o contemplă pe Lucrece Nemrod, care-și acoperea pudic pieptul și pubisul. Astfel expusă, o găsea foarte mi-gnonă. Lucrece simți că era tentat s-o elibereze, dar se reculese și o împinse la rândul ei în jgheabul cu porci.

– Regret, nu pot asista la agonia voastră, mai am multe treburi

de rezolvat pentru a îngropa definitiv această istorie lamentabilă. Adio. Mă întreb totuși dacă nu veți afecta gustul cârnaților... Am să le pun mâine degustătorilor întrebarea.

– N-ai decât să ne omori, răspunse Isidore, adevărul iese întotdeauna la lumină.

– H... s-ar putea să ai dreptate. Totuși, trebuie să fie adevărul, nu altceva. De aceea, nu voi distruge imediat laba cu cinci degete. Am s-o dau mai întâi la expertiză. Astfel, eu și numai eu, voi ști dacă descindem într-adevăr din porc. În orice caz, după experiență, am s-o distrug.

Lucien Eluant le mai adresează un semn de salut și ieși cu cutia în care avea laba cu cinci degete.

13. SUNTEM CA ȘOBOLANII?

Au trecut mai multe ore de când EL observă o turmă de șobolani. I-a găsit într-un trunchi găunos.

Vede un șobolan rănit care chițăie chemând în ajutor, dar nu vine nimeni. Când rănitul e suficient de epuizat ca să mai cheme, un mascul dominant se apropie și îl omoară. După care, îl mănâncă.

Pe baza acestei observații și a multor altele, EL trage mai multe concluzii. Societatea șobolanilor e dură. Răniții, bolnavii și bătrânii sunt devorați de la primul semn de slăbire a puterilor. Toți cei ce nu se dovedesc puternici și rentabili pentru grup sunt abandonați sau uciși. Până și nou-născuții își datorează adesea supraviețuirea numai furiei care o îndeamnă pe mamă să le împiedice tatăl să-i înfulece.

Este o societate dură, dar prosperă. Șobolanii se adaptează la orice. Sunt capabili să mănânce boabe, mamifere mici, hoituri, plante uscate, fructe putrede. În haită, nu se tem să atace animalele de pradă mijlocii. Grație dinților lor tăioși, îi neliniștesc chiar și pe șacalii mici. Dar e o societate în conflict permanent. În grup, toată lumea e nemulțumită de statutul său și luptele între masculii dominanți nu mai conținesc. Astfel încât șefii sunt acoperiți cu cicatrice dobândite în timpul ascensiunii sociale. EL vede unul murind chiar la câteva minute după ce i-a învins pe toți ceilalți.

Știe că membrii hoardei mamei sale, precum și cei din hoarda tatălui său, trăiesc cam la fel.

Dueluri pentru a ști cine e cel mai puternic.

Privește din nou norii. Le mulțumește pentru sfatul lor. Dar aceștia adoptă deja forma altui animal pe care trebuie să-l observe.

14. ÎN PÂLNIE

Pereții erau alunecoși. Lucrèce Nemrod și Isidore Katzenberg nu reușeau să urce înapoi și se rostogoleau prin imensa pâlnie, printre porci. Porci, porci, peste tot porci. Tone de porci netezi la atingere, calzi și trandafirii. Laolaltă, coborau încet spre fundul pâlniei.

– De data asta, ne-am ars! constată Lucrèce.

– Într-o zi tot trebuia să murim, răspunse imperturbabilul ei prieten.

Stăteau înghesuți între acele piei roz care grohăiau, gemeau, se zbăteau. Prin peretele transparent, îi vedeau pe porcii ajunși în fundul pâlniei căzând pe banda rulantă.

După șocul electric, rămăneau țepeni, gata să fie înfulecați de cleștii și lamele tăietoare.

– Ce sfârșit jalnic!

Fata se înfioră.

– Și mirosul ăsta, detest mirosul. Nu cel de piele arsă, ci mirosul lor aparte, mirosul lor personal. A ce miroase?

Isidore Katzenberg adulmecă.

– Este mirosul fricii. Se tem. Știu că vor muri, iar asta îi terorizează.

Într-adevăr, unii porci tremurau. Alții urinau spasmodic. Și toți îi contemplau pe cei doi oameni cu ochi imploratori și triști.

– De ce nu țipă? întrebă Lucrèce Nemrod.

– Știu că e inutil. De altfel, nici noi nu țipăm.

Reportera continuă să-i observe.

– De ce se lasă să curgă așa, fără măcar a încerca să se țină sau chiar să urce?

– Știu că n-ar face decât să amâne momentul final. Au conștientizat faptul că sunt condamnați. Și-apoi, poate că s-au și saturat de viața în parcurile de cultură intensivă. Fără lumina zilei, fără posibilitatea de a se mișca, atât de strâns sunt comprimați unii în alții, fără speranța nici unui viitor. S-ar putea chiar să privească apropierea morții ca pe o eliberare.

Cei doi oameni avură dintr-o dată impresia că urcaseră pe creasta unui val. Porcii din jur se agitau să-i depășească și să alunece în fața lor spre fundul pâlniei. Printre animalele care-i înconjurau se producea o mișcare regulată. Ca și cum și-ar fi conjugat toate eforturile pentru a-i împiedica pe Isidore și Lucrèce să alunece în jos.

– Incredibil! S-ar zice că încearcă să ne mențină în partea de sus a pâlniei! se minună fata.

Împins cu râturile de șase porci care se scufundau încet în nisipurile mișcătoare ale tovarășilor lor de nenorocire, Isidore Katzenberg făcu aceeași constatare.

– Cred că înțeleg. Acești porci au înțeles intuitiv că dacă doi oameni au fost condamnați să piară o dată cu ei, înseamnă că fac parte din aceeași tabără. Știu că ei nu-și vor putea apăra niciodată cauza față de oameni. Noi, în schimb, da, noi suntem capabili. Așa că încearcă să ne... să ne salveze.

– Isidore, ai dreptate! strigă Lucrèce. Porcii din jurul meu îmi rod legăturile cu dinții.

Alți porci atenționați se însărcinară cu legăturile lui Isidore. În timp ce alunecau pe verticală, mușcau cu dinții, prevăzători, evitând să-i străpungă carnea, și tot mai mulți se înghesuiau în jurul lui, ca și cum cu toții ar fi vrut să aibă cinstea de a participa la salvarea oamenilor.

– Cum pot înțelege că e în interesul tuturor suidelor de a ne ajuta să ieșim de aici? Totuși, nu pot avea o conștiință colectivă! exclamă fata, ale cărei mâini tocmai fuseseră eliberate.

Acum, în pâlnia morții, porcii se îngrămădeau unii peste alții, încercând să clădească din trupurile lor o piramidă care-i urca pe oameni spre ieșirea de sus a cuvei. Cei doi ziariști nu stăteau nici ei cu mâinile-n sân. Muntele de porci îi ținea într-un echilibru instabil, dar aproape ferm. Totuși, de fiecare dată când Lucrèce era pe punctul să se agățe de marginea pâlniei, masa de sub ea se mai scufunda puțin, făcând-o să rateze priza. Problema era că jos, chiar încetinită, scurgerea continua.

Porcii observară și noi voluntari veni ră să fortifice scara vie până când în sfârșit, dintr-un salt, Lucrèce reuși să sară afară din cuvă. Apoi îl ajută pe Isidore să se urce, înainte ca piramida să se năruie din nou.

Goi, gâfâind, stăteau amândoi pe estrada metalică. Mai întâi, căutară haine cu care să se acopere. Muncitorii își lăsau halatele

într-un vestiar din apropiere. Fata luă unul prea larg, dar îl îmbrăcă repede. Isidore o imită, deși îi era și mai greu să găsească un halat pe măsura lui.

Priviră de departe cuva umplută cu bulgări trandafirii în freamăt continuu.

– Ne-au salvat. Și vor muri, spuse ea, decepționată.

– Nu putem face nimic pentru ei. Chiar dacă i-am scoate de aici, dându-le drumul în oraș, tot ar muri în câteva zile. Nu mai sunt adaptați la nimic.

– Și dacă i-am duce în pădure?

– Nu mai știu să se hrănească singuri. N-au nici măcar blană, ca să-i apere de frig, iarna. Odinioară, erau mistreți, dar în prezent...

– N-o să-i abandonăm! Ne-au salvat viața.

– Nu le-o putem salva și noi în schimb. Fără noi, nu mai știu nici măcar să trăiască. Nu mai știu să-și construiască vizuini. Nici măcar să aleagă hrana de care au nevoie nu știu. Sunt niște animale condamnate definitiv.

Lucrèce își mai închise câțiva nasturi ai halatului.

– S-ar putea să te înșeli.

Se îndreptă spre zona creșterii purceilor, unde se afla pancarta „Recent întărcați“. Căută o clipă, apoi luă un godac pe care-l strânse la piept.

– Asta e noua generație. Încă nu sunt prea resemnați. Putem încerca să-i salvăm. Nu li s-a format mentalitatea de sclavi.

Într-adevăr, animalul părea foarte mulțumit să se afle în brațele tinerei ființe omenesti cu coamă roșcovană.

Isidore Katzenberg se aplecă să-l mângâie.

– Hai să-l botezăm. Așa, nu va mai fi un oarecare!

– Și de ce nu l-am numi „Adonis“? E singurul zeu grec omorât de un mistreț.

– Nu e rezonabil să te însărcinezi cu animalul ăsta, spuse Isidore, dintr-o dată mai puțin entuziast. Probabil că necesită multe îngrijiri cotidiene.

– Îi voi cere Doctoriței Van Lisbeth să-i facă toate vaccinurile necesare și să-mi explice cum să-l educ. Porcii ne-au salvat viața. Măcar atâta lucru le datorăm. A salva unul e deja o mică recompensă. Nu-i așa... Adonis?

Purcelul răspunse lingând cu zel gâtul și obrazul tinerei zia-riste.

Isidore Katzenberg nu-i împărtășea entuziasmul, dar îi respectă dorința.

– Înainte de a merge la clinica Mimosas, aş vrea totuși să verific un mic detaliu... spuse el, gânditor.

– În legătură cu ce?

Reporterul cel gras își relua aerul de „Sherlock Holmes științific” pornit deja pe o nouă pistă.

– Cred că știu unde se găsește în momentul de față laba cu cinci degete.

15. SUNTEM CA FURNICILE?

EL stă ceasuri îndelungate să observe furnicarul.

Încearcă să vadă ce se petrece dacă îi smulge o labă unei exploratoare. Specimenul e recuperat și adus de celelalte. Două labe? E recuperat. Șase labe? Tot recuperat este. Atunci, îi desprinde abdomenul. De data asta, furnica nu mai e adusă înapoi. Prin urmare, EL trage concluzia că, atâta vreme cât rămâne o mică speranță de vindecare, individul e salvat de grup.

Modul de funcționare socială a furnicilor este vizibil foarte diferit de cel al șobolanilor. Nu sunt omorâte nici cele slabe, nici bolnavele, nici bătrânele.

Încearcă mai multe experiențe cu furnicarul, până la cea supremă, care constă în a eventra cetatea. Rămâne să observe comportamentul fiecăreia. Se organizează totul pentru a stăpâni cât mai bine cataclismul. Muncitoarele alcargă să ascundă crisalidele, în timp ce soldații se reped spre el să-l muște.

După furnici observă, de departe, comportamentul social al hi-enelor. Încearcă să le înțeleagă maniera de a vâna, de a-și defini teritoriul, de a-și reglementa relațiile.

De asemenea, scrutează lei, turmele de bivoli, hipopotamii, girafele.

Fiecare grup a găsit soluții diferite la marea întrebare: „Cum să trăim cât mai bine împreună?”

Totuși, se vede clar că anumite animale au renunțat la căutarea unei formule și preferă să rămână vânători solitari. Este, de exemplu, cazul leoparzilor, al broaștelor țestoase sau al șerpilor.

Altele au nevoie de mulțime pentru a exista plenar. Așa se întâmplă cu antilopele gnu, elefanții, zebrele. EL urmărește toată ziua comportamentul animalelor. Studiul altor forme de viață dă sens vieții lui.

Acum, s-a obișnuit cu lumina zilei. Hrana preluată de la stârvurile abandonate îi e de ajuns. Iar când nu studiază populațiile scoarței terestre, petrece ore nesfârșite privind norii. Astă seară, le strigă norilor că, după câte crede, a înțeles ceva.

Cel mai bun mod de a trăi în grup se situează între cele două extreme pe care le-a remarcat: cea a șobolanilor, unde toți cei slabi sunt uciși, și cea a furnicilor, unde se sare în ajutorul tuturor răniților.

Da, e convins, specia lui trebuie să-și creeze modelul propriu, între comportamentul „șobolani” și cel „furnici”.

16. TEORIA PRIETENULUI NEÎNȚELES

Isidore Katzenberg o duse pe Lucrèce Nemrod în interiorul Marii Galerie a Evoluției. Fata îi pusese o zgardă purcelului, iar acesta zburda vesel la capătul lesei.

Străbătură rapid muzeul gol. Era târziu și nu părea să mai fie nimeni înăuntru. Doar o mică ușă întredeschisă lăsa să răzbată o lumină palidă de neon. O împinseră.

– Bună seara, profesore, salută Isidore Katzenberg.

Profesorul Conrad, concentrat asupra microscopului său, tresări. Un moment, în privire i se citi panica, recunoscându-l, apoi mâinile i se mișcară ca pentru a ascunde ceva. Ziaristul cel gras înaintă. Profesorul Conrad își regăsi repede aplombul.

– Ce căutați aici? Cine v-a permis să intrați? Această parte din muzeu e interzisă publicului și nu sunt orele de...

– Am venit să luăm înapoi asta, declară Isidore Katzenberg, arătând cutia în interiorul căreia se găsea laba cu cinci degete.

– Nu e a voastră.

– Nici a dumneavoastră.

Omul amenință că avea să cheme poliția.

– Nici o problemă. Din moment ce laba va fi în siguranță, ne convine de minune, replică liniștit Isidore.

Lucrèce Nemrod îi dădu drumul lui Adonis.

– De unde-ai știut că era aici, Isidore?

– Lucien Eluant a vorbit despre o expertiză. Cine știe să expertizeze un os al verigii lipsă mai bine decât cel mai mare specialist național al nostru? Dumneavoastră, dragă profesore Conrad. Și apoi, am stat și m-am gândit. Cine din clubul „De unde venim?” era susceptibil de a fi cel mai stânjenit de teoria Profesorul Adjemian, stânjenit până la a-i dori moartea? Dumneavoastră. Cine deținea cel mai plauzibil mobil pentru a-i face de petrecanie? Dumneavoastră.

Fata se apropie și-l apucă de reverele bluzei pe savant, care se zbătu puțin.

– Vă jur că nu l-am omorât eu, protestă paleontologul.

Fără să se mai poată abține, Lucrèce începu să-l strângă de guler pentru a-l sugruma. Colegul ei se strădui s-o calmeze.

– Te rog, Lucrèce, încetează cu obiceiurile astea de puștoaică.

– Bine, dar eu am să-l fac să vorbească.

Purcelul Adonis făcea turul laboratorului. Găsind interesante locurile, începuse să adulmece ici și colo tot felul de instrumente, apoi ieși să viziteze Marea Galerie a Evoluției.

– Vă spun tot, dar mai întâi dați-mi drumul că mă-năbuș.

Lucrèce Nemrod slăbi strânsoarea. Profesorul Conrad își aranjă gulerul și se îndreptă.

– Când Profesorul Adjemian mi-a încredințat strania lui teorie despre veriga lipsă, hibrid între un porc și un primat, am intrat în panică. Mi-am spus că trebuia oprit cu orice preț. Am vorbit cu Sophie Eluant, care i-a tăiat imediat creditele. Nici nu putea fi vorba să susțină o ipoteză atât de extravagantă. Nu peste mult, au divorțat. Lucien Eluant era și mai neliniștit decât sora lui. Atunci, a început să-l spioneze pe Profesorul Adjemian, pentru a-i descoperi progresele lucrărilor.

– „Observăm că s-a născut un talent, din faptul că în jurul lui se formează spontan o conspirație de cretini”, debită Isidore Katzenberg, parafrazându-l pe Jonathan Swift.

– Și apoi, Lucien Eluant mi-a spus că, la nevoie, avea să meargă până la capăt pentru a-l face să tacă. În acea perioadă, am considerat că era o măsură excesivă, dar eram conștient de mărimea mizei. Vă dați seama ce s-ar fi întâmplat dacă erau anunțați oamenii că au o legătură de rudenie cu porcii!

Îl auziră de departe pe Adonis care grohăia, încântat de descoperirea muzeului și nedumerit că animalele din jur nu se mișcau.

– Dumneavoastră, cel puțin, nu riscați să aveți muștrări de cuget. Sunteți darwinist și nu vă clintiti nici cu-o câțime, oricare ar fi realitatea.

– Mai gândiți-vă, interveni un glas în spatele lor.

Era Lucien Eluant.

– Conrad a avut muștrări de cuget și, când a știut că „laba” era în posesia mea, mi-a spus: „Dacă o distrugem, se va găsi întotdeauna careva să facă valuri, iar îndoiala va avantaja teza asta.” A susținut că cea mai bună cale pentru a distruge această teorie stupidă rămâne aceea de a dovedi că pretinsa dovadă nu e decât un artefact. Prezența voastră aici demonstrează că a avut dreptate. Ideile proaste mor greu.

Îi ținea din nou la respect cu revolverul.

– Haideti! Nu știu cum ați ieșit din abatorul meu, dar o luăm de la început. Măinile la spate, așezați-vă pe scaune. Nimeni nu mai mișcă.

Îi legă cu mâinile la spate, trecând frânghiile de mai multe ori și strângând cu putere nodurile.

– De data asta, nu veți mai fugi, vă garantz.

– Dacă ești amabil, Lucien, fără violențe în acest loc al științei, îl rugă Profesorul Conrad.

– Cine a vorbit de violență? Dimpotrivă, dacă dovedești că e vorba de un artefact, am să-i eliberez, pentru a povesti lumii întregi această escrocherie.

– Și dacă dovedește că e o labă de hibrid veritabilă? întrebă Lucrèce Nemrod.

– Atunci am să vă omor. Profesorul Conrad îmi spunea că îi lipsesc modelele pentru a constitui un cuplu de australopiteci prezentabili. Cu scheletele voastre, amestecate cu resturi de gorile, ar trebui să se poată arăta cea mai frumoasă pereche de australopiteci taxidermizați din toate muzeele lumii. Și cine s-ar gândi să vă caute cadavrele în centrul Muzeului de Istorie Naturală?

Profesorul Conrad se simțea prost.

– Nu mai vorbi orori, Lucien. Și lasă-mă să lucrez. Adevărul e cea mai bună armă.

Luă laba și, cu un scalpel, desprinse o lamelă de os, pe care o depuse pe o plăcuță de sticlă.

– Voi începe prin a face o datare cu carbon paisprezece.

Efectuă câteva reglaje și scrută displayul computerului unde se deseneau mai multe curbe. Gânditor, își frecă bărbia și declară:

– Datarea arată că osul are mai mult de cincizeci de mii de ani.

– Cincizeci de mii de ani! Dar Profesorul Adjemian estima că veriga lipsă a trăit acum trei virgulă șapte milioane de ani.

– Știu, știu. Însă pentru moment aceasta e limita de calcul al trecutului cu carbonul paisprezece. Am operat manevra asta numai pentru a verifica dacă nu a luat-o de la un animal decedat recent. Din acest moment, știm că dispunem aici de un os fosilizat autentic. Îmi mai rămâne să primesc analiza fragmentelor de pământ pe care le-am putut găsi între alveolele de la suprafața osului.

– Ați făcut-o aici? întrebă Isidore Katzenberg, cu interes.

Savantul se uită la ceas.

– Nu. Am trimis-o la centrul din Gif-sur-Yvette, unde au o unitate specializată în datarea solurilor. Le dau un telefon, acum rezultatul trebuie să fie cunoscut deja.

Apăsă pe butoanele telefonului. Vorbi. Ascultă. Și închise, dintr-o dată foarte palid la față.

– Pământul recoltat de pe suprafața osului are într-adevăr vechimea de trei milioane și șapte sute de mii de ani, anunță el, cu un glas lipsit de expresie.

– Deci, Adjemian a avut dreptate! exclamă Lucrèce Nemrod, în timp ce Lucien Eluant își controla conținutul butoiașului.

Profesorul Conrad se calmase deja:

– Așteptați, mi s-a spus că pământul din jur are trei virgulă șapte milioane de ani, dar se pot manipula și oase preistorice. Așa s-a întâmplat în afacerea craniului din Piltdown. Escrocul amestecase oase fosile de la două animale diferite, pentru a-și fabrica falsul.

– Iar asta cum se poate verifica? se interesă Lucien Eluant.

– Observând, pur și simplu. Voi examina acum piesa la acest microscop electronic cu baleiaj.

Pregăti un turn metalic înalt, întesat cu butoane, fire și cadrane. Deschise trapa plasată la extremitatea inferioară și puse precaut înăuntru laba cu cinci degete. Apoi, reglă cu ajutorul unei claviaturi diverși parametri, pentru a obține o imagine de cea mai bună calitate posibilă. Privi lung, se întoarse și surâse:

– Vino să vezi, Eluant.

Inginerul se aplecă peste ocular.

– Nu văd decât suprafața unui os.

– Uită-te mai bine.

– A, în partea de sus, s-ar zice că sunt niște urme sclipitoare.

– Într-adevăr, sunt urme strălucitoare. De fapt, sunt depuneri infime de metal. Un aliaj. Cu oțel. Acest metal nu exista acum trei milioane de ani, a fost adăugat recent, obligatoriu. De altfel, privește, metalul nu are nici o urmă de coroziune, e oțel inoxidabil. Iar acum, fac o transfocare înapoi în zona unde am remarcat urmele de metal și se vede clar că suprafața a fost rabotată.

– Rabotată, adică vrei să spui că falangele astea au fost remodelate! exclamă inginerul carmangiu.

– Exact. Oasele și pământul „fosilei“ au vârsta de trei virgulă șapte milioane de ani. Dar forma, ea, e artificială. Aceste falange au fost tăiate pentru a se îmbuca astfel încât să semene cu un fel de mână omenească. Avem de-a face cu o labă, veche, fără discuție, dar este o labă de facocer cu patru degete căreia i s-a adăugat un al cincilea deget, obținut probabil de la o altă labă.

De astă dată, Lucien Eluant fu cel care nu reuși să-și ascundă satisfacția.

– Va să zică, vrei să spui că este într-adevăr un artefact?

Savantul afișa un zâmbet victorios.

– Absolut. E un fals. Ți-o garantez. Sunt oase de epocă, dar provin de la două labe diferite!

Lucien Eluant izbucni în râs. Profesorul Conrad de asemenea. Se felicitară.

– Știam eu. Profesorul Adjemian a fost întotdeauna un glumeț. Asta e ultima lui farsă. La fel ca și craniul din Piltdown. Un colaj, o asamblare pentru a-i trage pe sfoară pe naivi și a face să curgă cerneala ziariștilor care nu se pricep la nimic.

Vesel foc, Lucien Eluant îi dezlegă pe cei doi prizonieri.

– Sunteți liberi, le spuse el, și vă sfătuim să povestiți tuturor istoria asta. Mult o să-i pasioneze pe citorii voștri! Ce suspense! Ce cădere!

Conrad și Eluant se prăpădeau de râs.

În acel moment, purcelul Adonis, simțind că se vorbea despre ceva ce-l privea personal, își făcu din nou apariția. Exclamațiile celor doi îl speriară și se grăbi să se refugieze în brațele stăpânei.

Lucrèce îl liniști cât putu mai bine, cu dezmierdări. Dar, în adâncul sufletului, știa că de-acum n-avea să mai poată face nimic pentru el și cei din specia lui.

Lucien Eluant înțelese imediat de unde-și adoptase ziarista animalul, dar era atât de fericit că laba se vădise falsă încât puțin îi păsa că avea în crescătorie cu un porc mai mult sau mai puțin. Dacă drăguței roșcovane îi făcea plăcere să-și ia unul ca s-o consoleze, ei, cu atât mai bine pentru ea. I-l dăruia cu dragă inimă.

Lucrèce Nemrod mângâia animalul din ce în ce mai tare.

Ca zdrobiți după un meci pe care crezuseră că-l puteau câștiga, cei doi ziariști reveniră la motocicletă cu ataș.

– Vreau să am conștiința curată... spuse Isidore Katzenberg.

– Acum unde mergem? întrebă Lucrèce Nemrod, ambalând motorul.

17. MOARTEA ZEITEI MAMĂ

Pe aici.

Apoi, pe aici.

EL cunoaște drumul. Începe să alerge. Vrea să-și găsească părinții pentru a le spune că s-a schimbat și că acum pot fi mândri de el. A învățat să vâneze mamiferele mici. Știe să se descurce singur în pădure. Nu se mai teme de nopți. Nici de zi.

Știe să primească învățămintele pe care le au de oferit norii și uneori știe chiar și să le înțeleagă.

Se gândește iarăși la fratele său. Oare tatăl lui îl va ierta într-o zi pentru că și-a ucis fratele?

Revede ochiul turbat de furie al tatălui, care-l privește prin gaura din piatră. Atunci, încetinește pasul. Își spune că nu se poate prezenta așa în fața părinților. Înaltă capul, pentru a cere un sfat norilor. Aceștia par complet încălecați. Nu vede nici un mesaj. Atunci, își reia mersul, privind în sus.

Deodată, aude o voce. Chemări deznădăjduite. Se repede și zărește un primat rănit, abandonat de ai săi. Animalul și-a prins o labă posterioară într-un trunchi și nu reușește să se elibereze. EL se apropie și constată că e o femelă. Ei au abandonat-o pentru că nu au avut răbdare s-o salveze și fiindcă hoarda dorea să înainteze repede.

„Șobolanii!“ își spune. Prezențele ostile se manifestă deja în frunziș, prin zgomote. Curățitorii sunt întotdeauna disponibili pentru a se achita de sarcini.

EL mârâie ca s-o întrebe pe tânăra primată ce i s-a întâmplat. Ea îl privește, face o mișcare de dezgust remarcându-i pe față trăsăturile moștenite de la mama lui și începe să țipe înspăimântată. Ca și cum faptul de a-și fi prins laba într-un buștean, a fi abandonată de ai săi și înconjurată de prădători ostili ar fi nimic în comparație cu groaza pe care i-o inspiră apariția acestei creaturi.

EL își înghite mândria și se apropie și mai mult.

Ea își spune că nenorocirile se înlanțuiesc la nesfârșit și că, după ce și-a prins un membru, iată acum un monstru care o atacă. Urlă.

EL încetinește pasul, ca să n-o sperie și mai mult.

Ea e transfigurată de frică. Își accelerează mișcările pentru a se elibera și, văzând că nu reușește destul de repede, începe să-și muște laba spre a-și reteza mâna.

EL o atinge.

Ea intră în panică, se mușcă și mai tare.

EL se grăbește să intervină, sparge lemnul și îi eliberează laba. Ea închide ochii și așteaptă s-o atace. EL, însă, rămâne nemișcat, privind-o.

Ea vrea să fugă. Ceva o reține. Nu mai e un trunchi, ci un gând. Recunoștința.

EL ia un băț cu frunze și îl agită peste tot în jurul perimetrului pentru a da de înțeles că spectacolul s-a terminat și necrofagii trebuie să renunțe la cina cu primat de astă seară. Un șacal mârâie. EL îi dă o labă peste bot, ca să-l convingă. Când revine, ea a fugit. O caută din privire și vede că s-a cățarat în coroana unui copac. Urcă și EL, ca s-o ajungă din urmă. Înspăimântată, ea continuă să urce spre ramuri prea subțiri pentru a-i susține greutatea. EL se oprește și scoate țipete spre a-i spune să nu urce mai sus. Dar ea interpretează greșit aceste strigăte și urcă mai departe. Creanga se rupe, iar ea cade. Atunci, EL are reflexul incredibil de a o prinde din zbor. Ea închide ochii și se crispează.

EL îi atinge botul cu botul lui. De astă dată, ea pare să înțeleagă că EL nu-i vrea nici un rău.

EL își arată gingiile, într-un zâmbet stângaci. Nu e ușor să se duci când ești un monstru.

Ia o ramură cu frunze comestibile și i-o întinde. Ea ezită, apoi acceptă acea creangă oferită de un necunoscut cu cap de facocer.

18. SECRETUL PROFESORULUI ADJEMIAN

Reveniseră în apartamentul Profesorului Adjemian. Isidore Katzenberg, hotărât să nu neglijeze nimic, începu să examineze din nou totul, în cele mai mici detalii.

Ziaristul cel gras privea, mirosea, inspira, se impregna, se străduia să înțeleagă unde era greșeala. Lucrèce Nemrod simți că nu trebuia să-l deranjeze. Îl urma pur și simplu, ținându-l cu grijă pe Adonis în lesă. Deodată, parcă pradă unei inspirații, Isidore Katzenberg îi propuse:

– Dă-i drumul lui Adonis.

Fata se conformă. Purcelul alergă drept în bucătărie și începu să sară spre ușa frigiderului, din ce în ce mai sus, ca pentru a-i acționa clanța.

– Pare să știe ce vrea, constată Isidore Katzenberg.

– E firesc ca un porc să fie atras de locurile care pot conține mâncare, remarcă Lucrèce Nemrod.

Dar „Sherlock Holmes-ul științific” nu părea să-i împărtășească opinia, dimpotrivă, acordând multă importanță comportării purcelului. Deschise mai întâi larg ușa frigiderului, pentru ca Adonis să poată scotoci în voie, apoi pe cea a congelatorului de deasupra. Nimic. Totul era gol.

– Pas, ridică Lucrèce din umeri.

– Evrika! replică Isidore.

Luă în containerul pentru legume câteva foi de varză putrede care îmbătrâniseră acolo în singurătate și i le dădu drept răsplată lui Adonis, care se grăbi să le devoreze cu mult zgomot.

– Cum am putut fi atât de tâmpit încât să nu mă gândesc mai devreme? mormăi el.

– Ai putea să-mi explici?

Dar Isidore Katzenberg se repezise deja spre camera de baie. Deschise dulăpiorul farmaceutic și începu să scoată toate tuburile, toate fiolele, citind din mers etichetele și modul de folosință. Deodată, un flacon îi atrase atenția.

– Ce mai e? se enervă Lucrèce.

Prietenului ei părea să i se fi luat o grea piatră de pe inimă.

– Aha! exclamă el. Mulțumesc, Adonis! Și când mă gândesc că nu-mi trecuse prin minte să examinez frigiderul și farmacia! Ai avut într-adevăr o idee excelentă adoptându-l pe godacul ăsta. E un auxiliar prețios.

O readuse pe Lucrèce în salon, unde se așează într-un fotoliu, iar ea pe o pernă. Adonis se zbenguia prin apartament.

– Povestește-mi! îi ceru fata, nerăbdătoare.

– Voi încerca să-ți reconstitui evenimentele, așa cum cred eu că s-au desfășurat. Profesorul Adjemian era bolnav. Foarte bolnav. Acest produs e un analgezic extrem de puternic. Când iei așa ceva, înseamnă că ești condamnat.

La început, spera ca, mulțumită sprijinului Doctoriței Van Lisbeth, să dovedească natura verigii lipsă. Dar nu găsea decât oase nesemnificative și, boala ajungându-l din urmă, a înțeles că n-avea să reușească destul de repede. Atunci, i-a venit ideea acestei „mizanscene sofisticate”, ultima lui glumă, într-un fel.

Lucrèce Nemrod se instalează și ea într-un fotoliu.

– Le-a scris tuturor membrilor grupului de cercetări „De unde venim?”. Le-a spus că avea în sfârșit dovada teoriei lui despre originea porcină a omenirii. A făcut-o pentru a-i brusca și a-i atâta ca pe niște câini spre o pistă nouă. Ca să-i sperie până la capăt, l-a contactat pe Ange Rinzouli, care i-a servit drept declanșator.

Rinzouli, deghizat în maimuță, trebuia să-i agreseze după moartea lui pe toți membrii grupului, pentru a le aminti că trebuia să pornească în căutarea verigii lipsă. Dar aceștia, prea comozi, n-au făcut nimic, așa că Rinzouli s-a dus s-o răpească pe Sophie Eluant și, în timpul călătoriei, a convins-o de interesul pe care-l prezenta continuarea cercetărilor fostului ei soț.

– Deci toate hărțuielile alea n-au avut alt rost decât să atragă atenția asupra sanctuarului său din Tanzania?

– Ei bine, da! O mare farsă, perfect pregătită. Ar fi fost, spera el, bomba secolului. Mai ceva decât craniul din Piltdown. Probabil că Rinzouli ținea într-adevăr mult la Profesorul Adjemian, căci a găsit persoana ideală. Cine ar fi fost o mai bună avocată a unei cauze atât de bizare decât o carmangioaică industrială care se declarase deschis dezinteresată?

Dacă operațiunea ar fi funcționat, toate dorințele Profesorului Adjemian se realizau, a lui ar fi fost celebritatea postumă, lui îi revenea titlul de „noul Darwin“.

Da, Profesorul Adjemian aducea în sfârșit un răspuns original la întrebarea: „De unde venim?“?

Lucrèce privi în jur, prin cameră:

– Eu tot nu înțeleg. Adjemian era un savant fără egal, de ce s-a dedat la această impostură?

– Fiindcă știința avansează uneori mai repede decât trișul. Adevseori, oamenii de știință au intuit, dar nu dispun de timpul sau mijloacele necesare pentru a le dovedi. Ca să o ia înainte, dau un mic bobârnac.

– Vorbești serios?

– Bineînțeles. De exemplu, Gregor Mendel, părintele geneticii. A traficant rezultatele încrucișărilor lui cu mazăre pentru a demonstra autenticitatea teoriilor. Când ceilalți cercetători au reprodus experiențele, au constatat că nu reușeau, dar totuși teoria lui Mendel a sfârșit prin a fi confirmată și astfel a luat ființă genetica modernă.

Isidore continuă:

– Adjemian era convins intuitiv de justetea ipotezei sale despre veriga lipsă apărută dintr-o încrucișare între porc și maimuță. Nu mai avea timp, din cauza bolii, să-și ducă la bun sfârșit cercetările, așa că a ales metoda cea mai spectaculoasă.

Din păcate, Rinzouli, văzând laba cu cinci degete, s-a pierdut cu firea. A simțit aceeași emoție ca noi doi, dar în mintea lui asta însemna mai ales că avea în față o avere. El, care întotdeauna fusese un ratat, un trapezist oarecare, un om la toate, își obținuse în sfârșit revanșa. A vrut să vândă laba la licitație.

Nu i-a purtat noroc.

Isidore Katzenberg reveni în biroul Profesorului Adjemian.

– Toate astea încă nu ne-au spus cine l-a asasinat pe Profesorul Adjemian, sublinie tânăra ziaristă științifică.

Gazetarul cel gras își scoase pachetul cu bonboane de lemn-dulce și începu să le înfulece ca un elefant rumegând o pungă de alune.

– El însuși. A fost o sinucidere.

– Imposibil. Inspectorul a afirmat că primise o lovitură de piolet în burtă. Iar arma a dispărut. Cum să te poți înjunghia singur

cu pioletul în burtă și să faci să dispară arma crimei? Ar fi trebuit să-și dea lovitură, să se ducă să ascundă arma și să revină să agonizeze în baie. Ar fi lăsat sânge peste tot. Și-apoi, așa ceva i-ar fi cerut o energie enormă. Imposibil.

Isidore Katzenberg savura clipa celei mai neașteptate revelații.

– Aici e adevărata idee de geniu. Arma s-a... topit.

– Pofim?

– Privește în congelator. Vei vedea o urmă prelungă și subțire. Acea a fost arma crimei. Profesorul Adjemian și-a fabricat un ținut de gheață lung și ascuțit, pe care și l-a înfipt în burtă dintr-o lovitură, în stilul seppuku-ului japonez.

Fata încercă să-și imagineze scena.

– Dar gheața nu e destul de dură ca să străpungă pielea.

– Ba da. Dacă destinzi carnea într-o baie caldă, e mai ușor de găurit.

Lucrèce se strâmbă, căutând să se gândească la ceea ce simțise Adjemian. Isidore Katzenberg era și el impresionat de voința feroce a savantului.

– Cel mai dificil a trebuit să-i fie să moară ținând degetul întins spre oglindă, unde-și scrisese „S”-ul.

– Și de ce toată această mizanscenă sofisticată?

– Era un adevărat fan al romanelor polițiste. A vrut să-și înscrie moartea printre marile morți istorice originale care au jalonat istoria romanului polițist. De la Edgar Allan Poe până la Agatha Christie. Sinuciderea cu ținuturile.

Cei doi ziariști științifici rămaseră un lung moment tăcuți, cu gândul la acel om bizar.

– Atâtea eforturi, atâtea imaginație, atâtea pregătiri, numai pentru a-i incita pe consumatori să mănânce mai puțini porci, iar pe industriasi, să-i facă mai puțin să sufere.

– Și pe oameni să-și pună întrebarea cu privire la misterul propriilor lor origini.

– „De unde vine omul?” În stilul lui, Profesorul Adjemian a dat răspunsul: „Atâtea vreme cât își va pune întrebarea, vor exista modificări în cealaltă întrebare, «Încotro se îndreaptă omul?»”, spuse Isidore.

– Ne mai rămâne s-o prevenim pe Doctorița Van Lisbeth că

laba cu cinci degete e un fals. Pe porci îi mai aşteaptă încă multe zile triste, oftă Lucrece, strângându-l în braţe pe micul ei Adonis.

19. PREDAREA ŞTAFETEI

Undeva, în Africa de Est. Acum 3.763.452 de ani, 10 luni, 2 zile, 13 ore.

EL face dragoste cu EA. Din faţă. Ochi în ochi. Clipa e vrăjită, sublimă, unică.

EA are un orgasm.

Şi EL are un orgasm.

Apoi, după ce s-a odihnit, EA îl părăseşte şi pleacă în căutarea unei hoarde unde-şi va putea creşte viitorul născut ca şi cum ar fi „normal“.

EL a rămas acum complet singur. Nici de data asta nu îndrăzneşte să se întoarcă la groapa familială. Nu îndrăzneşte nici acum să încerce a se integra într-o hoardă. Nu îndrăzneşte nici măcar să încerce să-şi întemeieze propria familie. Ştie că EL e prea diferit. Şi apoi, singurătatea începe să-i fie tovarăşă de viaţă. EA, cel puţin, nu îl va trăda. Îşi spune că, în viaţă, tot timpul eşti singur. Chiar şi în cuplu. Chiar şi în hoardă.

Se urcă într-un copac. Stă în echilibru pe cele mai înalte ramuri. Un fluture zboară pe lângă el. Îi întinde degetul. Fluturile se aşază. E albastru pal cu irizări violetе şi cozi lungi negre. EL îşi spune că acest fluture e frumos şi simte că EL-însuşi e urât.

Fluturile îl priveşte cu ochii săi sferici, enormi în raport cu mărimea capului. EL îl atinge, iar fluturile se lasă. L-ar putea ucide. Ar trebui să-l ucidă. Ar putea chiar să-l mănânce.

Fluturile nu se teme. Mai face câţiva paşi pe mâna lui, apoi îşi ia zborul spre nori. EL priveşte fluturile dispărând, apoi contemplează lung norii. Singurii săi prieteni.

Îşi spune că, de-acum, nimeni nu-l mai poate ajuta. A ajuns într-un impas. Silit să se amelioreze, crede că acum ştie totul despre lume şi univers. E mândru de ştiinţa lui. O ştiinţă absolută pe care nimeni, niciodată, este sigur, n-o va putea depăşi.

Priveşte lung norii şi enumeră elementele ştiinţei lui:

Să stea în picioare, ca Tăticul. Să recunoască mâncarea otră-

vită, ca Mămica. Să folosească bețe pentru a speria animalele de pradă, ca Tăticul. Să dea lovituri cu botul, ca Mămica.

Adoarme și, chiar înainte de a fi devorat în somn de un leopard ieșit la vânatoare, mai are un ultim gând:

„Am o viață frumoasă.“

20. ULTIMA TEORIE

Turnul castelului de apă se înălța ca de obicei, imuabil, în desertul său de gunoaie suburbane. Sus, în imensul bazin amenajat de Isidore Katzenberg, delfinii se jucau, fără să le pese de lumea exterioară.

Isidore Katzenberg bău puțin lapte de migdale și o contemplă pe Lucrece Nemrod, întinsă pe un șezlong, într-un minuscul bikini cu buline.

Din combina hi-fi răsună o muzică blândă. „Gymnopediile“ lui Eric Satie.

Delfinii erau tot mai jucăuși.

– Aștia nu dorm niciodată? întrebă fata.

Isidore se așază pe dalele albastrii, lângă ea.

– Nu, fiind în același timp pești și mamifere, sunt obligați să respire aer, rămânând în apă. Deci, nu pot rămâne nemișcați. Dar, întrucât au totuși nevoie să se odihnească, au rezolvat problema ținându-și adormită, cu rândul, câte o jumătate a creierului. Când o emisferă se trezește, cealaltă își ia liber pentru somn.

– Deci, visează și sunt treji în același timp?

– Da, confirmă stăpânul casei. În vreme ce se joacă în lumea reală, delfinii se veselesc în lumea onirică.

– Mi-ar plăcea să pot face și eu asta, murmură alene Lucrece. Delfinii își sporeau strigătele, salturile, tumele.

– Eu, unul, reușesc uneori, pentru câteva secunde, îi mărturisii calm Isidore Katzenberg. Cred că așa se muncește.

Fata se întinse și deschise ultimul număr din „*Le Guctteur moderne*“. Pe copertă, un titlu striga: „DEZVĂLUIRI DESPRE ORIGINILE OMENIRII – dosar de Franck Gauthier, cu un interviu în exclusivitate din partea Profesorului Conrad“.

– Ai citit?

– Nu. Ce îndrugă?

Fata deschise la prima pagină a dosarului.

– Franck Gauthier l-a redactat. l-a luat un interviu Profesorului Conrad. Țsta a recurs la limba de lemn oficială. A adăugat anecdotele obișnuite pentru ziariști, că pe prima australopitecă Lucy în semn de omagiu pentru cântecul Beatles-ilor, că ce greu i-a fost bietului Darwin să-și impună punctul de vedere contra clerului, toate palavrele de rigoare, ce să-ți spun! În materie de „dezvăluiri”, rareori s-au făcut, plus „*déjà vu*”...

Isidore se săltă într-un cot.

– Nu face absolut nici o aluzie la Profesorul Adjemian?

– Nu, nici la profesor și nici la laba cu cinci degete.

– Probabil Conrad, gândindu-se bine, a considerat că cel mai potrivit mod de a se răzbuna pe Adjemian consta în a nu mai vorbi niciodată despre el. A-l ucide prin uitare și indiferență.

– Este cel mai rău lucru care i se poate face unui inventator, să nu-i menționezi calea de explorare. Căci, chiar dacă a trișat, Adjemian a deschis totuși un nou drum de reflecție. Însă nu se știe de ce porcii sunt singurele animale care au organe compatibile cu ale noastre!

– Da, și pe urmă, nu se știe nici de ce a apărut omul pe pământ, în loc să rămână inexistent. Cum explică, în articol, apariția omului?

– Nu spune decât că se datorează hazardului combinațiilor genetice și selecției naturale a speciilor. Nu s-a îndepărtat nici cu o iotă de la teoria darwinistă oficială veche de peste un secol.

Isidore Katzenberg făcu o mutră ironică.

– Și totuși, Franck Gauthier, ce mai talent!...

Pufniră în răs.

– Poate că Lucien Eluant a avut dreptate, meseria de gazetar constă înainte de toate în a nu deranja turma, a-i confirma că totul rămâne cum era și că trebuie să se continue drumul exact în aceeași direcție, fără a devia nici cu un milimetru, bombăni Lucrece.

– În orice caz, chiar dacă laba cu cinci degete n-ar fi fost un artefact, n-am fi putut convinge pe nimeni, niciodată, de un adevăr atât de incomod.

Isidore Katzenberg sorbi încet din pahar.

– Important nu este să convingi, ci să pui pe gânduri. Cred că

asta dorea în fond Profesorul Adjemian, să ne facă doar să reflec-
tăm puțin la întrebarea: „De unde venim?”

Lucrèce Nemrod continuă să citească din „*Le Guetteur mo-
derne*”. Pentru a da carne dosarului, Gauthier inclusese un mate-
rial umoristic al lui Maxime Vaugirard despre „Obsedații arbore-
lui genealogic”, un reportaj al lui Ghislain Bergeron despre vizita
la Marea Galerie a Evoluției din Muzeul de Istorie Naturală și, în
sfârșit, un articol al Clothildei Plancaoët enumerând locurile unde
arheologii amatori își puteau exercita benevol talentul, participând
la săpături în timpul vacanțelor școlare.

– Toate bune și frumoase, Pământul se învârtește, dormiți cin-
ști cetățeni, oftă fata, nu fără o undă de amărăciune.

În bazinul castelului de apă, delfinii se distrau înotând în pozi-
ție verticală, cu spatele. Pentru a realiza această ispravă, își sco-
teau corpul din apă aproape în întregime.

Lucrèce Nemrod se ridică pentru a-și pune și ea de băut. Ado-
nis veni să fie mângâiat și o blagoslovi cu câțiva ghionți din rât care
se puteau înrudi cu sărutările. Privirea tinerei ziariste fu atrasă de
două șevaleturi.

– Ei, remarcă ea, ai pus alături tabloul viitorului și cel al trecu-
tului.

Examină cele două reprezentări imense unde proliferau miile
de posibilități ale zilelor de mâine. Isidore adăugase frunze în co-
roanele viitorului. Și mai dezvoltase și câteva rădăcini în trunchiul
trecutului. Ultima lor anchetă era aceea care determinase toate
aceste prelungiri.

Ca să se amuze, începu să le citească. Televizorul se declanșă
automat.

– Iar acum, câteva noutăți din... prezent, anunță Isidore.

După un rezumat introductiv destul de jucăuș, crainicul spuse
că în Belgia un pedofil organizase o rețea de răpiri de copii ale că-
rei ramificații acopereau toată Europa, pentru a-i revinde final-
mente pe micuții răpiți unor industriași bogați care se pretau la
perversiuni sexuale cu ei. La granița iordaniană, continuă prezen-
tatorul, un francțiror omorâse șapte liceence israeliene care călă-
toreau cu un autobuz școlar, ochindu-le în cap, iar odată imobili-
zat, își exprimase regretul de a nu fi putut să împuște și mai multe
victime. Fapta fusese salutăată prin manifestații de solidaritate în
câteva țări vecine.

Știrile continuau să fie debitate cu un glas din ce în ce mai indiferent:

În China se descoperise o nouă boală a găinilor, prionul galinaceelor, dezvoltat forțat din dorința de a augmenta cu orice preț randamentul crescătoriilor industriale. Această boală fiind transmisibilă la om, trei milioane de păsări aveau să fie incinerate în următoarele zile pentru a evita răspândirea maladiei în afara frontierelor țării.

Noi dezvăluiri despre traficul de organe din America de Sud. Noaptea, erau răpiți vagabonzi de pe străzi. Li se prelevau ochii, li se coseau pleoapele și erau trimiși înapoi să cerșească în bidonvilluri. Corneele proaspete erau revândute clinicilor de lux, pentru a fi transplantate. Prezentatorul regreta că penuria de donatori voluntari generează întotdeauna traficul de acest gen.

Isidore Katzenberg se ridică, apucă pe neașteptate televizorul și îl aruncă din răspuțeri spre copacul viitorurilor. Aparatul se sfărâmă în bucăți fără număr. Ziaristul cel gras se așeză la loc, confundându-se îndoit în două în șezlongul său. Lucrèce Nemrod și Adonis se apropiară. Fata își scoase de pe nasul ei fin ochelarii care amenințau să cadă. Din ochiul stâng i se prelingea o lacrimă.

– Scuză-mă, se reculese el. Toate mă ating, mă străbat și mă distrug.

Lucrèce își petrecu brațele împrejurul imensului munte de carne în care bătea o inimă febrilă. Își spuse că prietenul ei încă nu avea un înveliș de grăsime atât de gros încât inima lui să fie apărută contra realităților lumii omenești unde îi fusese dat să trăiască.

Isidore Katzenberg își trase nasul, apoi și-l suflă zgomotos în batistă.

– Când plângi, arăți într-adevăr ca un bebeluș gigantic, glumi Lucrèce Nemrod, ca să-l reconforteze.

Isidore Katzenberg: primul erou care plânge când ascultă actualitățile.

Îi întinse bomboanele cu lemn-dulce, murmurându-i ceva la ureche.

– „A asculta, a înțelege, a tăcea“.

– Nu mai reușesc să tac, articulă el dificil, cu gura plină de dulciuri, înghițindu-și lacrimile.

Isidore își puse din nou ochelarii și privi intens irișii smaraldini ai fetei.

– Mă întrebai care e veriga lipsă... Acum, cred că-ți pot răspunde. Cred că... de fapt... noi, toți, nu suntem decât niște ființe de tranziție... adevărata ființă omenească încă nu a apărut... și, în cazul ăsta...

– Și, în cazul ăsta?

În sfârșit, cu jumătate de gură, Isidore declară:

– Veriga lipsă... suntem noi.

MULȚUMIRI

Țin să le mulțumesc:

Oamenilor care m-au înconjurat în perioada când am scris această carte. Ascultându-le, la mesele de prânz și cină, povestirile, și fiind atent la ceea ce-i interesa într-ale mele, am găsit materia acestei lucrări.

Pentru zona de paleontologie, zoologie și biologie: Profesorul lui Herbert Thomas, Profesorului Boris Șirulnik, Doctoritei France Bourély, Profesorilor Gérard Amzallag, Olivier Bousquet și Christophe Sidot.

Pentru zona abatoarelor: medicilor veterinari Michel Dézerald, Dominique Marmion și Jérôme Marchand.

Pentru zona medicală: Doctorului Frédéric Saldman și Doctoritei Muriel Werber.

Pentru sfaturile și sprijinul său: lui Reine Silbert.

Țin de asemenea să le mulțumesc următorilor:

Richard Ducousset, editorul meu.

Françoise Chaffanel-Ferrand, pentru atenția și răbdarea ei.

Sculptorul Marc Boulay, care m-a învățat să privesc natura, încitându-mă să fac lungi plimbări prin pădure.

Philip K. Dick (dacă fantoma lui mă citește și înțelege limba franceză), ale cărui romane bizare sunt întotdeauna o sursă de fierbere pentru neuronii mei.

Isidore Werber, tatăl tatălui meu, care va rămâne întotdeauna un exemplu de urmat.

Frédéric Lenormand, David Bauchard, Yvan Ciganer și Max Prioux, patru căi paralele de înțelegere a lumii.

Metroul parizian, sursă permanentă de descoperire a chipurilor și a destinelor.

Această carte a fost concepută și redactată în perioada 1995 – august 1998.

În timpul scrierii acestui roman, am ascultat următoarele piese muzicale: Eric Satie, „*Gymnopédies*“, Roger Waters, „*Amused to death*“, Dvorak, „*Symphonie du Nouveau Monde*“, Iron Maiden,

„*Allowed by the name*”, Lama Giourme și Jean Philippe Rykiel, „*Souhait pour l'éveil*”, Pink Floyd, „*Animals*” (evident, cu bucata „*Pigs*”), Gentle Giant, „*Edge of twilight*”, Marillion, „*Grendel*”, Loïc Etienne, muzica pentru „*Le Livre du Voyage*”.

În sfârșit, țin să le mulțumesc tuturor copacilor care au furnizat pulpa pentru hârtia din care sunt fabricate aceste pagini. Fără ei, această carte nu ar fi existat.

Editura ANTET vă recomandă

Y2K – Eroarea anului 2000

Când li se vorbește pentru prima dată despre Y2K, majoritatea oamenilor reacționează cu neîncredere.

Și eu am făcut la fel.

E greu de imaginat că un detaliu atât de minor ca exprimarea unui an din patru cifre printr-un număr de două cifre ar putea distruge tot ceea ce e esențial pentru noi în lumea modernă.

Fără îndoială, lumea a supraviețuit unor calamități mult mai grave decât o blocare a computerelor.

Putem supraviețui perioade îndelungate fără curent electric, telefoane și bănci.

Dar veți fi gata să supraviețuiți?

(368 PAGINI, FORMAT 13/20 CM., PREȚ: 36.000 LEI)

Cyber-mafia

Mafioții sunt nașii cyber-spațiului.

În zilele noastre, furtul electronic aduce câștiguri mult mai mari decât furtul tradițional. Prin computer media câștigului se ridică la 250.000 USD. Probabilitatea de a fi prins este de 2%.

Nașii cyber-spațiului își recomandă:

Pune mâna pe un computer și pe telefon!

Caută pe Internet, Hacker's Catalogue. Vei găsi acolo zeci de mii de cărți de credit valabile... Pline de bani care te așteaptă pe tine, care pot fi cheltuiți pe orice vor mușchii tăi.

Nașii cyber-spațiului îți ordonă:

Internetul este țara celor patru cavaleri ai Apocalipsei: teroriștii, traficanții de droguri, pedofilii și crima organizată.

Teroristul de mâine va fi capabil să provoace pagube mai mari cu un keyboard decât cu o bombă. (John Deutch, fost director C.I.A.)

Recrutați-mă pe mine și pe colaboratorii mei, pentru a îngenuchea o parte din Statele Unite, o vom face! (Winn Schwartau, Interpact)

Politiștii care aleargă pe străzi cu pistolul în mână este o specie pe cale de dispariție.

(256 PAGINI, FORMAT 13/20 CM., PREȚ: 23.000 LEI)

OZN – Vizitatori din timp

Terra: poligon experimental

Omul: cobaiul LOR

Scopul: hibridul OM - ET

Suntem urmăriți. Cineva ne răpește la primele ore, întunecate, ale dimineții, paralizându-ne, examinându-ne împotriva voinței noastre, spălându-ne creierul și violându-ne organismul. Câteodată, ne opresc mașinile pe drumuri singuratic, în mijlocul unor regiuni pustii. Altele, ne invadează dormitoarele în timp ce dormim și ne transportă de-a-colo. Peste cinci milioane de cetățeni americani au fost răpiți. Aceia dintre ei care s-au întors sunt metamorfozați. Unele familii au fost supuse acestor imixtiuni timp de mai multe generații.

(320 PAGINI, FORMAT 13/20 CM., PREȚ: 22.500 LEI)

Kamikaze spațiali

Aveau moartea în piele, iar vărsarea unei singure picături din sângele lor însemna a condamna copacii, orașele, munții să zboare în bucăți.

Bombe umane, fugeau, urmăriți, fugăriți fără încetare de către vânătorii de recompense ce se deplasau cu furgoane blindate. Dacă îi ucideau, dacă-i răneau doar, își asumau riscul de a da naștere unui vârtej de foc ce devora totul, pe loc, într-o fracțiune de secundă. Aveau dinamita în sânge, T.N.T.-ul în oase, erau mai presus decât oamenii, lucru pentru care îi persecutau...

Alergau, căutând zadarnic un refugiu, răspândind în pofida propriei voințe distrugeri și măceluri. Iar pe urmele lor găfâiau urmăritorii, cu câinii lor roboți, cu armele sofisticate... și cu teama care le încheșta ventrele.

(144 PAGINI, FORMAT 13/20 CM., PREȚ: 11.500 LEI)

Aceste lucrări pot fi comandate la Editura ANTET,
București, C.P. 22-285

Plata se face ramburs la primirea coletului,
iar taxele poștale vor fi suportate de editură.

Călătorie la izvoarele omenirii, anchetă
cu mii de ricoșeuri, ipoteze stupefiantе
din punct de vedere științific asupra mis-
terului originilor noastre...

Werber devine încă o dată un explorator
al frontierelor necunoscutului.

Suspans, umor, știință, aventură: un
thriller care ar putea foarte bine să
ne schimbe viziunea despre lume.